

آنطاپه لواسی نارخی

محرری

آنطاپه سلطانیسی معلموندن برقهلى

سیان فکری

۱۳۴۰ - ۱۳۳۸

استانبول — مطبعة عاصمه

مقدمه

پاک اسکی بر زمانه‌نبری اقوام سالنه‌نک مدنیتله‌ینه مقر اولان وزنکین طوپراقلری آلتنده بر چوق خاطرات تاریخیه کومولو بولنان تک لواسنک تاریخی حقنده معلومات ویرمکلکم طلبم طرفندن دفعانه طلب ایدلشیدی .

غایه‌سی؛ طوغدققلى، يشادقلرى مملكتك شرفلى ماضىسى، آبدات تارىخىه سىبىلمك كېي چوق حقللى و طبىي بر تجسسدن عبارت بولنان بو سويملى طابى قولايقلە اسعااف ايدەبىلمك اىچون مع الاسف المدھ هيچ برا واسطە يوقدى . فقط دە ايتىكى دە مناسب بولىدم . و بىك درلو و سائطسزلاڭ، محروميت اىچىنده بو بايدە تبعات و تدقيقاته اساس اوله بىلە جىك منبىع و مأخذلرک فقدانىه رغماً اختيار سكوتك جاڭز اوله مې جىنى دوشونه رك «مالايدىرك كە لايىزك كەلە» قاعده سنه تبىيئەلەچالىشىم . بو كون قارئلرمك انتظارتىدىققى و تىقىدېنىه حرض ايتىكىدىن چىكىنىدىكىم بو صحىفەلر ايشتە بوسىعىك مخصولىدە .

قارئلرم هيچ شېھەياتىسونلارك بوازرك محردى، بې بش اوون فورمە اىچىنده نەصانىن مەرا و تىمىز معروفىلە افرادىنى جامع اغىيارىنى مانع برتىكە لواسى تارىخى يامىش اوالدىنىي ادعاىسىدە دىكىدر . او، بالعكس اثىرنىك - هيچ شېھە سزا كىرىسى كىندى ارادە سىنک خارجىنده بولنان جىرسىپلە طولا يېسىلە - بر چوق نەصانلىرى محتوى بولندىقى كەڭ تواضع و مەحجوپىتە اعتراف ايدىر . بونكەلە برابر اكربوناچىز صحىفەلر؛ عصرلۇدنبىي بر چوق مدنىتلەرە سخنە اولان و بر چوق قومىلارك يشادىنىي، يو كىشك برقابلىت حىاتىيە و بدېيىعە اىلە قىمتلى آيدەلر ابداع ايتىكىدىن صوڭرە حىو و متىرىض اوالدىنىي آنا و ئەنك بوفىضلى، قىمتدار پارچەسە داونك احتوا ايتىدىكى خزانىن تارىخىيە لازم اوالدىنىي نظر دقت واهىتى جىلب ايدەرك بو خصوصىدە ايجاب ايدىن مسائى و تدقيقات علمىيە بىرىۋانق و بىررەبىر اوالدىلىرسە او، و جداىنده وظيفەسىنى اىغا ايدىنلاره مخصوص سکون و حضورى دويە جىق و كىندىسىنى بختىار عد ايدە جىكىدر . و ئەنك معارفە ناچىز بىر خەمدەن بشقە هيچ بىر آرزوسى اولىيان قناعتىكار بىر قلب اىچون بوندى دەها بىوك بىر مکافات بىلەم تصور ايدىلە بىلەرى .

بو او فاجعه مقدمه دن اول کو ستردکلری ترغیب و تشویق دن دولایی ساق
معارف و کیلی حمداه صحی بک افندی ایله ائرمک طبی ایچون لازم کلن و سانط مادیه بی
تامین لطفی کو سترن معارف و کالت جلیله سنه و قلیشه لرک اعمالی خصوصنده معاونتلرینی
کورديکم روما موژه سی مدیری فاضل محترم موسيو پاری بهنیه علّاً تشکر آتمی تقديم
ايدرم .

سلیمانه فکری

معلومات اراضیه

تکه لواسی بحر سفیده ساحل و کور فزی اطراف ده احاطه ایدلش؛ منتشر سنجاغیله ایچ ایلی متصر فانی آرد سنده کافن، آنا طولینک مستتا بر پارچه سیدر.
مبدأ طول لوندره نصف النهاری او مقاوم اوزره «۲۹» درجه «۲۳» دقیقه طول شرقیدن باشایه ورق شرق طوغری «۳۲» درجه «۲۵» دقیقه به قدر امتداد ایلر. کذا «۳۶» درجه «۸۰» دقیقه عرض شمالیدن بدأ ایله الا شمال نقطه سی ده «۳۷» درجه «۱۸» دقیقه بی تجاوز ایتمز.
لو امر کزی اولان آنطالیه شهری؛ استانبولدن «۵۷۵»، ازمیردن «۳۸۷»، سلانیکدن «۵۳۶»، ردوشن «۱۰۰»، بیروتدن «۳۲۰»، پورت سعیددن «۳۴۸» و علائیه دن «۶۸» میل بحری بعدنده در . [بر میل بحری ۳۸۰ قدم اعتبار اولنور .]

(۲۴۵۸۸۰) نفوسي و (۲۲۳۷۰) کیلو متره مربعي اراضی بی احتوا ایدن تکه لواسی (۱۶۳۳۵۸۲۰) دونم اور مانه مالک اولدیغنه نظرآ، عمومیت اعتباریله مستوی اولمقدن زیاده، عارضه لی وجبلی ایسده طاغلردن این صولله کسب فیض ایلین وادیلری ده آز دکادر. لو اراضی بی جنوبیدن شماله طوغری کسب ارتفاع ایده رک سطح بحردن الکیوکسک نقطه سی؛ لو انک غرب شمالیدن کافن (آق طاغ) در که «۳۱۰» متره ارتفاعنده بولنیور . آق طاغدن صوکره ارتفاعلری شایان ذکر اولان طاغلر بروجه آتیدر : «۴۰۰» متره ارتفاعنده (تحته لی) و نام قدیمی (سولیمه) طاغی، «۲۰۵۰» متره ارتفاعنده (برکت) طاغی، «۲۰۰۰» متره ارتفاعنده (اسکندر قیر طاغی)، «۳۰۴۵» متره ارتفاعنده (ماسیکیتوس) نام قدیمیله مسی دیکر (آق طاغ)، «۱۲۲۰» متره ارتفاعنده (مردیونلی طاغی)، (خیمه را) نام قدیمیله مسمی (چیرالی طاغی) و (ترمیسوس) نام قدیمیله معروف (کوللک) طاغلریدر. تکه لو اسنک احوال طبیعه، اقتصادیه، عمرانیه و ساره سی آروجه بر جلد تشکیل ایده جکی جهته شیمیدیلک یالکز احوال تاریخیه سنه عائد معلومات ویریله جکدر .

ایلک در در

سولیلر، قدیم یونانیلر و رومالیلر

حال حاضر دکی لو احدودی، آثار عتیقه بی عائد خریطه منده کوستیله جکی وجهله پامفیلیا، لیسیا و قسمماً پیسیدیا و کیلیکیا ترا خیا ایله قبا لیادن عبارتندر .

پامفیلیا قطعه‌سی شمالاً پیسیدیا، غرباً کیلکیا و یاخود لیسیا، شرقاً آیدینلیق مملکت معناسته اولان کیلکیا ایله محدود ایدی . [۱]

پامفیلیا قطعه‌سی (فاسه‌لیس — Phaselis) یعنی (تکر اووا) دن بدأ ایده‌رک شرقده بولنان (پتولومه) ده نهایت بولور که ۱۱۸ کیلو متره قدر بر ساحله مالک اولدینی تخمین ایدیلیور .

(ملاس) اسم قدیمه‌له معروف (منوغات چای) بو قطعه‌نک شرق حدودی تشکیل اینگکده‌در .

قدماً؛ پامفیلیاده آلتی کاظمه تعداد ایدیسورلرکه بونلرده : غربده اولویا و آنتالیه، مرکزده پرغه و سیلاروم، شرقده آسپندوس و سیده عنوانیله معنون شهرلر ایدی . استرابون فاسه‌لیسدن صوکره مستحکم (اولویا) شهری بعده (دودن) صوی و آندن صوکره آنتالیه شهری کلدیکنی یازیبور . بونک ایچوندرکه اولویا خرابه‌سی کشف اولتجه‌یه قدر تعیین موقع خصوصنده آثار عتیقه علماسی ذوقار مشکلات اولیسوردی . بوکره دودن مجراسنک آنطالیه‌نک غربنده دکل شرقنده اولسی مشکلنک حلی قالیبور .

شارل تکسه‌نک روايته استناداً دنيه‌بیلیرکه زمان قدیمده دودنک مجراسی آنطالیه‌نک غربنـه طوغری ایکن یالا خره دوچار اولدینی بعض تحولاتدن دولایی مجراسی شرق طرفه توجیه ایتمش اولسی ده ممکن دکادر .

پامفیلیا قطعه‌سی آنیده بحث ایدیله جک اولان [دودن — Catrractés] ، [آقصو — Cestrus] و [کوبه‌ی صوی — Eurimedon] نهرلر ایله اسقا اولیور .

علم آثار عتیقه‌جه قبول ایدیلان اشبو تقسیمات رومالیلر دورینه عائددر . چونکه رومالیلر ممالک و سعیه‌سی یکرمی ولایته تقسیم ایتمشدند . بو ولایتلردن بری [آسیا]

[۱] کیلکیانک وجه تسمیه‌سی : فنیکه حکمداری (قادموس) ، (آژه‌نور) ک اوغلی ایدی . (ئوروبا) اسمنده برهمشره‌سیله (طاشوز) و (کیلیک) نامنده ایکی قارداشی وار ایدی . (زو) هوروپا کبیریده قاجیردقدن صوکره آنی آرامق اچجون قارداشلرینی يوللامش . کیلکیانه، کیلیک؛ طاشوز آطه‌سنده طاشوز بولشمشدند . بوقوعه تخمیناً (ق . م . ۲۴۰۰) سنه لرنده‌اولمشدند . بوروايت تاریخیه دن آکلاشیدیغنه کوره او تاریخلرده فنیکه‌لیلر طرفندن کیلکیانه طوغری بر مهاجرت و قوع بولدینی کبی (کیلکیا) اسمی ده بولخراونه دن آنمشدند .

ولایتی درکه : بوتون ملکه اضافله بر جزئی تشکیل ایندیکی ایچون کوچوک آسیا عنوانی
حائزه اولدیگی تاریخنده مذکوردر . [۱]

مورخیندن استرابون ؟ پامپیا اهالیستک سرکش بر قوم اولدیگی و محدود اولان
اقوامه قطیباً راحت ویرمددکاری و کیلیکیالیلر ایله بر جنسدن یعنی اقوام سامیه دن
اولدقلرنی یازیبور .

هو مرک تاریخنه کوره [۲] پامفیلا ، لیسیا ایله پیسیدیاده او طوران اک اسکی قوم
[سولیم - Solymes] لر اولوب بوقوم یا پنجیلرک طورا قلرنی آیاق باصمہ لرینه میدان
ویرمه مک ایچون مشهور و قدیم [ترووا] محاربه سنده دخی بولنگله ترووالی لره
معاونته بولنسلدر .

سولیم قوم قدیمی نک بدایته کندی لسانلریله وبالآخره یونانی ، فیکه وقاریا لسانلریله
تکلم ایدن و زوبیترایله آپولونی آله ، پانداروسی قهرمان طانیدقلرنی فیلیب لو به تاریخنده قید
ایتدکدن صوکره کندیلرینک فیکه لیلدن بر قوم اولدقلرنی شبهه لی اوله رق قید ایدیبور .
استрабون تاریختک ۶۳۰ نجی بندنده دیبورکه : سولیملر (ترمہ سوس - کوللک)
طاغنک اشکلر نده بولنان تپه اوزرنده اقامت ایدرلردى . بو جوارده (ولەر و فوندوس)
دره سی (آرناؤود دره سی اوله جق) موجوددر . (ولەر و فوندوس) اک او غلی
(پیساندروس) اک سولیملر ایله محاربه ایدرکی بوراده تلف اولدیگی ده عیف بندنده
محرردر .

فیلیب لو به کتابتک بر نجی ۲۴ نجی صحیفه سنده سولیملر حقنده بروجه زیر
معلومات ویریبور : لیسیا قطعه سی سولیملر ایله مسکون ایدی . زمان قدیمده ، بونلر
اوزرینه ولەر و فوندوس لیدیادن یورومش ایسه ده جسور بر قوم اولان سولیملر ایله

[۱] (آناطولی) کلمه هی حقنده اختلاف وارد . یونان تاریخنده کوره آناطولی کله هی
یوناجه اولوب شرق معناسته درکه یونانستانک شرقنده بولندیمند بوسیله تمیه او لنسنے سبب او ملشددر .
حسام الدین تاریخنده دیبورکه : آسیا ، یونانلردن مقدم تورانیلرک اوز وطنی ، آنا یوردی اولدیگی
مناسبتیله تورانیلر ، کوچک آسیایه ، آناتول ، اسپنی ویرشلدر . آناتول تائیس و نیمیک ایمک
معناسته اولان (آناتاق) مصدوند مأخذوذ بر صیغه مکاندر . آنا ، آنات ، آنور ، آنای
کلای ب مصدر دندر . آناطولی کله هی ، آناتول کله سنک معربیدر . شوحالدہ کله یونان دکل تورانیدر .
[۲] هوس (ق.م ۹۰۰) سنہ لرندہ برحیات و عن اصل از میری اولان بی یونان شاعر در .
(ایلداده) و (اودیسه) نامنده کی آثار مفظوہ نک مولنی ع - اوئنور .

وقوعه کلن محاربه‌ده تله اولمشدر و مله رو فوندوس و اوغلی بیساندروس کریدا هالیسته منسوب ایدی. اوصر ملوده کرید آطه‌سی بار بازار طرقدن اشغال او لمنشیدی. فیلب لو به بومعلوماتی (هوس) تاریخندن اقتباس ایدیبور . دها اشاغیده بشقه معلومات ویریبور : اوروبایل (ساد بدون) و (مینوس) قارداشلر حکمدارلق یوزندن بر بولیه محاربه ایتمشلرسده . ینوسلک غالیتی اوزرینه سارپه دون طرفکیراتیله برابر آناطولی یه چه رک میلیاس ارات یسنده یرلشمشدکه او صره‌لرده میلیاس طرفی‌ده لیسیه نلرک النده ایدی . و میلیاس ۱ هالیسی لیسیه نلر کبی سولیملر منسوب ایدیلر . بوجوارده سارپه دون بر مدت حکم پاندیه زماننده لیسیه نلر [ترمیل] [اسمی آمشلردر . بالآخره آته‌لی یون اوغلی (لیکوس) ، برادری (أزه) طرقدن قوغول‌لیغنده مهاجرة ترمیلر نئچه ینه کلشدکه او صره‌ده ترمیل حکمداری (سارپه دون) ایدی . بونک زماننده لیسیاده اقامت ایدن اهالی یه (لیسیه‌ن) اسمی ویرلش و کربد قابونلری اداره‌ده عامل اولمشدر .

بوندن آکلاشیاپورکه لیسیه نلر ایله ترمیلر ، سولیملردن بشقه بر جنس دکلدر . بودانک تحقیقاته کوره سولیملر بدایه کندی لسانلریله وبالآخره دوچه ، پیسیدیا ولیدیا لسانلریله ةکلم ایدرلردى . حتی [کسده‌س] محاربه‌سی زماننده فیکه لسانیله دخی تکلم ایتدکلری روایات تاریخنده‌ندر . [ترمیسوس] اهالیسته سولیموس دیرلردى . ترمیسوس جوارنده بولسان (آخر طاشی) موقعنده موجود پک جسم بر مزارک قاغنده یازیلی بر کتابه‌یی الیوم دوما موزه مدیری فاضل محترم پاری بهن کتابنده نشر ایتمشدر . کتابه‌نک برنجی سطرنده : بولحدی رهبان (هُرمیوس) کندی و قاریسی (اوره‌ستوس اوینالوس) لقیزی (مارتا) ایجون یائمش اولدیغی یازیبور . ایکننجی سطرنده ایسه : بولحده بشقه موتایی قویق قطیعاً منوعه . بومناری هر کیم آچوب بشقه اولوی قویارسه جزاء . . . دراخنی (زوس سولیموس) و . . . دراخنی (آرتمیس) و ویره جکدر . دیبور .

سولیملرک [سولیه - تخته‌لی طاغ] ایله کوللک طاغلری آردسنده بولندقلری کرک بو کتابه‌دن کرک آتیده کی ایکی چشید قدیم سکدن واخحاً اکلاشیلیور .

لوامن ده بولنان قدیم [ترمه-وس] شهریته عائد بوسکلر کبری او زرنده [ترمیسوس سولیمه] و دیگر لرنده [زوس سولیوس] یا زیلی اولدینی کوریبورز.

(ترمیسوس) خرابه‌سی آنطالیه‌نک شهال غربیستند و بش ساعت مسافه‌ده واقع (یکیجه قبه‌می) قربنده‌در. (سولیمه) نام قدیمیله یاد ایدیلان (تحتی طانی) ایسه [فاسه‌لیس - تکراووا] جوارنده‌در.

بورلرده حفریات اجرا ایدلسه طوغریدن طوغری‌یه سولیله‌ره عائد آثارک کشف اولنه‌جنی اغلب احتمالدر.

کرک هومر، استرابون کتابلرندہ کرک فیلیب لو به‌نک کوچوک آسیا تاریخنده سولیلرک هانکی قومه مذوب اولدقلری ایضاح ایدلیورسده بونلر حقنده آتیده کی کتابلرده خیلی معلومات تاریخنیه یه تصادف ایدیبورز:

معجم البداندن نقلأ حسام الدین اقدي دیبورکه: ایلی خانک پدری کوستریلان سام «سولیم» اولمیدر. چونکه سام بن نوح‌خ ایلی خان نامنده براوغلى معلوم دکلدر. تورکلرک جدی [یافت بن نوح] اولدینغه کوره (سام) اسی محرف اولوب تورکه یوجه و رفع معناسته اولان سولمک مصدرندن مأخوذه «سولی» و یاخود رفت معناسته اولان «سولیم» اولدینی محققدر. شواحماله بناء «سام» عدادیلان «-ولیم» ایله حضرت نوح آرده‌سنده خیلی بطون خذف ایدلشدر.

مرآت العبره کوره: (سولیم) کوچک آسیاده قدیم تورک قیله‌لرندن بر قیله ریسنک اسیدر.

مورخ مشهور (لونورمان) ک تخمینی او زره «ایلی خان، ایلیون» (ف. م ۱۳۴۰) یعنی (ق. ۱۹۲۲ ه) سنه‌لرنده برحیات اولوب (ق. ۱۸۹۳ ه) ده هیئت حکمداری (باتورخان) ایله مصر حرینده بولمنشدر. (ایلی خان)، (ایلیس خان) دیگله‌ده معروف‌درو.

(ایلیس خان) آناطولیه کسب اقتدار ایده رک [سولیت] و [قاریت] داژه لری تخت اقیاده آلوب اوغلرندن [سولیم خان] ای سولیت والیکنه و [آماس خان] ای قاریت والیکنه نصب و اسال ایتدیکی مظنووند.

مرآت العبرکی برچوق تاریخنله کوره تکه و منتشا سنجاقلرینک حاوی اولدیجی قطعه قدیماً لیسیت ویا لیسیا دیمکله مشهوردر وسولی قیله‌سی افرادیله مسکون سولیم نامندم بر کیمسه‌نک نفوذینه منقاد اولدقلری مستطوردر.

ایلیس خانک اوچنجی اوغلى [باروم خان] اولوب آماسیه حکمداری ایدی. برادری سولیم خانک یرینه سولیت والیکنه کندی اوغلى [تراس خان] ای نصب ایتدیکی تاریخنا مضبوطدر.

مورخ (مورغان) لک روایته کوره (ق. ۱۸۲۲ ه) آماسیه حکمداری بوانان [قارسان خان] لک اوغلى [سولیم خان] زمانشده مصدر خرافات اولان چناق قلعه جوانندگی [ترووا] محاربه مشهوردمی و قوعه کلشدر. فقط بو سولیم خان یوقاریده ذکر ایدیلان سولیم خان دکلدر.

صحابه‌الاخبار: یافت بن نوح اقوامی ایضاح ایدرکن « دومن اول روم ولاپتند ساکن ایدیلر ». دیسیله مارالذکر توک قبائلك یونانیلر کوچوک آسیایه کلزدن مقدم آناطولیه ساکن اولدقلویخی مراد ایدیبور.

یکلرجه سنه مقدم تکه لواسننده طول مدت اقامت ایدن تورک اقوامنک نام ونشانی، شهر و قصباتک اس-امايسی یونانیلر و رومالیلر طرفندن - عادتلری وجهیله - تبدیل و تحریف ایدیلرک اونوتیرلشن ایسه‌ده هر فصلسه بو « سولیم » کلمه‌ستک احجا، تبدیل و تغییردن مصون قالمی بز ترکلر ایچون کوزل بر طامدر. چونکه لوامنک صاحب حقیقی واژلیسی اولان اجداد قدیمه منزک وارقی اولدیغمزی آنچق بوکله دلاتیله آکلا به بیاییورز. لیسیا حقنده قاموس اعلام بروجه آتی معلومات ویریور: لیکیه‌لیلرک باشایجه معبدی شمسدن کنایه اولان (آبولون) ایدی بوخطه اک اول (سولیم) اسمنده بر قومیله مسکون اولوب بعده پلاسیچلردن (ترمیل) قومی کریددن کله رک مملکته یرسلشمن ونهایت آته حکمداری (باندیلون) لک اوغلى (لیقوس) مملکتی ضبط ایتمکله بونک اسمنه نسبتله (لیکیه) تسمیه اوئنمشدی. مشهور ترووا محاربه‌سنده ریسلری (ساردپدون) لک قوماندا سیله یونانیلره قارشی (بریام) لک امدادینه کیتمشلدی.

قاموس اعلامت بوروايى، يوقارىدە ذكرايدىلەن توارىخ مشهورە زوايا تىلە مىددەر. چونكە لىسيابە يېڭى يۇنان مهاجرلىقى تزووا مخاربە سىندىن صوڭرىھە وقوعە كلىشىدر. بىرده سولىمە تزووا-دە يۇناسىلە قارشى مخاربە اىستكلىرى كېن ترمىل قۇمى دە سولىمەلەن باشقە بىر قوم دكلىدى.

اسكى يۇنان مورخى (هرودوت) كە ويردىكى معلوماتە كورە يۇناسىلە آناطولىدە كى مستملەكلىنە اص-مالرى تۈرانلى اولان قوملىرى اوزون و بىشك مخاربەلەدە بولنىلىر. فى الحقيقة اورتە آسىيادن آناطولى يە مختلف دورلاردا وقوع بولان تۈرك مهاجرلىقى پاك قدىمەر. اوقدىركە بابل، آئور مەنپىتلىرىنىڭ تۈران اقوامى طرفىدن وجودە كىتىلمىش اولدىقىنە داڭر و ئىشەلر پاك چوقدور.

تارىخ عمومىل بىزە كۆسترييوركەن آئور دىنە حکومتى زمانىنە آئور سلاالە سىندىن (بلوس) حكىمدارى قونىيە حوالىسىنە مالك اولدىقىنە بىر صىردە بالطبع تىكە لوائى دە بواسىتە لادن قور تولە ماشىدركە بىو وقوعە تەخىيىنە ھېرتىن (۲۶۱۵) سەنە اول وقوعە كىلدىكى كى فراغە مصىرىن اىكىنجى (رامزەس) يعنى (سزوستريس) نام حكىمدار ھېرتىن (۱۲۷۴) سەنە اول قونىيە حوالىسىنە بىر آقىن اجرا ايلدىكى زمانىدە بولوا دخى استىلايە معروض قالمىشدر.

اسكىمەن بىر تىجارە و بىحرى يە زىاد- مىل واستعدادى اولان يۇناسىلە، بىحرآ دخولى دە قولاى كۈرىن مالكە ازمنە قدىمەدە طاغىلەيلەر. واسع و كېرىنتىلى چىقىدىلى بىر ساحلە مالك اولان آناطولى قطۇمىسى بونلۇك اشتارىنى مساعدىدە. آناطولى يە ايلك مهاجرلىرى سوق ايدىن اشىخاç اساطىرىدەن [اللينوس] كە حفیدى [ايئونى] اولىغله آندىن يۇنان لغى حصولە كلىش واشبو يۇنان اسمى اينۇن ورفاقانىڭ ھېرتىنە كېرن بولخە روم اطلاق ايلشىدر. (غىرقى) تىبىرى ايسە الينوسك ايتايلىيە مهاجرت ايدىن بىر حفیدى (غىرقۇص) نامەنە اضافتە متوالىد و اورۇياجە شايىح اولىشىدر. يۇنانس ان تىبىرى ايسە سلطان محمود ئانى زمانىدە مورە و ملحقاتە استقلال و بىرلەكىن صوڭرىھە اشىبۇققۇمە حفتنە قۇللانىشىدر. معلومىر كە شىمىدىكى يۇناسىلەر قىدىم يۇناسىلەر كە خاçىن احلافي دكلىرلەر. بونلۇز يۇنانى و اسلاولىك امتزاجىندىن تولە ايمىش و كىنلىنەنە اسلازو قانى آچىقىجه غالب بولۇشىدر. بىرده بونلۇز ايشىبدىلەك بىر صورتىدە روما يالاشمىش آسيا و غرب باربارلىرىنىڭ

[۱] تارىخ عەنەن انجىنى طرفىدن وېريلەن معلوماتە نظرأ : عربىز يېرانيس مالكى ايلە تىمسىدە بولاندىقلەنە اهالىسىندىن ايشىتىكلىرى (رومۇئى) يعنى رومالى كەنە سىندىن تەخىيىفأ (روم) و (رومى) لفتى اسەنەمەن اتىشلىرىدەر. عەنامىلەر دخى بوطرز اتىشمال قبول ايلە زىر زۇيىتلىرىنە كېرن بولخە روم اطلاق ايلشىدر. (غىرقى) تىبىرى ايسە الينوسك ايتايلىيە مهاجرت ايدىن بىر حفیدى (غىرقۇص) نامەنە اضافتە متوالىد و اورۇياجە شايىح اولىشىدر. يۇنانس ان تىبىرى ايسە سلطان محمود ئانى زمانىدە مورە و ملحقاتە استقلال و بىرلەكىن صوڭرىھە اشىبۇققۇمە حفتنە قۇللانىشىدر. معلومىر كە شىمىدىكى يۇناسىلەر قىدىم يۇناسىلەر كە خاçىن احلافي دكلىرلەر. بونلۇز يۇنانى و اسلاولىك امتزاجىندىن تولە ايمىش و كىنلىنەنە اسلازو قانى آچىقىجه غالب بولۇشىدر. بىرده بونلۇز ايشىبدىلەك بىر صورتىدە روما يالاشمىش آسيا و غرب باربارلىرىنىڭ

هرودوسه کوره : [۱] پامفیلیا یه کلن ایلک یونان مهاجرلری (تریا) اهالی‌سندن [بغلوخوس] و [فالخاس] قبائلیدر .

میلاددن تخمیناً ایک بیک سنه مقدم وقوعه کلن (زرووا) محاربه‌سندن صوکره یونان مهاجرلری آناطولینک بر قسم مهمی اشغال ایدن تکه لواسنه کله رک یرلشمش وبالآخره بر راقچ قافله کلوب بورالرده اختیار اقامت ایتدکلری ناریخلرده کوریبورز .

محمد توفیق بک (اساطیر یونانیه) نام اثرنده دیبورک : ترووا محاربه‌سندن سکره یونانیلرک بوجوار ایله کسب ایتدکلری معارفه مناسبیله اک اول (نمودلر، ایئونیاللر، دوریسلر) بربری نی تعقیب ایدرک ترووا دن کیلیکیا یه قدر ساحل بویجه یرلشدیر .

تاریخ عبره کوره لیسیا قطعه‌سی مقدمه (ملياد) نامیله یاد او لتوران (ق.ه ۲۰۰۰) ناریخلرندہ آتنهی پاندیبوسک اوغلی (لیسون) بورایه کلش و قطعه‌ی اسمنه اضافه‌هه [لیسیا] تسمیه ایتمشدیر .

شارل تکسیه تاریختنده : سولیم اسمندن لیسین اسمنه تحول ایدن بوقومک، هارپاغک عظیم اردوسنه فارشی کوستردکلری شانی مقاومنی ، بالخاصه [قسانتوس - قینیق] بخرالرندہ وقوعه کلن پک شدتی هجومه فارشی آزانقله برابر تسیم اولمادقلری و قلعه‌نک ضبطنده خارجده قلان بر راقچ عاله‌دن بشقه هیچچ بر کیمسه‌نک قتل عامدن قورتوله مدیغی یازیبور . [۲]

[فوربه - Fores] آنیده کی معلوماتی ده علاوه ایدیبور : قسانتوس اهالی‌سی قتل عام ایدلکدن صوکره بورالره اجنبی بر قوم کتیریلوب اسکان ایدلش و بونلو هر حالده عجملردن شقه بر قوم ایدی . بوراده یرلشدیریلان اهالی ، اجدادلرینک خاطرله‌رینی اونو تمدیلر . حق کنج سزارک وفاتی متعاقب روماللرک (بروتوس) قوماندا سنده کلن جسم اردوسنده بوفدا کارلق کوسترمشلردر . بوسولیم احفادی قسانتوسه قباهه درق

بر خلیطه‌سندن عیارت اولان بیزانسیلرله قاریشمشدیرلر . Edmond Demoulin's comment la route crée le type social T. 11, P. 191

[۱] هرودوس - یونان قدیمک اک مشهور مورخی اولوب [ابوالتاریخ] نامیله معروقدر . (ق. م ۴۸۶ - ۴۸۴) ده یشامشدیر . کندیسی (هالیقارناس) یعنی شیمیدیکی (بودروم) ده توله ایتمشدیر .

۱۸۸۲ صحیفه Asie mineure & Charles Texier [۲]

وار قویله مدافعه وطن ایه شلوسه ده نهایت شهر خبطة ایدلشده . بوکره یانقیتره غرق او لمش اولان بوشهر خلقنا ک چولوق چو جوق ، قادرین وارکنی - تسلیم اولاماق ایجون یا غان بستانلرک انقضی آلتند محو اولمنی ترجیح ایندیلر . [۱]

دامايرلنده تورکقانی جولان ایدن، لیسیه هنلو اوته دنبرو جسور و محارب بر قوم اولدقلرندن
اجنبی بر حکومت نابع اولماق کی بیوکلکی د. ائما کوستقیورلردى.

پامفیلیا و لیسیاپی ضبط اینک خصوصنده [لید ۱] حکمدارلری دامنا بونلر اوزرینه عسکر سوق ایتش ایسه لرد بونلر بتون بمحاربەلرده ش' ائلى مدافعتاندە بولنەرق كردندا دە آنچىد اولماشلار و لیديانك زىر تىكىمنە كېرمەشىلدر .

بونلرک جـــارتلری یانکز ایران حکمداری کیخسروک دـــلتل عـــسکرینه فارشی
قیریله رق شـــدتلى مقاومتىن صوکره از بـــیلشـــلر و اســـکنـــدـــر کـــیرـــک استـــلاـــر .
تحت تابعىتىنە قالمىشلر در .

اور پالیلرک «کیروس» دیدکاری بوکھسرو، تورانیلرک میدیا حکومتی حک
اوغلنه برار کندی حکومتیه ایران حکومتی برلشیرمش برخاقان اوlobe (ق.م.
تاریخنده وقوعه کلن آسیای صغرا فوحتایله آناطولینک بتکرار تورانیلرک اداره
الله پکمنه سبب اویشدیر [۲].

Asie mineure ! Charlet Texier [١] صفحه ٦٦٥ ، طبع ١٨٨٢

[۲] کیخسرو، کیانیان ملوکنگ اوچنجیسیدر. کیکا و سک طورونی سیاوشک او غاییدر. شهنامه نک و واپتنه کوره، سیاوش اوک والده نک افتراسه او غرا یوب پدرته کو جملکه توانه شد. فاجرق، افراسیا بک حسن قبوله مظہر اولش و بونک قیری (فرنکیس) ای تزوج ایتش ایدی اوراده دخی فراسا بک برادری کر-سیورک افتقاء حسودانه سنه او غرهاقله قاین پدری طرفندن قتل استدیلش و حامل بولنان زوجه سی فرنکیس کیخسروی طوغوردینغنده بونک هتلی وزیری پیرانه حواله ایتش ایده پیران آجیوب چو جوغی بر جو بانه تسلیم ایتش و کیخسرو او را ده بیومشد. بعده ابرانیلر رسم زالک و طوس و کودرز کی قهرمانلرک ریاستله توانه عسکر سوق ایدرک بر طرفدن سیاوشک انتقامی اخذه و بر طرفدن دخی کیخسروی تحریمه باسلامشادردی. نهایت کودرزک اغلی کیو، کیخسروی توانده بولوب ایرانه کنیدکله بیوک پدری کیکاوس کندهیست کندی

لوازمند بونلره عاًد وقایع وحادثه داًر معلومات تاریخیه پک مشوش اولدیفندن
شیمیدیلک بو خصوصده اطناپ کلامدن صرف نظر ایتمد .

ایران و توران اردوسنک چکلمی او زدینه لیسیه نلر ایچون فعالیت دوری آچلمش
اولوب یکرمی اوچ شهر بنا و تجاوزات خارجیه دن مصون قاله بیلمک او زره آدرلنده بر
اتفاق عقد ایده رک اداره مطالعه هریخی ییقمشلر بر حکومت جمهوریه تأسیس ایتشلر و بوندن
صوکره لیسیه نلر منتخب بر جاعتله اداره او لیمشلدر .

مورخ [مونسکیو Montesquieu] «بونلرک بو شکله بر حکومت احداًی هرس
ایچون بر مودل تشکیل ایتمشد ». دیبور .

تشکل ایدن بوقور لیسیاق هیئت ۲۳ شهردن کلن مبعوثاندن مرکبدي . مبعوث کوندرن
شهرلرک اک مشهورلری بروجه آتیدر : [قس-انتوس - Xanthus] «شیمیدیکی قنیق »
[قسانتوس شهر قدیمی جوارنده آقان (اشنه چای) نک ده اسم قدیمی سانتوسدر]
[پاتارا - Patara] «شیمیدیکی کلمه مش »، [پینارا - Pinara] «شیمیدیکی مینارا »،
[اولیپوس - Olympus] «شیمیدیکی دلیک طاش »، [چرالینک آلتنده و دکر کنارنده دو]
[میرا - Myra] «شیمیدیکی تمره »، [تلوس - Tlos] «شیمیدیکی دو ور ». [بر قهرمانک
اسمنه منسوب اولان بو تلوس خفنه بر انگلیک آفار عتیقه متخصصی «تلوس خرابه سی
کوستره دن یاربی جانمی الله » دیه دعا ایتمی بو خرابه نک اهیتی بزه افهام ایدر .]

تعداد ایدیلان شهرلر اوچر مبعوث انتخاب ایدردی . دیکر شهرلرک بر قسمنک ایکیشتر
وبر قسمنک بر مبعوثلری واد ایدی . طوبالانان مبعوثلر هموم مملکتی اداره ایدرلرایدی
بو حکومت جمهوریه نک هر قصبه ده آیروجه کندیسنه مخصوص بر مجلس اداره سی ده وار
ایدی .

قانون یاعق و نشر ایتمک مجلس مبعوثانک حق اولوب دیکر او فاق مجلس قوه اجرایه
مقامنده ایدی . اشبو حکومت منظمه قادیتلرینک زمانلرنده سائز حکوماتک قادیتلرندن
دها مدنی اولدقلری کوریسورز . اودرجه که مبعوثلر و متفذان «بن عائله جه فلان قادیسه

یرینه تخته اجلام ایتش و صوکره کیخسرو تو راهه عکرسو قیله افراسیابی کندی یدیله قتل ایده رک
پدرینک استقامنک آلمشد .

یونان مور خلرینه کوره کیخسروک والده سنک پدری اولان مدیا حکمداری آستیاغی قتلیله
تحتفی ضبط و بعده ینتوه ، بابل ، سوریه و آناطولی بی استیلا ایتمشد . کیخسرو (ق م ۵۹۹)
ده طوغمش و (ق م ۵۳۰) ده قتل اولمشد . [شہنامہ سی : بومبای طبعی صحیفه : ۳۴۴]

منسوبم « دیه مقام فخرده سویلرلر ایدی . یعنی شجره انسابلویخی والده طرفدن کورولر ایدی . [۱] »

تشکل ایدن مجلس مبعوثان ، نام دیگری دیوس مجلسنک انعقاد ایتدیکی محلک (قسانتوس) شهری اوالدیغی شارل تکسیه یازیبور . [۲]

مبعوثانک ایلک ایشی کندی شهرلری ایچون برد محل مدافعه انتخاب ایتمکدی . طاغلرک یماجلوی کندیلر بنک ایلک مدافعه خطرینی تشکیل ایدیبور . دها صوکره شهر لرا طرافدنه آلان حیرتلر ایله عاشا ایتدیکمز حکم ولایوت دیوار و قلعه‌لری انشا ایتدیر دیلر مسکتلری دخی کاملاً طاشدن یا پلش ایدی . بونلر بر حیات او لانلرک سلامتی دوشوند کلری کبی موتالریخی ده او نو تیمورلر دی . لوانک هر طرفدن کوردیکمز مختلف اشکالده مستقل منازدله ، قیایه او بیولمش منتظم لحدله هب بودور ترقیدن قلمه آثاردر . تصادف ایتدیکمز اسکی لحدله او زرنده کی یازی ، یونان قدیم حروفاتنه بکزمه یورسده هانکی لسانه یازلدیغی هنوز آکلاشیله میور : چونکه یونانجه ایله برابر بر جوق اجنبی کلمه‌لره تصادف ایدیلیبور . بولسان حقدنه هرودوت تاریخندده هیچ بر شیئه تصادف ایده میورز . موسيو (فوربه) نک فکرینه کوره بولسان یونان ایله عجم لسانلرندن ترک ایتش بر خلیطه در .

فوربه‌نک تدقیقاته کوره قسانتوسده اعمال ایدیلن آبدات هب عجم طرزنده ایدی .

تعمیقدن آکلاشیله‌بغنه کوره لحدله کوریلن یازیلر اسکی عجم لسانه بکزمه یورکه سیروزک زمانه قدر عجملر پاراگراد حروفاتی استعمال ایدیلیبورلر ایدی .

انکلیزلر ، قاریا حکمداری موزولک حنادی حفریاتده کونه‌یی فورم حرفلریله قوال (Artaxers) . عائد برواز وب ماشلر درکه واوزرنده میخی او نیفورم حروفات واردرو .

بوندن آکلاشیلیورکه عجملر کندی حروفاتی ترکله لیسیا مملکتی آهالیستنک آکلاهه . بیله‌جکی صورته یکی بر الفبا ایجاد ایتمشدیدی . بو حروفاتک نه زمان موقع استعمال‌لدن سقوط ایتدیکنی بیله میورز . بو یازیلر ایچون هر حالده یکی بر کشیفات بکله‌مک ایجاب ایدر . بونی آتیده و قوع بوله جق حفریات بزه کوستره جکدر .

[۱] Asia mineure Charles Texier صحیفه ۶۶۵ ، طبعی ۱۸۸۲

[۲] قسانتوس خرابه‌لری حقدنه آیروجه بررساله قلمه آنه جفنلدن شمدىلک تفصیلاتدن قطع خظر ایداشدر .

شایان تأسیدر که یوقاریده ذکر ایدیلان قوانین و نظاماته دائزک لسانزده و کرک مأخذ اتخاذ ایتدیکمز آثار تاریخیه بزرگونا تفصیلاته دسترس اوته مامشد. مع ماشه پی درپی میدانه چیقارملقده اولان کتابه لرده بونظامات حقنده البه برعلومات آله جقدر پامفیلیا، لیسیا و پیسیدیالیلرک انتظام اداره و حرب و وفاده کی مهارتلری نسبتنه قلیله، فورچه سیله و سائر صفتیه اشتهر ایدن بر چوق مشاهیر دخی بولندیغی شبه سزد. بونار حقنده ده معلوماً هنوز پاک نقصاندر. بو زمانلردن قالمه خرابه لرک اینه وجاده لرند و تقسیمات عمومیه سنده مشهود اولان انتظام وظرافت، دور مذکورک صنعت و مهارتلری انباهه کافی بر دلیدر.

روایت تاریخیه که کوره یونانستانه ایلک مبانی، لیسیادن کلن (کیقلوب—Cyclopes) لر طرقدن وجوده کتیرلشد. که ایری و آغیر طاشلره (تیرنس) دیوارلری انشا ایدن بو کیقلویلردر. بو دیوارلرک انساسی ایچب کویا آبولون ایله (بوژه یدون) دخی یاردم ایتشلردر. معبودلر تخته هیکلردن حظ ایتدکلری ایچون اوزمان هیکلر هب تخته دن اعمال ایدلشد.

کورولیورکه یوان صنایعنه آتیلان ایلک آدیلر بو سولیم احفادی طرقدن و قوعه کلشد.

بو متوق زمانلرده، ایام مخصوصه و کوش معبدینه مخصوص باراملوده خلق مسیره لرد، تیاتروا یاه ستادیون یعنی قوش محللرنده تجمع ایده رک اخبارلرک نظاری آلتنده آری آری اویونلر اوینارلر ایدی. کولشمک، پاده و حیوان یاریشلری ایلک، موسیقی تعلیم ایلک باشلیجه اویونلرندن محدود ایدی. بو اویونلرده غالب چیانه تبریکلر، آلقشر اجرا ایدلکله برابر ممناس اولان محللرده تذکیر نامه و سیله اوله حق ستون شان آورلر، مدحیه لی کتابه لر رکز ایتدکلری لوانک بر چوق محللرنده الان تصادف ایدلکده اولان انفاضله ثابتدر.

اهمی نظرنده اک مقدس بر قاج معبد طانیلدیغی موجود اولان آثاردن استدلاله اولنور. بری کونش الهی آبولون، بری حرب، صنایع، عقل آلهه سی و باش معبد زوییتر، بری زوییترک خدومی اولوب بر چوق اژدرلری اتلافیله شهرت فازانان هر کوله بری ده دکز آلهه پوسیدوندر.

لوانک هر طرفده آپولونه عائد عبادتخانه لره تصادف اولنديني کي هر کول و پوسيدونه مخصوص آثارده نادر دکلدر . فنيکه وايرانيلره عائد مذهب واعتقاداته داير آثاره تصادف اولندينه باقليرسه بونله عائد اعتقادات بورالرده تعمم ايده مدبي آكلاشيلور . يوقاروده تعداد ايديلن شهرلرک اليوم موجود اولان خرابه لري ، او شهرلرک پك جسيم اولدقلري واضحًا كوست مرکده در . [۱]

(۳۷۰ - ۳۳۴) سنه لرنده ياشيان و آيانوغده کي (آرته ميز) معبدينك تزييناتنده جاليشان مشهور معمار آشني (پراقيسته ليس) زمانشه ياييلان الا بيوك آبهه لر تربه لردره . بو تربه لردن بر جونغى آناظولينك زنكين حكمدارلرى طرفدن انشا استديرلشدري . بو تربه لردن الا مشهورى يوقاريده ذكرى چىن [قسانتوس] شهرنده ياييلان ترمەدر . ليسيار نسلرندن برى اچجون اعمال ايديلن بو تربه ده يونان صنعتي ئاميله ئاييان اولور [۲] تكه لواسنه يوانانيلردن بشقه بعض طرفلردن مهاجرىن كله راك مسكن اتخاذ ايتىش اولدقلري جهته لوالك بر قسمتك « جامع الاجناس » معناسي افاده ايدن [پامفiliا] اسم يوانانيسى ايله تسميه اولننسنه سبب اولىشدري .

جغرافيوندن (مهليتوس) لک روایته کوره پامفiliا قطعىسى ، خرافات يوانانيدن اولان و ضيا اللى عد ايديلان آپولونك اوغلى (موپسوس) و (تيره سیاس) لک قىزى (مانزو) تك نامنه نسبتله (موپسوپيا) ياد ايديلياردى .

تارىخ عبر دىبورك : ترووا محاربه سندن صوکره يوانانيلر آپولونك اوغلۇ دىيە ياد اىستىكارى موپسوسك دلاتىلە يوان قبائل مختلفەسى پامفiliا يه كله راك استيلا ايمشىدر . وبحوالي يه (موپسوپيا) ئاميله شهرت ويرمش ايسه لرده پامفiliا ناھى او شهر تىغلى بايتىشىدر . يوقاروده تعداد ايديلان اقوام يوانانى كىزىن مقدم تكه لواسنده ، ازمنه قبل التارىخىيەم يشامش اولان [هييت] و [فاليق] اقوامنىڭ كشت و كذار اىستىكلرى بعض آثاردى

[۱] تكه لواسنده موجود و خربىلە مند مذكور بىتون خرابه لرک نامنه ضرب ايديلان مسکوكات حقنده معلومات تارىخيەي يازمق فكرنده ايسەمەه هنوز لازم كلن تدقىقاق اكال ايدەمدە .

[۲] (۴۰ - ۵) سنه مقدم انكليلر طرفند . قسانتوسده ياييلان حفرىاتنده ئابى قىلارده ليسياليلرک بىم بادشاھلىرىن ويرگولوك صورت ئادىسى مصور قالىن قبارەلر كاملاً دستتە يله يېلىشىن لووندره موزەسنه كوتورلەيىكى کي (تريسا - كول باشى) ده (۳۵) - نه مقدم آوستيراليلر طرفندن ايکى سنه مئادىيا حفرىيات ياييلارق درت منظم لىخدن بشە ترووا محاوبات مشهورەسنه داير خراف تصويرلىرى كاملاً ويانه موزەسنه نقل ايدىلشدري .

استدلال او تور هیتیتلره عائد اولدینی تھمین ایدیلان (آص-ارچاندروی ، چام کوژمل) آردسنده ، ثابت بر قیا اوزرنده چلاق بر انسان قبار تهسی بولنشدیرکه قیصه بر آدم بوینده در . کذا پیسیدیا قسمنه منسوب اولان (بوز اووا) چای کناندنه ازمنه قبل التاریخینه دن اوستی بویالی بر نوع قاب و قاچاق قیریقلرینک ده بونلرک مصنوعاتندن اولدینی ادعا اولنیور . [۱] آنطالیه نک آلتی ساعت قدر غربنده بولنان (آخر طاشی) نامیله معروف برویرا . نه لکده هیتیتلردن بلکه داهما اسکی بر قوم اولان [فالیق] لراک دورینه عائد بر قیا اوزرنده برارکک آلت تناسلنک هیئت مجموعه سی کوسترن بر قبار ته کو دیلیور . فالیقلر فرجه طاپار . بر قوم اولدینی ایچون بو طاش دینی بر آبده لری او اسه کرک [۲]

آخر طاشنه او ج ساعت مسافه ده و طویران یا بیلا سندمینه فالیقلره عائد سرت طاشدن معمول ایکی کسر بولنش و فرتکلی حاجی سیقولا افمدی طرفندن آنطالیه مو زه سنه هدیه ایدلشدر .

آنطالیه نک بر ساعت غربنده و « اینلر » دنیلن مغاره لرده دخی هیتیتلر و فالیقلر ک اقامته صید بحری اجرا ایتشن اولدقلری خی تھمین ایتمک کوچ برشی دکلدر .

(سیده - اسکی آنطالیه) ، (فاسه لیس - تکراوا) واولویاده بر زمان قیکلرلرک ده بولنده لری بعض اثرلرندن استدلال ایدلیور .

اولویا شهری نامه ضرب او نش اولان سکه قديمه اوزرنده فیکه یازيلرینه مشابه

[۱] هیتیتلر ویا حیتلر ، اقوام تورانیه ندر . شیمیدی یه قدر قراٹی مکن او لاما مشاش آنجق بر قاج کتابه لرینه تصادر ایدلشدر .

مرکز ادواره لری (بوغاز کوی) ایله (قارکمیش) ایدی . بوقومک پاک قدم اولدینی شوندن آکلاشیلیورکه : مصرک ۱۸ نجی سلاله سی دورندن ۲۰۰ سنه مقدم کلدانی حکومتک ذیر اداره سنده بولنش اولدقلری ناریخنرده کورولیور . هیتیتلر اوچنچی (طوغودیس) زماننده طوروس طاغری خی پچه رک (پیادو کیا) ده یرلشمش اولدینه نظرآ بو صره لرده آنطالیه نک لاطاف بخشنا یا بیلا لرندده طول مدت قالدقلىری و بوقارو ده ذکر ایدیلان سولیلرک دخی بولنردن اولدقلری شبهه سزدز هیتیتلرک (متیانی) قیله سی کوچک آسیا طرفی تمامآ امده ایشلردى . بعض آثار قديمه ، یا بیلرک (ق . م ۲ ، ۳) بیک سنه مقدم کوچک آسیا بر هیتیت وطنی طانیاقده اولدقلری خی کوستیبور . هیتیتلر اسکندر کبیر زماننده منقرض اوللشلردر .

[۲] فالیقلر حقدنده معلومات آرزو ایدن ذوات آتیده کی کتابه صراجت بیور سوئلر :

For la diffusione ditale simbolo in Asia minore efr. körteain ath. mitt, 1899, PP. 7 seg.

یازيلر موجود اولدينه کوره فنيکليلرک بورالرده بولندقرى آكلاشيلپور . اسمدن ده آكلاشيلپي اوزره انطالىيەنك جنوب غربىسىنده كى (فنيك) نك ، فنيك اقوامى طرفىدن تأسيس أولندىنى تارىخىلرده كورولىپور .

استرايون ، پاقسەنياس ، پولىبىوس ، آبولود روس ايله پاولوس وپتروس كتابىزىدە پامغىليا ، پيسيد باولىسيادە بولنان شھور و قصباتك برقسىمى خربىتە مندە مندرج ودىكىر برقسىمنك موقۇلىرى هنوز تعين ايدەمە مىشدەر . لوامنە عاند اوپەلە شهرلەرە تصادف ايدىپورزكە بو آنە قدر ايکى ويا اوچ اسم دكشىدىرىمش اولدىغىنەن حقيقى موقۇلىنى بولق امكان خارجىنەدەر . مثلا : [مەلەئۇسيا] شهرى بالا خەرمەسىلە هيچ دە مناسبى اوليان [سەواسىتىه] ودھا صوکەرە (آياز) نامى آلمىشدركە حالا (آياز) اسمىلە تسمىھ اولىقىدەدر .

پامفليايه عالد شهر اسلامريه مسکوکان

لوذره موذه سنك نشر ايديکي مسکوكات جسيبتك عددی	٦٣٢٠٢٠٣٠٣	فرانسز جهسي	٥٧٣-٠٠٣
١٠ باقر ٢٣ باقر ، ٣ کوش	باقر باقر ، کوش	باقر باقر ، کوش	١٦٠-٥٠٠٣
١٥ باقر ، ٤ کوش	باقر باقر ، کوش	باقر باقر ، کوش	١٦٠-٣٠٠٣
٦ باقر ٣ باقر ، ٦ کوش	باقر باقر ، کوش	باقر باقر ، کوش	٠٠٣-٠٠٣
٨ باقر ١٨ باقر ، ٣ کوش	باقر ، کوش	باقر باقر ، کوش	٦٣٢٠٢٠٣٠٣
.	.	.	٥٧٣-٠٠٣
آنطاليا مورطه اسپندوس ایندا لارا مالگيدوس اوپیا ستبلوم سیده پتولمایس لیروی لاورنی کاسه	Attalia Perga Aspendus Etenna Magydaris Olbia Syllium Side Sipylus Ptolemais Lirvi Laerti Kasse	أتالیه برغه اسپندوس ایندا لارا مالگيدوس اوپیا ستبلوم سیده پتولمایس لیروی لاورنی کاسه	٦٣٢٠٢٠٣٠٣

لابد مباریه عائد شهر اصولو لاه مسکو کان

برغه الیه سیدهنه شرکا اوله رق بر باقر سکسی موجوددر .
قانتوس او روغوسک
میرا باتارا
ثلوس قانتوس
فوردالا الیه زودیا او بیس

(لکیا-لیسیا) یه عائد شهر اسلامیه مسکوکاتی

اسماهی بلاد	فرانسزجه‌سی	جان حاضرده کی اسمی	لوندره موزه‌ستک نشر ابتدیکی مسکوکات چشیدی
فالوس	Phellus	صدهدر	باقر ۳
آقالیوسوس	Acalissus	آنار کوی	» ۱
آتی فالوس	Antiphellus	آندیغی	» ۲
آپرله	Aperlae	.	» ۱
آپولونیا	Apolonia	سرابجیک	» ۱
آراقزا	Aracza	اوردن	» ۱
آربقاندا	Arycanda	باشقوز، آیفرجه	کوش ۱ ، » ۴
بابورا	Balbura	قاتارا	کوش ۱ ، » ۶
بوبون	Bubun	ئېبەجق	» ۰
قایی	Kajie	آق طاش	» ۱
قادیئاندا	Kad'anda	اوژوملى	» ۱
قایلیندا	Calynda	ترس آفان	کوش ۱ ، » ۷
قادنیوا	Candiva	کندیوا	» ۱
قریدالا	Corydalla	حاجی ویلر	» ۱
قراغوس	Cragoce	دو درگه آساری	کوش ۶ ، » ۴
کافن	Cyaneae	یا وو	کوش ۱ ، » ۳
کەنثا	Cyzna	زیتون	کوش ۱ ، » ۱
لمیرا	Lemira	تىكى	کوش ۱ ، » ۱
ماسیکیتوس	Masicytes	آق طاخ	» ۲ ، » ۸
میرا	Myra	غۇرە، آئىھا	» ۴ ، » ۸
قسانتوس	Xanthus	قىنېق	» ۴ ، » ۳
اوليمپوس	Olympus	چۈرەلى	» ۲ ، » ۱
بانارا	Patara	كلەمش	» ۳ ، » ۷
پىدارا	Pirara	مېنارا	» ۱ ، » ۱
پوداليا	Pedalia	قرەبۈك	» ۱ ، » ۱
رودیاپولیس	Rhodiapolis	صارىخە صو	» ۱ ، » ۱
تلوس	Tlos	دو وەر	» ۳ ، » ۴
فالسیلیس	Phaselis	تکراووا	» ۸ ، » ۵
ترەبتا	Trebenna	قارىچى بایرى	» ۱ ، » ۱
خوما	Choma	اىسى حصار	» ۳
آتى او خىا	Antiochia	.	» ۲
سەلوسیا	Seleucia	.	» ۴
پاله ئۇپولیس	Palaeopolis	.	» ۱
آملاپادا	Amblaada	.	» ۳

تکه لواسنیک جدوله مذکور شهرلری حاوی اولمی و تاریخمنزدہ کوستریلان اقوامک مدینتلرینه جلوه کاه بولنی حسیدله همان هر آدیده بر شهر خرابه سنه تصادف ایدلکده در . حفریات اجرا ایدلایکی تقدیرده پك چوق قیمتدار آثار الده ایدلیه جنی شمدی یه قدر تصادفاً آچیلمش اولان محللرده چیقان آثار ایله استدلال اولنور .

یوقاریده اسحی گجن (اولویسا) شهر قدیمی؛ بر روایته کووه عرب صوی وادیسته متصل و آنطاپه نک بر ساعت غریبنده «اینلر» تعبیر اولنان بر دره نک ایکی طرفنده موضوع ایدی. اینلرده برقوق صنی و طیبی مغاره و قیمت تاریخی حائز بزکوری کوریامورکه بوراده طوپراقلره کومولش و صنی منظم حجره لر بولنه جنی مامولدر.

بورا سی و قتیله شهر اهالیستنک عبادخانه لری او لمی می ختملدر . اشبو مغاره لرک اوست طرفقنده مغاره لرک جهت جنوبیستنده تخمیناً ۳۰۰ متره طولانده خرجیز یا پالش خراب بردیوار واردور . آنطالیه نک تأسینده - لیمانه مالک او لماسی یوزنندن - تدریجیاً منقرض او لمش او لان اولویسا شهر قدیمنک خرابه لری بوراده او لدیغی تخمین ایدیلیور .
انطالیه قلعه سدن چیقان بر طاقم احجار منقشه وبعض هیا کل پارچه لریله ستون لرک او لویادن نقل ایدلش او لمی احتمالی واردور .

بعض مورخلر اولوییا شهرینک نفس انطالیه وبعضاً پلی دخی اوچ ساعت مسافرده بولنان (قورمه) قریه سنده اولدیغى ادعا ایتشار ایسه ده دعوا البرىنى انبات ایده مشرلدەر. اولوییا شهرینک بولنديغى موقعە دلات ایدە جىڭ برازى شىمدى يە قدر ظھور ایتھامش ایسەدە آنطالیه نك اسکى سودلىرىنه الحاق و ادخال ايدىلشى بىز ارىلە لىيان صىرىھىنە و قراتىنە دائىرە سىنک آرقە طرقىدە بعض قدىم آثارك اولوییا يە عائىد اولدېغى ظن ايدىلکىدەدر. شارل تكسىيەنک روايتى كورە اولوییا خرابەلری آنطالیه نك سكىز كيلو متە شرقىدە و عرب چانى وادىسىنە اوچ طرفى بىرون تشكىل ایدە جىڭ طرزىدە منفرد بىتە جىكى اشغال ايدىيور. بۇتەنک دردنجى طرفى خرجىز و اىرى طاشلىراه ملتىق اىكىيۈز متە طول واوج متە فالىنگىدە انشا ايدىلشى بىز دىوارلە تەكىيم ايدىلشىدەر. تېنک اىكى طرقىدە بولنان قالارددە تزييناتىن عارى بعض لەود وارددر.

تکه لو اسندہ قبل المیلاد (۱۳) و بعد المیلاد (۱۷) کے جمعاً (۳۰) سلسلہ ملوک حکم ایتشدر۔ «ان الملوك اذا دخلوا قرية افسدوها» فو اسننجه یالکنز زمان قدیمہ دکل یکر منبعی عصر ده بیله محارمه لو، استیلالر نتیجه سندہ مستولی اولان اقوامک بادی «فلا کتی»،

مدنیتلرینک امحاسنی موجب اولدیفندن لوامزده و قوع بولان بونجه استیلارده مختلف اولان ملتلرک دوجار اولدقلری انقره ضلر تصور بیورلسوں . بیکلرجه سنه دنبرو و خشی و مدنی روزکارلرک وزان اولدینی بو محظتم وادیلرده نه بیوک خاطره لر مدفوندر. انسال ماضیه نک صدای کذاری، بوکور دیکمز سماپیما شاهقه لرک فوق سکونتنه حالا حایقیردیفی کبی ینه بواقامک ترک ایتدکلری ایزلری، لوانک هر طرفه طاغیلش اولان تپه و وادیلرده کوریلور .

وقیله اردوسنک بر قیا اطرافده چارپیشان طالغه لرکی چوره سنده قیامتلر قوبار دینی اسکی قلعه لر، شیمدى یاقین و ملامیم بر کونشک بر اق بر صو کبی دور غون ایشینی آلتنه اوتو تلش متزوك و سسیز دوری سور، لسان حاللریله حزین حزین آغلایور. قلچ، مزر اراق، کورز، منجینیق کبی و سائط تخریبیه يه، او زون حاصره لرده تحمل ایده بیلمک ایچون قلعه لرده هرشی دوشونلش، هر تدیره مراجعت ایدلشدر. کینش محزنلر، صوی بر قاج بیک کشی يه آیلرجه کفایت ایده بیله جك صهر نجلر، چشممه لر و منتهای غیر معلوم دهیز و قاپولر یا پلشدر. فقط دکنلرک یلکمنی حرب کیلری کبی بونلرکده موده سی کچمن، ایشه یاراما ز اویش و آنحق ییقیله مامقدن متولد بر حیات ایله عصر لردن عصر لره عمرلرینی او زاتوب دوریپولر. بوبنا و حصارلر دیر سکلری، بور جلرک بولکوملریله اسکی سلطانلرک قدرت وجروتی اعلان و شیمدى یکی حرب اعتباریله لزو مسز برسو سدن عبارت بولنیورلور. لواده موجود هر هانکی خرابیه ناقلسه بورادن بر صر صر تخریب کچمن، بوم سعو د یووالرک در و دیواریخی آشیندیره رق سویلی قول شره مأوى اولان بولانه لر آشیانه بوم و غراب اویلشدر .

تکه نواسنک غرب طرف برمدت ردو سلیلرک اداره سنده دخی بولنی دینی آتیده کی فقره تاریخینه دن آکلاشیلیور: رومالیلرک ظهوریله ردو سلیلر بر سیاست آق دیسته طوتل دیلر و رومالیلرک اتفاقه کیره رک قار طحه لی آنیبالک دونما و از دولریسه قارشو نزوت حکومت ایشی محو ایتشلر و بوكا مكافأة قره مان حوالیسی آمشلر دی. [۱]

بعض مور خلر ردو سلیلرک بو خط حرج کتیری خی مؤاخذه و بر فور طنه بلوطی کبی اطرافی استیلایه میال اولان رومایه قارشی حکومات ساژه ایله بالاتفاق مدافعه ایتدکلرینه تأسیف

[۱] آنیبال (ق. م ۴۲۱) تاریخنده قار طحه اردو لرینک قوماندانلى در عهده ایتشن و (ق. م ۱۸۷) ده زهر لشیدر .

ایدیبورلر. ذیرا سوریه حکومتی، غالب رومالیلر طرفدن مقامه ایدلادیکی وقت ردوسلیلر قوتوی وزنکین فرض ایدیله رک بر حصه فائمه نائل ایدلادکاری کی بر مدت صوکره استقلالی اداره لرینک محوینه روما قانونلری حکم ایله مش و یونان اقوامنک کوزلرینه چکیلان پرده کی روما سنا تو سنت تدا بیر خفیه سی موقع احرایه قو نشدر.

ما کدونیا حکمدارینه تزویج اولنان (آنتمؤکوس) ک کریمه سنک، ردوس دو نخاسیله نقل ایدلسی او زرینه سنا تو اعضا سی مغرا لووب اعلان حر به برو سیله آرامغه باسلام شلر در. سنا تو مجلسی ردوسلیلر « لیسیالیلر سزه تبعه دکل متفق اولق او زده ترک ایدلشدی ». دیمکدن چکنمدی. روما قوماند افراندن (مار چیوس) ک یونانستانه قزانمش اولدینی بر مظفریت خبینک آن دینی کون لیسیا ایله قره مان حوالی سنک روما نامه ضبطی اعلان ایدلادی. ردوس حکومتی شود ققهه به قدر رومایه معادل طانلادینی کی رفییه ده مالک دکل دی.

سنا تو مجلسنک اولکی حقس زنی او زرینه ما کدونیا طرف رسمآ التزم ایدلادی.

حالبوکه بانیه و ما کدونیا حکمداری پرسنک پول امیل طرفدن مغلوب ایدلسی او زرینه ردوسلیلر رومایه ایهای تبریک ایچون بر میouth کون در دیلر. روما مبعونی قبول شویله طور سون پرسه ایله خفیاً و بعده علناً ایدیلن اتفاق نیجه سندن نه کی و خامته منجر اوله جغی اشراب و اخطار ایله مش و جوچ کچمکسزین ردوسلیلر ک ساحلدن آناطولیده کی مستملکاتی کاملاً ضبط و روما مالکنه الحاق ایدلشددر. ردوسلیلرده شو صورتله یا کشن حر کنترینک جز الرنی کور مسلدر. تار مخلک ویردیک معلومانه کوده هجر تدن (۲۲۲) سنه مقدمه ریشه طوغری روما حکمدار لرندن (ثؤ دوسیوس) وقت ایدر کن مالکی او غلرینه تقسیم ایده رک شرق نصفی بیوک او غلی (آرقادیوس) ویرمش و بوصودتله بتون آناطولی، شرقی رومایه عائد اولمشدر.

آنطالیه قلعه سی قبل المیلاد (۱۵۸) نجی سنه سنده بر غمہ حکمدار لرندن یونانچه « محب الاخ » معنا سنه اولان ایکنچی [آمال فیلادلف] طرفدن بنا و [آتاباله] تسمیه او نشدره بر زمانلر اوروپا لیلر طرفدن [صاتالیه] اسمیله طانیلان [آنطالیه] اسمی بوندن غلطدر. [۱]

[۱] بربیچ — Britich موزه سنده کی ارده هر قدر آنطالیه (idal d'Adalia) طالیش ایسده موئوق دکلدر. Myras journal of the antrop, instof groot britalin طبی ۱۹۰۰ صحیفه ۲۵۱

صاروخان سنجاغنده بولنان [آلاشهر] دخی بو آنال فیلادلفک تأسیسکرده‌سی او لوب
بانیسی آنطالیه‌ی اسمی و آلاشهری مخلصی اولان فیلادلفدن مشتق [فیلادلفا] اس‌میله
تسمیه اینشدر. شوحالده آنطالیه ایله آلاشهر، برذاتک نامنه یاپلش دیگدر.

آتالوسک آنطالیه قلعه‌سی حین انسانده بوراده یونانیلرک، ایرانیل طرفدن
تحریب ایدلش واسمی هنوز کشف ایدیله‌مه مش بر شهر انقضی بولندیغی و بو شهر آتیده
ذکر ایدیله جک اولان تیاترو و سائزه انقضنک، قلعه‌نک حین انسانده غیر منتظم بر صورت‌ده
وضع ایدلک صورتیله استعمال ایدل‌دیکی قلعه‌نک هدمی انسانده چیقان هیاکل و سائزه‌دن
آکلاشیلم‌قده‌در.

بر روایته کوره آنطالیه موقعه [قوریقوس] اسمنده بر شهر موجود ایدی . فقط
بوروایت هنوز تأیید ایده‌مه مشدر.

شوئیده اونو تیلم که : قوریقوس نامیله الده ایدیلان سکلر، بو قوریقوس اولیوب
مرسین ایله سلکه آره‌سنده کی مشهور اسکی [سهواستی-آیاس] ه یارم ساعت مسافه‌ده
(قدروق) نامنده بولنان خرابه‌نک سکه‌سیدر .

(قدروق) ایله [قوره قزییوم] شهر لریخی بر برلینه قاریشدیر ماملیدر. [قوره قزییوم]
(علائیه) نک اسم قدیمیدر . بر روایته کوره (لامرتی) کلمه‌سنده مخفف اولان(علائیه)
نامنده ضرب ایدیلن سکه او زرنده [لامه‌رتیون] کلمه‌سی کورل‌کدیدر .

بعض سیاحین کتابلرنده ، آنطالیه‌نک بولندیغی موقعه « یالی کناری » دیلک اولان
[ایه آلوس] نامنی ویریه‌ورلرسده هیچ برجی ادعائی اثبات ایده‌مه مشدر .

مارقوس آطلاسنک ترجمه‌سی اولان [جهانما] ، آنطالیه قلعه‌سنک بانیسی (فحواک‌مادی)
اولدیغی و قلعه‌سی اوچ قاتدن عبارت او لوب هر بر قاتنه بر اوغلنک اسکان ایتدیرل‌دیکنی
یازیسیورسده طوغزی دکلدر .

قلعه داخلنده قویو و سائزه حفر ایدیلیر کن اوچ درت متره دریسلکنده پك جسمیم تمل
طاشلینه تصادف ایدلیسی و قلعه دیوارندن قدیم کتابه ، منقش احجار وستون پارچه‌لرینه
چیقماسی بوراسی دها اسکیدن معمور بر حالده بولندیغی اثبات ایدیسیورسده شهر قدیمک
اسمنه دائر هنوز بر کتابه دسترس اوله‌مامشدر . [۱]

[۱] آنطالیه سورلری حقنده مفصل معلومات آلفن ایچون (لانغورونسکی) کتابنک (۱، ۲)
صحیفه‌ل ایله (۵، ۸) رسملریخی کورمک لازم‌در .

آنطالیه شهر و قلعه سنک بانیسی کیمبلدن او لدینگنی بیلمک ایچون آتیده کی سلسه‌ی بیله من اقتضا ایدر .

اسکندر کیرک (ق. م ۳۳۳) تاریخ نزدیک و فاتی او زرینه نامحدود اولان اولکاسی سر عسکر لری بیشتر او تو زدرت قسمه تقسیم او لندینگنده پامفیلیا ، کیلیکیا و فریکیا قطعه‌ی لری (ق. م ۳۰۷) ده قوه‌ی سیف غالیتیله قرالق عنوانی آلان [آتنیون] ک الندی ایدی . آتنیون واوغنی دیمتریوسک (ق. م ۳۰۱) ده ایپسوس محاربه‌ی سنه مغلوب اولیسی او زرینه سقوط ایتمشد رک آسیای صغرا نک اک بیوک قسمی ، رقبی اولان سلفقوسه انتقال ایتمشد . بونلرده ایکی بحق عصر حکمران او لدیلر . بیوک آتنیو خسک رومالیلره قارشی ایتمشد . صوکره لیسیا قسمی روما حکومت نک تفوذ و مداخله سیله حال سربستیده قالمش و پامفیلیانک بر قسمی ینه رومالیلرک مداخله سیله بر غمه حکومته اتحاق ایتش و بر غمه نک دوما حکومته اضمای او زرینه رومالیلرک حمایه‌ی لری آلتنده بورالری بر حکومت مخصوصه شکننده کوزوکشدره بالاخره (۶۵۰) تاریخ نزدیک رومالیلرک ولايتی عدادینه داخل و (۷۳۰) ده لیسیا قطعه‌ی سی ده روما ایپراتوری (قلود) طرفدن استیلا واداره مستقله‌ی سی اغا او لمنله رومانک ولایات عادی سندن محدود اولیشدر .

اسکندردن صوکره تراکی قسمی ما کدونیا اینه مرمره ساحلنده دوشن بر غمه طرفی اسکندر جنرالرندن (لیزیماخوس) و ولیکیا والیلکی [نه آرخوس] ه عائد ایدی . لیزیماخوس ، سلفقوس ایله و قوعه کلن محاربه به کیدر کن بر غمه قلعه‌ی سنه کووه نه رک اوراده الی درت میلیون دراخنی حفظ ایتمش و محافظت‌گنه اتباع‌نده تیانلی [فیله‌هه - Philétère] قیعن ایتمشدر .

سوریه قرالی (سلفقوس نیقادور) لیزیماخوسک خصی او لدینگنده علیه‌یه فیله‌هه دری تحریک و کیزیل‌دین کیزیلی به کندیسنه یا ودیم ایدیبوردی . فیله‌هه افديسنه خیانته مملکت‌نی ضبط ایتدی . (ق. م ۹۰۵ه) .

لیزیماخ (ق. م ۲۸۲) ده سلفقوس (ق. م ۲۸۰) ده قتل اولوندی . لیزیماخ ک وفاتی متعاقبت فیله‌هه رایله سلفقوس آره سنده محاربه آچیلمنش ایسده سلفقوسک مقتولیت‌نده صوکره آرتق برمانع قلامدادینگن فیله‌هه ، بر غمه‌هه اعلان استقلال ایده رک اون بیدی سنه اجرای حکومت ایتمشد .

(ق. م ۲۶۳) ده فیله‌هه رک وفاتی او زرینه یرینه برادرزاده‌ی سی [اومدن] ، بونک

یرینه (ق. م ۲۴۱) ده برنجی [آتالوس] قعود ایلدي . مشهور عالم اولان برغمه کتبخانه سنك ايلك پارچه لريني جمع ايدن بوامهن در . آتالوسك وفاني او زرسيه او غلى ايكنجي او مهن جالس حکومت اولدی . بودات با باستنک مسلکنده کيده رك روماليره صوك درجه صداقت ابرازايتديکي جهته بينلرنده تأکد ايدن رابطه مواليه رعایه محاربه لرده آلان اراضيدن آوروپاده کي مستملکه کاري و آسياي صفراده آنتيو خسه متعلق طوروس اوکنده واقع بلادي [کستروس - آقصو] منصبنک غرب طرفنه بولان [آپندوس - بلقيس] ايله [برغى - موطنه] آرمه سنه پامفيلياده کي مالكى برغمه حکومته ربط ايدلدي . اووقته قدر بورالري (آنديوخس) ه عندي ايدي .

بوامهن ذمانده پامفiliا قطعه سی از هر جهت مترقی ايدي . کوش وباقردن معمول اشيا و آلات تزبينه سی تا روما بازار لرنده صاتيليو بدي . آلون و صرمه لی کليم و سجادة کي منسوجات ، اك مکمل قاييق اعمالی ، علوم رياضي ، علوم نجوم ، فلسفه و ادبیات علمداری پك مترقی ايدي . بودور ترقيده لو امزده آبولونيوس کي رياضيون ، زنون کي مهندس يتشدیدي کي کي لوانك هر طرفنه نظر حيرته تماشا ابتدیکمز هيكلر ، قبارته رسمل ، منقش طاشلر ياملشدري . پامفiliا کمبلري مanta و صنایع نقطه نظردن دنيانك هر طرفنه مشهور ريا دي . (ق. م ۱۵۹) ده ايكنجي او مهنک و فانی او زرینه يرینه برادری ايكنجي [آتالوس] مسند نشين حکومت او ملشدري که آنطالیه قلعه سنك بانيسي ايشه بو « آتالوس » در .

آنطالیه ، بحر سفيدك مينا فام صولرينىڭ دائما او قشادىنىڭ كۈزىل و كېنىش بر كور فز كنارنده و شما طرفلى لطيف واديلرى بييردىكىن صو كە ساحله قدر برمىل سريع ايله اين طاغلرک اتكىنده جىو بە متوجه بى سطح ماڭىدە ، هىر دلولو ترقى يە مساعىد بى موقۇمە انشا او نىش بى شهر دلار ادرک بانىسىنىڭ حىن اصابت و اتىخابه مالك اولدىنى آنطالىي بى طانيانلرجە معلومىدر .

(ق. م ۱۳۷) ده يرینه برادرزاده سى اوچنجي (آتالوس) قعود ایلدی . اوچنجي آتالوس غایت ظالم ايدی . اقر باسنى تىسىم ايمش واواخر ايمده يعنى (ق. م ۱۳۳) تارىختنده يازىدىنى و صىتىنامە موجىنجه برغمه حکومتىڭ حاوى اولدىنى بلاده روما مالكىنە الحاق او نىشدرکه بالطبع پامفiliا قطعه لطيفه سى دخى بى و صىتىنامە دە داخل ايدى . اوچنجي آتالوسك وفانی (ق. م ۷۵۴) در .

برغمه حکومتک انقراضی او زینه آنطالیه و جواری برمدت سربست و حریشادقدن صوکره رومایلرک لیس-یا فتوحاتی آنطالیه نک دائره حدودینه قدر امتداد ایله مش و میلاددن آلتئن بر سنه مقدم بحوالی بالکلیه رومایلرک حکم و نفوذی آلتئ کیرمش اولوب بعد میلاد (۲۰۳) تاریخنده روما ایمپراطوری [قره قاللا] زمانده آسیای صغرا دی کی مالک اهالیسی میانده بالخاصة آنطالیه اهالیسی رومایه اولان فرط صداقت‌لرندن طولای [Etoxen roman] یعنی روما اهالیستک حائز اولدینی حق و امتیازانه نائل اولشدند . حتی بونک حقنده آنطالیه قاعده سنک شرق طرفنده ترجمه‌سی آتیده مذکور بر کتابه کوریلشدند :

[عیناً ترجمه] : [م . غاویوس لفایکوس] عمرنده حرمتله مظفریت الهمک رهبانی اولوب اهالینک غیرتیله بش‌سنه ده بردفعه اجرا اولنان اوچ «آغونه‌س» لرک یعنی هرچشید اویونلرینک (آغوتولمه‌ییس) ناظری اولوب و دخی روما اهالی بلده‌سی طرفنده هدیه ویربلن آت‌ایله (شه‌واستوس) یعنی اودوازک ایمپراطوری طرفنده اعتبارلاندی و سی‌چامش حاکم اولوب روماده (ده‌قوریوس) صنفندن و هر داشتملکتک غیرتیله ترقیستک متفسکری ایدی و پامفیلیاده و لیکیاده بولنان شهر لردن و مهاجر قصبه‌لردن و سربست شهرلر طرفنده رئیس رتبه‌سیله و بر قاج‌رده هیکلیه یا بدیر مقله کسب اعتبار ایمکده‌در و چوق دفعملر مملکتی و دیگر شهرلر ایچون ایمپراطور و بکلرک ورتیله ذاتلرک و هنر صاحب‌لرینک نامه آغونه‌سلو اجرا اولنسنه سبب اولدی .

[بوکتابه‌یی فاتح اولان ذاتک بسلمه‌سی (م . غاویوس ایرینه‌ثوس) کندی ولی نعمتی نامه یا بدیر دلیفی آکلاشیلیور .] [۱]

رومایلر بحر سفید حوضه‌سی استیلا ایتدکرنده اهالی بی لاتینلشیدیرمک سیاستی تعقیب ایتیمیرک روم مدینتک توسع و انساطنه مساعد بولندیلر . رومایلر آن‌اطولیله کندیلرینه مخصوص شهرلر و مستعمره‌لر بناؤت‌آسیس ایتمدیلر . بالکز پیسیدیلاده ایمپراطور (آغوس‌توس) روما عساکرندن بر قلعونی تشکیل ایلدی . بوده اورالری لاتینلشیدیرمک مقصده‌یله دکل شقاوتک منی ایچون ایدی . اونک ایچون درکه لوازنک مختلف مواقده کوریلان روحجه

[۱] یقین بزمانده روم اوسته‌لری طرفنده اشبورکتابه با رجه لانه‌رق نفس آنطالیه‌ده کاشن « شرانیول » موقعنده عزت بکت قاپوسته قو لانلشدر .

کتابه‌لرک برجواغی روما دورینه عائد اولوب لاتینجه کتابه‌لر آزدر . [۱] روما ایمپراطوری [آدریان] ؛ [قره‌قالالا آدریان] سلاله‌سنے منسوب ایدی . اوبی حدود مالک و سیعه سندن آسیای صغرا اهالیسی - شکران فمعت نشانه‌سی اولق اوزره - اوشانلى ایمپراطورک نامنی چو جقلاریسە ویرلرلدی . تکه سنجاغنده یتیشان محارب، ادیب، ریاضیون و سائرنامه نامنی یازیلان کتابه‌لرده (Aurélius) نامنی کورییورز . او زماندن قالمه برجوق آثار هیاننده آتیده ذکر ایدیله جک اولان (آدریان قابوسی Porte d. Adrien) حالا موجوددر .

بیزانسیون دورنده آنطالیه شهری کرک عسکری و کرک دین نقطه نظرندن براحتی عظیمه‌یه ، براعتبار فوق العاده‌یه فائل اولمشدی .

رومای ایمپراطوری [تیتوس قلاودیوس] زماننده بعد المیلاد (۴۱-۴۵) ده حواریوندن [باولوس] آسیای صغرا سیاحتنده ایلک اول آنطالیه‌یه قدم زن او لوب بورالرده خرستیانلۇ بونك تحت تأثیرنده نشر ایدیشدەر .

(ق. ۲۲۸۵) ده رومای ایمپراطورلەتك انسامنده پامفیلیا قطعه‌سی شرق ایمپراطورلۇ حصه‌سنے اصابت ایتش و مرکزی [آسپندوس - بلقیس] اولق اوزره بىراالت اخناد قىلىنىشدى .

استانبول قىصرى بیوک قسطنطینىك و فانسدن صوکره پامفیلیا ، او غلى قسطنطیوسك يكىنی (غاللوس) ويرلىش ايسەدە بعد المیلاد (۲۷۶) ده قره‌مانلرک قوماندانى [موسوبتوس] روما عسکرینى مغلوب ایدەرك پامفیلیانى زىروزبر ایتمىشدر .

(ب. م ۴۰۴) ده بوقطەنک تکرار استانبول قىصرىسە انتقال ایتدىكىنی کورییورز . آنطالیه‌دە کوریلان آثار قىدیم :

(۱) قلمەنک جنوب طرفىدە و ساحل کنارنده بىرقلە موجوددر . بوقلمە مربع قاعده‌سی اوزرىتە مېنى واوست طرف اسٹوانى او لوب بىرچاج سياحىك روایتە نظرآ بىرغمە لىلرک كونسدن قالمه آثاردىندۇ . دىيکىر بىرروایتە کوره بىروقتلار يۇناندەكى عنىزىز اسمنە اضافە بىر

[۱] رومالىلر طرفىدن شىكىل اولنان قولۇنلار شونلاردر . (آندييوخىا - بىلاج)، (ساغلاسوس - آغلاسون) ، (قره‌منا - كىرمە) ، (ترەبىنا - قارچى بىرى آصارى) ، (اولباسا - بلنى)، بىشەر لرده رومالىلرە عائىد بىر قولۇن بولندىغى قىdim کتابه و سکەلردىن آلاشىلىبور .

کلیسا اوهرق قوللانشدر. بوقله ایچنه و قتیله یونان سرعسکری (کیمون)، عجملر ایله ایتدیکی مخاربه ل انسنده فضله اشاسنی قویمش اولدینی بعض اثرلرده ذکر ایدیلیورسه ده طوغزی دکلدر. چونکه قله نک آنطالیه قلعه سندن دها مقدم یاپلش اولسی ایجاب ایدر. حالبوکه بوکا دلالت ایده جک هیچ بر اثر یوقدر. یونان سرکردسی اولان کیمونک آنطالیه بنا سندن (۹۱۲) سنه هقدم یشامش اولدینی تاریخ او قویانلرجه معلومدر. هر حالده کیمونک روایی غیرتکش یونانیلر طرفندن تصنیع ایدلش برخراfelder.

فاضل محترم پاری بهنی تاریختنده دیبورکه: بوقله رومالیلره عائد بر تر به در. بنا نک آلت قانی اسطوانی الشکلدر. بو تر به جنوب شرقی طرفنده سویه متصلدر. حال حاضرده بوموقعه (حضرلئ) تسمیه ایدلکدده در. بوبنا حقدنده اختلاف وارددر. بعضیلری بزمان بوراده اهمیتلی اولان آلات حربیه نک محافظه سی و عینی زمانده فنار وظیفه سی ایفا ایچون یاپلشدر. دیبور.

بعض متخصصلوك تحقیقاتی ایسه بوراسی پاک قدیم بر منارد. بوکی منازلره پاهفیلیا و جوارنده تصادف ایدلیورسه ده روما جوارنده کورملکدده در. سیجلیا وتلاده دخی بوکی منازلر وارددر. بر فرقی وارسه یالکز بونلرک تپه لری تاجلیدر.

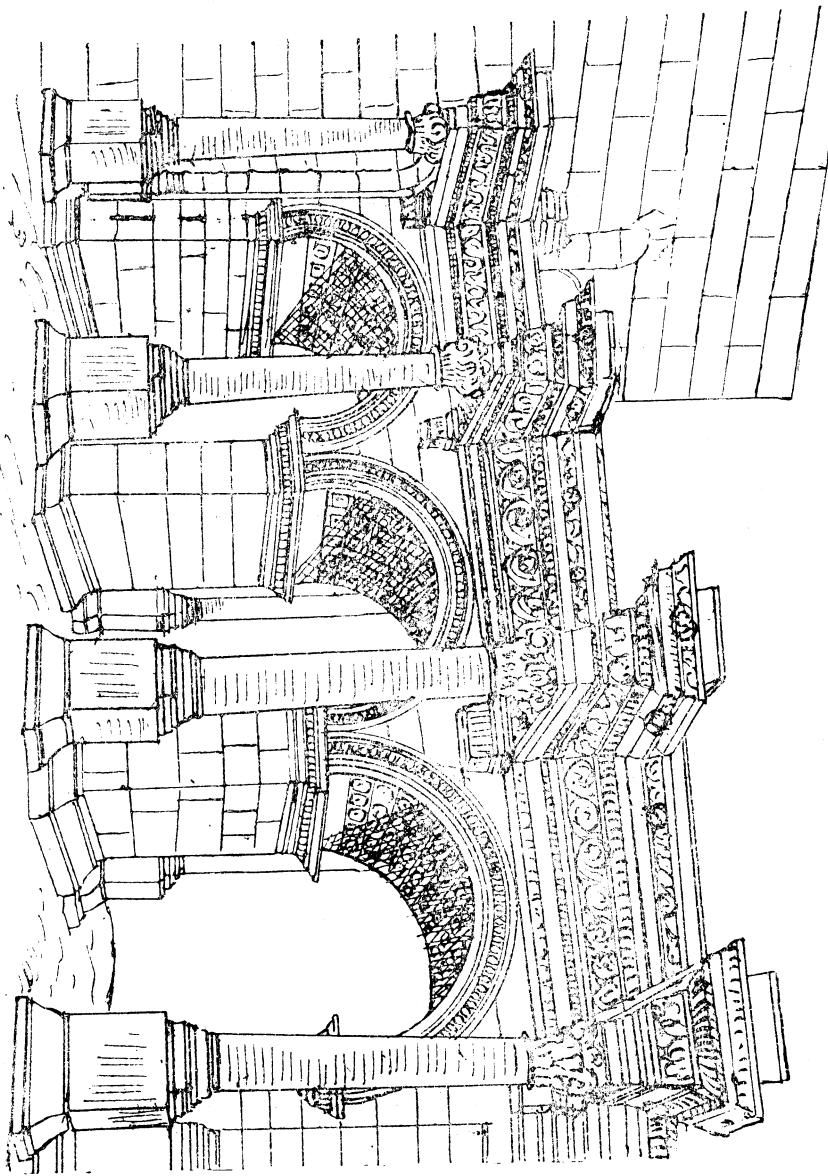
بو تر به نک طرز بنا سندن پاک قدیم اولدینی آکلاشیلیور. بوبنا ویاتر به نک هانگی دورده یاپلش اولدینی آکله شیله میور. بوکی تربه لرک جاده او زرنده بولنیسی نزومنی ایلری سوره ن یاری به نینک فکریته کوره بورادن (ماگیدوس — لارا) یه کیدن بر قاپونک بولنیسی ده محتملدر.

(۱۸۶۳—۱۲۶۳) تاریختنده عنانی طوبجی مفترسلرندن بری طرفندن آنطالیه قلعه سنده تخریبات و قوع بولمش و بوقله ده اقوام قدیمه یه مخصوص زره، اوق و شوالیه لره عائد انواع اسلحه ولو زمات حربیه یه داڑ بر دیوکشن ایدلشدر. او صرده دله ایدلین بولوازمانک نرده اولدینی معلوم دکلدر.

(۲) آدریانوس قاپوی: تریانوس نام قیصر برینه سکن [آدریانوس] نامه آنطالیه ده ایکی قاپو بنا ایدلش ایسه ده الآن یالکز بری موجوددر. بوقاپولردن بری غرب جهته ناظرا ولوب اولویا، فاسه لیس، ترمه سوس، سوزوپولیس، ساغلاسوس، قریتوپولیس و سائر قصبه لره کیدن یولک مبدئی اعتبار او نوردی. بوقاپو او زرنده بیوک بر هیکل دخنی

آنلاگه آربارس فارنه زلک — چون پیش از هر دو صورت راه برداشت

— ۴۶ —

موجود ایدی که قدیم یونانیلرک زوشه و یاخود دکتر *الله* پوسیدونه مخصوص ابدی . اشبو قابو (۱۸۴۴ - ۱۲۶۰) تاریخنده مظہر پاشا طرفدن یقیدیرلشن والیوم نه قابو و نده هیکلدن نام و نشان قلاماشدر . بوقابو حال حاضرده (طوبخانه قابسی) اسمیله یاد او لنان موقعه ایدی .

بر تاریخنک روایته کوره بوقابویه [تیوهور س] قابوسی دنیلیردی .

(۳) شرق طرفنه بولنان قابونک بقیه سی ایوم موجود و (آدریانوس) یاخود (چیچکلی قابو) نامیله مشهوردر . بوقابو ماغیدوس [۱] ، پرغه ، آسپندوس ، سیللووم سیده و سائز شهور و قصباتک مبدئی صاییایردى . بوقابو طول مدت طوبراق آتشنده قیالی قالمش و (۱۸۹۲ - ۱۳۰۸) سنه سنه متصرف طورخان پاشا [۲] زماننده تمیزلنوب میدانه چیقارلشدەر . قابو قوزنەزی اوستنده آلتون يالدېزلى و پرچدن معمول حرفلریله یازىلر موجود ایدی که بروجھ آتیدر :

[Airk ou aq rp óu ai ul paopud] ترجمەسى : « ایمپراطور فیله ترایانوس آدریانوس در . » بو عبارەتی تشکیل ایدن حروفات چیقاریله رق استانبول موزەسنه کوندرلشدەر بروایته توره اشبو حروفات اسپانیا موزەسنه در .

قدیم مزار طاشلرینه عائىد کتابەلرک اکثریسنک بوقابو جوارنده بولىسنه نظرآ بوجادە مقابرە مخصوص زنگىن آثارلە مملودر .

ایتاليا مور خلریشك ضبطنە کوره بو جادە ساڭر جادەلرک اك منظمى و اسى زماندە پارلاق آثارك شهرى ایدی . بوقابو دن شرقە طوغىرى امتداد ایدن جادە ، نجارت نقطە نظردن يك زیادە حائز اهمىت ایدی . چىنكى بىول اوصرەلرده دينى و سیاسى

[۱] آتیدە کرواتى روچە تاریخلەرن اقتباس ادبىورم : (۶۴۸ - ۲۸) تاریخنده حضرت معاویه ردوسى کیلیکبا وايضاوريya جەھتلەرى خىضىط ايتىش و ۶۰۰۰ نفوس اسپر آمشلەردر . (۳۶-۶۰۰) بىرسۈك عرب دونمامى طرابلسىن حركىتلە روما دولىي صولرىشە كىلش و فېيىك جوارنده واقع اولان بىحرىيە بىحرىيە دې ایپراطور (تونسانتس) اك ادارەسندە بولنان دونمايى مۇ ايتىش ایپراطور بىلە کوچ حال ايلە قورتىلە بىلەمشدر . (۶۷۲ - ۵۳ ، ۶۷۸ - ۶۹) دە عربلر طرفدن دوم ایدن يىدى سەلاك سەنابول معاصرەسندە عودتلىرىنده (لارا) قىرىنده شەفتلى فورطە يە طوبىلەرق عرب دونماسنک كاملاً مۇ اولوب ۶۷۹ سەھ ميلادىسىنده سورىيە عودت ايتىدەلەرىنى يازىيورلار .

[۲] پتسبورغ سفارتنىدە بولنان طورخان باشادر .

اهمیتی حائز اولان پرگه ، آسپندوس و سیده شهر لرینک باشیلیجه یوئی ایدی . بوادج شهر پامفیلیانک اک اهمیتی شهر لرندن عد ایدیلیوردی .

(۴) یانیقلق محله‌نمک غرب خهنه‌ند کی قلعه‌یه مربوط بر بیاض مر من او زرنده اسکی ترووا مخایله مشهوره سنت بر وقوعه سبی ناطق قبارته بر تصویر موجوددر . شویله که یونانیلرک ترووا به کیدن اک مشهور قهرمان و سر عسکری [آخیلهوس - Achille] بر صندالیه‌ده او طور منش و دیز لرینک او کنده ترووا حکمداری [پریام - Priam] دیز [چوکر کتلاف اولان اولادی (هکتور) لک جسدیتک کندیسته اعاده سفی است رحام ایدیبور . [۱] قاموس اعلامه کوره پریام (ق . م ۱۳۱۱) سنه‌سنده تخته جلوس ایتمشد . محمد توفیق بک تاریخنده (ق . م ۱۸۲۰) ده اول مدیغی بیان ایدیبور .

ینه بوطاشک اتصالنده آیریجنه ایکی طاش واردکه برسنک او ستد، النه یا واقع موجود اولان اسکی یونان قیافتده بر عسکر و اوست طرفقده کی ایکنیجی طاشده ده آی شکلنده قبارته بر انسان قفسی کوریلیور که بو ایکی طاشک بوراده هیچ بر مناسبی او لمدیغدن ، با شقه بر طرفدن کتیریله رک بورایه قو نندیغی تخمین ایدیلر .

(۵) مذکور طاشک صاغ طرفقده و تخمیناً ایکسیوز متنه بعدنده بولنان بر روم حانه‌سنده ینه قلعه‌یه مربوط یکپاره مر من او زرنده دیکر بر خرافه تصویر ایدل دیکنی کوریلیور . شویله که : بلوسک او غلی مصر حکمداری [داناؤس - Danaus] لک کریمه‌لری قبارته او له رق کوسترش و بونلردن بعضی‌سنک او مووز والرنده بر دستی و آره لرنده بر کوب شکلی کوریلیور .

اسبو خرافه‌یی تاریخنلر شو یولده تصویر ایدیبورلر : مصر قدیم حکمدار لرندن (بلوس) لک او غلی (داناؤس) ابتدا بر ادیله بر ابر حکم سور منش ایسه ده آره لرنده ظهور ایدن منازعه او زریته مصری ترکه یونانستاه کچه رک (آرغوس) حکمداری (حالنور) طرفدن حسن قبول او نهش ؛ اساطیر یونانیه کوره داناؤسک [دانائین] [۱]

[۱] روایت نظر آ پریامک الی او غلی وارابدی . ایچلرندن اک جسوری بو (هکتور) ایدی . اک کوزلی (باریس) ایدی . هکتور یونان قوماندا لرندن (آشیل-آخیلهوس) طرفدن قتل ایدلشدر آخیلهوسک آرابه‌ایله هکتور لک جسدی سورو دیکی لیسیا شهر لرندن معدود اولان [تریس-کول باشی] ده طاشلر او زرنده تصویر ایکن تخمیناً بکری سکرسته مقدم آوسترا یالیلر طرفدن بو خرابه ده بولنان قه متدار آثار آشیلر کن بو تصویر لرده او نو تلامش نات قایالردن بیچکی ایله کسیله رک و یانه کو رلشندر . او تاریخنده اعتباراً تریسا خرابه سنک هیچ بر قیمتی فلامدیغی ایکی سنه مقدم و قوع بولان سیاحتمند رأی العین مشاهده امتد .

اسمهله شهرت بولان الی قبزی او لوب و فاتنده دامادی (لينيكوس) خلف او لمشددر . کويا بوقيزلری مصر حکمداری يولنان عموجه‌لری (اوچيپتیوس) الی اوغلانه ایسته‌دیکی حالده کندیلری عموجه‌لری اوغلارینه وارمغی حرام عد ایدرک امتناع ایتمشلردر . بونك او زونینه مصر حکمداری الی اوغلانیا قوتلی بر عسکرله کوندروب قیزلری جبراً آلدیرمش ایسه‌ده با بالاری کندیلرینه زفاف کیجه‌سی قوجه‌لرینی اتلاف ایتمکی تنبیه ایتمکله داناپیتلر بو تنبیه اجرا ایتمشلردر . يالکز (هپرمشتره) قوجه‌سی اولان (لينيكوس) ئى قتل ایته‌مشدر . بونك او زونینه کويا ابوالاً لهه مشتری داناپیتلرک بوجنایتلرینه جزا اولق او زونه کندیلرینی جهنمه آئمش واوراده دیپسز برفوچی دولدیرمقله مکلف ایتمشدر . طاشدە بو خرافه تصویر ايدلشدر .

(۶) يك قابوده بولنان برمیخانه آرقه‌سنده کی يوكسلى قلعه‌یه سربوط اسکی يواناپلرک مشهور عقل آله‌سی و آتنه شهريتک حامیه‌سی اعتقاد اولان (آتنه) لاتینجه‌سی [مینه‌روا] نك بو-تى ودها طوغريسى فقاسى كەريليورسىدە مرور زمانله جبهه‌سی زده لەمشدر .

(۷) آنطاپلە انکلیز قونسولوسى كۆستاواك صيفىه‌سنده [مانيا ماھار] اسمىندە برهیكل و بىر منش کوچوك لىدبولۇنىش وايتالا قونسولا تو سنه نقل ايدلشدر . لىدە مرەدن معمول دكىسەدە هيكلە مرەندىدر . هيكل يكى آدسلان آرەسنە او طور تدىرىلش او لدېنى كورىليمور . هيكلەك ارتقايى ۳۰ سانلىمىدر .

(۸) قره دكزلى ميناڭ او يىنك قۇسنىڭ او زوندە مرەن بىقارىمە مزاڭ پارچە‌سی وارددر . مزاڭك اىكى طرفى يوكسلىدەش بىرىتاق و بىرچو خە ايلە مستوردر . اىكى آيانى مزىن وغايت اينجە يونتىلمىش او لوب يتاق او زوندە اىكى چەھرە وارددر . او كە بونان قبارىمە رىسمىدە باشىز و اونك او سىتىدە يارم هيكل كورىلىمور . بونك او زونه او زون بىر كوملەك كىدىرىلەش صول قولە قفاسى طايامش . وجودىتىك دىكىر اقسماى او زون بىشىتون ايلە او زوندەش . بوشىتون كوكسنىڭ ئىننە قدر رسمي قىامىشدر . قوللارى او كە طوغرى او زانمش . صول ئى يتابىغىك كنارىنە طيانمش . صاغ ئىنده دە بىر خاچ موجوددر . يتابىغىك او كەندە او زون و آچق بىرا سىمە وارددر . قبارىمە نك آتشىدە ، مقدما موسيو (پاتريديس) طرقىدىن تشر ايدلش بىر كىتابه موجوددر .

لدى التحقيق بوطاش مورطنه خرابه سندن گلشدر . كتابه سنه متوفى نك سلامه سى
محرر در .

(٩) مولانا تکيه مى قربته ، نزهه دن تسييريلوب نه زمان چشمه اتخاذ ايدلديكى جھول
ايكى كشيلك بر لحد وارددر . لحدك او زرنده مرور زمانله بر كلس طبقه سى قابلانش او لد يقندن
او زرنده كى نقش و تصويرلر خيال ميال كورونور كىن ١٣٣٥ سنه روميسنده ايتايمىا
قونسولا تو سنه نقل ايديلوب تيزلىش و غايت تفيس تصويرلر ميدانه چيقارلشدر . بونلر دن
بشقه قلعه دن حيقان وا كثرينى آمازو نلره عاند برجوق لحد و هيكل پارچه لرى ايله متعدد
كتابه لر موجوددر . بو كتابه لرك او تو ز عددى رومانه للى ايله پارى بهنى طرفدن نشر
او لش ايسىدە شيمدى يه قدر نشر ايديليان بونك برقاج مثلى كتابه دها موجوددر .
كتابه لر يوانان و روما ايله بيزانس - ورينه عانددر . انهه ايديلان بو كتابه لر وقت مناسبه
ترجمه لر ياه براير نشر ايديلاه جىكدر .

(١٠) آنطالىيەدە ، زمان قدىمە بركها تخانه نك بولندىنى دىيكر بر كتابه دن آ كلاشيلور .
اشبو كتابه مرمرلى دېتلان محلده و حسون قپودانك خانه سى فارشوسنده كى قلعه ديواريته
مر بوط ايدى . بالآخره ١٣٣٦ ده يرندن سو كيله روك لوا موزه سنه نقل ايدلشدر . طاشك
بر طرفده او زون ويونانچە يازلىش ب فالسامە ، دىيكر جەسندە آتىدە ترجمەسى محرر
ويزاقيونلره عاند بركتابه موجوددر .

ترجمەسى : امارت (ياخود) عمر و صاغلىق . او ج دفعه آوغستوس نامى آلان
قسطنطين فلاوسيوس آبوليانوسه او لسون كىندىسى غايت كوشىيشلى وجسور بر حكمداردر .
اشبو فالنامه نك اسى [آستراشه ليسموس] دو . بو كىي كتابه لر ده تعقىب أولان سىستم
طاشك او ج وبعضاً درت طرفى ياز مقدن عبارتدر . زمان قدىمە بعض صادر و نلر ؟
تىجلىسنه ، شانسنه كسب و قوف ايمك او زره پوت بىست كاهن و يا كاهنلره مراجعت ايدردى .
كاهن كروھى دخى الن بىش عدد آشيق كېك آلارق يره آثار . كېك نه قبله دوشرسه
كاهن ده او كا كوره جواب ويردى . مارالىذ كر فالنامه كېك دوشمىك صورتلىرى و هر
بريسنل معناسى ايضاح ايدىبور . [١]

[١] آنطالىيەدە اولدىنى كى آنطالىي نك آنلى سايات شماالنده بولنان عاصى قرمانك بى ساعت
غىرنىدە كى ويرانە لىكده بيزانس دورىنن قالىه بر كلىسا حوليسنده درت طرف يازىلى بى فالنامه
موجود اولدىنى كى آنطالىي نك او بىكى ساعت غىرنىدە بولنان (قاردىچ) جوارنده (آپولونيا -

لوانک بعض قراسنده الآن آشیق کمیکله اوستاگه سی، اشبو قدیم خرافه نک بر اثری اولق احتمالی پک وارد عد ایتدیریسیور .

(۱۱) مرمری کوشک دینلان حملک رومالیلردن قالمه کوچوک مقیاسه بر تیاترو اولدینی ، شکلندن آکلاشیلدیغی کبی آنطـالیه د بش سنده بردفعه اولپیاد اویونلرینک اجرا ایدلریکی موجود اولان قدیم سکدن آکلاشیلوره بردہ شیمدیگی حکومت بنانشک جنوب جهشنه ۱۳۳۰ تاریخ ز میسنده هدمته مباشرت ایدبلن یوکسک قاعنه نک دیننده کی دده قبرینک اون متھ قدر یوقاریسنده چیقان وایکی پارچه دن مرکب بولنان طاشدن معهول قولتوغک ایکی طرفده بر یونس بالھی شکلی وارد رک که بوده قدیماً تیاز ولرده فولانیلان قولتوقلره بکزمه دیگی ایچون آنطالیه د دخی بو کبی آثار مدینه نک بولندیغه دیلدر . یونس باھی شکلی ، اکثريا ذکر آلهی (پوسیدون – Poseidon) نک علامتیدر . ذمان قدیمده بولیله قولتوقلر تیاترونک آلت قاتنده بولنوب پوسیدون پتخانه سی رهبانلرینه مخصوص صدی .

تعداد ایدبلن پارچه لردن ماعدا قلعه دن بر چوچ منقش لخود و هیکل پارچه لری و متعدد کتابه لر میدانه چیقار مقدددر .

۶۸۵ تاریخ میلادیسنه ملوک امویه دن عبدالملک زماننده کنج ژوسته نین ایله عقد ایدلش اولان بر مصالحه من جنجه جبل لبنان دن قالدیریلان اون ایکی بیک نفوسدن عبارت عاصی (ماردايتلر) ک قسم کلیدی پامفیلیاده بر لشیدیرلش و بوراده کندیلرینه مقدار کافی اراضی ویرلش اولدینی رویجه تاریخنله یازیلیور .

ماردايتلر کلیه سی آکلامیه رق ، مسلمان اولدقدن صوکره خرسنیان دینی قبول ایتمشلر و بوندن دولایی کووا کلھ ، عرب نک صرت کله سندن مشتق اولدینی دیباتر بدیس تاریختنده تأویل ایدلش ایسنه ده ماردايتلر حقنده هامهر ۱۹ نخی کتابنده برویه آتی معلومات ایله بزی تسویر ایدیبور : جبل لبنان ده اقامت ایدن درزیلر (مارد) یاخود (ماردايت) دینلین و طاغلرده سا کن اولان اسکی و جنکاور بر قومک اعقابندندرلر که اولا بحر حزر ک شهانده کی ممالکده بولندقلری حالده موخرآ روم ایمبراطورلری طرفدن سوریه وین التهیینه نقل اولنمشلردر . بونلر مقدمما (ماردين) قلعه سنده یاشامشلردر .

سرایجک (ک اوستنده کی تیده و (ساغلاسوس - آغلاسون) ده کذا (اوردکبی) ده دخی بولیه فالامه کتابه لرینه تصادف ایدلشلدر . عاصی قرمانده ک کتابه ، هاجی نیقولا طرفندن کشف ایدلشلدر .

بونلر ، شمسی ، نصیری ، یزیدی کبی فرق مختلفه یه مقسم در . آتشه ، کونشه ، آیه ،
شیطانه طاپارلاردى . بالآخره حاکم باصراللهی بر الله متمثلاً طانیغه باشладىلر .

ماردائیلر، ياخود ماردلر دهااسكى بىزمانىدە بىر عجم عشىرى قىلىق اوزىز بىر حزرلۇسواحل
جنوبىيە سىنە بولنورلاردى . لىبان ماردائیتلىرىنىڭ جولانلىرىنى توقيف ايتىك ايجۇن خليفە
عبدالملک روم ايمپراطورى تئوخانىسى بىرايلچى كوندرەمشىر . لىبانى ٦٧٧ تارىخ مىلادىسىنە
استىلا ايمشىلدە . قسطنطين بونلاردىن ١٢ يىكىنى ٦٨٦ سىنە سىنە بىرلەندىن نقل ايمشىر .
شوقانەس ، صحىفە ٣٩٥ و ٣٠٢ . ابراهىم اكلنسىس ، صحىفە ١٥٦ ماردائیتلىرى خىرسىيان
عرىب اولدقلرىنى يازىسۇرۇسىدە بونلاركە هېيچ بىرىسىنە مىرىدا اولدقلرىنى داۇر بىر قىد يوقىدرو . [١]
پامفiliya قطعەسى هارون الرشيد و مأمون زمانلىرنىدە بىر آرالق عبا سىيلرك الله كچمىش
وبعده ينه رومايلر طرفىدن استرداد اولىنىش اولىدىنى مىرىو ايسىدە بوكا داۇر بروئىتە
صحىحه الدە ايدىلە مەدى .

[١] ماردائیتلىر، آنطالىيە جوارىنىن قدرامتىداد ايتىكلىرىنى آتىدە كى ائرە مراجعتە آكلاشىلۇر:
Constantinus Porphyrogenetade adam. Imperii apud Banluri, ١٨٨ صحىفە

آنطالیه ده عرب بر

منوغات چابی کنارنده حصار نامیله معروف قلمه نک جوارنده بولنان منقش لحد صندوقه لری حضرت معاویه ویا هارون الرشید اردو لری مجاهد لرندن قالمش اولدینی بعض کتابلرده ذکر ایدلشن ایسه ده اساس سزدر . لدی التحقیق بونزک سلچوقیلره عاده اولدینی آکلا شمشدر .

تورکجه یازلشن ناری خلرده زیرده کی سطر لرده تصادف ایدبیورز : هارون الرشید زماننده (اسحق بن سلیمان) نام قوماندانک معیتده برادر دو (فریکیا) حوالیسنه یورومشدى . اسلام دو نماسی (قبیس) ی محاصره ایده رک (پامفیلیا) ساحل لرند بیزانس دو نماسی پریشان ایلدی . حتی بو محاربه ده اسیر ایدبیلان بیزانس ضابط لرندن (توفیلوس) بغداده کوندر لمش و بوراده اهانته قالقیش دینی کوروله رک اعدام ایدلشدر . [۱]

قصص اینیانک سکرنجی جزئنده دیبورک : ۲۹۱ سنه سنده خلیفه مکتفی بالله طرف دن سوق او لنان طرسوس غازی لری رومر ایله جنک ایتدیلر و آنطالیه بلده سنی فتح ایلدیلر و پک چوق غنائم آدیلر .

[۱] آنطالیه نک ایکی ساعت قدر غرب جنویسنده بولنان (زیتون ویا یصسر آطه سی) اسمیله یاد او لنان اوفاق آله نک قدیم جغایا و خریطه لرده [رهشات] اسمیله مذکور اولدینی کوربیورز . رهشات اسمیله تسمیه او نمیشه سبب ، بعض انگلیز مور خلرینک و بردکلری معلومانه کوره هارون الرشید زماننده بو آطه عرب دو نماسی اچقون اس الحركه اتخاذ او نمیشن نشأت ایتشدر .

آنطالیه لوانسنه سلیمان قباد

آل ارسلانک اوغلی (ملک شاه) حکومتی عموجه زاده‌سی غازی [سلیمان شاه]^{۱۰۸۵-۴۷۸} تاریخنده تسليم ایتشن ویامفیلیابونک زمانسنه سلچوقیلرک ید اداره‌سنه چکمشدر.

رووجه تاریخنله روایته کوره استانبول قرالی (آلکسیوس) ایله سلطان (ملکشاه) آراسنده (۱۱۱۷-۵۱۵) ده عقد ایدیان مصالحه موجنجه بوقطعه ینه بیزانسیلیره چکمشدر. (آلکسیوس فوچیوس) زمانسنه هماین وسیعه‌سنه هر طرفنده وندیکلیلره ویریان امتیازلر انسانسنه آنطالیه دخنی بویله بر امتیازه نائل اولهرق وندیکلیلرک عادتا مستملکه‌سی حالت افراغ ایدلش واسکله‌ده کی قرق درت با صامقدن مرکب طاش مردیوانی بونلر طرفندن یاپلش اولدیفی ده مذکور تاریخنله جمله^۱ روایاتندندر.

بعض مورخلر برنجی اهل صلیب اردو لرندن و «پیهولرمیت» کروهندن [غودفرووا بوبون — Godefroy ، Boultons] اردو لرننک آنطالیه اووه لرندن چکدیکنی ادعا ایدیبورس^۲ ده برنجی اهل صلیب اردو سنت پامفیلیانک دها شهاندن چکدیکی تاریخنجه تتحقق ایتشن و آنطالیه (۱۱۴۸-۵۴۳) سنه‌سنه قدر اهل صایی کورمه‌مشدر. شوقدر وارکه برنجی اهل صلیب اردو سندن (ووفی موندوس) آنطاکی^۳ بکی اولدقدن صوکره کیلیکیا و پامفیلیایی ضبط ایتدیکنی بعض تاریخنله تصادف ایدیبورز.

ایکنچی اهل صلیب فورطنه‌سی زمانسنه فرانسه قرالی [یدنچی لوئی — Louis] اردوی طاغلرده پک چوق مشقتلر چکدک و عسکرینک قسم کلیسی تورک عساکر منصوره‌سی طرفدن وبالخاصه قلع آرسلانک کسکین قلنچیله محو ایدیله رک جزئی بر عسکر له آندازیه یه مواصلت ایده بیلمشده. شهری ضبط ایتدکارنده بر معتمد بر چوق ینهای وغارتلر اجرا ایتمک صورتیله ایچه زمان بوحو ایده اقامت ایتدیلر. آنطالیه روملری، سوریه‌یه کیتمک ایچون کمندیسنه کی ویرمک وعد ایتمشدی. فقط ویردکاری کمیلر کفایت در جهده او ملديعندن (لوئی) پیاده وحسته اولان عسکری آنطالیه‌ده ترک ایتمک محبور اولمشدی لوئی کیدر کیتمز روملر اشبو اجنی عسکری همجنسلری اولان ترکلره تسليم ایتشن و تورکارده بونلرک کافه‌سی قیلنجدن چیرمشلردر.

بوقه‌یی مؤید اولهرق نجیب صاصم بکٹ تورک تاریخنده زیرده کی سطرلره تصادف

[۱] بواسکله مردیبونلریه عائد فضلله معلومات، لانفورونسکی کتابنک ۱۵۹
منجی صحیفه‌سنده
منجی کوردر. بر تاریخنک روایته کوره (۱۰۸۱) ده آنطالیه عادتا وندیک مستملکه‌سی حکمه‌ده ایدی

ایدیورز : ایکنچی اهل صلیب تشکیل ایدنلردن بربی اولان یدنچی لوئی (۱۱۴۶، ۵۴۱) حرکت ایتش و اسپارطه طرف لرنده پاک چوق تلفات ویرد کدن صوکره نهایت آنطالیه هه کله رک فلسطینه متوجهاً بحراً حرکت ایتدی . قرال بو شهرده پاک چوق حسته ایله آز مقدارده بر هفرزه برآقدي . فقط بوکا رغمماً تورکلرینه آنطالیه کیدیلر .

اهل صلیبی عائد اسکی فرانسیز لسانیله یازلشن بر کتابیه هه، پاشا جامع شریفک آرقه سنده و آدریه ن قابوسی قربنده کی سور او زره، قصادف ایدلشدر .

در دنچی اهل صلیب زماننده [آلدوورادیوس] نامنده برایتالیان قبریسدن کله رک آنطالیه بی ضبط ایتش ایسه ده چوق چکمه دن آنطالیه ینه قونیه ساچو قیلری الله چکمشدرو . تاریخ عمومی دیبورکه : قونیه حکمداری سلطان سليمان خانک ۶۰۰ ده وفات ایتمسی او زرینه یزینه شهزاده سی او چنچی قلچ آرسلان خان چکمش و بوده ۶۰۱ ده خلم او لهرق برادری (غیاث الدین کیخسر و بن قلچ آرسلان ثانی) قونیه پادشاهی او لمشدر . بو، حدود غربیه سنی توسعه عنزه ایده دلک ۶۰۰ ده آنطالیه بی روملردن و ۶۰۵ ده مرعشی ارمنیلردن ضبط ایتشدر .

تاریخ عثمانی الجمی طرفدن نشر او لنان (عثمانی تاریخی) نام ازده : غیاث الدین کیخسر و لک ایکنچی دفعه سنده کی سلطنتنده آنطالیه ایله برابر ایچ ایل ساحلرینی و کیلیکیانک بر قسمی ممالکه الحاق ایتدیکنی یازدقدن صوکره (۱۲۱۱ - ۶۰۸) ده وفات ایتدیکنی کوستریور .

تورک تاریختنده دیبورکه : ایکنچی قلچ آرسلان، اختیار لغی حسیله مملکتی اون او غلی آرد سنده تقسیم ایتدی . (۱۱۸۷ - ۵۸۴) ده غیاث الدین کیخسر و قونیه اصابت ایتشدر . [لیقاوینیا و پامفیلیا قطعه لری ده زیر اداره سنده ایدی .] بر طاقم خراسانی تاجر لر مصر ده ایتدکلری تخارتند دوزل رایکن آنطالیه ده بونلری فرنگلر صویمش ایدیلر . بونلر کیخسر و دیبورلر دیکنی که: چون آنطالیه شهرینه ارشدک . آنطالیه حاکمی که فرنک ملکلری قبلندن حکم ادر لر . بزی طوتدلر و صوچسز کناهیز بزی حبس ایدوب ناطق و صامت قلیل و کثیر نه من وارسه ظلمله آدلر نه مقدار که یلواروب مسکفت کوستروب تضرع اندک فایده اولمادی عاقت طنزله ایتلر که مسلمانلرک سلطانی عادل پادشاه در عدل و شوکت بر له مالمزی آللر . بو شکایته مبنی کیخسر و طرفدن اعلان حرب او لندی . «مجموع صاغ قول وصول قول چریلری» (قای) و (بایات) و (بایندور) و (سالور) فی الجمله یکرمی

درت بویک چربلری حاضر اوایدیلر. کیتیدیلر محاصره ایتدیلر. « وایکی آی متواتر طاکدن آفشارمه دک جنک ایدرلر دی » نهایت قلعه فتح او لندی. بو محاصره ده بالذات غیاث الدین ده بولنمش و عودت نده کندي خاص قولار ندن مبارز الدین ار توشقن بکی آنطالیه نک صو باشیلفنه تعین ایتمشدیر.

تاریخ سلاجوقلک ویردیکی معلومانه کوره بوجقه دن بر مدت صو کرده آنطالیه خرس تیانلری آطه لرده بولنان دینداشلرینک قوتنه استناداً استقلالنی اعاده ایتمک او زره بر کیجه سلاحلنرق موجود او لان اهل اسلامی قتل عام ایله مشلردی . اوچ کون صورنده وقعه مؤسسه دن خبردار او لان پادشاه حدت ایده رک هان اردو سنی طوبلامش و قانلی بر محاصره نتیجه سندے تکرار آنطالیه بی فتح ایله مبارز الدین ار توشقن بکک مأموریت سابق سی اعاده ایله مشدرو . عودت نده خمس شرعی طوبلاندی)

کاشن تاریخنده، آنطالیه ده بولنان رومله قبیلسه کی فرنکلرک معاویتی واقع او لدینی وصو کرده بونلر آرده سنی کیون تفرقدن استفاده ایدیله رک شهر آنلنی بیلدیریلیور .
جودت پاشا ، غیاث الدین کیخسرو (٦٠٣ — ٦٠٥) ده آنطالیه بی فتح ایتدیکنی یازبیور .

(٦٠٣) ده وقوع بولان آنطالیه محاصره سی حقدنه [تواریخ آن سلاجوق] ک ٨٣ نجی صحیفه سنده — عیناً عباره ایله — شو تفصیلات موجود در : ایکی آی قدر محاصره او زاندینی جهته له « بر کون سلطان بیور دی که : چرینک مبارزلری و بهادرلری جنک سلطانی قلاله لر ویای اوچ کرز و سنان یریشه استعمال ایدوب تی باران ایده لر و مجال و امان ویرمیلر که هیچ بر فرنک باروی شر قاتندن چری یه نظر ایده بیله ... چونکه چاوشلر بوفرمانک ندانی عساکر مجتمع سامعینه ایریشدیرلر . هان ساعت حصارک حوالی واطرافنده شول زربانلری ... بارو او زریه قوردلر . اول کمکه که دلاورلک ایدوب بر جه چیقدی « حسام الدین یولاق » آرسلان آدلو قونیه سپاهیلرندن (سالور) بوندندی . قیلیجی و چوقالی واسقی بر له پارو او زریه چیقوب پانک کی سکردو ب کندوزنی فرنک آرده سنی برآقدی . و فرنکلردن بر قاج نفری جهنم سقرنے کوندردی . آردنجه دلیر و بهادرلر هر طرف دن بر جه چیقوب شهره کردیلر . فرنکلرک قلانی دخی ... ترک قراو ایدوب فرار یولانی طوندی . و چون چرینک قلانی دخی اول حالت مشاهده قلدیلر هر برج و بدندن که هر بیزی بر پولاد طاغ کیدی . کمندلر آتوب چیقدیلر و یولا شلرک دخی بوقاری چکدیلر و سلطانک

سنچاغنی یوقاری چیقاروب حصارک قاعه سنه دکدلر و نه مقدار چری که ایچرو کردار .
کرز و کوپال و چوماق و ناجاق برله و بلا تکین برله اول ملاعینی قهر ایدوب اولدادرلر .
وقاپولری آچدلر . چرینک قلانی دخی شهره کردی . اتها . (۱۲۱۱- ۶۰۸) ده قبریس
فرانقلردن قبریس قرالی (پرس دلو زیکنان - Prince de Lusigeae) طرفدن آنطالیه
ضبط ایدلش (۱۲۱۴- ۶۱۱) تاریخه قدر یعنی ایکی بحق سنه قدر بونلرک زیراداره سنه
بولوش ایسه ده عن الدین کیکاووس یدبله استداد ایدلشدرا . [۱]

عن الدین کیکاووس اول یرینه اور تانجه قرداشی علام الدین کیقباد اوول سلطان اولدی .
(۶۱۷) بونک ایلک ایشی [کالوبوروس] دنیلن و فتحدن صوکره (علایه) تسمیه ایدلیان
قلعه بی آملق ایدی . علایه دن صوکره آنطالیه او زوینه سفر آجیلدی . بولده کیدر کن
بردره ایچنده بوننان [آلارا] قلعه سی ده ضبط و آنطالیه ده قیشی کیبردیکنی تورک تاریخی
یازیور [۲] .

بوعلام الدینک دور سلطنتنده سر لشکر مبارز الدین ارتقش بلک ساحلی تعقیب ایده رک
شرق طوعزی آنطالیه اردوسیله حرکت ایتمش واوهنکامده قرق قدر قاعه فتح ایدلشدرا .
بو قتوحاتدن صوکره علام الدین ینه آنطالیه به عودت ایدوب قصل خزان و زمستانی تابهار
موسی و صوله دین عیش و عشرتله مستفرق بیور مشدر .

علام الدین کیقبادری بربیرینه قازیشیدیر مامالیدر . علام الدین کیقباد اوول بن غیاث الدین

[۱] بو کیکاووس عن الدین لفیله ملقب اولوب کندیسی شاعر ایدی . صنایع نهیمه بیله میلی
زیاده ایدی . قبری سیو ایشه اشا ایسیدر دیکی در الشفا دروننده در .

[۲] آلارا هری او زرنده « مناو او غلی » قلعه سنه بآواره کو جولک بر طاغ او زرنده واقع
آثار عتیقه دن بر قلعه بولندی بی کی آلارا قربه سنه دخی سلچوقیلر در قالمه بر کا و اسرای موجود در
علایه نک تیجی مناسبیله ناریخ آلسلاچو قده آتیده که منظومه بی کوریورز :

که قیش او لور مثل خرم همار	شهرک یم کنارنده بر شهری وار .
اطافنده بیترمش صوبی سنک	قو دشتی در لاله دن اهل رنک .
ولی انجدر کالون زخم خار	کلیور اطبف وقوی تازه یار .
که طبراغدر مشک و عنبر سر شت	یوغ آنطالیه کبی خرم بہشت .

اما کالوبوروس قلعه سی جهتنده که کوک آنک قتنده بیر کبی آچقدر و طاغ اتکنده دیه چک
کی کورونور و دکزدن خندق و خار طاشنده حصاری وار قور طرفدن سیس ولايته کلشن روان .
جلد ۳، صحیفه ۲۹۰، نومراو ۱۰۹۹ اوقاف کتبخانه سی استانبول

کیخسرو، قونیه و آناطولییده حکومت سودن سلاچه ملوکندن او تجییسی اولوب سلفی اولان برادری عن الدین کیقباد زمانشده (٦١٠) ده برادرینک وفاتی او زرینه محبسدن چیقوب تخته جلوس ایتمش عادل و مقتدر بر حکمدار اولملغله خیلی یرلر فتح و بر چوق اعمارات و اصلاحات موفق اولمشدرا. قونیه و یوسف شهربنی تحکیم ایدن بوذاندر. یکرمی آلتی سنه حکومتدن صوکره (٦٢٦) ده روملر حدودی قربنده وفات ایتمش و اوغلی غیاث الدین کیخسرو نانی خلف اولمشدرا. یوقاریده ذکرا ولنان علام الدین، بوعلاء الدین در.

علاء الدین کیقباد ثانی بن عن الدین کیکاووس بن غیاث الدین کیخسرو بن علاء الدین کیقباد اول (٦٩٧) ده برادری غیاث الدین مسعودک وفاتی او زرینه غازان خانک فرمایله حاکم روم اولمش و بعده مغوللرک اطاعتندن انحرافیله تاتار سکرلره قارشی بر چوق محاربه لردن صوکره بونلرک انه اسیر دوشوب (٧٠٠) ده وفات ایتشدو. سلطان عنان خانه طبل، علم و امارت ویرن بوذاندر. بونک اوغلی غیاث الدین، سفیه و ظالم و عاجز اولدیغندن امرانک آفاقیله قتل اوله رق سلاله دن باشقة وارث اولمديغندن ملکی امرا بینته تقسیم ایدلشدر.

جودت پاشا تاریخنده زیرده کی وقعيه کوریبودز: سلجوقیلدن عن الدین، معین ویرکوی جنگکیزیلردن ایامخانه تأدیمه ده تکاسل کوستزمکله ایامخان (٦٥٤) ده عن الدین او زرینه یورودی. عقلایی وکلا «محاربه موافق حال و مصلحت دکلدر. بذل مال ایله دفع بلا او غلیمیدر.» دیدیلرسه ده عن الدین سفهای قرناسنک سوزلرینه قاپیلوب حربه کیریشدی. ولدی المقابلہ منہزم اوله رق فرادیله آنطالیه قلمه سنه قباندی. بعده امرانک توسطیله قیزیل ایرماگل غرب طرفی قسطنطینیه قدر عن الدینک و شرق طرفی ارضرومہ قدر برادری رکن الدینک اولمک او زرہ صلحه قرار ویرلدی.

اشبو وقعيه نحیب عاصم بلک بروجه آتی نقل ایدیبور: ایلخان طرفندن ممالک رومه سپسالار (باچونونیک) تعین او نمیشدی. عن الدین بوکا قارشی آتمش بیک کشیلک بر اردو حاضرلامشدى. ایش بیلنلر، تجربه کورنلر بوعسکرله برایش بجزریله میه جگنی سویله دیلرسه ده یکی یقیشمے بکلر بوکره مغوللره غلبه ایدیله جکنہ حکم ایده وک حربه قرار ویردیلر. ایدیلن حربده سامچوقیلر بوژلدى. عن الدین (آفسراى) جوارنده؟ علاء الدین کاروان دنیسلن برده ویریلن میدان محاربه سفی غائب ایلدی. موقع حربي ترك ایده رک

قوئیه یه کلدی . حر میله معاً سرای خلقی آوارق آنطالیه یه چکلدی . بوف راغ او زرینه رکن الدین شک
یرینه قلچ آرسلان جلوس ایتدی . (٦٤٤)

آتیده ذکر ابدیله جلت آنطالیه مسکوکان و کتابه لری حقنده طوغری معلومات
ایدنه ایچون ، تاریخ عنانی انجمنی طرفندن نشر ابدیله (عنانی تاریخی) فام ازدن
اقتباساً زیرده کی معلومانی خلاصه ذکر ایدیسورم :

بر زمان قوئیه سلچوقیلری ، موغوللرک حمایه سنده بولدیلر . غیاث الدین کیخسرو ،
موغوللرک خرجکناری ایدی .

وقاتنده اوچ اوغلنی بر اقشدر : عن الدین کیکاووسک والده‌سی تودک ، رکن الدین
قلچ آرسلانک والده‌سی بردوم جاریه‌سی ایدی علاء الدین کیقبادک والده‌سی ایسه کورجستان
قرالٹک قیزی ایدی . بناءً علیه علاء الدین والده‌سی جهشندن ده بر حکمداره منسوب اولق
دولایسله باباسی کنديسني ولی عهد تعیین ایلش ایسه‌ده اکابر امرا ، آره لرنده بالمشاوره
شهرزاده‌لرک بیوکی او لوپ اخلاق جهتیله‌ده اکدوز کونی بولنان (سلطان عن الدین کیکاووس)
نانی بی (١٢٤٥ - ٦٤٣) تاریختنده نخته چکرمشلدرد . بواسناده ایدی که موغوللرک تبدل
سلطنت دولایسله برایلچی کلوب عن الدین کیکاووسی قرارکاه قآنی به دعوت ایدیسوردی .
جونسکه (اوکتای) قانلک اوغلی (کیوک خان) که قآنله اصعادی ایچون طوپلانه جق
اولان قورولتس ایده بولنسی لازم ایدی . عن ~~الله~~ بوندن اور کرک بر بهانه ایله برادری
رکن الدین قلچ آرسلانی کوندرمک خطاستنده بولنندی .

کیوک خان ، رکن الدینه فوق العاده احترامده بولنه‌ی و برادری عن الدین کیکاووسی
عزز ایله یریسه نصب ایلدی . رکن الدین سیواسیه کلدی و سلطنتی اعلان ایله اسمنه خطبه
قرائت و سکه ضرب ایتیردی . بوقوعه (١٢٤٦ - ٦٤٦) ده وقوعه کلشدر . بواسناده
عن الدین کیکاووس آنطالیه‌ده بولنیوردی .

ایکی قارداش بیشنه قتالی مؤدی او لمامق ایچون عن الدین کیکاووسک آتابکی (جلال الدین
قراطای) واسطه‌سیله تألفین ایدیله‌لرک عن الدین اولکی کی قوئیه و رکن الدین سیواسی
مرکز حکومت اتخاذ ایده جگدی .

عن الدین بلک ای قبیل ایدی . سکله‌ده بیله رکن الدین قلچ آرسلان ایله دیکه برادری
علاء الدین کیقباد ثانینه اسلامی ایقا ایتمشدیر . بوکر موغوللرده تبدل سلطنت وقوعه

کله رک (کیوک خان) بارینه (منکو خان) قآن اولییوو . موغوللاره و بیریلان معین ویرکوننک تأییه ایدلله مه سندن دولایی عن الدین ایله موغوللارک آناطولی والیسی (باچونون) آرەسندە محاربە و قوع بولىش ایسەدە عن الدین کیکاوس مغلوب اولەرق خواص بندکانیله (٦٥٤-٦٥٦) ده آنطالیيە قاچدیغى كوریپورز . بورادىدە بارینه مې جىفندن آنطالیەدن ازنيق ایپراطوردانى مالكىنى التجا اىتكە جىبور اولىشدى . هر نقدر (باچونون) عن الدین حكموشىدە اىقا اىتك طرفدارى ایسەدە بو وقۇع اوزىزىنە بالجىبورىيە رکن الدین قلچ آرسلانك سلطنتى تصديق ايدەرک ايرانە عودت ايدى . بى مدت ضوکرە عن الدین يە قونىيە كله رک سلطانلىقى الله آمىشدر .

(٦٦٠-٦٦١) سەنسندە رکن الدین قورقوسندن اولاد و عيالى خواص بندکانى ايلە يە آنطالىيە قاچىن و بورادە دىھى بارىزىنە مې جىفنى آكلامىسى اوزىزىنە دىكز طرىيەلە ایپراطور (ميخاپل پاله ئولوغوس) ئىتجا اىمىشدر . بوسفر رکن الدین قلچ آرسلان رابع مسئىلە مالك رومە سلطان اولىشدە .

رکن الدین قلچ آرسلان (٦٦٤-٦٦٥) ده موغوللار طرقىدن اخناق اولىنى اوزىزىنە اوغلى (غياث الدین كىخسە و ثالث) آلتى ياشىدە اولدىنىي حالدە تختە جلاس ايدلىشدر . سلطان غياث الدین كىخسرو ئالىز زمانىدە آناطولى اوزۇن مدت موغوللار و قره مان اوغللىرى طرقىدن نېب و غارت اولىشىدە . [١] غياث الدین ده (٦٨٣-٦٨٤) سەنسندە اعدام ايدلىش و ملىكى سلطان غياث الدین مسعودە انسقال اىمىشدر . غياث الدین مسعودك اون درت سە دوام ايدىن بوايلك سلطنتى هنگامىدە مالكى ايلخانىلر طرقىدن اقامە ايدىلان موغول امىراسىلە ادارە اولىشىدە . بونك اوائل حكموشىدە ، قرمان اوغللرندە اورنەك آللەرق توركىن بىكلەرنىن (حميد) نام كىمسە بىسىديا خطەسىنىڭ طاغۇق يىرلەندە بىر حكومت تأسىس و عشىرىتى قوتىلە بوراسنى ضبط اىلىشىدە . حميد بىك اوغلى و خلىق (فلک الدین دندار بىك) ، (اگردىر) شەھىنى بنا و (فلک آباد) تسمىيە ايدەرک مىركىز حكومت ائخاز ايدى . بونك زمانىدە سلطنت ساچقۇقىه نهایت بولىش وايلخانىلرک آناطولى والىسى (امير ايرنچىن) زمانىدە (دندار بىك) پامفiliا قطعەسىلە فرييکىيا قطعەسىنىڭ بىر پارچەسىنی ضبط اىمىشدر . دندار بىك (٧٢٤-١٣٢٣) ده قتل اولىشىدە .

[١] قرمان اوغللارنىڭ حرکاتى حىنندە - تعلقى جەھتىلە - ايلرودە نىشرى مقرر اولان (علايىه) تارىخىندا مقصۇل معلومات وېرىلمە جىكىر .

موغوللر طرفدن غیاث الدین مسعود (۱۲۹۷-۱۳۰۷) ده عزل او له رق همدان قلعه سنه حبس او لمش و پرینه او چنجی سلطان (علام الدین کیقباد) نصب او لمشدر . علام الدین کیقباد سلطان عن الدین کیکاووسک حفیدی او لوپ پدرینک اسمی (فرامرز) در .

برمدت صوکره بوده علام الدینه هدم او له رق همدانده اقامته مأمور او لمش و سلطنت سلاچوچیه برمدت خالی قالمشدر . نهایت غازان خان همدانده موقوف بولنان غیاث الدین مسعود ثانی يه (۱۳۰۲-۱۳۰۷) ده ایکنجه دفعه سلطنتی توجیه ایدی . معما فیه يه اداره کاملًا موغوللرک النه ایدی . غیاث الدین مسعود سائمه کدرله مفلوج او لمش و فقر و ضرورت ایچنده (۱۳۰۸-۱۳۰۸) ده وفات ایمشدر .

قره مان تاریخنده آتیده کی وقعيه يي کودیورز: قره مان بکی منوغانده آنطالیه و حوالیسي خرستیانلرینه قارشی ویریلان محاربه سی هنگامنده معیتی بهادرلرندن مشهور (قوصون) ده وار ایدی . قوصون اولا خرستیان او لوپ صوکره دن اسلام او لمش و حتی برا برنجه ایکی بیک کشی دخی دونمشدی . آنک ایچون بوایک بیک کشی ایله قوصون دامنا محاربه لردہ صداقتله کزر و جوق ایشلر کوروردی . بونک او زرینه قوصون يه بوایک بیک کشیله خرستیان شکلنے کیروب آنطالیه قلعه سنک قبوسی او کنه پر کیجه کلوب چاغر شدیلر ، قلعه نک [اوقونه مدی] نامنده بر بکچیسي وار ایدی . قابو اوستتده کی برجه کلوب بونلرک کم اولدیغى صوردى . قوصو کندی لسانلرنجه ایدر : بز قبیلسدن یاردم ایچون اون بیک عسکر ایدک . آلتی بیک جنکده قیلدی . ایک بیکمزم کیده ایک بیکمزمی بو قلعه يه مخافتظ کوندردیلر دیدی .

(...) ایسوب قابوی آجدی . بونلرک جمله سنى ایچری يه آلدقدن صوکره قابوی با غلادی بوندن صوکره قوصون قلعه دروننده نه قدر بکجی اولدیغى صوردى . (....) بشیوز کشیدر باشقه کیمسه یوق دیدی . قوصون بونلری صحیحاً کو زمک او زرہ بیره جمع او لمبىنی سو بيلدى . حقیقى بیلد کدن صوکره قوصون هان اشارات ایدوب بشیوز بکجی عیسیکری قلنیجدن کیروب دزداری کسید کدن صوکره ایک بیک کشیله قلعه يه ضبط ایتدیلر . فقط قلعه ده پک جوق خزیسه چیقدی . قوصونک بر قارداشی واردی . آدمیه «له راه» دیرلردى . ایکی یوز کشیله آنی قلعه ده قویوب در بشیوز اسیر دها چیقا روپ آلتی بیک عسکرلار فرنک آردندن یفما یه باشلا نجه فرنک عسکری طاقت کتیزه میوب

قاجقهه باشلاديلر قولاي قولاي قاچامديغىدن او ائناده بىر آى جنك اولدى . بىكىرىندە ساکن موغۇن بىكلەندەن اسمايىل آغا دخى آلتى بىك تاتار ايلە كلوب چىقىدى . بونكە اوزىزىنە فرنك عسکرى بوزىلوب بوتون بوتون فرار اىستىيلر . قره‌مان عسکرينى قول قولاي دوب بونلارك آردىندە دولتىشاھى آنا بىك، اسمايىل آغا يابوق خانى اشرف و آيدىغى يكىرى سكز بىك كشىلە كوندردى . قره‌مان كندىسى آنطـالـيـه جانبـهـ كـيـنـدـىـ . زـيرـاـ قوصـونـ فـتحـ خـبـرىـ كـتـيـرـوـبـ مـفـتـاحـلـارـىـ وـيرـمـشـدـىـ . فـرـهـمانـ كـلـوـبـ قـلـعـيـ تـىـاشـاـ اـيدـوـبـ جـلهـ خـرـىـشـهـ بـيـ ضـبـطـ اـيلـدىـ . قـوـصـونـ مـلـكـ آـرـسـلاـنـ مـفـتـاحـ اـيلـهـ قـوـنـيـهـ يـهـ سـلـطـانـ عـلـاءـالـدـينـ كـونـدـرـدـىـ . قـرـمـانـ دـخـىـ كـوـزـلـحـصـارـ اوـكـنـهـ چـكـوبـ عـيشـ وـصـفـاـيـهـ باـشـلـادـىـ .

ملك آرسلان قاعەنك مفتاخى و خristianلەرن بىك آتىيود اسir ايلە كلوب سلطان علاءالدين ايلە بولوشدى . سلطان علاءالدين خلعت ويروب محبتامەلر يازوب قرمانە كوندردى . فقطنه قدر اولسە قرمان خود بخود حاجى بىكلەي آصىلغىدن سلطان علاءالدينە باغرى قارارمىشدى . ملك آرسلان يىنە قرمان خانبىنه دونوب مكتوب ويردى . وسلطان علاءالدينەك بعض احوالىن بىختە اى قرمان اميد شوپىلە دوك سلطان علاءالدين سى حىلە ايلە قياجقدر . زيرا چھە سىنە حىلە امارمى واردە دىدى .

قرمان بن اكا شىمىيە قدر كېلىك اىتمەم . قىارسە امى خدانىكدر . نهايت شىيد اوسلەم نە سعادتىدر . دىدى . هم دە او مياندە سلطان علاءالدين بىر كون خىنى صورتىدە وزراسى طوبلايوب تك پاشايى يىنە آنطالىيە كوندردىيلر . و آندە صو كەر مشاورە اي دوب قرمانك صورت هلا كنى دوشوندىلو . وزرا ، علاءالدين پادشاھم حىلە كر كدر يوقسە زور ايلە او ماز . زيرا وقتى كېمىشىدر . دىدىيلر . آنطالىيە كېتىمكەدە اولان تك پاشا ايلە بىر بىك ئالە زەھر ويردىيلر . بىر مكتوب ايلە كولھصار دىزدارىنە كوندردىيلر . قرمان ابى يوز يكىرى سكز دىمير طونلى پەلوانە ئالۇن كرسى اوزىزىنە او طوروب بىر يانشىدە موغول بىكلەي و بىر يانشىدە كورىد و تۈركان بىكلەي ايلە مجلس قوردوب مىدانە بادە دوشۇتى . دوم و بىنائى دىبلرى رقصە كىروپ خدمتە باشلادىيلر . قرمانك اوغلۇ محمد بىك يانشىدە ايدى . كولھصار بىكچىسى هە كون شەردىن قرمانك اولدېنى بىحرابىه (عرق) كېتىردى . بىر كون سلطان علاءالدينەك بى كلوب زەھرى و مكتوبى دىزدارە و بوردى . دىزدار مكتوبى او قويوب مفهومى بىلدى . زەھرى كىزلەيوب فرست كوزتىدى .

اما قرمان انطالیه فرنگلری الدن نهقدر مال آلدیسه اوغلی محمد بک ایله آیدین و حبیدی برابر قوشوب «برکون» یا یالاغنده اولان خانه سه کون دردی . زیرا قرمانک مال واشیاسی و فامیلیاسی بورکون یا یالاغنده ایدی . قرمانک اوغلی محمد بک اوچیوز دوه یوکی جیخانه قیالقدن عبارت صرب برای ایدی . قرمانک اوغلی محمد بک ایتند کدن صکره ینه ایله یون قاطر یوکی آلتون و کوموش کتیروپ بر مغاره هه محزن ایتند کدن صکره ینه کول حصاره کلدی . قرمان باشنده اولان بکاره مساعده ایدوب کندیسی کول حصار اوکنده عیش و عشرته باشلامشیدی . دزدار برکون کلوب کوردیکه قرمان او طورمش عرق اینه دزدار ایلو و واروب بر چوق دعا و شایه باشладی . بونک او زریته همان زهرناک عرقدن بر قدحه قوبوب قرمانه ویری . قرمان آلب اجل جامنی کندی ایله نوش ایتدی . بر مدت صوکره آیدین بک ، منشا بک و اوغلی محمد بک یانه کلشدیدی . فقط قرمان بوقدحی ایجیدیکی کی جکری پاره پاره اولوب اطرافه چاربخته باشладی . و قمه بی همان بیلوب آه ایتدی . خنجر چکوب دزداری طوتی . ای ملعون قیدک بکا دیوب خنجر ایله ووردی و کندیسی بر طرفه ییقلدی قالدی . بکار فریاد ایدوب قرمانک اوسته طوباندیلر . قرمان کوزنی آجوب آی بکرم غیرت ایدک او غلمی دشمن الله ویرمیه سکز : وا اولغم سز دخی چالیشوب قانعی سلطان علاء الدین آله سکز دیدی جانی تسلیم ایلدی

تاریخمزک ۵۵ نجی صحیفه سنه بحث ایدیلان عن الدین کیکاووسک یرینه یکن اور تابعه برادری علام الدین کیقباد او لک آنطالیه ده برمدت وقت چکریدیکی مناسبیله تاریخ سلچوقک ۳۰۵ جلد ، ۳۰۵ نجی صحیفه سنه آئینه کی منظومه بی کور ییورز :

- پس آنطالیه شهره رختنی
- چکوب کوردی فرخنده در بختنی
- انوک کبی بر شهر بر کلستان
- فلک کوردمی کورمشد ازان
- هوا مشکه چیندن المتش کرو
- آچلمش بهاریدی اول برده نو
- سمن داخی اولمش سرشاخسار
- ذوب کونه کون خمرودی پر نیان
- زمین سبزدن مثل دریا یدی
- قو صحن هامون چومینا بدی

پر اولوردی خطپیله باع شمی	اویب منبر قری سروسمی
دخ خار لالیله کلکوندی	چمن راست پر کنج قاروندی
درخت طرب بیکران خوشدی	فرحدن قو کوشده توشه‌دی
فرحناك طورتی جام شراب	قلوب سمع شه ساز چنگ ورباب
کهی عیش و بزم لب جوبیار	کنهی لعب طویدی کاهی شکار
تنعم قلوب خسرو تاج وکلاه	بر آی آنده بزم ایلدی پادشاه
کنو قیله هر کنه کاری ینه	چون ایرشدی بادهاری ینه
ارردی شهه مژده ملک نو	نیم سحرکاه اولوب تیزرو

زیرده کی جدولده کورولدیکی او زره سلچوقیل طرفدن دخی آنطالیه نامنه سکه کسلمشدر.

ایضاحات	ج	ج	ج	ج	ج	ج	ج
ط = قیراطدر . بر درهم ۱۶ قیراطدر . قطر میلیمتره حسابیدو . ۲۴ قطر دیگ ۲۴ میلیمتره دیگدر .	۲۴ قطر	۱۵ ط	کیخسر و ثالث	۶۷۵	کوش	۱	
	۲۴	۱۴ $\frac{1}{2}$	»	۶۸۱	»	۲	
	۲۳	۱۳ $\frac{1}{2}$	»	—	»	۳	
	۲۴	۱۱ $\frac{1}{2}$	کیقباد ثالث	۷۰۱	»	۴	
	۲۶	۱۱ $\frac{1}{2}$	مسعود ثانی	۷۰۲	»	۵	

(۱) نومولی سکه : داخلاً مقوس ، خارجاً مستوی ایکی دائرہ ایله محاطدرکه
دائرہ لر نقطه لردن منتشکلدر .

دوره سنده : ضرب مدینة انتالیه مه سوستاہ . [یعنی ۶۷۵]

ظهری : السلطان الا لاعظم عیاث الدین والدین ابوالفتح کیخسر و بن قلیج آرسلان .

(۲) بوسکده شکلاً برنجی سکه کیدر .

دوره سنده : ضرب بانطالیه سنه ۵۱ عانین وستاہ . [یعنی ۶۸۱]

ظهری : السلطان الا لاعظم عیاث الدین والدین ابوالفتح کیخسر و .

(٣) بوسكىنک تارىخى سىلەكدر . وجىھى يوقار كىلر كىدر .

دورەسندە : ضرب بانطالىيە فى سنة

ظھرى : اىكىنجى سك كىدر . سك دليلك وسىلەكدر .

(٤) نجى نومرسولى سكىنک تارىخى ٧٠١ در .

وجىھى : الله لا إله إلا الله بانطالىيە محمد رسول .

اطرافىدە قوسلر ايجىنده : ضرب [في] سنة [٥١] سبعماھ .

ظھرى : السلطان الاعظم علاالدين اىوالدىن كىقىباڈ بن فرامز

بوسکە او دورك ايا مخانى مسکوكاتى طرزىنە اولوب دفعە ئاڭىھە مسکوكاتىندىندر [١] .

(٥) تارىخى ٧٠٢ در . وجىھى : داخلاً نقطەلردن متىش كىل مقوس وخارجاً

مستوى اىكى داۇرە مىركىزىنده :

﴿الله الملك﴾

دورەسندە : ضرب بمدينة سنة اثنين سبعماھ .

ظھرى : السلطان الاعظم غياث الدين اىوالدىن ابوالفتح مسعود كىكاوس . [كىكاوسدن

اول (بن) لفظى يوقدر .]

سلچوقىلر آنطالىيە پىچوقايىنه ، كىپرىي ، برج تأسيس ومدرسه ، جامع ، مسجد ،

عمارت احداث ايتدىلر . غياث الدين ئانى ، كىخسرو بن كىقىباڈ مدرسهلىرى ، ييواليم جامع

شرىفى ومنارەسى ، برقاچ مسجد ، اىكى منقش قۇ بونلۇك آنارىدیر .

ييواليم جامع شريفى قربىنده كى قابو ، ساۇر سلچوق قبوري كى مستطيل شكلنده اولوب

اوستى بىضۇيىشكىل بىر كىرلەتىزىن ايدىلشىر كە حال حاضردا او قونە ميان بىر كتابەسى موجوددۇ .

اوست طرفى استاقىتلەر ايلە مزىتىندر . مدخلەن طرفىنەن موضوع استاقىتلى اوافق بىر

حجرە بىضىيەواردەر . و كىرك سطح خارجىسى دوز و منتظم طاشلەردن يالپىلشىدۇ . قۇدن كىرلەكىدە

اوستى مقوس برقاچ عمارت حجرەلرى موجوددر كە اكثىرىمى خراب بىر حالدەدەر .

[١] علام الدين كىقىباڈ ئاڭىھە فرامز بن كىكاوس ئانى درت دفعە قعود ايشىدر .

برنجى دفعە = ٦٨٣ —

اىكىنجى دفعە = ٦٩٧ — ٦٩٩ .

اوچىنجى دفعە = ٧٠٠ — ٧٠٢ .

دردىنجى دفعە = ٧٠٤ — ٧٠٧ .

قره طائی جامع شریف نک قابو سی ایسدها منتظم و دها متناسبیدر . قابونک قیمتی ظاهره چیقارمک ایجون مدخلک طبیش طرفی عادتا صرمہ ایشلمه لی قاش پارچه سی کبی بر تأثیر حاصل ایدر . هیئت عمومیه سنه باقیت بجهه قبو جبهه سی او کنه کر بلشن منین بر خالی به بکزر . هله طاشر آرد سندک ارتباط تام ، آنطالیه بی زیارت ایدن آثار عیقه متخصصلرینک نظر حیرتی جلب ایدر .

بوقابو مشمن الا ضلاع ایشلمش مدالیونلو ایله سولتمنشدر . ترسیم ایدیلان منتظم و ببریمه کرفت خطوط منكسره باصمہ برشیریت سیستمنده در . بوقابو دخی مستطیل شکلنده اولوب اوست طرفندہ بولنان سطح ، بوس بر اقلمش اولدایی ایجون منانت و قوت او صافی تمامیه ارائه ایمکدیده در . قابو کمری ، قوسواری اولوب اوست طرفندہ آئیده کی کتابه او قو نقدیده در :

کتابه ۱

بسم الله الرحمن الرحيم

||||||| المبارکة في دولة مولانا السلطان الاعظم شاهنشاه المعظم ظل الله في العالم مالک رقاب الامم سلطان سلاطین العرب والუج عن الدنيا والدين غیاث الاسلام والملمین ابو الفتح کیکاووس بن کیخسرو و کیقاد برہان امیر المؤمنین فی شهر و سنه همانیه واربعین و ستمائیه .

کتابه دن آکلاشیدیغنه کوره بوقابو ٦٤٨ سنه هجری سنده یا پلشدرو .

قوونک ایک طرفندہ کوریلان خطوط منكسره بر طاقم یولوی حاوی ایکی ستونک باشلقاری قورنت نظامنده ایشلمش اولدایی کبی مدخلک طرفیندہ کی جدار لرده استاقیتی و اطرافی منكسر خطلی ضعیف ایکی شرستونجی حاوی ایکی ججره جک یرشد بر لشدرو . بتوون باشلقاری بوزوق بر قورنت اصولنده یا پلشدرو . بونلرک انشا آت نقطه نظر ندن هیچ بر فائدہ ملی خدمتلری اولدایی و آنحق صاحب اثر طرفندن بنایه ای بر وضعیت و بر جکنه حکم ایدلیکندن دولایی یا بلشن اولدلقاری آشکاردر .

بوقابو دن لیرینجہ خرابه یوز طویش بر جامع شریف وارد که الان (قره طائی) و یا (قره دایی) جامعی ایله معروف در . جامع شریف ایله قابو سی معکوساً متناسب کو دیورز . جامع اتخاذ ایدیلان بوبنانک طولی ٢٥ و عرضی ٢٠ متره اولوب غایت یوکسک واکی

جسم قوسدن عبارت او له رق يالتش و هر دلول تزييناتدن عاري در . اشبو ايکي قوس آرده سنه بالآخره برد يوار يالتش و بنای قدیم ايکي قسمه قسم ايدلشدر . قبله سی طرفه اصافت ایدن قسمده يالکز بر حوض ايله برصو يولی ويوكسک ماز غال يچمنده اوچ پنچره سی موجوددر .

بنانک نصف دیکری جامع اتخاذ ايدلش و آرده دیوارنده وسطی برجسامته مرسدن معمول و اطرافی ، قابوده کوریان شریدواری خطوط ايله تزيين ايدلش بر محراب ير لشدیر لشددر .

بوبنا حقده شيمد يالك طوغری برمعلومات در میان ايدمه هجك ايسه مده جامع او له رق يالتماش او لوپ طرز انسان سندن ده بلک قدیم اولدینی آکلاشیلیور بوراده بمناره کور لمیور . آنطالیه ده بولنان سلچوق کتابه لری : شیمیدیکی حکومت بناسی قارشو سندن کائن او لوپ ۱۳۳۰ سنه رومیسنده هدم ایدیلان سورده هنظام بربرج بر اقلمشدر که او زرنده غایت لطیف مرس قورنه ذلی وبک قیمتدار آتیده کی کتابه موجوددر :

كتابه ۲ : عمر هذا البرج المبارك في أيام دولته السلطان الاعظم شاهنشاه المعظم مالك رقاب الام سلطان سلاطين العالم و مولا ملوك العرب والعمجم غياث الدنيا والدين ابوالفتح كيخسر و بن كيقباد امير المؤمنين على يده العبد الضعيف الراجي رحمة ربها ابو بكر سيد في التاريخ سنه اثنى واربعين وستمائة .

كتابه ۳ : بوبرج شرق طرقده و ۳۰۰ آديم قدر بعدنده بولنان دیکر بربرجده يوقارکی کتابه نک بر عینی موجوددر . بوکتابه نک ده يازیسی ایری وبک منتظمدر . بوکتابه نک قربنده و دیکر بر برج او زرنده بیاض برصمه يازلش زیرده کی كتابه وارددر :

كتابه ۴ : عمر هذه العمارة المباركة في أيام دولته السلطان الاعظم ظل الله في العالم سلطان السلاطين العرب والعمجم غياث الدنيا والدين ابوالفتح كيخسر وبن كيقباد قسم امير المؤمنين في سنه ست ثلاثين سنه .

خاص بالابان محله سنه الان معمور اولان برمسجد قوسنک ياني باشنه کی دیوارده

**كتابه ٥ : شواليه بركتاته موجود در: امر بعمارة هذا المسجد المبارك في دولته السلطان الاعظم
غياث الدين ابوالفتح كيخسرو وقلج آرسلان للعبدالضعيف عمر بن علي غفر الله
سنة اربع وسبعين وستمائة .**

كتابه ٦ : مولوى خانده شویله بركتابه كوريلور : دسم بهذ العماره السلطان المعلم
والاعظم علاء الدين والدنيا ابوالفتح كيقاد بن كيخسرو على ايدالعبد الضعيف الطغرل
في سنه اثني عشر ستة .

انجی یوسف مع اسکندر چلی مخاله سنه معونه جی توفیق پودانک خانه سنه بولنان
قامه دیوارنده اسطوانی الشکل طقوز کتابه لرک اکبیو کنده کوریلان کتابه :

كتابه ٧ : **السلطان الغالب** باس الله المؤيد بن نصر الله المولى المعظم شاهنشاه الاعظم مالك رقاب الامر سيد سلاطين العرب والمعجم ملك المولى العالم عن الدنيا والدين غياث الاسلام والمسلمين [] الدولة الفاهره معز الملة الباهره هفيث الدهر سلطان البحرين ابوالفتح كيكاؤس ابن السلطان الشهيد كيخسر والسلطان السعيد قلچ ارسلان في زمان [].

بوکتابه‌نک اوست طرفنه بولنان اوافق اسطوانه‌دن اوچنجی‌سنده :

كتابه ٨ : فارس هذ القلعة المحرر و سية العلية لازالت محرر مجيه .

كتابه ٩: درد نچیستنده : عزه و بذل في هذه العمارة والمشيده .

کتابه ۱۰: سکر نجیسنده : | | | | | با تفاوت اجتماع اهالی هنر این محسنات هنر اخیرات .

کتابه ۱۱: طقوز نجیسنده : والحمد لله رب العالمین و عایه توکلت و به نستعین .
دیگر لری او قونه مامقدده در .

ینه اورته سورک برازدها ايلريستنده و آنبارلى مكتبي قربنده سكمىزاون قدر اسطوانه
مقطعنە يازلىش كتابلر موجود ايسمەدە اوقونەمدى .

بالآخره آچيلمش واليوم (عمارت قبوسي) تسميه ايديلن قلعة قابوسندن اعتباراً
وذكر جهشة طوغرى امتداد ايدن سورك برجنجي برجنده آتىده ككتابه او قونقدودر :
كتابه ١٢ : لا اله الا الله محمد رسول الله . الملة الله . امر بهذ العماره السلطان المعظم علاء الدنيا
والدين سلطان البر والبحر ابو الفتح كيقياد بن السلطان الشهيد كيخسرو عن نصره على
يد العبد الضعيف سنقر في سنة اثني وعشرين وستمائة .
بوكتابه غايت كوزلدر . ايكي طرفنهه مربع وبياض صر مردن معمول ايكي نقشلى
وخارج رسمي طاش كوريليمور .

كتابه ١٣ : بوقلعه نك براز ايير وسنه وبسيم افدينك باخچه سنه ايكي كتابه وارد .
بريسى او قونمه حج درجه ده بوزولمش ايسيده ديكرنده : في ايام دولة السلطان المعظم
وشاهنشاه الاعظم علاء الدنيا والدين ابو الفتح كيقياد بن السلطان الشهيد كيخسرو |||
على ايد العبد الضعيف طغرا اليه سنة اثني وعشرين وستمائة . يازيليدر .
بوكتابه نك بولندىنى برجك اوست طرفنهه چيچكلر ايله من زين قديم وبرجي احاطه
ايتش برقورمهز موجوددر .

كتابه ١٤ : ينه بوجلهده (أئاؤ احمد فدى) نك خانه سنه بولوب آنطايله موزه سنه
نقل ايدلش آتىده ككتابه وارد : امر بهذ العماره السلطان المعظم شاهنشاه الاعظم علاء الدنيا
والدين سلطان البر والبحر ابو الفتح كيقياد بن السلطان الشهيد كيخسرو اعن الله انصاره
على ايد العبد الضعيف يحيى بن ابي بكر في سنة اثني وعشرين وستمائة .

بوكتابه نك ارتقاعي برمته سکن ساتيم وعرضي طقسـان ساتيم اولوب حروفاتك
ارتقاعي ٢١ ساتيمدر .

ينه بوجوارده بولنان برج او زرنده بوكتابه وارد :

كتابه ١٥ : لا اله الا الله محمد رسول الله . الملة الله . امر بهذ العماره السلطان المعظم علاء الدنيا
والدين سلطان البر والبحار ابو الفتح كيقياد بن السلطان الشهيد كيخسرو عن نصره على
ايد العبد الفقير ||| التاريخ في سنة اثني عشر وستمائة .

بوكتابه نك ارتقائي برمته يتش بش سانتم ، عرضي برمته يكرمى سانتمدو .
اطرافه غایت کوزل قورنهز موجوددر .

كتابه ۱۶ : بورانك برازغرينده بولنان برج اوزرنده کورينان كتابه موجود ايسده
او قوه مدي .

كتابه ۱۷ : بوسوري غرب طرقه طوغرى تعقيب اي درسه ك (بالقبازارى) محله سنه
وبرخريستان خانه سنه عايد باغچه ده بولنان برج اوزرنده : رسم هذا العماره السلطان المعلم
علاالدنيا والدين ابوالفتح كيقاد بن السلطان الشهيد كيخسرو عن نصره على يد عبد الصاعف
طغل ||| في سنه ائى عشرين وستاه . بوكتابه بياض برصاص اوزرنه يازلش
واطراف قبارنه چيعكلىر ايله تزيين ايديشد .

كتابه ۱۸ : ينه بوياغچه ده قلعه ديوارينه مربوط بوكتابه : رسم هذا العماره السلطان
المعلم علاالدنيا والدين ابوالفتح كيقاد بن السلطان الشهيد كيخسرو عن نصره على يد عبد الصاعف
||| في سنه ائى عشرين وستاه .

كتابه ۱۹ : برازغرينده بولنان برج اوزرنده : في ايم دولة السلطان المعلم شاهنشاه
الاعظم مالك رقاب الام سيد سلاطين العرب والعجم علاالدنيا والدين ابوالفتح كيقاد
بن السلطان الشهيد كيخسرو خلد الله سلطانه ||| .

كتابه ۲۰ : ببر جك برازغرينده : ||| العماره المبارك السلطان المعلم شاهنشاه الاعظم
مالك رقاب الام سلطان البر وابحرین علاالدنيا والدين ابوالفتح كيقاد بن السلطان كيخسرو
عن نصره في سنه ائى عشرين وستاه . يازيليدر .

كتابه ۲۱ : آدريانوس قپو سنه بولنان برج اوزرنده : امر بهذا العماره في ايم السلطان
المعلم علاالدنيا والدين ابوالفتح كيقاد بن كيخسرو باصر امير المؤمنين في جاذی الاول
سنے ||| عشره وستاه .

كتابه ۲۲ پاشا جامع شريفي ايله آنبارلى مكتبي آرم سنه بولنان برج اوذرده : ايک

كتابه ٢٣ : يسوليم مناره سی قربنده بولنان سلچوق مدرسہ سنک قابو سنده کی کتابہ :
الملک لله وحده امر بعمارة المدرسة المبارکہ في دولة السلطان الاعظم ظل الله في العالم غیاث الدین
والدین ابوالفتح کی خسرو بن کیقباد قسم امیر المؤمنین خلد الله سلطانہ العبد الضعیف المحتاج
الی رحمة ربہ اتمالک ارمغان فی سنه سبع وثلاثین وستھا ۔

كتابه ٢٤ : مذكور كتابه لردن بشقه قلعه دیوار لرنده اسطوانه نك مقطع عرضاني منه يازدش
بر چوق كتابه لر وارد ر . بونلرک بریسنده : جلال الدولة القاهره معز الملة الباهره والامة
القاهره .

کتابہ ۲۵ : دیکرندہ : کان قد افتحہا السلطان علاءالدین کی خسرو و قلچ ارسلان بغمد الله بسواعغ الرحمة والرضوان . یازیلیدر . تاریخنگری بلی او میان آتیدہ کی کتابہ کی او تھدہ برپیدہ یازیلی طاشلہ تصادف ایدل کدھدر :

پاشا جامع شریفی فارشو سنده بولنان قلمده بیاض برصر مر او زنده کوریلان ایک
قوش رسمی ایله ایشلمه لی طاش و یوزالی آدیم قدر آشاغی سنده بر کوکر جین رسمی و بر
قاج منقش طاش موجود اولوب بونلرک بیزانستونله عائد او لدینی حقدنه ک ادعا طوغری
دکلدر . چونکه بوسور بویدن بویه سلچوق آثاریله ملو وباسقه بر ملته عائد هیچچ بر ازه
تصادف اندلديک جهته بونلرک ده سایجو قیله عائد اولمی اقتضا ایدر .

سلچوقیلر بوجواليي ضبط ايتىكىن صوڭىر بوراسى اىچون يى بىر دور انكشاف وقوع بولىشدەر . سلچوقىلر بالخاصة آنطالىيەنڭ قىلغۇسىلە ئىمانىه اهمىت ويرمىشلىرىدۇ . قىلغۇنىي

مجدداً تعمیر ویقاریده تعداد ایتدیکمز کتابه‌لریله تزین ایتدکاری کی لیانده‌ده بر ترسانه تأسیس ابتشلودر .

بو آناردن باشقه لوانک متعدد یزلرنده ساچوقی خانلری وارددر . بونلر و قیله اردو وکروانلرک تعقیب ایتدکاری یوللرک مهم منزلری اوزرنده بوئوب هم مسافرخانه هم پازار و حرب زمانسنه‌دختی ارزاق و مهمات آنباری اتخاذ اوئش اولان کروانسرا یلدادر صره‌سی کلديکنده آنلردن ده بحث ايدیله جگدر .

یوقاریدن بری صایدیغمز آثار قدیمه یونانلیلر و رومالیلر ایله سلاچوقیلردن قالمش اولدیفی یک نظرده آکلاشلیفی کی قابو آغزی آچیلمازدن مقدم اووه قابو اوزرنده شوالیله‌لر عائد قادلی ایکی ارسلان شکلی موجود ایدی . قاپونک هدمدنن صوکره مذکور طاش عسکری دبوینه و ۱۳۴۵ سنه‌سنه ایتالیا قونسولاتوسنه نقل ایدلشدر .

اشبو آرمەنك (۱۳۶۱ - ۱۳۷۳) تاریخ میلادی‌سنه آنطالیه‌نک قبریس بکاری طرفدن ضبطنده یاپلیفی احتمالی وارددر . آرمەنك (۱۴۲۱ - ۱۳۹۶) یعنی ۷۹۷ - ۸۲۸ تاریخنده یاشایان دوس شوالیلرندن طقوزنجی رئیس الرؤسا [فلیردونالیاق] ک آرم‌سنه مشابهی وارددر .

مردیون اسکله‌سنک غرب طرفنده بولنان برقله یملنک یانشه حکوک خاج رسمی ده بونلره عائد اولسے کرک .

بعض مورخلر ، سلاچوقیلردن صوکره آنطالیه حوالیسى جنویزلرک الله دوشمش اولدیفی درمیان ایدی‌سده دعوالری تأید ایدده‌مش و بوکا داڑھیچ براماره‌یه تصادف ایدیله‌ممش اولدیفه کوره اشبو طوغری نظریله باقیله‌ماز .

۶۹۹ سنه‌سنه قونیه‌سلطانلی محو و منقرض اولدقدن صوکره پامفیلیا و کیلیکیا قطمه‌لرنده [تکه] نامیله بربملک تشکل ایتمش و بازیزد ثانی زمانه قدر امتداد ایتمشدرو .

سجل عناییده دیبورکه : « تکه بک » سلاچقه انقراضنده آنطالیه بک اولغله مستقل اولدی . وفاتنده اولاد و اخفادی اوراده امیرلووا اوله‌رق (۳۸۰) تاریخنده قدر بقا بولدیلر .

بناءً عليه اولوا (تکه ایلی) دیه مشهور اولدی. قره مان تاریخنده (۶۵۹) سنه سی و قو عاشدن بحث ایدر کن کیقابدن کیخسر و تکپاشای آنطالیه و حوالیسنه بک اوله رق تعین ایتدیکنی و تکه بک ک میان او غلیلدن او لدیغی یازیبور . [۱] ابن بطوطه سیاحت‌نامه سنه بروجہ آتی اداره کلام ایدیبور : علاشیدن صوکره آنطالیه واردم . آنطالیه اک کوزل بلادن اولوب ساحه‌سنک و سعی ، نقوس‌نک کثری و طرز ترتیب و انشاسنک لطافی اعتباریه برنجی درجه‌ده شهر لردندر . سکاندن هر فرقه فرق سائمه‌دن تمامیله آبرودر . تجار نصاری (ميناء) نامیله معروف محله ساکن اولور . محله‌رینک اطرافنده برسور بولنور کیچه‌این و صلاة جمعه ادا او لندیغی ائناده قپولی قپانور . اهالی قدیمه‌سی اولان دوملر دیکر لرندن منفرد برحالده دیکر محله اقامت ایدرلر . بونلرک محله‌سی ده سور ایله محاطدر کذا یهودیلرک دخی سور درونشده اوله رق آیرو محله‌سی بولنور .

ملک ایله رجال دولت و ممالیک سور ایله اطرافی احاطه و سالف الذکر محله‌لردن تقریق ایدلش اولان بربلده‌ده مقیم بولنور . سائز اهل اسلام اصل بلده‌ده ساکندر . اطرافی برسور عظیم ایله محاطدر .

بسنانری چوق و میوه‌سی الذلتیدر . از محله اورالرده (قرالدین) تسمیه قلنان بر نوع قایصی پک نقیس اوله رق ، چکردکی طائلی بربادی حاویدر . بومیوه قوریدیلوب (مصر) دیاریته ارسال واورالرجه نوادردن عد اولنور . لذید ویازین پک صنوق صوی حاوی منعملی دخی وارددر . برخیلی صیانک هر کون عصردن صکرم جامع و مدرسه‌لرده کوزل سین ایله سوره قتح و ملک و عم تلاوت ایتمی اوراده عادتدر .

آنطالیه سلطانی (حضرت بک بن یونس) در . زیارت ایتمد . بزه احسان کوندردی . آنطالیه‌دن بوردوره کیتدم . سیاحتین عربدن اک مشهوری اولان ابن بطوطه تخمیناً (۶۰۵) سنه مقدم آنطالیه‌ی زیارت ایتشن واوهنکامده کوردیک وضعیت وبالخاصه آتیده ذکر ایدیله جک اولان اخیل حقنده ویردیک ایضاحات بزم ایچون پک قیمتلیدر .

۲۳ اگتوس (۱۳۶۱ دن ۱۳۷۳) ه مصادف (۷۷۴ دن ۷۶۳) تاریخ هجری‌سنه قدو

[۱] بعض موخر خلر توکنلری اون بیوک اولورسه (عشیرنه) تقریق ایدولر . بونلردن برسیی [تکه - Tekkes] عشیرنیدرکه میو ، هچین ، قزیل ، آزاد و واحدلریده بولنورلر . نورکن عشاری ایپنده اک بیوکاری تکه عشیرنک نفوی او جنوز بیک درج‌سندۀ در . دیبورلر . آنطالیه لواسنده طول مدت اجرای احکام ایدن تکه بکلرینک ، بوعفیزه منسوب اولدیغی وارد خاطردر . لهجه عثمانیه یازلیدیغی کبی کچه‌لی ، قره کچه‌لی ، قیل طومنی عشیرتلری بونلردندر .

آنطالیه شهری قبریس بکلرینک زیر اداره سنده بولندیفی حاجی نیقولا طرفدن کشف
ایدیلان آتیده کی کتابه دن آکلاشیلیور.

‡ LEPUISANT. ROY. PI
 ERE. PAR. LAGRASE. D. DI
 EY. ROY. D. IERU 3 ĀLEM.
 T. OECHIPRE. VINT. T.
 PRJST. PAPSAPVISA
 NANCE. SATALIE. LE
 MARDI. A. XXIII. IoRS.
 DAVST. LE. IoR. D. LA. FES
 TE. D. S. ĀTELME. LAN
 D. M. C. C. LXID. CRIST

ترجمه می: جناب حلقه یاردهله قوتی قبریس و قدس ایمپراطوری پتو ۱۳۶۱ سنه
میلادی سنده سن بازنه می یورطیسی کونسنه یعنی اغستوسک یکرمی در دنجی کیجه می او لان
صالی کونی قوتی عسکریه آنطالیه ضبط یتدی.
بو کتابه حلواجی دکانلرینک آرقه سنده بولان آجاق قلمعده ایکن کچن سه قله نک
هدمی انسان سنده لوا موزه سنه نقل ایدلشدر.

مأخذلر مند دیبورکه ۱۳۷۳ ده آنطالیه ینه تورکلر طرفدن استرداد ایدلش
ورو مر قبریس چکلمشلر در. بیولیم جامع شریعتک قابوی او زرمنه کی کتابه دن آکلا
شیلدینه کوره (۷۷۴) تاریخ هجری سنده محمد محمود بن یونس نام ذات طرفدن استرداد
ایدلشدر.

آنطالیه لواسنده عثمانیلر

قره مان او غلی علامه الدین ٻک او زرینه مراد خداوندکار طرفدن و قوع بولان سفر
هایونک نہ سایته یعنی (۷۸۹) تاریخنده حید ایل بکی عثمانی سنه جاق بکلری عددادته
جگدیکی و تکه بکنک ده یعنی حرکته امثاله محبوریت کوردیکی و بوصوله قره مان آیدیندن
کلیاً تحریق اولندیفی حقده قبودات تاریخنیه نظرآ تکه لواسنک ۷۸۹ ده عثمانی مملکتی
عدادته داخل اولدیفی آکلاشیلیور.

خلاصه آ کلاشیورکه ۱۰۵۰ سنه مقدم آنطالیه بر جلری او زرنده ایلک اسلام سنجانی رکز ایدلش و ۸۶۲ سنه دنبرو تورک اسلام باراغی آنطالیه بر جلرند نوح ایتدیکی کبی ۵۵۱ سنه دن بو آنه قدر الى الابد پایدار اول سنه دعا خوان اولدیغمز عثمانی سنجانی بلا فاصله طالعه لامشد.

بیلدیرم بازیزدک مشهور دوکونسنه سلطان مراده دوکون هدیه سی اوله رق تسیم اولندیغی روایتی ده وا دره.

بیلدیرم بازیزد خان حضر تلوینک آنطالیه بی ضبط و شویله بر لوحه آصدیردیغی روحجه تاریخلرده بازیلیوره: « ۷۹۴ تاریخنده بیلدیرم قرمدکزدن کله رک آنطالیه بی ضبط ایتدی، بویله بر کتابه شیمیدی به قدر تصادف ایده مدم. بناءً علیه درجه صحی مشکوکدر.

عاشق پاشازاده تاریخنده: بازیزد خان عسکری جمع ایدوب (تکایل) ندن دولاشه رق قره مانه کیتیدیکنی بازیبوره.

اشبو وقه کمال بک تاریخنده زیرده کی عباره ایله تفصیل ایدیلیور : سلطان بازیزد تکه اوغلنک دفعنی قره مان اوغلنک از الامنه ترجیح ایتشدی. تکه او غلی ایسه پادشاهک بالکز آوازه همویله فرار ایتدیکنند آنک النده کی یرلری قلچ چکمکسزین ضبط ایلدکن صوکره برایالت شکنه افراغ ایده رک آیدیستک فتحی و افلاق خلقنک تأدیجی بر کفايت کامله کوسترشن اولان (فیروز) بک توجیه اولندی.

هامهر دیبورکه : سلطان بازیزد کرمیان و تکه اراضیسنه کاملاً تحت اطاعتنه آله رق امر اسنده فیروز بک اداره سنه بر سنجاق تشکیل وبالآخره تکه ایلی سنجانی والیکنه موسی چلبی تعین اولتیش وبوهنگامده تیمور و قعه سی ظهور ایتشدرو.

مشهور آنقره محاربه مشئومه سندن صوکره تیورانکه بدل امان طوبلا من نامیله احفاد ندن سلطان حسینی قره مان و تکه وحید طرفه لریتنه کوندرمش وبالآخره ساڑ بکار میانسنه تکه بکی ده مملکتنه تعیان ایله مشدرو.

هامهر دیبورکه: تیمور آدم لرندن خوارزم و ایسی امیر شاه - برالنده قایچ، برالنده مشعله - تاساحل بحره قدر حید و تکه خطه لری دولاشمشدرو. وبالآخره آنطالیه و علائیه آق شهر، سیوری حصاره، بک بازاری شهر لرینک حکومتی قره مانلردن محمد بک و برلدی.

سلطان محمد بارلامسی او زرینه عیسی چلی بر قاج مغلوبیدن صوکره غرب جنوبی طوائف ملوکنه مراجعت ایلشده. صاروخان، آیدین، منشا و تکه بکلری هم سلطان محمد ظهورینه برعانع تشکیل ایمک هم ده تخت عثمانی به کندی قوتلریله منصوب برپادشاه اقعادی ایچون امیدجشن اولان بر فرسته مسارت و منوئیله اجابت استدیلر، وارقوتلری خی بازویه ویردیلر، عیسی چلی به امداد ایچون یکرمی بیک قدر سواری طوپلادیلر. سلطان محمد اون بیک آتلی ایله یتیشه رک اردولری خی پریشان و الارینه چکمش اولان یرلری بر بور ضبط ایتدی. فقط بکلر سلاح چکمکه حاجت بر افقسزین عرض اطاعت ایلدکلنندن مملکتلرینک اداره داخلیه سی پادشاه طرفدن برد والی طرزنده کندیلرینه ترک او لندی. سلطان مراد ثانی زمانشده (٨٤٠) تاریخ رو میسنده بروسه محبسندن چیقان قره‌مان اوغلی محمد بک، بودفعه دخی پادشاهک روم ایلندن بولمنسندن بالاستفاده فساده جرأت ایده رک او بجه شمشیرا عثمانیاندن خوفاً کندیسنه دخالت ایتش اولان تکه او غلرندن سابق تکه امیری (عثمان چلی) بی اجدادندن موروث اولان یرلرک ضبط واستردادینه تحریک، ایتش و معینه برآز عسکر ویره رک تکه نک مرکزی اولان آنطاییه نک محاصره منه سوق و کندیسی آرقدن کله جکنی وعد ایله بر غاله جیقا مرغه تشیث ایلشده.

دولت عثمانیه طرفدن آنطالیه محافظتی بولنان (فیروزیک) او صرمه‌لرده وفات ایلشده اوغلی (جزه بک) تکه مضافاتندن (آق حصار) نامنده بر قلمه محافظتی ایدی. [بعض تاریخ‌لرده او صرمه‌ده جزه بک (قره حصار صاحب) محافظتی اولدینی یازی‌بودلر.] [۱] جزه بک پدرینک و فاتحی ایشیدنجه طوپلادینی عسکرله کندیسی آنطالیه قلعه‌ستنک تعمیر و اسباب محافظه نک اکالی ایله مشغول ایکن [۲] (استانوس - قورقدادیل) به قدر کلن و قره‌مان اوغلنک و رو دینه انتظاراً استانوس یا بیلاندنه اردو قوران (عثمان چلی) بی برکیجه علی الغفله هجوم و توابعنک اکثریسی قتل ایلدی. بونک او زرینه قره‌مان اوغلی خدیت ایدرک بالذات آنطالیه نک محاصره منه عزم ایلدی و آنطالیه نک ضبطه ببر روایته

[۱] مدللی و ساقی استیلاسه مأ، ور ایکن عدم موقيتندن دولایی مظهر غضب پادشاهی اولان (فیروز بک) زاده جزه بک ۸۵۸ ده آنطالیه محافظتنه تبین و تبعید ایدلش اولدینی بعض تاریخ‌لرده مذکوردر. سجل عثمانی دیبورکه: جزه بک فیروز بک اوغلیدر. امرادن اولوب آنطالیه محافظتی ایدی. اوراده قرمان اوغلنک غلبه ابدوب مکافاه آنطالی بکلر بکی اولدی. (۸۳۳) ده انفال ایله. [۲] اشبی تعمیر آنطالیه قلعه‌ستنک صورک تعمیری اولدیقتدن شایان قیددر. ببر روایت کوره صبور تعمیر سلطان محمود ثانی زمانیه عصیان آیدین تکمیل اوغلی ابراهیم بک طرفندن اجرا ایدلشیدن

پدی آی جایشدنی حالده هیچ بر شیئه موافق اوله مدینی کی بر کون هجوم اثاسنده قلعه دن آتیلان بر کله وجود دینه اصابت ایتسیله پارچه پارچه اولدی .

(٨٢٩ - ١٤٢٥) سنه عاں اوبلق او زرہ هامه ر. اشبو و قعه بی یازدقدن صوکره دیسیورکه : قلعه نک قوماندانی یمینده حانت اولان محمد بک جزاسنی ویرن کولله بی ، او زرنده « مظفر بالله » یازینی اولدینی حالده شهرک قپولرندن بریشک او زرینه آصدیردی بو ، قره مانلیلر هردفعه آنطالیه بی زیارتہ کلدکه اونلره فارشی آجی بر استهزا یه سبب اولدی . تاریخ آل سلیوق در دنخی جلد ، مختصر ابن بیجی صحیفه ٣٢١ ، طبعی (هوسلما) ده : بوکله بحشته دیسیورکه : آنطالیه و قعه سنک تاریخ و قوعی حقنده مور خلر ٨٢٥ ایله ٨٣٠ سنه سی آرم سنه اختلاف ایدیسیورلر . فقط المیزده محمد بک خلقی اولان ابراهیم بک ٨٢٧ تاریخی برا کتابه سی موجود بولندیقندن حادثه مذکوره نک مطلق بو سنه یاخود بوندن اول و قوعه کلش اولمسی اقتضا ایدر . اتها .

ف الحقيقة اشبو کله بر زنجیر ایله قلمه قوسنده برجوق زمان عبرتکاه عالم اوله رق قالمشدی . ١٣٣٠ تاریخ رومیسنده قلعه قوسنک هدمی اثاسنده کوریلان لزوم او زرینه کولله ایله برابر قلعه دیننده مدفون اولان بایراقدار بابا تربه سی پاشا جامع شریفه که حوالی سنه نقل ایدلش و ١٣٣٥ ده اشبو کولله لوا موزه سنه نقل ایدلشدر .

محمد بک ابراهیم وعلی بک اسمنده ایکی او غلی اولوب هر ایکیسیده آنطالیه محاصره سنه بولنمشلدر . ابراهیم بک عسکریله برابر فراری اختیار ، علی بک ایسه خوف جان ایله آنطالیه ده حجزه بک التجا ایلشدیر . حجزه بک قره مانلیلردن اغتنام اولنان بعض اسلحه و تقاضی ایله علی بکی مژده ظفر اوله رق سلطان مراده کوندرمشدر . بمحاربه ده حجزه بک پک چوق یارارلنی کورولدیکنه مکافات کندیسنه تکه ولایتی احسان ایدلله .

عاشق پاشا زاده تاریخنده - عیناً - دیسیورکه : خنکار روم ایلیده مشغول ایکن قره مان او غلی محمد بک « اطلیه » یه دوشدی . همان جنکه مشغول اولدی . بر کون حصار دن کوزت دیلر ، قولای کلدی . طوبله اور دیلر . پاره پاره اولدی . پاره لین صندوغه قویوب ال دیلر . قره مانه تبرک ایتدیلر . محمد بک بر قارداشی واردی . « بنکی علی بک » دیرلردی که او جی دخی سلطان مراده کلدیلر . آخر سلطان مراد ابراهیمه سنجاق ویردی خلچ قوتاندی . ایکی قارداشی یانسنه آیقودی .

شرف بن شمس الدین الروجی کرستان تاریخنده علاوه^۱ دیبورکه: و برای دوبار در دیگر مواجب و علوفه تعیین کردند که در ملازمت در کاه شاهی بوده باشد.

۳۸۳ تاریخنده ایدی که وندیکلیلر و ناپولیلر ردوس شوالیلر به برابر جسم بر دو تما تشکیل و آن اطاطولی ساحل‌لری او زرینه صالدیره رق از میری ضبط و تحریب ایتدکدن صوکره آنطالیه و سلفکه ساحل‌لرینه کلوب قره‌مانلیلره یاردم ایدیبورلری . متفقلر ۳۷ بیک کشی و ۱۰۴ عدد کمی ایله آنطالیه او زرینه هجوم ایتمشلو سه ده ضبطه موفق او له ما مشلور در بالکز شهرک اوکی ولیتاتی تارومار ایده رک غالیتلرینه نشانه اولق او زرہ زنجیری آلدیلر. آنطالیه لیبانیک آغزندن آنان بوزنجیر الان و ایقانده محفوظدر.

هانمه ر تاریخنک اوچنجی جلدند و ۱۵ نجی با پنده آتیده کی معلومات موجوددر.

سلطان محمدک، او زون حسنے قارشی یورودیکی انساده وندیک آمیرالی پیه و موزه نیرونک قومانداسی آتشنده قره‌مان ساحل‌لند تجمع ایتشن اولان اهل صلب و نمانستن حرکاته بر نظر عطف ایدم : پاپا دردنجی سیقت، پادشاهک قسطنطینیه حرکتی خبریه ایشیدنجه و کیلاری اولان قارديمال به ساریون ایله به مبو و بور چیای فرانسه، آلمانیا اسپانیایی تورکلر علیه دفع صلب ایمکه تشویق و بوملکتلرک حکمدارلری (لاته ران) سراینه اجتھاعه دعوت ایچون کوندرمشدی . پاپا اونلرک و رو دینه انتظاراً وندیک و ناپولی ایله بر اتفاق مثاث عقد ایلدی . بو اتفاق، معاهده نامه نک امضاسی خصوصنده اک زیاده خدمت ایتشن اولان مأمورک اسمنه اضافته [قارافا] اتفاقی نامنی آلدی . دیگر طرفدن قره‌مانده ظهور ایدن اغتشاشات باشلاینجه، او زون حسن ده ردو سه و وندیکه بر سفیر کوندره رک جمهور و سن زان شوالیلری ایله تدافی و تجاوزی بر اتفاق مذا کرم‌سنه بالخاصه بوایکی حکومتدن آتشلی سلاحلر ایله کندی ممالکنده طوب اذابه سنه نظارت ایچون طوبچیلر ایستمکه مأمور ایتشن ایدی . وندیک سه ناتوسی بویکی متفقلری مسادعه قبول ایده رک زوزه قبار بارویی درت قدر غه ایله قره‌مان سواحله کوندردی . قدر غه لردن ایکیسی آسیایه ایکی یوز طوبچی نقل ایلدی . دیگر ایکینی ده باروت و طوب ایله مملو ایدی .

۸۵ قدر غه دن مرکب بر دو تما ده لوس و مدللی بی یغم او از میر شهریاری احرار ایتدکدن سکره قره‌مان سواحله مو اصلت ایلدی . دو تما بایانک - قارديمال قارافا قومانداسی آتشنده - اون طقوز، ناپولینک اون بیدی، وندیک - اون ایکیسی اسقلاؤ و نلر، ایکیسی ردو سه سن زان

شواليه لري طرفدن احضارايدلش . قرق يدي قدر غه سندن مر كاب يدي ونديك دوناناسنك باش قوماندانافه نصب ايدلش اولان پيه ترموسه نيقوبتون سفره قوماندا ايدبيور و معيته ونديك واليلري بولنيوردى ، اهل صليب دونناسى چديكى يرلى آتش ايله قاهه غرق ايتدى ؟ تخر بياتدن ضر دиде اولان شهر لوازد سنه آداليا وازميرقدو مشئوم برتاعده دوچار اوبلش اولانلر يوقدر .

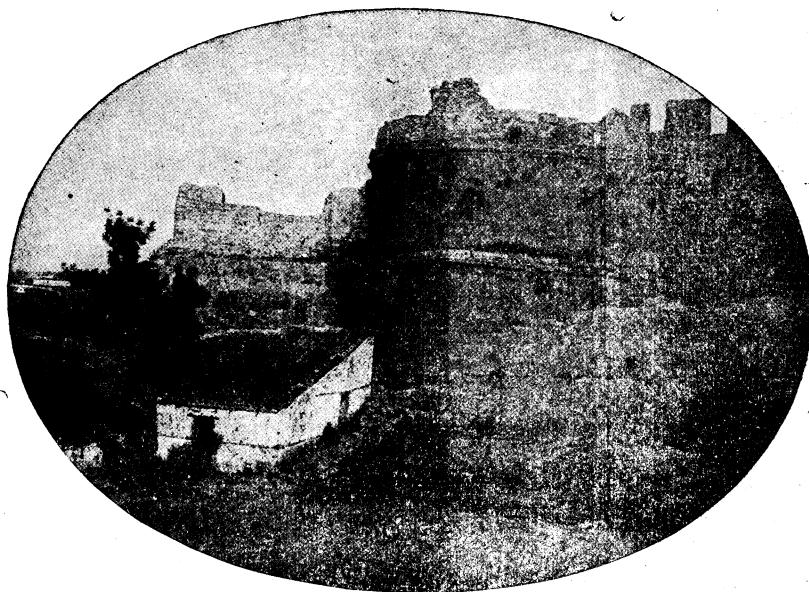
اهل صليب ايلك هجومى آداليا [آنطاليا] اوزرىنه اولى . ايجه تحكيم وبرچوق محافظلر طرفدن مدافعه ايدلش بوليان اولان ساتاليا [آنطاليا] او زمانلر آسيايى صفرانك اك بىوك واك زنكين بلاد ساحلية سندن برى ايدى . آنطالىه غايت واسع بر تجارتگاه اولى يغىدن هرملتنىن وبالخاصه مصر و سوريه دن يك چوق تاجر كليزدى . هندستان و عربستاندن كلان عطريات ، بهارات ، قورى قرافيل ، دارچين ، هرنوع عطارىه ايله خالى و سائر مصنوعات كى اشيا هب آنطالىه يه كىنيريلور واوراده مبذولا بولنور ايدى .

ويتوري سورانجۇ شەرك حداسته كنجە اون قدر غە ايله ايلريلەيرلەرك لىمانى سد ايدن زنجىرى طوب دانەلرى ايله قىردى . بونك اوزرىنه وندىكيلير ايله متفقلىرى شەرك سورىلرى اوكتە كەھرەك لىشكى آتىپلر . چارشى يىغىما و شەرەد بولدقلىرى قىمتدار اشيا ايله كىنيرىنى املا ايتدىكەن صوکرە يكى قاتلى سور وايکى قاتلى خندق ايله محاط اولان قلعەيى ضبط اتىكە قالقيشىدىلر . بىنچى سور هجوم ايله ضبط ايدلدى . ايكىنى سوري ده دوشورەك ايجون لغى حفر ايدلدىسى دە موقىت كورلمىدى . مەصورلۇ پاك زىيادە شەجىغانە مدافعه ايدەرك وندىكيليرك مساعىدىنى تەيچەرسىز براقدىر يلر . وندىكيلير هر طرفدن كرى پوسكودلش ايدى هجوم ضعيف پىدا ايتىش اولدىنى بىزماندە سورەك اوزرىمنى ظاهر اولان برقادىن صداسى ، شجاعتلىرى منكسىر اولان خristianلىرى جاغىرىدى : بو ، سەنلەردىن بىز تركلەك تەخت اسارتىندا بولنان اسقلاب و نىيالى برقادىن ايدى كە اتخارايتىزدىن اول بىر حرتك شەجىغانە ايله خristianلرک ، كندىسىنى اسارت آلتىندا بولنيرانلر عىلەندە كى هجوملىنى تاشىدىاتىك اىستيوردى . قادىن خristianلىرى دوام ايجون تشجىع ايدىكەن صوکرە سوردىن آشاغى آتىدى واوراده تسلیم روح ايتدى .

كونش غروب ايلينجه محاصرلر هجومى براقدىلر . مەاجىلەك سورەرەدە رخنه آچق ايجون بىشك طوبلىرى اولدىنى كى دىوارلىرى آشىق ايجون حاصلامىش اولدقلرى

نردا نانلری ده پک قیصه او لدینگدن وندیک جنزا لری کیجه برمجلس حرب عقد ایله وک
تشبلرندن صه ف نظر وايرتسی کون حرکت ایچکه قرار ویردیلر . لکن تسلک آمازدن
مقدم تخارد کانلری بولنان محله لری یا قدیلر و شهری احاطه ایدن کوژل آغا جلری سوکدیلر .
دوناما آنطالیه دن ردوسه واورادن ازمیره طوغزی گیتمشد . ازمیر ضبط ایله دی .
ارکلری قتل ایله دیلر قادینلرک و قیزلرک ، اهل صلیبک احتراسات بهیانه لرندن قور تلق ایچون
التجاییش او لدقنلری جامع و قاپولری ، وندیکلیلر طرفدن قیرلدی و هر درلو و حشتلر پا بلدی .
آنطالیه لیمانشدن آذان زنجیر الیوم روماده سن پیه و کلیسا سی البسه او طه سنده تحفه
حرب اولق او زره معلقدر . موضوع بولندینى محلده کتابه آتیه محرردر :

Smyrnam, ubi oliverius Cardinalis Caraffa sixti IV, pontificae classis
dux vioceuasset, in Sataliae urbis Asiae portum, vi irruptit, ferramque
catenam inde extraxit, et super valvis hujus bassilicae suspendit. [۱]

آنطالیه ده : مضر لقدر بولنانه قدمم سه و با دکیز فناری

زیور بک پازدینی رادوس تاریخنده دیبور که : سلطان فاتح محمد زماننده و قوعه کان موره

[۱] واتیقان اوراق جریده می مجموعه سنده دخی بوندن بحث اوئىشدر . (جلد ۳ : صحیفه
۱۵۹۹ و جلد ۴ صحیفه ۱۷۴۵)

سفری صربستان محارباتندن صوکره کسب اهمیت ایمیش ایسده مورده مأموراً برایلان حجزه بک بعض کونا اداره سازلکی حس ایدیلرک عنزل ایله یرینه کیپولی محافظی (زاغون پاشا) تعین او نمیشد. محاربه نک ابتدالرنده وندیکلیلر دوس شووالیلرینی اتفاقه دعوت ایدوب او نلردن بر فیلو دونما ایسته مشلدی.

عنانلیلر جه قره دن، دکردن اولنان اقدام سایه سنده و هجری (٨٦٥) سنه سنده موره قطمه سی باشدن باشه فتح و استیلا او نمیشد. جناب فاتح بمظفریت فوق العاده دن بک زیاده محظوظ اوله رق صدر اعظم محمد پاشا، بکلربی زاغون پاشا، حجزه، طرخان، عمر بکلر ایله آته شهری زیارت و تماشا بیوردقلى اصر مده امرایه فارشو بک چوق التفات آمیز مکالماتده بولنمشلر در. وندیکلیلر ایله شوالیلرک بوراده آلدقلی درس عربی برد ها او نو تمامی لازم کلیر کن جمع ایده بیلدکلری، دونما ایله آنطالیه شهری ضبط و یفمایه جسارت آمشلدر. وندیکلیلر مضرم اولان بعض وعداوتلرینی ینه میه رک عنانلیلر علیه هر طرفه متفق آرامقده ایدیلر.

ینه بو صره لرده کدیک احمد پاشا علائیه طرفه اعزام ایله قلعه بی سلجوقیلر دن (فتح آرسلان) بکدن آمشلد.

پاری بمنی و رومانه لالی نک مشترکاً یازدقلى سیاحت نامده آتیده کی خلاصه هه تصادف ایدیورز: آنطالیه قلعه سی ١٢٠٣ تاریخ میلادی سنده غیاث الدین کیخسرو، ١٢١٤ ده قبریس قرالی، ١٤٢٠ ده عنان بک، ١٤٧٢ ده پرموسه نیغو و قاردنیال فارانا، ١٦٦١ ده دخی قبودان پاشا طرف دن ضبط ایدلشد. تکه لواسی حقنده یوقاریدن برو ذکر ایدیلان و قایی بزده برو جه آتی خلاصه ایدیورز.

(ق. م ١٨٩٠ - ١٨٢٢) تاریخ نموده تکه لواسنده تورک اقوام دن سولیلری، هینتیلری کو دیه و دز. بونلر نه زمان بورالر کلکلکلری بزجه هنوز مجھول در. هجرت دن اول ٢٠٠٠ تاریخ نموده طوغری یونانیلرک بولوایه هجرتی و قوع بولیور (ق. م ٥٤٧) کیخسرو بورالر ضبط ایده رک اسکندر کیره قدر یعنی ٢١١ سنه قدر بقا یاسی بورالر ده بولنیور. (ق. م ٣٣٨) ده تخمیناً، اسکندر کیر بورالرینی الده ایدیور. (ق. م ٣٠٧) سنه لرنده آنتیغون، (ق. م ٣٠١) ده سلفقوس، ینه (ق. م ٩٥٥) ده

برغمه حکمداری فیله تور ، (ق.م ۲۲۱) ده ردوسلیلر و (ق.م ۱۳۳) ده طوغریدن طوغری به دوما حکومته انتقال ایدیور (ب.م ۳۷۶) ده قرمانلردن موسوبتوسه ، ۴۰۴ ده ینه قره مانلیلر الله کیبور . (ق.م ۲۲۸) ده شرقی رومانک زیر اداره سنه انتقال ایدیور (ب.م ۲۹۱) سنه سنده عباسیلردن مکتوفی بالله (۱۰۸۵ - ۴۷۸) ده سلچوقیلر ، (۱۱۱۷ - ۵۱۵) ده بیزانسیلر و بر مدت قلیله وندیکلیلر بولوایه صاحب بولنیور . (۱۱۸۰ - ۵۳۸ ، ۱۱۴۳ - ۵۷۶) ده اهل صلیب بورالری غارت ایدیور و (۱۱۸۷ - ۵۸۴) ده سلچوقیلردن غیاث الدین ، (۶۰۰ - ۶۰۷) ده غیاث الدین کیخسرو (۶۰۸) ده قبریس پرنی دولور دیانا ، (۶۱۱) ده کیکاوسلک (۶۱۷) ده علاء الدین کیقبادک و (۶۸۴ - ۱۲۸۵) ده علاء الدین کیقبادک النده بولنیور .

(۶۹۹ - ۱۲۹۹) ده تکه بکلکی تشکل ایدیور . (۱۳۶۱ - ۱۳۷۳) تاریخ میلادی سنده قبریس بکلرینک و (۱۳۸۷ - ۷۸۹) ده مراد خداوند کارک یدضبطنه کیبور .

آنطالیه قلعه سنده موجود اولان سلچوقی کتابه لوندن آ کلاشیلدیغه کوره (۶۱۲ - ۶۲۲) سنه لرنده کیقباد بن کیخسرو ، (۶۳۶ - ۶۴۲) ده کیخسرو بن کیقباد ، (۶۴۸) ده کیکاووس بن کیخسرو کیقباد ، (۶۷۴) ده کیخسرو و قلچ آرسلان بوجوائی یه حاکم او لمشادر در . سلطان بازیزد ثانینک شهزاده سی قورقود سلطان تکه والیکنه تعین او نمش ایسه بو تعینندن هیچ ده کنديسي منون دکلدي . قورقودک آنطالیه ده بولندینی بر صره ده مشهور بارباروسک آنطالیه ی زیارت ایتدیکنی هامه رک آتیده کی فقره سندن آ کلاشیلور : بارباروس [اصل اسی حضردر] بدایتده بر کمی ایله تجارت ایدرکن ردوش شوالیه لرینه اسیر دوشمرک خیلی زمان ردوش آطه سنده قالمشدى . اسارتندن بعد اخلاص آنطالیه ده بولنان سلطان قورقوددن استیدان ایله آنطالیه لیمانندن اون سکن او طوراً بر کمی ایله قورصانلغه چیقمشد و دوس اطرافنده خرسنیان کیلرینی غارت ایده رک پولیه یقه سنه کچدی . اورادن اسکندریه یه صوکره جربه آطه سنه کیتمشد .

بارباروسک قورصانلغه ایلک خطوه سی آنطالیه دن و آنطالیه کمی سی واسطه سیله اجرا او لندینگندن شایان تذکار دار .

بر مدت صوکره قورقود سلطان باباسنه حج ایله مکیه کیده جکنی خبر

ویره رک معینتده کی سکسان یدی کشی ایله « آق باش رئیس » قومانداستنده کی بش کمی یه بیندی . (محرم ٩٥ - نیسان ١٥٠٩) بش کونده اسکندریه واصل اولدی .

بالآخره مصر مملکی یکرمی سفینه رفاقتنه قورقودی بنه آنطالیه اسکله سنه اعاده ایتمشدر . قورقودک تکیه عودتی هنگامنده تکه ولايتده شیعیلک ایچه میدان آلدینی بروزمانه تصادف ایدیسور . شهرزاده اهالینک طور و حرکتی حتی اسکی درجه ده بوله مدینی ایچون بتون بتون تفرایده رک صاروخانه کیتمک او زره بر کیچه کیمسه یه خبر ویر مکسین آنطالیه یی ترک ایدی .

خلق شهزاده نک بویله آیچه لین کمال تھا الکله کیدیشی ذات شاهانه نک وفاتنه و تبدل سلطنتک اختلاف واسترقباب تولید ایله مش بولندیغنه حکم ایده رک ولايتده پک چوق اولان شیعه طافی داره اطاعتدن چیقمق ایچون بونی وسیله عد ایتدیلر . ایچلنندن (شاه قولی) چته سی قبزیل قیالی قره بیق او غلی اسمنده برا فی، بر شقی کمندیلرینه سردار اتخابیله آغیرلخنی الله کیمک او زره شهزاده نک پشنے طاقدیلر . بو شقیل المalo کویی جوارنده او نله تصادف وبالمصادمه شهزاده نک تکمیل اشیاسنی غصب ایتدیلر . بونلرک بوموفیتی جرأتلری آرتیره رق طرفدارلری چوغالدیجھ چوغالدی و آز زمانده عددلری یکرمی بیکی بولدی . تکه دن کوتاهیه او زریته یورودیلر .

بو مسئله خلافه عکس ایدنجه عنانلی سلاحنه ایدیلان حقارتدن دولایی طوبیلان و کلا مذاکره سنده صدراعظم علی پاشا: « بویله بش اون تکه تورکنک وادی شقاوته میدان آمالاری آناتولی امر اسنک قیدسازلغدن ایلری کلشدیر . او مقوله دیر تی او باشکنه اهیتی اولور . » دییه مسئله یی پادشاهه اهمیتسز کوسترش ایس- « ده نتیجه سی دولت علیه ایچون پک بهالی یه مال اولمش و قایعدندر .

نهایت وزیر اعظم علی پاشا اوچ بیک یکیچری و درت بیک عنزب عسکریله آناتولی یه چکمشدی که او صردده شاه قولینک بربلوک برسه جواریه قدو کلشدی . اردونک تقریبی خبری او زرینه شاه قولی طافی قزیل قیا بوغازینه چکلدى لر . بالآخره شاه قولی قیالر آرمه سنده یول آچه رق قیصری یولی او زریندن سیواسه طوغری قاجدی . بو وقوع (١٥١٠-٩٦) سنه سنده وقوع بولمشدیر .

بوهناکامده قورقود سلطان استانبوله یکیچری او جاغنه دخالت ایله مشهدی . فقط یکیچریلرک او ته دنبرو سلیم سلطانه مائیل اولسی حسیله فضل و کالی هر کسجه مسلم او لان قورقود سلطانک نسلاً عقیم اولسی سلطنت ایچون مانع عد او لینوردی . نهایت قورقود سلطانه طوقونامق شرطیله ٩١٨ ده سلطان سلیم تخته جلوس ایلدی . سلطان سلیم ، قورقودی بتکرار صاروخانه يوللاپ . بالآخره سلطان سلیمک شهزاده لره قارشی واقع او لان معامله نارواستن قورقود سلطان اورکرک ندماستن بیاله بک ایله فرار و تکده بر مغاره یه صیقندی . [٣٤]

بر تورکی کندیلرینه ییه جک کتیرمک ایچون کوندریبورلر و نتیجه حاله انتظاراً برمدت بو مغاره ده قالیبورلر . برکون بیاله بک براحتیا طسزاق نتیجه سی او له رق ترکمه کندی آنی ویرمشدی . حالبکه آن هم کوزل هم ده ترکنک تدارک ایده می جکی قادر قیمتلی بر اکر طافقی وار ایدی . آرقداشلرینه شبهه ایراث ایتدیکسندن کندی نی تعقیب ایتسلر ونهایت مسئله ی آکلادیلر واو زمان تکه والیسی بولنان (قاسم بک)ی ایشدن خبردار ایلدیلر .

قاسم بک حریص شهرت برآمد او لدیغندن بوفرصی غنیمت بیله رک در حال مغاره یی

[٣٤] سلطان قورقودی عثمان خلیفه لقریه صنک اون بش دقيقه قدر شهالنده ک مغاره یه کر توره نه واوراده بولندقلری مدجه اعاشه واستحترانی تأین ایدن (عثمان خلیفه) نامنده بر ذات او لوب مذکور قریه نک نام قدیمه دسترس او له مديسه ده بالآخره مرحوم نامه اضافته (عثمان خلیفه لر) اسمیله تسمیه او لتشدر . یوقریه سطح بحدن ١٣٨٠ متره یوکسکدر . اشبو مغاره واسع ایسده مرحور زمانله طاش و طوپراق دولارق درونه کوج حال ایله کیریله بیلور . بوقریه نک اوست طرف سیار عشاڑه جولانکاه او لان (راحت طاغی) سطح بحدن ٢٢٠٠ متره مرتفع او لوب (جناقه یاران) و (جناقدن قاجان) صولری مشهوردر . عثمان خلیفه لر (قورقود ایلی - استانوس) نضاسنه تابع (قرجله طاغ) ناحیه سنه ویدی ساعت بعدنده او لوب یمتش خانه لی بر قریه ده . بورالرده بک چوق قدیم خرابه لره تصادف ایلدم .

كورقود سلطانک اشبو مغاره ده ک حالی مصور خواجه نک ایشاندن بر قاجنی هامردن نقل ایده بیوزن :

دیده تر ، لب خشک ، زار و مستمند .	کیدیلر بر غاره زار و مستمند .
نه بشر پیدا نه دیار و دیار .	آج و محتاج و غریب و خاکسار .
مجلس شوق آتشدن کرم ایکن .	بستری کل بر کی کبی نرم ایکن .
كورقودن قورقود نه لرچکدی نه لر !	بستری خاک اولدی ، بالینی جر .

باصره رق هرایکیسی طوتدی و بروسه یه کوندردی . قورقود سلطان بروسه ده جlad سنان
الله قتل او نشدر .

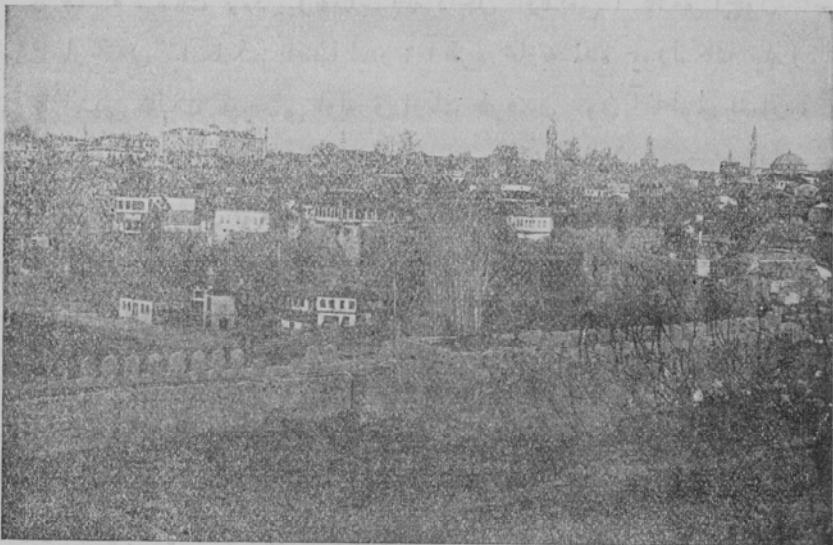
آتیده ذکر ایدیله جک اولان نکار خانم قورقود سلطانک والده می او لوب ۹۰۸
وفات ایتمش و آنطالیه ده مدفوندرو .

تکه لواسنه شیعیلک نرمدن و نه مناس بتله داخل اولدینی آ کلامق ایچون آتیده کی
معلومات تاریخی بیلیکلکمز اقتضا ایدر : آقره محاربه سنه تیورلنک ییلدیرم بازیزده
قارشی قازاندینی غالیت نتیجه سی اوله رق اونک طرفتن بتون آناطولی یغمالر ، غارتلو
ایچنده قالدینی معلومدر . تیورلنک حسن توجهی قازانش اولان شیخ اسماعیل صفوینک
اوچنجی در جاده دده می او لان شیخ صدرالدین ، بوحسابسز یغمالر انسانسنه تیورلنک
یانده بولنمش و آنک التاسیله تکه قطعی اشبوا واسع تخریباتند قورتلشدی .

بوکا متشرک قلان تکه اهالیسی او زماندبرو شیعیلره متایل بولنمش و بوراده شیعیلک
کوندن کونه چوغاله رق نهایت برگائه حالنی آتش ایدی . شاه اسماعیلک عثمانی حدودینی
تجماوزله البستانه هجومندن صوکرمه بالخاصه بورالردہ طرفدارلری بولنان دولت ایچون برتهلمکه
تشکیل ایتدیلر . بونل شاه اسماعیلک شهری یاییلدیجقه قبارمهه ، اشیقا چته لری تشکیل ایتمکه
پاشلادیلر ، کلوب چختری صویغه قیام ایتدیلر . حتی یوقاریده ذکر او نسیدنی او زره
قورقود سلطانک مفنبیا به کیدرکن قره بیق او غلی نام بر اونک تشکیل ایتدیکی (شاه
قولی) و بزم تاریخلرده (شیطان قولی) نامیله معروف اشیقا چته می قورقودک مفرذمی
او زرینه هبوم ایله آغیرلقلرینی آلمه ییله جسارت ایتشلردد . بر شهزاده او زرینه تجاوز
ایمکدن قورقایان بوجته لرک ، سنی و عثمانلیلره متایل بولنانلره قارشی یا بدقلری حقارت
و یفما کر لغک درجه سنی دوشونمی .

مارالذ کر و قایعدن آ کلاشیدیغنه کوره تکه لوامی ، عصر لرجه از هر جهت اهیت
عظیمه بی حائز و آسیای صفرانک کلیدی متابه سنه اولدینی چهته یونانیلر ، رومالیلر ،
فرانسلر ، جنویزلر ، سلچوقیلر و نهایت عثمانلیلر طرفتن بو نجه منازعه و فدا کارلر
بذل و صرف اولنهرق مختلف حکومتلرک زیراداره سنه چکمش و مؤخرآ آنطالیه و ملحقانی
مدید بر سکوت واوزون بر استراحت دوده سی چیردیکنی کوریبورز . چونکه کوزی
طوبیاز اور و پالیلرک انظار حرص و طمعلری بشقه محللره منعطف او لوب بورالری متزوك

و مهجهود کوشہ نسیانده بر اقلیم اولدینی کبی دولت ابدمدت عثمانیه نک طول مدت معروض قالدینی داخلی و خارجی عوائل کثیره سندن دولایی اعماد یوزی کورمه مشدر . اشبو حال اسف استعمال بو آنه قدر امتداد ایده رک لوانک استعداد طبیعیه فوق العاده سنه و غماً یوزلر جه سنه لایق اولدینی مرتبه ترقی به واصل اوله ما مشدر .

آنطاپلئ برقسى ابله قلعه ده بـ با جرسى

كتابه ۱ قلعه قابرسي دنيلان محده و قلعه ديواريشه آتيده کي كتابه موجوددر :

«مشرف ايلدي الحق قلعه طغرائي سلطاني مهابات آنارى خيره لذيردى دشمنى طوبى عمر نوح ايله معمر ايلسون الله مسببي احياى سلطان جهان محمود خاقاني .»

« ۱۲۳۳ »

اشبو كتابه منظمه طغرائي هايونله موسيح اولوب تحريري ايله قلعه يه و ضعي حقنده کي اسبابي آكلامق ايچون جودت تاریخنک طقوزنجي جمله نده مذکور و وقعة مذکوره به عائد زيرده کي فصلی مطالعه ايدهم :

قیصریه ناجی قاضی پاشا بوزقیر قضاسی معدن هایونی مدیر عمومی عموجه‌سی علی اقدیینک اهالی و دها طوغراسی یکیزیریار طرفدن قتل اوزرنیه مشارالیه قاضی پاشا برای تأذیب کوندرلش و قاتلری اعدام ایتمشدی .

۱۲۱۷ سنه‌سنه خدمته مكافأة بارتبا میرمیرانی معدن مذکور اماتی و علائیه واچایل سنجاقلری و متصرفلغی کندیسنے توجیه ایدلشندی . آلتی آی صوکره وزراتله قونیه والیلکی ویرلش اون اوچ باشنده بولنان اوغلی عبداله بکه دخی رتبه میرمیرانی ایله معدن مذکور اماتی و علائیه وبکتهری سنجاقلری توجیه اولنشدی .

علمدار وفعه‌سی اوزرنیه قاضی پاشا فرار ایله علائیه ده و تکده علاقه‌سی اولدیغندن [۳۵] وخدومی عبداله پاشا علائیه وبکشیری سنجاقلری متصرفی بولندیغندن او لظرفه کیده رک علائیه قلعه‌سنه قانوب ایکی بیک قدر عسکر دخی طوبلاشمشدی .

اوچاقلینک اصراری اوزرنیه قاضی پاشانک حیاً ویا میتاً الده ایدلیسی ایچون هر طرفه ارسال ایدیلان فرامین عالیه موجنجه قاضی پاشانک آدملنندن تکه متسلی قیوچی باشی حاجی محمد آغا اس تجسسه اعتنا ایتش و اون بیک قدر عسکرله علائیه اوزرنیه هجوم وبش آلتی آی قدر تضییق ایله پاشایی و اوغلی عبداللهمی و بیوک اوغلی مدرسیندن محمد بکی اشبیو یکرمی اوچ سنه‌سنه اعدام و سرمهقطوعی درسعادته ارسال ایله مشدر .

قاضی پاشانک اعدامی دولتجه ضایعاتدن اولدیغندن سلطان محمودخان حضرتلری موی ایه حاجی محمد آغا حفنه اضماء غیظ و کین ایتمشدی . بناءً علیه قاضی پاشانک اموال، کندیسنندن مطالبه اولنوب محمد آغا ایسه جانب میری به جزوئی شی کوستره رک بقیه‌سی کتم ایتش ایدوکشن و متغلبه کروهندن اولق حسیبله تاً کید طلب اولندقده درشتانه جواب ویرلش اولدیغندن بورالری و سیله اتحاذ ایدیله رک مؤخرآ عسکر سو قیله تکه قلعه‌سی یکرمی طقوز ماه حماصره و سواحل سفن هایونله آبلوقه ایدلش و نهایت حاجی محمد آغا طوتیلوب اعدام ایله اولاد و متعلقانی نئی صورتیله سلانیکه و سائر محلره کوندرلشدو . [انها]

جودت پاشانک محمد آغانک اعدامنده با کلادینی و اعدام ایله‌سک کندیسی اولمیوب اوغلی اولدینی لدی التحقیق اکلاشمشدر .

[۳۵] قاضی عبدالرحمن پاشا ابرادیدر و ابرادیده مدفوندر . ابرادینک ^{پناه} بخیجیه شهرق اولدیغندن کندیسی علائیه به نسبت ایدلکده در .

قاضی عبدالرحمن پاشا واوغلرینک محل قتل حقنده سابق ابرادی مدیر محترمی
ماجد بک، محلنده وقوع بولان تحقیقات و مشاهدانی بو خصوصده بزی تنور
ایده جگنندن بروجهزیر نقل ایدیورد:

قاضی پاشا سلطان محمود جنتماکان اوائل سلطنتنده علمدار پاشا و قوه سنه مأمور
اولدینی نظام جدید تشکیلاتدن طولایی عسکر، برابر اقامت ایلدیکی سلیمه قشنه سندن
سرای هایونه کلدرک بالآخره جمعیت عصالتک اوکی آلماز بر حاله کلديکی صره ده سرای
هایوندن برکوردجی قایغه بینه رک کمایکه واوردان کوتاهیه به فرار ایلدیکی و معیتی خلقتندن
کوتاهیه ده پانه قاچوب کلن ایکی بیک کشی ایله بکشمری سنجاغنک (او کونکی
تشکیلاته کوره) نشاقی قریمه سنه کلوب اوراده مملکتی اولان ابرادینک غلبک بر خلقنی
پکنده رمکه مساعد اولمدينی نظر دته آله رق معینی طاغتدیغی وبالآخره مملکتی اولان
نواحی علائیه دن ابرادی قصبه سنه واقع خانه سنه اختیار عنلت ایلدیکی واوغلى علائیه
وبکشمری سنجاقلری متسلی عباده پاشا و بیوک اوغلى مدرسیندن شیخ محمد بک دخی
نزندنه ابرادیده اولدقلزی صره ده تکلی اوغلى حاجی محمد آغانک آنطالیه حوالیسندن
جمع ایلدیکی اون بیک قدر یکی چری عسکریه ابرادی بی باصدینی و قاضی پاشانک ابرادی به
بش ساعت مسافوده واقع زیلان قریمه طاغلرینه فرار بله اوراده براینده تحصن و اختفا
ایلدیکی و بالآخره کندیسنه آنک طاشیان خدمه نک یاقه لهرق بولتدیغی اینک خبر
آلوب کندیسی دردست وابرادی قصبه سنه مدرسه قارشو سنه کائن سرايده ۱۰۳۲۲۳۱
تاریختنده اخلاق واعدام اولندینی و مخدومی عباده پاشا ایله دیکری شیخ محمد بک
اعداملری حقنده فرمان عالی غیر موجود ایکن تکلی اوغلى حاجی محمد آغا مخدومی
ابراهیم بیک عباده پاشایه اغبرارندن دولایی ۲۲ ۳۴۲ ذ کندیسنه عباده پاشانک ه
۳۳ ذ ۲۲۳ ۱۰ ده دخی شیخ محمد بک اعدام قلنده قلری و عائله مشارالیهادن يالکز
بالآخره درکاه مالی قبو چوخه دارلرندن اولان شیخ محمد بک زاده عبدالرحمن بک
هنوز ۱۸ پاشنده اوله رق صاغ قالدینی و موئی الیه عبدالرحمن بکدن ماعدا قاضی عبدالرحمن
پاشانک آلتی قیزینک دخی پدرلرینک وفاتنده برحیات ایدوکلری آکلاشیلمش و ابرادی
قصبه سنه مزارلغنده عائله مرقومه ارکانه عائد مزارلرک طاشلری مکوکانی دخی بوصورتی
مؤید بولنمشد.

تکلی اوغلى حقنده تاریخ جودتک او تجی جلدنده دیبورکه: صحوم قاضی پاشانک

اموال متوكسى حقنه حاجی محمد آغالى اوغلى ابراهيم آغاندن سؤال و طلب اولندقده او دخى [الولدسرابىه] حکمنجه پدرینك اثرینه اتباع ایتھى او زرینه قونىه والىسى قائمقاىى اسېق چرخە جى على پاشا مأمور اوبلش و ميانەلۇنده برقاج دفعە محاربە و قوع بولىش ايسەدە على پاشانك سوء ادارەسى آثارىندن اولەرق معىتنەكى طوائف عسکرىيە اھالىنىك خرض و اموالنە تعرض ايدر اولدىيەندن اھالى مدافعە يە قىام ايمكىلە على پاشا بوزىلوب رجعت ايمىشدى. بوندىن دولايى باعث افعال سلطانى اولىغله نىقى اولنوب تىكى سر عسکرلىك قپودان دريا خسرو پاشا يە احالە بىورلدى . قپودان پاشا دونماي همايون ايلە او لحولى يە واروب قرمە چىقدىدە مرقوم تىكلى اوغلى ابراهيم مقابىلە يە قىام ايلەمش ايسەدە اھالى استىيان ايمكىلە مرقوم دردست ايدلدى . بواخذ ئە كرفت خبىرى واصل سمع پادشاھى اولەرق معىتنەكى علايىھە سنجانى متصرفى وزىر علامە الدين پاشا و سائز ميرمیرانلەر رؤسایە خلعتلر كوندرلدى . و مرقوم ابراهيم اعدام اولىغله كركىندىستك و كركىپدرىنىڭ مخلفاتى ضبط ايلە بيت الماله ايصالە اعظم رجال دولت علېدىن سابقاً ترسانة عامرە امىنى سيد محمد و حيدارقىدە مأمور اوبلدى . وتىك سنجانى او تەنبىرو اشبو تىكلى او غلارى خاندانى اللرندە او لىقدەن بشقە بونلار تغلباً آنطالىيەيى دخى ضبط وادارە ايمىكىدە اولەقلرى جەتلە بۇ ئاردىن ير فردك او رالرددە ابقاسى جاڭز او لەمە جىندەن قوم و قىيلەرلە سلانىك طرفە نقللىرى اچجون و حيد افدى يە خطاباً امر عالى يازلدى .

شوالك بشىنجى كونى اجرا او لىنان توجىھاتە مشارايلە و حيد افدى يە بارتە وزارت تحصلىق ايلە تىك و حميد ايلى سنجاقلىرى توجىھ ايدلدى . اتها

تىكلى او غلارىنىڭ وبالخاصە كىرتۇرۇتە داستان عالم او لان اشبو حاجى محمد آغالىك ادخار ايتىدكلىرى ثروت حقندە بىلمى بىلەنلىك اچجون شۇنى بىلەنلىك ايجاب ايدر كە اسەكىدىن آنطالىيە قىصبى شىمدىكى حانلىنى دها معمۇر، دها غىلبەتكەيىدەيى . جونكە قونىه شەمندوفر خطى تىدىد ايدلىزدىن مقدم بولوا، آناطولىنىڭ و دها طوغىرىيە بىتون قونىه ولايەتك مصر و سورىيە ايلە او لان عموم تجارتىنە حا كە ايدى . هر كون بىكىر جە دوه قطارى شهرە كىروب چىقىور، يوزلار جە كى تباعد و بر قىسى تىرىپ ايدىيوردى .

مركز سلطنتك ضعف و پريشانىسىندن بالاستفادە حاجى محمد آغا خود بىخود هەركىسە آغىز و يۈرۈكلىر تەھىلى سايەسىندە بىيوك بىر ثروت ادخار ايلەمكە جوار مەسلمەن دەقاوتلى،

دها صاحب نفوذ اولغه موفق اولمشدر . بونك نتیجه‌سی اوله‌رق کندیسی ایجون صادر اولان حکم اعدامه ژروتله و قوتله متابه ایده سیله جکی خیال فاسدیته بیله دوشدی . [۱] کرک حاجی محمد آغانک و کرک اوغلی ابراهیم بک داخلی اجرا آنده بک شدید و مرحتسزجه حرکت ایتدکاری افواه ناسده الاً مختلف حکایه لر طرزنده دوران ایدیبوره آتیده کی معلمات ؟ تکمی ابراهیم بک اوغلی عادل پاشا ایله قواله‌لی محمد علی پاشانک سرکذشیلرینه دائز ، اسبق بصره ولایتی دفترداری قاطو حسن باشا زاده جمال بک طرفدن ترتیب ایدیلن ۳۲۴ پاپاقلی غیره طبوع اثرندن اقباس ایدلشدیر :

مالک محروسه عثمانیه نک یوز کسور سنه اوایکی اداره ملکیه‌سی باشه یولده اولوب برایالتک واردانی منایده طریقیله ظا بیلرینه صاتیلیوردی . شویله که : خزینه جلیله‌جه مارتده ودها اوچه وزراتی عظام و سائر ذواتک صرافلری مالیه خزینه‌سنه اجرا قلنان مزايدة علینه‌ده قانعی ایالت مطلوب ایسه آکابی و ورده‌رق انقطاع رغباندن صوکرمه اوایالیه التزام ایدن والیه تقویض بیوریله‌رق والی ده منحل مأموریته عنیمت ایدر . ویاخد بر قاج سنه لکنی بولندیفی ایالتک ضمایمه‌لینه در عهده ایلرلردی . وواردات محلیه‌ده بینه طالین اوزرینه سنجاق و قضا اعتباریله پارچه پارچه استفاده لوجه صورتیله لدی المزايدة احاله قیلینوردی . آنان واردات صرافانه کوندریله‌رک آندر طرفدن قسلیم خزینه جلیله اولنوردی . اشبی واردات والیزک خزینه‌دار و خزینه کاتبی بولنان ذواتک ید امانتدم بولنور و حساب و کتابت و اداره اموال بونله محول اوله‌رق دفتردارلر و صندوق امناسی و محاسبه کاتبلری اولدیفندن بشقه ایالتک اداره تحریریه‌سی ده متعدد کاتبلریله معینلرنده کی بر قاج کتبیه مخصوص کورونوردی . واول وقت دولت مأموریتی بوصولته استحصال ایدیلیردی .

ایشته بوصره‌لرده (تک) نام دیکری [آنطالیه] سنجاغی اهالیسدن واهل ژروتند محمد آغا صراف و اسطه سیله خزینه‌دن آنطالیه سنجاغنک بر قاج سنه لکتی در عهده ایتدیردی . اوغلی ابراهیم بک ده عقاً و فکرآ بابا سدن دها زیاده اصحاب اقتدار و اهلیت‌دن اولدیفندن پدرینک امور و خصوصاتی ید مهارتنه آله‌رق سنجاغنک مدت اداره‌سی منقضیه اولدیچه خزینه‌یه ، صرافی و اسطه سیله مبالغ کیله ضمیمه لوای منبوری عهده سنه احاله ایتدیرر

[۱] نجیب بک طرندن و تیله سلازیکده نشر اونان « دهشتلر ایندنه » نام افری قاضی پاشا ایله حاجی محمد آغانک اعداملرینی رومان طرزنده تفصیل ایتكده اولدیفندن شایان مطالعه برآوردر .

وبر جوق سنەلر آنطالىيە قطعە مېنۋەسى عادتا كىندى ملىكى وچەتكى واھالىسى كولەسى
مئاپەسندە قوللانىرىدى .

حاجى محمد آغا طقسان ياشنى متباوز طوغىرى وصادق آدم اولدىغىندىن بىر كون
اوغلۇ يانشى دعوته وفاتىه بىك آزوقت قالدىغىندىن بىشىلە اھالىيى رىنجىدە ايمىرلە خىشنى دىتلىرىنى
استحصلال والتزام ومتبوع مفخىمنە صداقت و خدمتله نىك نام تھىصىلە اھتمام تام ايلەسە
داڭ بىر جوق نصىحەت ايدىوب ابراهىم بىك پدرىنىڭ افكار واقوالە اھمىت ويرىمەرك وفاتىندىن
صوکەر مالك اولدىيى ملەتك وثرۇتك نە يولىدە ادارەسى توپىع شان وملك جەھتلەرىنى
خىلadian قراجت ايتىزدى .

برقاج كون مىورىندىن صوکەر بىك تكرار نزدىكىن جلب ايدەرك اوتوز
درت سەنه اولى ، مىصردە وقوع بولان قحط اوزرىنى بىحولىدەن كوندرىدىكى دارى ،
چاودار مىصردىن اىتدىكى تجارت قرق آلتى بىك فرانسز لىراسىنە بالغ اولدىغىندىن بىر آچقە
فلان اوطة دەكى تىمورى صندوقىدە محفوظى دىھەرك بىراوفارق كاغىددە محرر اجناس و عددىنى
مىين پوشلەسىلە برابر آناختارلىرىنى كىدىيسەنە اعطى ايدى .

تىكىدىن يىكى سەنەدە خزىستە بە ويرىدىكى بىلا تىن ماعدا يوز يىكى مۇھۇدىھ
آلتۇن بىم ياتاق اوطة مىك درونىنەكى تىمور قاصىدە بولىدەن ايشتە آنڭ دە آناختارى
و دفترى بونلردد .

او كىندەكى بىيوك بىر صندوغى آجىرقىچى مۇھەممەت دە بوندن عبارىتى دىھەرك ايرېلىن
اوافقلى درت يوز پارچە يوزك وچلىك وقەھوھ فەجانى ظرفلىرى وايىكى بىيوك مىرصع آئىنە
و جۇھەرلى چىسيقى طاڭلىرى و آلتى قلىج ، طقوز چفت آلتۇن اىشلىملى طبانچە و جۇھەرلى
پالاسقە والحاصل بونلاركىدە بىر مىليون غروشىن زىيادە بولىدەن ئىشلىملى ئۆبلە بىر اربابىنە تەخىمىن
ايتىدىرىمىشىم دىوب كەذلەك آناختارىنى ابراهىم بىك ويرىدى .

مۇھەممەت داڭ بىشقە هەنە كىم وارسە آنلىك والدەن كىدەر . بىر دە مىلەكتە درونىنە اوچ
حاما ، اون اىكى قەھوھ و ئىقسان دەكان ايلە درت باب خان كەذلەك والدەن كىدەر . ساقىنوب
ايدىشىمە . بونلرى آنڭ پارەسىلە آلمىدى . بىم دىكىدەر .

بىم سرافەك نزدىنە دفاتر موجودىيە نظرأ بىر مىليون غروش قدر ذمەتى كورۇنۇر .
بىم ساغلىقىمە آنڭ دە حسابىنى روپىت ايت . بوايشى تىشويشاتىن قورتار . ذىرا و فاتىمەن

صرف بوسناب کی هیچ بلارمان نظارت تحتنده حساب کورمه مش اولدینشن
و آشیردینی میلیونلر میدانه چیقه جندهن حاجی محمد آغا یه ویردیکی حساباتک کافسی یالان
یا کلش شنلر بولندیندن ابراهیم بک ده امور حسابیده کی مهارتیله برابر لوانک هر
کوشه سندهن کلن وارداتک و قلعه مستحفظلرینه ، بکجیله و اول وقتک تغیر نجه سکبان
دنیلان ملکت محافظلرینه ویریلان عواند و معاشاتک مقداریله تجارت کمیلرینک سنه بسنه
اسکندریه و جزار متعددده به کوتوردکلری ذخادر متوعه نولرینک نه دن عبارت اولدینی
والحاصل مصارفات ووارداتک مجموعنی بیلندیکته نظرآ صرافک هیچ برجهله کندیسنسی
آداده میه جغی و قاچیرمش اولدینی مبالغ کلیه بی نه صورته قپاده جغی فکر ایدردی .
صرفک یوزی صاراوب یوزارمی برقات دها استدلال واقعی موقع محته قوه رق
حساباتی زیاده تدقیقه باشلاندی .

صرافک مدت تعینی اولان کونی اساس حساب اعتبار ایدلش و صرافک زیاده سیله کو جنه کلان ده بوجهت اولدینگدن بعض دسايسه ابتدارایلش ايسهده ابراهیم بک و دیوان اقديسي « بز سنی صادق و امين برآدم بيليووزه بونجه زماندر استخدام اولنيورسک . هیچ بر حیله و خدمعه کي طومدق . بوندن بویلهده اولنجه یه قدر سندن بشقه سنه محتاج اویلاز . » دېرلک تشویقاتلری برقات دها صحبت حسابه مدار قوى اویلشدی .

و ابراهیم بک حریفک فرارایتمی و یاخود جنت کتیره می کی قوتیجه بر اسباب آرادایتفنی
جزم ایمیش اولدینهندن طوغریجه خزینه وضعنه مخصوص اولاد عمله عنیمه نه قبوسنک
مهرینی فک ایده رک آقچه ایله مملو بولنان قیل طور به لری تعداد ایلدکلرنده برمیلیون قدری
موجود و قصوری ناموجود اولدینهندن صرافه ایکی میلیون غروش نزده محفوظد دیه
سؤال اولندینهندن ایشته بونلردن بشقه پاره یوقدر جوابی ویردکده ابراهیم بک عقلی
باشدند کیده رک حریفی استطاقه آلدی .

چوq مدت چنگنکسزین ضایع اولان ایکی میلیونک نصفه قریب مبالغه ، صرافک
ملکتی اولوب آنطـالیه توابعندن اولان (فیکه) قصبهـ نه آتون اوله رق کیدوب
کلادـکه آشیردینیه ثابت اولمیلیه دیوان افديسی بوبارهـ نک بولندینیه خانه درونـدن چیقاريلوب
کتیولک مأمور ایدیلهـ رک قوه مسلحه ایلهـ قنیکهـ اعزام قلنـدی .
دیکـر بـا میلیون آـقـجهـ نـکـ دـهـ بـولـنـدـینـهـ دـائـرـینـهـ استـطـاهـهـ باـشـلـانـدـیـ .ـ صـرـافـ
(اوـسـبـ)ـ (یـوسـفـ اوـلـهـ حقـ)ـ بـوـآـقـجهـ نـکـ صـرـفـ سـهـ وـ حـسـابـ اوـلـدـینـیـ اـدـعـاـسـیـ اوـزـرـیـهـ
بـتـکـرـارـ دـهـ زـیـادـهـ مـدـقـقـانـهـ بـرـحـسـابـ قـطـعـیـ بـهـ اوـطـورـلـدـینـیـ وـ خـیـلـیـ مـدـتـ اوـغـرـاشـیـلـدـینـیـ حـالـدـهـ
بـهـ صـرـافـ اوـسـبـ قـانـعـ اوـلـیـوـبـ بـرـجـوـقـ دـسـایـسـ اـجـراـسـهـ فـالـقـشـدـیـلـیـ صـرـدـهـ دـیـوانـ اـفـدـیـسـنـکـ
وـرـوـدـیـنـیـ اـبـرـاهـیـمـ بـکـ خـبـرـ وـرـدـیـلـوـ :

دیوان اقديسي کتيرديکي آلتونلري حيوانلردن آلهرق خزىته اوطهسنه چيقاردى
و فنيكه دىكى احوال غريبي اباداھيم بىك حكايىھي باشلادى . شويله كم : دیوان اقديسي
آن طالىلەن قوه مسلحە ايله فېيکىھ طوغىر ولدقۇنده صراف اوسبىك آدملىرنىن اولدىيغى
جىن اسنتطاقدە تىين ايدن (مارقو) نك بىرتلاش اىچىنە فېيکىھ كىتمكەدە اولدىيغى كورەرك
حالىن شېھە ايتىسىلە صرقومى طوپدىر رب استطاق ايدر و تەھىيد ايله بىر قاچ قىرباج آثار .
« آرتق قورتولىش يوق . بى اولدو رو جىكىشكىز . ما وقۇم حالى سوبىلە جىكم . » دېھرەك
افادىيە باشلار : اوسبىك كىزلەدىكى پارەلرى آلىكىز . نەمە لازم . اوڭىز چالدىنى بارمەلردىن
بىكان ويرەجك . بن صراف اوسبىك اقر باسندىن و هى بىراسرارىستە واقف متىزىزان امكىدار ائندەنم .
دون حسابى كورولىشدى . بو كېچە اوطهسنه كىردىم بىك شويله دىبوردى . ايشتە حساب
كورەرك . ايڭى مىليون آچىم - يېقىدى . بىردمىن مورۇش ساقلادىغىم آلتونلرى ويرەرك
نېتىم آرتق بىخەمدەن قراجت ايمكىدر . هان چىق، فېيکىھ كىت، ذوجەمە شوا آناختارى

ویر. مغازه منک کوشنه طوبراق آلتنده کی کیزلى قباغى آچسون. سیاه قیل طوربه لرى
بىم او طەمەدە کی بیسوك دولابه یرلشىرسون. بىنه زېر زمین مخزىنى کوزجلە قباتسون.
بىاض عبادن اولان طوربه لرى قارىشىدىرمەسون. اىوجه آكلاتك ياكلاش بىشى يابانسونلار.
ھەدە زوجەم سوبىلە ديوان افدىسى كىندىسىنى صىقشىدىرىمەجق و دەها زىيادە پارە واردەرە
نۇزەددەر ؟ ديو اصرار ايدر و دوکوب تەھىيدىد ايدرسە صبر و مئانت كۆسترسون. صاقىنوب
بوشى آغىزىن داچىرىمىسون. صوکرە پارەلرک هېسىنى آلىرده فقرا اولورز. ھەمە، خازەمە
مخزنك قىغانڭ اوزىزىنە کى طوبراقلىرى يېنى قازىلش كېيى براقا-سون. اىوجه باصدىرىوب
بىلىسىز يايپسون. ديوان افدىسى كاۋبەدە پارە يىسىتىيە جىڭ اولورسە دولابى كۆسترسون.
آنلۇ آچوب طوربه لرى آلسونلار. دىدى.

مارقو، صراف اوسبىك كىندىسىنە يىتىيەنى تېبەت واقعەسىنى بىتمامها افا-ه و بۇنلىرى دە
آلکىز دىوب جىندىن يېپا كەت كاغدر چىقاروب ديوان افدىسىنە اوزاتىدى. آچوب باقلەيدىندە
اسكىندرىيە ومصردە مقىم ذخاڭ تىجارلىرىنىڭ بىر طاقم دىن تەخوبىلاتى اوله ورق بر قاج مىليونلىق
اوراق اولدىنىڭ آكلاشىلىدى.

مارقو يەدا وعد وعيد ايلە سەولەتكە يىستەدىسىدە ساڭ شىلاردىن آكاه اولىيوب
شوقدر كە ذخاڭ تەھىمەيلە مارسلىيە كۈندرىلەر كە اشىاي راھەدە غرق اولدى دىنلىان اوچ
سەفيئەنک بويا و طائەھەلرى واسمەلرى دېكىشىرىلەر كە حالا فىنگىيە كلوب اورادان ذخاڭ
آلهرق تەجارت ايمىكىدە اولدۇقلىنى مارقو علاوه معلومات ايلەمىشىر. بونك اوزىزىنە ديوان
افدىسى آتى چانلادى يە آز وقت ايجىنە فىنگىيە موაصلتلە اوسبىك خانەسى باتحقيقى
قاپوسە واردېنە يېڭىچى چۈچۈپ بارەلر صرفىلە يېكىن بىنا اولىنىش بىر عالى قۇناق اولوپ قاپوجىسى
قارشىلە يوب اكراام ايمىك قىدىنە دوشىش ايسەدە ديوان افدىسى مەن خانە درونىدە
منارەي سؤال واورا يە عنېتىلە مارقو نك تعرىق و جەھەلە مغازەنک بىرقانلىق محلەنە طوبراق
آلتندە معھود مخزنك قاپوسى بولدىرەرق واو و صەرەدە اوسبىك زوجەسى كلوب خانەسى
باصمۇق و مخزىتى قارىشىدىرمۇ نەدن اقتضا يىتىيەنى قىriad و فنان ايمىكە باشلادى. مخزىنە
مبالغى كېلىي مسکوکات اجنبىيە ايلە مخلوط مەخودىيە آلتۇنى يولنىدېنەن جىلب ايدىللان دوھەرم
تەھبىل ايدىلدى ويانشە بر قاج يوز آدم ايلە يولە چىقارلادى.

بىيان اولان، سەفيئەلردىنە يېكىسى لىماندە بولۇنۇقىندەن و تەجارتىدە اولان بىر سەفيئەنک دە

کل دیکنده آنطـالـیـه لـیـانـه کـوـنـدـلـمـی قـیـکـضـابـطـی حـیـرـت آـغـایـه تـنـیـه اـیـله بـولـه چـیـقـارـقـ وـمـارـقـوـی یـاـنـدـن آـیـمـیـهـرـق آـنـطـالـیـهـهـ وـاـصـلـ اوـلـمـیـ .

دیوان اقديستنک ابراهيم بک افاده سی بروجه مثروح بولندیفندن تکرارینه حاجت کوریله مدی . آتونلری بشن اون معتمدان خدمه او طوروب تعداد ايندکلرنده درت بحق ميليون عروشه بالغ اولدی که اوچ . ميليونی ذمت و قصوری ده فضله او له رق سرفت دينک اولدیفندن اجتناسی و مقدار مسروقاتی ناطق خزینه کاتبک پايديفي دفترله برابر حسابات عموميدهي مشعر اولان اساس دفترلري و ايکي ميليونه قرب اسكندریه ومصر تجارلرینك آنطالیه دن کوندريلان جوبانک مقبوض ودين علم و خبرلري با الاستصحاب پدری يانه چيقدرق سالفالسان اجراءات واقعه ي نقل و حکمه ايندیکنده پدری : ذاتاً صراف اوسبك حيله و سرقته مطلع ايسه مده مناسب بر ایام تحریستنده ايکن وفات اماراتی جمماً حسین اينجنه درايتك توديع مصلحتله حسن ختم ويرديردم . بوآدم شيمدي مملكتنه دفع ايديله رك بورادن انفكاك اينديرمش اولسه هر دلو دشمنلکلره قالقيشورق واسكندریه ايله مصر ده بولنان تجاران اجانبه دوشرك آلا جقلري مزك دلو درلو خدعه لر اختراعيه مختم التحصيل حکمنه کيره جکنه اشتباه اوئنیه جفتندن و بونارده کي آلا جغمزکده بعد الوفات تحصيل ووقلري بولنیان تجارانمک ده تجدید قامي للريله کفالت معتبره و بطleri ايچون اسكندریه بـ مناسب و معمتم درايتكار مأمورک اھنـاـی لازم کـلـيـر دـيـهـ محمدـآـغاـ اوـغـلـيـ اـبـراـهـيمـ بـكـ اـيلـهـ حـسـبـحالـ اـيـمـکـدـهـ وـابـراـهـيمـ بـكـ دـهـ پـدرـيـنـكـ رـأـيـ صـوـابـيـ تـسـيـبـ اـيـدـهـ رـكـ دـيـوانـ اـقـديـسـنـكـ اـسـكـنـدـرـيـهـ بـهـ بـومـادـهـنـكـ اـجـراـ وـتـمـشـيـقـيـ ايـچـونـ کـونـدرـلـسـیـ منـاسـبـ بـولـنـدـيـفـندـنـ پـدرـيـنـهـ سـوـيلـکـدـهـ ايـکـنـ يـانـلـرـنـدـهـ بـولـنـهـ رـقـ ايـشـهـ آـکـاهـ اوـلـانـ اـبـراـهـيمـ بـنـ اوـغـلـيـ عـادـلـ بـكـ بـيـوـكـ والـدـهـ سـنـكـ آـيـاـغـهـ دـوـشـرـكـ دـيـوانـ اـقـديـسـلـهـ بـرـاـبـرـ اـسـكـنـدـرـيـهـ بـهـ لاـجـلـ السـيـاحـهـ عنـيـتـهـ اوـرـالـرـيـ کـورـمـسـيـ بـكـ زـيـادـهـ آـرـزوـاـيـدـيـكـيـقـيـ رـجـاـ اـيـمـشـ اـولـدـيـفـندـنـ والـدـهـ سـنـكـ توـسـطـلـهـ کـيـتـكـ مـسـاعـدـهـ آـمـشـدـيـ بـوـصـرـهـ دـهـ صـرافـ اوـسـبـكـ اـخـتـلـاطـدنـ مـنـعـهـ بـيـنـلـرـنـدـهـ قـرـارـ وـيـرـهـرـكـ صـرافـ اوـطـسـنـدـهـ جـلسـ اـيـدـلـشـدرـ . ايـکـ کـونـ صـوـکـراـ آـنـطـالـيـهـ لـيـانـدـنـ ذـخـائـرـ حـوـلـهـ لـكـ بـيـوـكـ سـفـائـدـنـ بـرـیـهـ عـادـلـ بـكـ وـدـيـوانـ اـقـديـسـيـ وـبـكـ لـلاـسـيـ عـاطـفـ بـكـ وـاـونـ قـدـرـ تـوـابـعـاتـ دـاـكـبـهـ اوـلـهـ رـقـ ، اـسـكـنـدـرـيـهـ بـهـ طـهـ غـرـبـ ، عـنـمـتـ اـمـتـشـلـهـ دـهـ

[بولاً حقنه جال بك آنیده کی معلومانی ویریور :]
للانک اسی عاطف بک، مدربنک ما کف آگادر. عاکف آغا فی الاصل آنطالله لدرمه

اوره حالی برآدم ایدی . ابراهیم بک ظلممند دوسعاده هجرت ایتشن واوراده کمرک آنبار جیسی اولشندی . چو جنی عاطقی مکتبه ویرهش و سکرنسه تحصیل ایندیره شدی . عاطف بک براز فرانزیجه ، روحجه و اینالیانجه اوکر نشدی . دیوان قلمنده کاتب اولمش و صوکره خارجیه نقل ایدلشدر . بر قاج سنه صوگره فرانسه سفارتی ایکنجه کتابته تعین اوله شد . اوراده بشن سنه قالقدن صوکره بالاستغا استانبوله عودله خارجیه مکتبی قلمنه دوام ایتمک باسلامش ایسهده خسته له رق طبیبلرک توصیه سیله آنطالیه یه کلش و خواه ناخواه ابراهیم بک مشاور خاصی اوله شد . عین زمانه هنوز اون اوچ یاشنده بولنان ابراهیم بک اوغلی عادل بک خواجه لق وظیفسنی در عهده ایلشدر . عادل بک اون یدی یاشنده ایکن لاسی عاطف بکله - یوقاریده سویلنديکی وجهمه - برابر اسکندریه ومصره کیتمشدر .

ابراهیم بک زمام اداره یه آلدینی کوندبرو ظلمی آرتیه رق و نهایت متبع مفخمه بیله عصیان ایتشد . بونک اوزرینه یکرمی قدر کوچوک سفان حربیه ایله اون بیک ثرات و بر قوماندان ، نادی ایجون ملکده اولدینی خبری اوزرینه ابراهیم بک اهالیدن بیک بشیوز قدر آدم طوبلاه رق قلعه بی طوبیله تحکیم ایتشد . او صرده مصربه بولنان لاسیله اوغلی عادل بک ، ابراهیم بک مکتوب یازه رق اورایه کلسنی ویا خود برآن اول خزینه لرینی کوندرو منی استدعا ایتشن ایسه لرد کارکر اوله شد . عین زمانه عادل بک مقام صدارت پناهی یه بزری پنهانی یازیبود و دیسیورکه :

پدرم تکلی اوغلی ابراهیم بک قولری بزماندن برو عقلنه جنت طاری او له رق متبع مفخمیزه عدم اطاعتله راه ضلالته قاله رق هر نه قدر سنم صغير ایسهده نیک و بدی فهم ایلیه جک فکر و عقله مظہر تم جهته کندوسنه بالذات وبالواسطه ویرمش و ویردیرمنش اولدینم نصح و پند لا یعد او له رق ذرة ماقصیح افکارینه مدار او له مادی . یاشن برشی بهانه سیله دور اولق پادشاهیز ولی نعمت اقدمزک سایه همایه ملکداریلرنده ایلر و ده پدرمک او غرایه جفی حال مغضوبیته دوچار اوله ماق او زده برکنی یه آتیله رق اسکندریه یه چیقدم .

سایه شاهانه ده بوایشک حسن ختمانده مالک محروسه شاهانه بک مناسب بر محملته ویا خود در سعادته بر مأموریت مناسه احسان بیورله رق قابر لقلغه مساعدة جلیله صدارت پناهیلری متضرع و متنادر . قولکنک عفو عالی هضرت پادشاهی یه فائیته نشانه

افتخار اولنگ و صداقت چا کر آنمه دال بولنگ او زره مناسب رتبه دن بر قطعه نشان ذیشانک اعطایی شان طال اتفاضسندن اولدیفندن بو با بدنه دخنی صرحت سنیه ملوکانه به دخالتله عرضحال بتدکانم عنبه نریا مرتبه آصفیلینه تقدیم قلنده . انشا الله الرحمن مطلبم طلم آرای دولتلری بیورلدقده اولباده و قاطله احوالده امر و فرمان حضرت من له الامر کدره [برزمان صوکره عادل بک یانشه بولنان احمد آغا یه برادری اولوب آنطالیه ده ابراهیم بک مهرداری اولان شمسی پاشادن شویله برمکتوب ورود ایدیبور :]

کریم الشیم برادرم احمد آغا ، اسکندریه جانبیه عنیتکردن برو بوراده پک چوق تأسف ایدن حالله ظهور ایدوب تعدادی موجب المدر . تکلی او غلی محمد آغا عادل بک چیدیفی کونک فرداسی زیاده جه خسته لندی . ایکی کون صوکره وفات ایده رک ابراهیم بکه صندوقلر طولوسی آلتون و مجوهرات برآقده . بر قاج کون چهارک حرمیده و قاتله یانی باشه آنیده دفن ایدک . حمام، قهوه و دکانلری ایله بعض مجوهرات بکاتسلیم ایتدیلر . بزم دلی ابراهیم بک امیر المؤمنین پادشاه مسلمین ایله محاربه ایده جکنی جواباً دزبار قراری با تحریرات پیلذیرمش . شیمدی ده بوراده عسکر یازمیور . و قلعه لری تعمیر ایدیره بور . کیجه لری قوله جیقه بور . کوندوز قلعه نک تعمیر بله مشغولدر . اهالی دولتعلیه تبعه لکنی ترک ایدوب ابراهیم بک کبی دلی به تبعیت ایتمیه جکلری نی آکلامه بیوب بر طاق کسامک شجاعتلرینه امنیت ایده رک عقله کلز فکره صیغدیرلنز ایشلرله مشغولدر . بعضاً دکنره واریل ایدیره رک و نشان تعلیم ایدیره رک سفاین حریمه نک باطیرلسنی طور بیل نفرانه او کر تدیریور . والحاصل دائمه جه او یقو او یویه حق بر لقمه ییه جک بر ساعتمز بیله بوس کچمیور . ذخائر نقلی اسلکه لردن منع ایتسدی . فقط هر نوقت و قاج کمی ذخائر استرسن کونده ریرم . بزه کوره منویت یوقدر . تجارت کوره در . پک اصابت ایدوب کیندیکنر . صافین کلیکنر . زیرا بزم چکدکلر مزی الله بیلور . صوکره می ده ینه فنادر . عادل و بدر بکلره سلام ایدرم . طبع عالیلرینی استفسار ایلم . اخیار عافتکرله کلور و قویله منون بیوریکنر . چولق جمله سی عافتده اوله ورق دعا کزله مشغولدرلر . دائمه جه سزه حسد ایده بورز . باقی لطف و عنایت برادر مکدر . مهردار تکلی او غلی شمسی

قبودان پاشا طرقندن و قوع بولان تجاوز آنحق ایکی کون دوام ایتمش ، ابراهیم بک ظلممند بیزار اولش اولان آنطالیه اهالیسی بقتة ابراهیم بک هجومیله قبودان پاشایه تسیم

و ابراهيم بلك حکومت قوانغی حولیسنده تجمیع ایدن اهالی حضور نده باشی کسیله رک بر طبله اینچنده مملکتنه کز دیر لدکدن صوکره قیودان پاشا کیسته کوندرل دیکن و جسدینک ده دفن ایدل دیکن جال بک علاوه بازیبوو . بو و قمه او زریته آنطالیه ده قاضیلق ایشلرینه موقه مولوی شخی حاجی حسام الدین افندی باقی شدر .

اشبو تکلی اوغلی زماننده سویلەتش و مەور زماننە برقىمى ضايع و تخرىف ايدلەش
اخيارلارك آغزىزدن طوبلايە بىلدۈكىم آتىنە كى اىيات، او زماننەن قالە پارچە لەردىندر:

سنه بیک ایکنیوز آلتیده آدالیه قلمه سی کلدى اسنه	قدیر خدا امر بالغ اولدی جهانه
ساجی محمد افندی حق امر جهانه .	اچل یتدی وعده سی تکمیل اولدی
فقر فقرانک کل بکزی صولدی .	یتیم قالدی بکفر اولمده کامل
باشلاذری هربری یائس و فقاوه .	دیدیلر بورایه کل صراف ظناشیل .
ابراهیم بک عمر بکدن باهل .	خنانل اوغلی دیرکه اینه بکم ضلالت
بابامزک مالنی چیقار میدانه .	دائم ایدردی دوله اطاعت
کیسده یوقدی بابا کدمک فراست :	ابراهیم بک دیر نسوپلیبور کافر
بزی کتیرمش بویله بر حاله .	بزدن مال آلمه کیم اوله قادر
ایدیسورد سوزلری رؤیایه تعییر .	خنانل اوغلی دیرکه اویله لاف اولماز
دکم بابام کبی دیوانه .	بزده مال چوقدر قالان توکنمز
جاقیل طاش ایله قوش آولا نماز .	ابراهیم بک دیرکه قلمه من معمور
کل ویره م بکم میرمیرانه .	بال یمز طوبیرم دیللرده مشهور
سلاح وججهانه ده اصلا یوق تصور .	خنانل اوغلی دیرکه سن آرادسک
قومباره لرده واردار اویغون هوا یه ،	جاقیل طاش ایله قوشی وورارسک
جنویز وقتدن ذخیره می صورادرسک	کیت بھی قورقاق کاوود
کل اطاعت ایت کلن فرمانه .	نک چاغانگل آغزندن پاره آلمه کم اوله قادر.
نیجه ییکنیلرم وار بهاسی آغیر .	
بن نیدیردم بونجه عمانه .	

یوقاریده مذکور فیکلی صراف اوسب جنده بوراجه هیچ برمعلومات موجود دکلدو.

ظنائل زاده دیمتری آغا ابراهیم بک صراف و وکیل خرجنی او لدینی آنطالیه جه تو اتارا
نمایتدر. آنطالیه ده تکلی سلاله سندن هیچ کیمسه بولنیور سده ظنائل زاده سلاله سی
موجود اولوب الآن خدمات دولته ناموسکارانه خدمتلریله معرفدر.

۱۲۲۵ غرة ربیع الآخر تاریخه موشح ملک نامه هایون مندرجاتن آکلاشیدینی
او زده قاضی عبدالرحمن پاشانک و فانیله او غلی شیخ محمد بک مخدومی قبوجی باشی
ردیبل عبدالرحمن بک و بونک او غلی عبدالله رفت بک کوریلور. عبدالله رفت بک
مخدومی عبدالرحمن فخری بک حالا بر حیادر.

پاری بفی تاریخنده: تکلی او غلی ابراهیم بک (۱۸۱۲) تاریخ میلادیستنده ایکنجه
سلطان محمود طرفدن صیقه-دیرلسی او زدیسه آنطالیه ده بک چوق آثارک حمو او لدینی
احتمالی واردر. دیبور.

تکه لواسی ۱۹ شباط ۱۳۲۹ سنه رومیستنده قوئیه دن افقا کله الویه مستقله عدادینه
ادخال ایدلش ایسده هانکی تاریخنده لوا حاله افراغ ایدلیکی حقدنه هیچ بر قیده
تصادف ایده مدم. بالکن تاریخ کتابلزنده، تکدهه اک بیوک مأمور دیتلرده بولنان ذوانک
آینده کی اسامیو کو دلکده در.

بوشناق بالطجی محمد پاشا ۹۶۸ سنه لرنده آنطالیه بکلکنده بولنیشور.

حاجی آیوز زاده احمد پاشا ۱۰۵۴ تاریخنده تکه میلوا می او لمشدر.

قضاتن عباوهاب افندی — آنطالیه ده بر عاصی بی اطاعتہ کتیر مکله قاضیلگنه بر

قاج قضاضم ایدلش ۱۰۶۹ ده وفات ایتشدر.

سعید عمر پاشا — ۱۰۹۴ ده تکه متصرفی اولوب سنین و فیره تکدهه اقامت ایتشدر.

میر مصطفی پاشا — ۱۰۹۵ ده تکه سنجانی محافظی ایدی.

محمد مولود پاشا — ۱۱۰۰ ده تکه متصرف افندنه بولنیشور.

ویدین ایغانندن محصل کوچک حسن پاشا — ۱۱۰۸ ده تکه متصرفی ایدی.

احمد پاشا — ۱۱۱۳ ده علائیه محصلی و صوکره آطنه والیسی و دها صوکره تکه
محصلی ایدی.

طوبال یوسف پاشانک مهرداری و دیوان اقدسی هارف احمد پاشا — ۱۱۳۰
رمضاننده وزارتله تکه سنجاغی متصرفی و قطعی حدود مأموری ایدی .

امدادن احمد پاشا — ۱۱۳۹ جاذی الآخر نده تکه متصرفی ایدی .

خاص آفاسی احمد پاشا — ۱۱۷۵ ده تکه متصرفی ایدی .

عظم زاده نصوص پاشا — ۱۲۰۰ ده تکه متصرف فلقدنه بولنشدرو .

کلیسلی وحید پاشا — ۱۲۲۹ ده تکلی اوغلاری مختلفاتی ضبطه مأمور او لوب
وزارتله تکه وحید والیسی ایدی و ۱۲۳۷ ده ساقر محافظلقدن استغفا ایمش و اورله ده
ایکن وزارتی آلوب علاویه به تبعید ایدلشدرو .

حافظ علی پاشا — ۱۲۳۲ ده تکه متصرفی ایدی .

رؤوف محمد امین پاشا — ۱۲۳۴ ده تکه وحید سنجاقلرنده بولنشدرو .

سید، ابوالبود محمد پاشا — ۱۲۳۷ ده تکه وحید والیلکنده بولنشدرو .

قوانوس زاده حسن پاشا — ۱۲۳۹ ده آنه والیسی، ۱۲۴۰ ده علاوه تکه سنجاغی
کندیسنه ویرلشدرو .

عمر کاشف پاشا — ۱۲۴۳ سنه لرنده تکه متصرفی ایدی .

صریکریلی کومروچی عثمان پاشا — ۱۲۴۴ ده استانبول بوغازی محافظی ۱۲۴۵ ده
علاوه تکه سنجاغی کندیسنه ویرلشدرو .

قارصلی یوسف پاشا — ۱۲۴۷ ده آنطالیه متصرفی ایدی .

نحیب مصطفی پاشا — ۱۲۵۴ ده آنطالیه متصرفی اپدی .

حافظ محمد بک — سرقنالقدن صوکره ۱۲۹۳ ده تکه متصرف فلقدنه بولنشدرو .

ضیاءالدین محمد افندی — ۱۲۹۵ ده آنطالیه متصرفی ایدی .

طرخان پاشا — ۱۳۰۷ ده آنطالیه متصرفی ایدی .

صوکه سنه لردہ آنطالیه لواسنه کلن مهاجرین : [۱۷۷۰ ده ۱۷۹۸ و ۱۷۹۹]
تاریخلرنده و ناپولیونک مصری استیلاسی هنکامنده مصدردن برجوق هرب کلش و آنطالیه

قصبه سنك هان بشده بريخي تشکيل ایتمشدو . [۱۸۲۲—۱۸۲۳] ده کلن موره ليلر، [۱۸۹۷ يعنی ۱۳۱۴] ده کلن کريديلىر، بو مقدار تاتار و چركس (۱۹۱۳) ده کلن اسکوب مهاجرلرى .

آنطالىيەد بولنان جوامع شريفه :

كايسا ويأخذود قورقود جامع شريفى — مورخ ديكىيە نظرأً بو جامع بناسى ييزانس طرز معمارىسى اوزرە يابلش و ۲۰۰ قدم او زونتلقندە اولوب بسبوس كليساىسى ايمش . اسميدە [آيايرىخى] ايمش .

هر فقدر ديكى بويله ديبورسىدە مدقينىڭ ضبطىئه كوره بوبنا خرسىيانقىدىن مقدم يابلش بر معبد اولوب برمدت كايسا اولەرق قوللائىش و [۱۷۰۵ ويا ۱۷۰۶] تارىخ ميلاديسىندە جامعه تحويل ايدىلشدەر دىنلور . اهالى ميانىندە او ئەذىبەر (قورقور جامع شريفى) ياد او ئەنسە باقىلىرسە قورقود سلطان طرقىدىن جامعه تحويل اولندىنى آكلاشىلور .

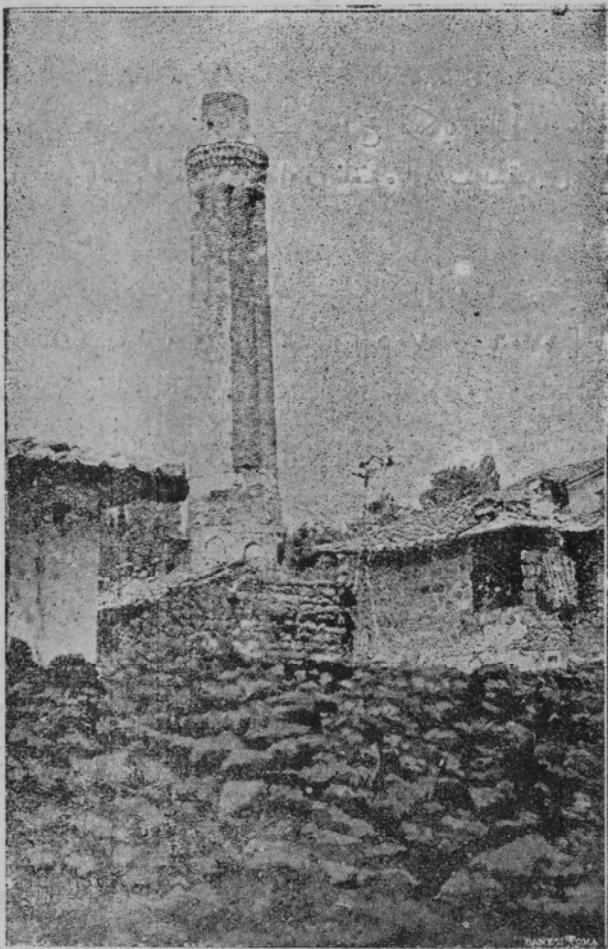
حامىدە — صوكىرەدن يابلش — بعض اھنە تصاويرى ايلە بالاخرى حك ايدىلش رو بجه ايکى كتابه و خراب منارەسى الآن باقىدر . (۱۳۱۴) تارىخ رومىسىندە سرزدە ظهور او لان بحرىقىدە اطراف محلاتىلە براير اشبو جامع شريف يامش و آتىجق برچوق مصرف اختيارىلە تعمير او لە بىلە جىك برحالە كلىشىدە . بنا غايت جسيم و برچوق كىر او زىرىنە مېنى اولوب متعدد و متقش مىسىز ستونلىرى حاوىدر .

يىولىم ويأخذود علاءالدين جامع شريفى — بو جامع ده سور داخلىندا ، جامع عتىق محلە سىندە شرقە متوجه اولوب قپسى او زىرنىدە زىرەدى كى كتابه او قۇنۇقىدە در ؟

كتابه ۲۷ بسم الله الرحمن الرحيم بعد فضل الله تعالى و جليل الطافه لما حصل و تبارك تعالى بعنایة العالية فتح مدينة آنطالىه بني وحد وهذا الجامع ||| الموهبة الملك الوهاب الامير الكبير سلطان السواحل مبارز الدين والدولة محمد محمود بن يونس خلد الله ملك الحادى والعشرون من ذى القعدة لسنة اربع وسبعين وسبعيناً و معماره بلبان الطواشى .

كتاده مذكور ذاتك اسمى ، مولو يخاناده بولنان يوكىك اهراموارى و غايت كوزل يابلش تربه سنك قپسى او زىرنىدە مذكوردر . بو ذاتك كىملەرن داير بىر درلو معلوماً دسترس او لە مدى . نە سلىچوقى نە دە قره مانىلر سلسەل نامەلرددە بويله بىر ذاتك

اسنه تصادف ایدلیور . بناءً عليه بونلردن بریسنه منسوب اویلامسی اقتضا ایدر شوقدرکه
۷۷۵ ده آنطالیه زیارت ایدن ابن بطوطه نمک، آنطالیه سلطانی (حضرت بن یونس بک)

پیر لیم جامع سرینقی رمناره سی

دیسی و کتابدهه کی ۷۷۴ تاریخی ده بوکا قریب اویمسی طولاً ییسیله کتابدهه مذکور اولان
اسم ۶۷۵ تاریخنرنه و سلطان عیات الدین کیخسرو ثالث زمان سلطنتنده یاشایان معین الدین
پروانه نمک دایسی اولان امیر السواحل (خواجه یونس) ک احفادندن و باخود تکلی
اوغلی طوانف ملوکنندن بریستک اسمی اویمسی مأمولدر .

جامع شریف و خصیت انسانیه‌ی قبله به متوجه دکلدر . بوندن طولانی خرابی قبله متوجه‌ها دیواردن آیری برخط مائل ارزونده تأسیس او نخشد . بوجامع شریف کویا و قبیله تختانه ایتش‌ده بالاخره جامعه تحویل ایدلش اولدینی افواه ناسده شایع ایسه‌ده شکلنه نظرآ سلاجهه زمانده بر عمارتختانه او لهرق تأسیس او تدبیف ظنی دها غالبدر .

جامع شریفت اوچ متراه قدر صولنده نصف اسطوانه‌لردن مرگ بر اهram آسا بوقاری طوفری سیورلش مینا کاری طوغله موزاییق ایله تزین ایدلش علامه‌الدین کیقاد طرفدن انشا ایدیلن مصنع بر مناره‌سی موجوددر . مناره قرمزی طوغله‌در معمول ایسه‌ده سراپا آجیق مانی طوغله موزاییق ایله تزین ایدلذیکی حالده بوشایان تقدیر تزینات صور زمانه کاملآ خسارزده اولش و آنچق بر قاجی موجود قاله‌بیلمشدر . [۱]

مناره‌نک ^{Catela} یعنی دیلی وبا او لوقلی اولدینی نظردقه آنیرسه « بیولیم » تسمیه‌سنک بوندن اولدینی آکلاشیلیور . شرفه‌نک آتنده‌کی ستلاقیتلر اصل مناره‌نک ایسه‌ده شرفه‌سی پک عادی طاشلردن معمول اولدینه باقلورسه بونک بالآخره یا بش اولدینی آکلاشیلیور .

مناره‌نک شرق جبهه‌سنده شویله بر کتابه کوریبورز :

كتابه ۲۸ رسم بهذه المعاوه المباركة اليمينة السلطان العظم علامه الدنيا والدين سلطان البر والبحرين كيقاد بن السلطان الشهيد كيخسر و

مناره ایله کتابه مناسب اولدینی کی بورایه صوکرمه‌دن وضع ایدلش اولدینی یک فندره آکلاشیلیور . مناره ایله جامع آره‌سنده‌ده تناسب موجود دکلدر . بولیه جسم و ممنظم بر مناره بیوک بر جامعک مالک بولنسی اقتضایتیکی حالده انقاشه بیله تصادف ایدلیور . بورالردہ یا لکز بر مدرسه و بر عمارتختانه اتفاضی کورلمکده‌در .

جامع ۱۳۳۰ سنه‌سنده مکملآ تعمیر کورمئن و درونشده منتظمآ اوقات حسن ادا او نخنده بولنسدرو .

[۱] طوغله موزاییق — طوغله‌نک کثار لرندن بری رهکانی و مبنایی بر جلا ایله اور لش و طوغله‌لری دخنی — مینایی اولان بوزی طیشاری به کلاک اوفره استحصالی . طلوب اولان شهل و رسنه کوره یا صیلفه و یاقینچه او لهرق دونلق عائیندر .
طوغله — اغلب احتلاله نظرآ — بر بابل اختراعیدر . مینا کاری طوغله‌لرک استعمالی الجزره قلعه‌سی داخلنده اک قدیم زمانله عائدر .

جامع قربنده بولنان مولویخانه نك کششخانه و پاتخانه دن محول اولدیني سوبانسکده
ایسدنه بوکادلالت ايده جك هيج راما راه موجود او ملادي فندن اصل سر بر روايت دودن بيليو.
مراد پاشا جامع شريفي — آنطاليه ده اك کوزل جامعلدن اولوب قبوسي اوستدم
آتيدنه کن كتابه موجود در :

كتابه ۲ او له دائم مراد پاشانك . رحمة حق روانه واصل .
يا بدی بوجامع مراد ايديونب . قلدی عقبا ثوابی حاصل
ایده خيراتی خدامقبول . حبيب ||| آکا منزل

كتابه نك آلتندک تاریخ دن آكلاشيلديغنه کوره بوجامع [۹۷۸] ده مراد پاشا
طرقدن بنا او نمشدر . وقفا نامه سنده « مراد پاشا بن عبدالسلام » يازیور .

عربي العباره او له رق او قاف داڑه سنده محفوظ وقفا نامه سنى اختصاراً توجه ايده رك
اهيته بناءً بروجه زير درج ايديورم [ترجمه] .

واقف مرحوم مراد پاشا بن عبدالسلام قره مان ولايته امير الامر اينک آنطاليه ده
انشا ايتدیکي جامع شريف ايله قصبه خارجنده واقع عمارتخانه مصرفي و آنطاليه قضا سنه بری
(دزدار الاک) و دیکری (چوناير) ده [۱] بنا ايتدیکي اينک خان مصرفي برده مرحومك
(آستيدوس) [۲] نهری او زرمنه يابدیر ديني کوبريينک تعميري ايمجون کذا منوغات قضا سيله
(قره حصار تک) [۳] آرده سنده آفان (آستيدوس) نهری ايله دزدار الاک موضع معروقتك
اور ته سنده جريان ايدين (دودن) نهر لريينک اصلاحي مصرفي ايمجون حال حياتنده نقود
وعقار اتسدن وقف مؤيد او له رق ثلث مالني وقف ايمشدر که ثلث مالي نقود دن سکسان بيك
طقوز يوز دينار ايتدیکي کي عقاراتي ده بروجه فيردر .

ثلث مالندن اولق او فره آنطاليه ده تختاني اينک و فوقاني اينک خان ايله برصقه بربيرنه

[۱] چوناير . — او زون قويو ايله يكچه تهوه سی آرده سنده واوزون قوبويه بر ساعت
قدر مسافه ده شيمدي خراب بربنادر که بالکز بيكاري قالشدر .

[۲] آستيدوس کله سی (آسبندوسی) دن غلطه اولسه کرك . شوالده (کوبري صوبی)
او زرنده که کوبري اولسی اقتضا ايدر بوکوبري جنتده بلقيس تاریخندن معلومات ويريله جنکدر .

[۳] کوره يکم فرانزجه برد يکسپونه رك رواننه کوره آتيده ذكر ايده جات او لان مورطننه به
(قره حصار تک) نامي ويريليو ردی .

ملاحق اوج حجره ايله برفون ومحزن، منزل مذكوره متصل بتون بستان که آخر و اشجار
مشمره ي حاوي واوردت سندن آفان نهر، بستانه متصل اشجار مشمره وغير مشمره ي جامع
بوتون بستان، قبله طرفدن مقابر مسلمین شهلاً کپز ايله طرفينده طريق عام، دزادار آلاکده کائن
اشجار مشمره وغير مشمره ي حاوي بوتون بستان وينه طريق عام يله کپز و نهر ايله محدود (کرم)،
ابكي طرفدن طريق عام ايله محدود او لاز واقف مرحومک خانه قریب بتون ارض، اوچ طرفدن
طريق عام و صوفى الکبارك ملکي ايله محدود و يادم اشجارلى او لان خانه قریب بتون ارض،
قبله ايله شهال طرفنه طريق عام شرقاً محمود بن عبد الله ملکي غرباً على الحا بک ملکي
ايله محدود برلى ارضنده بولنان جامع مشهوره نك بتون منزلی، ابكي طرفدن طريق عام
و محمد بن سنان (بوز ايرمچ) ايله محدود او لان آنطالىه قضاسنده (قرهدکين) [١]
قریه سنده موجود ابكي قطعه ارضك كافسى، استانوس قضاسنه تابع (کتبه) تاجه
وقريه سنده واقع (صاندى بوجاغى) اسميله مسمى بولنان ارض مشهوره نك بتون مخصوصلى،
مارالذ كرجامع شريفك قربنده و آتىده كي حدود ايله تحديد ايديمش اراضينك بتون مخصوصلى:
دزادار آلاکى و عمان او كى كه قبله طرفدن چو لمكچيل طوبراقلنى موضى ايله بدأ ايده رك
قان كرييان سرائي ايله مسمى خان ايله معروف و سوق الخنطه ايله قاطن قياسنده نهايت
بولان شرقاً قاپو قايا ناميله معروف جيلدن بدأ ايله (قرملر) قريه سند يولنه قدر، شهلاً
(قىلان قاپا) جبلدن بدأ ايده رك کپز طاغ ايله طريق عام و مقابر مسلمينه قدر، غرباً
(طوربالى) منزره سيله (قره الپاس) دن دكزه قدر واقف مشار اليك (آستيدوس)
نهر ندن آقتدىنى خرقك اسقا ايندىكى (چلتىكلك آلتى) منزره لرك بوتون نصفي، سكز
بيك طقوز يوز دينار آلونك كافسى كه نصفي اصلنه تحقيقاً درت بيك در تيوزالى دينار دور.
[واقف مرحومک و قنامه سنده مذکور پاره واراضي مخصوصلاتنك جهت صرف
حقنده شويه قيودات موجوددر :]

مبلغ موقوف مامله شرعىه ايله استباح ايديله جكدركه بونك عشرى هرسنه بلازياده
ولا ف Hasan امين، متورع برمتولى و مقتدر كاتب ايله بر مستقيم جابى واسطه سيله اداره
[١] قره دکین. — قودقدود ايلنه تابع بوز او واده عبدى بک ايله شوكت بک چفتلىكى .
وقنامه ده ذكر ايديلان ديك مواقعك حال حاضرده نه اسميله تسمىه ايده كلرى معلوم او لمدىنى كېي
موقظرى حقنده بىردىلو معلومات ايدينه مدم .

اوله جقدار آ. معامله سی رهن قوی و کفیل ملی ایله اوله جق . کذا معامله هر سنه تجدید ایدیله که هراوج سنه بر کمال اعتمام ایله سجله یازیله جق . مدتک خانمده کرک اساسی و کرک نهادی متولی و کاتبک مهری تختنده دزدار اوسمیله معروف آفطالیه قائم‌سنگ حافظی یاننده حفظ ایدیله جک . متولی کرک اصلنده و کرک حاصل اولان پاره‌ی آنچه حضور حاکمه آله‌یله جک ، متولی ، کاتب و جاینک تسليم ایتدیکی پاره مقابلنده مدیونیندن بر شی آلدیه تحقق ایدرسه حاکم واسطه‌ی سیله تأدیب اوله جقدار .

شرط واقف اوله رق متولی هر کون ایچون یکرمی ، کاتب درت ، جابی درت درهم آله جق . اهلندن اولق شرطیله جامع شریف خطبی هر کون ایچون بش ، هر کون مناویه^۱ مناره‌ده او قومی شرطیله ایکی مؤذنک یومیه‌سی اوچر ، آیروجه هر جمه کوئی ایچون‌ده بزر درهم آلبیر . کذا جمه کونلرنده درت حمله^۲ قرآن هر کون ایچون بزر درهم ، رئیس حفاظت دخی هر کون برد بحق درهم آله جق . جامع قبوسی آجان و قابایان ایکی قیوم ایله هر کون بعد الظاهر بزر جزء شریف او قویانزره یومیه بزر درهم . حفاظه اجزای شریفه کتیره و صوکره طوبایانه یومیه بزر درهم . دودن نهربنی اصلاح ایده‌نه یومیه بزر درهم ویریله جک .

کذا واقفک عمارت‌شده بولنان شیخی ایچون یومیه ایکی درهم . عمارت نقینه یومیه بزر درهم . مناویه طریقیله یمک پیشیرن ایکی آشجیله یومیه ایکی‌شتر درهم . بشرط‌المناویه ایکی آنکچیلریله کیلار حافظه‌جیسنه یومیه بزر درهم . جناق ییقايانه یومیه بزر درهم کومش . بغدادی طاشیانه ، برنج ایله بغدادی آیقلايانه یومیه بزو درهم کومش . عمارت قبوچیسنه یومیه بزر درهم کومش . عمارت صویخی اصلاح ایده‌نه بزر درهم کومش . فراش المستراحه یومیه بزر درهم کومش . عمارت یاننده کی خانک فراشنه یومیه بزر درهم .

مصارف عمارت کلنجه : چوربا ایچون پرنچدن بر کیله ایله دبع کیله ، حنطه چوریا سی ایچون‌ده بولیدر . بو ، بولیله برممتاز صباح و آقشام دواام ایدر . عمارت مطبخی ایچون (دانه) دنیلان یمک پیشیرملک او زرده بر بحق کیله برنج ، آلتی اوقة بال ، ایکی‌بوز درهم پانچ ، اوچ درهم زغفران ویریله جک جمعه اقشام‌لرنده مناویه^۳ (اکشی اس) دنیلن دانه یمک ویریله جکدک که بوکا بر کیله ایله دبع کیله برنج ، سیاه قورو اوچ‌زوم اون سکن

اوقة ، بیاض قورو اوزوم درت اوقه اریک ، درت اوقه قورو اینجیر ، اوچ اوقه زردالی ویریله جکی کبی دیکر جمه آفشارلرند زرده ویریله جکدر . زرده ایچون ٤ اوقه نشاسته ، ٨ اوقه بال ، ٦ درهم زغفران ، ٦ اوقه سیاه قورو اوزوم ، ٢ اوقه اریک ، ٢ اوقه قورو اینجیر و برجق اوقه بادم تخصیص ایدیله جکدر .

رمضان کیجهلری ایچون دانه یکیله زرده ، دیکر کیجهلرده اکشی آش ، زرده ، برج چورباسی ، خنطه چورباسی منابه ویریله جک . نصف صباح ونصف آفتابه مخصوص اولملق اوزرده هر کون امک ایچون درت کیله که پیشیر لادکدن صوکره هر امک ٩٠ درهم آغز لغنه اولمسی شرطدر .

چوربا ، امک و یکلار ایچون یومیه برجق اوقه طوز ویریله جکی کبی برج چورباسی ایچون ایکی اوقه اون ، براوقة صوغان ودانه یکی ایچون براوقة اکشی ویریله جک . برج چورباسی ایچون ٨ اوقه ات وبرمقدار لمیون ، سود بوللگنده مقدار کافی سود ویریله جک .

یکلارک پیشیرلسی ایچون یومیه بدی یوک اودون تخصیص ایدیله جکدر .

عاشردا کوننده عاشورا آشی پیشیریله جک . بونک ایچون ربیع کیله برج ، بر کیله بگدای ، ربیع کیله مر جنث ، یارم کیله بقله ، ربیع کیله قره اریک ، ٢٠ اوقه قره قورو اوزوم ، ١٠ اوقه صاری قورو اوزوم ، ٥ اوقه قورو اینجیر ، ٥ اوقه آرمود قورو سوی ، ٢ اوقه بادم ، یارم کیله فصلویه ، ٣٠ اوقه پکمز ویریله جک .

محرابک ایکی طرفه دیکیله جک ایکی موکم بهری ایچون ١٥ اوقه بالموسی ، دیکرمولری ایچون ٤ اوقه ایچ یاغ ویریله جک . کذا جامع شریفک داخل وخارجند هر کیجه یانه حق اولان ٣٠ قدیل ایچون ایکی اوقه سیرج یاعندن ، رغائب ، برات رمضان شریف ، ایکی بایرام کیجه لری وهر جمه آفشاری ایچون یاقیله حق اولان ٨٠ قدیلک هر بریسنه یکرمیشر درهم سیرج یاغی ویریله جک .

رمضان شریفک هر کیجه سی ایچون مناره ده یکرمی قدیل یانه حق و بونلر ایچون ده یومیه ایکی اوقه سیرج یاغی ویریله جک . بونلری یاقانه اللی درهم کوش پاره ویریله جکدر . متولی ، کاتب ، جانی ، خدمه عمارت ، دودن خادملری مستتا اولدینی خالده

اھالینک یا پیلاعه چیقدقلاند سار ارباب جهاتک وظیفه لری ایها ایتمدکلری ایچون اجر تلری
ویرلیه جکی شرط واقعندید . لدی الحاجه طبخانه و خانه مسافر او لانه دانه وزرده
واکشی اش اطعمه دن ویریلور . بونلر ایچون ۱۲ سفره قصین ایدلشدید که هر سفره یه
بشن نفر او طو تیریله جک .

بو سفره لرک هر بریسته دانه ایچون ۲۵۰ درهم پرنج ، ۶۶ درهم یاغ ، ۲۵ درهم اکشی
بر درهم قره بوبه ؟ زرده ایچون ۸۳ درهم پرنج ، ۲۰۰ درهم بال ایله رباع درهم
زعفران ، ۸۰ درهم یاغ ؟ اکشی آش ایچوزده ۸۳ درهم پرنج ، ۲۵ درهم سیاه اریک
۵۰ درهم صاری قورو او زوم ، ۱۲۵ درهم قره قورو او زوم ، رباع درهم قور و نفعه
بو تقدیره هر سفره ایچون ۳۱۶ درهم پرنج ، ۷۴۲ درهم یاغ ، ۱۰۰ درهم بال
اسابت ایدر .

بوندن بشقه هر سفره ایچون بش یوفقه اکلک ، ۷۰ درهم پیشمیش ات ویر مو
ویر جکدر . بوبونجی کونی ایچوندر . ایکنچی و اوچنچی کونلری ایچون ده صباحلین
بور یوفقه ایله پرنج چور باسی ، ۷۰ درهم پیشمیش ات ؟ اقشارمل ایچون بغدادی چور باسی
ایله دانه دنیلن یمکله برابر بش یوفقه ایله پیشمیش ات ویرلله جکدر .

شرط واقفه کوره مسافر خانه سنه کلن مسافرین منع اولنیه حق واوج کوندن فضله
اقامت ایستدیرلیه جکدر . پیشیپیلان یمکلردن ناظر ، متولی ، خطیب ، خفاظ ، قاره
اجزادن ماعدا بتون خدامی پیرو آرتان یمکلر عمارت شیخنک تنسیله فقرایه طاغدیله جک .

ینه شرط واقفه کوره بوراده اولان اکیال و او قهردن مقصد استانبول کیله
واوقه لرا ولوب آنطالیه کیله واوقه لری دکلدو . واقف مرحوم دیبورکه : لا یزاد الوظائف
من تعین الواقف ولا ینقص ولا یمدد الجمادات فن زاداو انقض او واحدت فالله مؤاخذه
ومطالبہ بظلمه في دار القرار يوم لا ينفع الظالمين معدترهم ولهم اللعنة ولهم سوء الدار .

واقف مرحوم حال حیاتنده طقوز یوز یمتش ایکی سنه سنت خرمونده طقوز بیک
درهم کومش وقف ایشدر . بو مبلقی ملکنندن بالا خراج متولی کتخدا محمد بن علی به
تسليم ایشدر . متولی ربحنندن اولمق او زره معاش سنویسى ۳۵۰ درهم ، استانوسده
واقع جامع کیرا او کنده واقف مرحومک یا پدیده دینی شادر وانک تعییری ایچون ۳۵۰ درهم

غضنه پاره‌سی بو سو بولنک تعمیری ایچوند. کذا ۹۷۳ سنه‌ستک جاذی‌الآخر نده قرآن‌دن ایکی جزء فرائی ایچون ویک پیشیرمک ایچون ۳۰۰ درهم کوش وقف مرقومه نظارت حسیه ایله قرآن‌دن برجه مولاًنا ولی خلیفه ابن طوراق و دیکر جزئی مولاًنا خویی خلیفه ابن مصطفی نک بر حیات بولند قلری او لرنده فرائی و حاصل اولان اجر و مثواباتی کتخدا ایله کندیسته ۳۳۰ درهم وظیفه معینه صاحبی علی کتخدانک روحنه اهدا ایدیله جک. و فانلر نده جزئین مذکورین صباح نمازندن سوکره واقف مرحومک جامع شریفده او قومق شرطیه آنطالیه حاکمک رأیته مفوضدر.

او قاف مرحومک نظارتی بر حیات بولندخه مولاًنا هارون بکه عائد اولدینی شرط واقفندر. کندیسته یومیه ۲۰ درهم ویریله جک و وفاتدن سوکره مبلغ منبور وفقک رقبسته صرف اولنه حق. تولیت، کتابت، جبات و سائر جهات اصلاح عتقانه و بعده استحقاق خدمتلرینه کوره نسل بعد نسل توجیهی و انقراض ایدرلرسه آنطالیه حاکمک شرعاً رأیته مفوض اولدینی شرط واقفندر.

وقتامه‌سی جاذی‌الاولی او آخر نده و (۹۸۲) سنه‌سته یازلشدتر. نهایت‌ده آئیده ک شهود کوست‌لکده‌دور:

خداویردی کتخدا ولی آغا عمر جلی ابن علی محمد کتخدا ابن بی‌جلی ابن سنان بک بن عبداه بن عبداه جلی کاتب الدفتر علی الزعیم کاتب دفتر

کسوان ابن پیاله آغا ابن جعفر آغا ابن رضوان آغا ابن رجب آغا حسن کتخدا عبداه عبداه الزعیم عبداه الزعیم جبار الله الزعیم ابن عبداه الزعیم

المتول علی وقف محمود آغا پیاله بن شرق سو باشی حسن آغا بن عبده غضنفر این الشهیر بقو آغاسی عبداه ابن الزعیم رئيس الطباخین عبداه‌السلامی

وقتامده کورلدبیکی او زده کرک جامع و کرک عسادت ایچون هرشی اطرافلیجه دوشونلش و طبله‌ده ماهرانه بر صورت‌ده ترتیب ایدلشدتر. بویله اولقله و رابر حال حاضرده او اس واقفدن هان هیچ بربته رعایت ایدلیور. استانوسده‌کی شادروان‌دن، آنطالیه‌ده ک حستظم عمارتخانه‌دن بر اثر قالمدینی کی موقلمیخی تمین ایده‌بیله جک بو شخصه تصادف

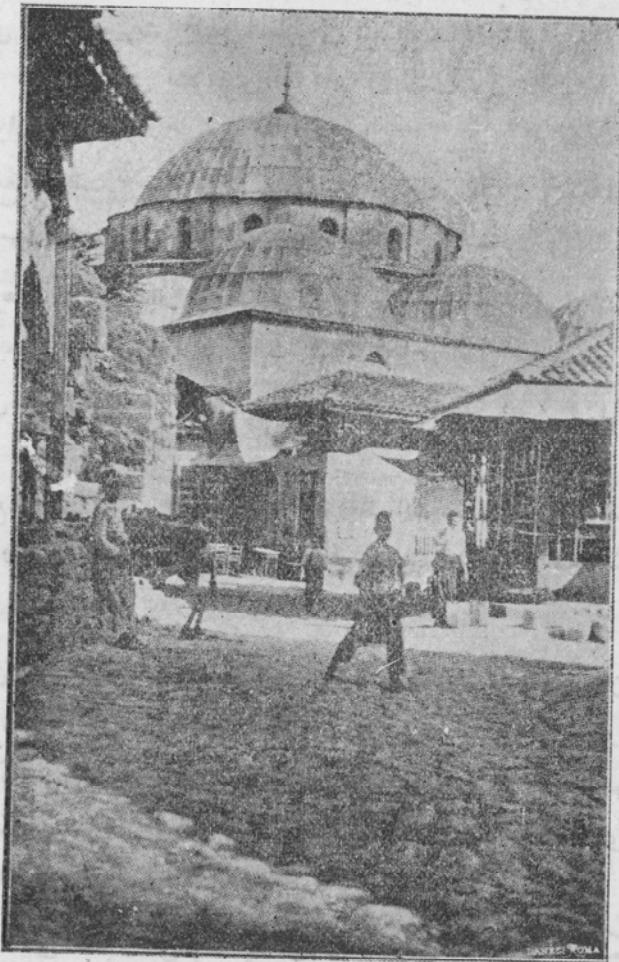
ایدیله م迪کنه باقیلیرسه بونلرک چوقدن محو و منفرض اولندیغه حکم ایمک لازم کلیرکه
بوحال نقدر شایان تأسفدر.

بو جامع شریفکه بانیسی (قویوجی مراد پاشا) اویسه کرکه . چونکه وقفنامدہ
مذکور اولان تاریخنلرده قره‌مان والیکننده بولنشن مراد پاشا اسمندہ دیکر بر ذاته
نه سجل عنانی و نمده قاموس اعلام و سائر تاریخ کتابلزرنده تصادف ایدلیور .

قویوجی مراد پاشا حفنه قاموس اعلام دییورکه : مراد پاشا خروادی الاصدرو .
ابتدا حرم هایوندہ تربیه اولنه رق ۹۶۰ ده مصر والیسی محمود پاشایه کتخدا اولمش
و ۹۷۵ ده وزرای مصر سلکننده التحاق ایدوب ۹۷۹ ده سنان پاشا معیننده یعن فیحنده
بولندق ایکی سنه قدر یعن بکلر بکیسی اولمشدر . ۹۸۱ ده قره‌حصار شرق سنجانغه
نصب اولنوب صکره دیار بکر والیکننده بولنشن و ایران سفرنده قره‌مان ایلی والیسی
ایکن اردویه التحاق ایمتش و بر زمان صکره قبریس ، حلب ، دیار بکر ایالتیه نصب
اولنشن ایدی . مجار سفرنده بولنشن و ۱۰۱۵ ده اردوی هایونه سردار اولمش و بوسنے
مسند صدارته کچمشد . بونی متعاقب آناطولی و عربستانه ظهور ایدن قیزیل باش ،
جانبولااد زاده عونه‌سی تشكیل ایمتش ۱۰۱۷ ده اوتوز بیک کشی ایله ظهور ایدن قلندر
زاده اوژدینه هبوم و بونیده قهر و مدمیر ایمتش ۱۰۱۸ ده آناطولیده قیزیل باش و جلالی
طافقی تشكیل وایران سفرنی قازانشد . نعیایه کوره (۱۰۲۰) ده دار آخرته رحلت
ایمتشدر .

آناطولیده (۱۰۰-۶۰) بیک شقی تېلیوب قویولره لاشه‌لرخی طولدیردینی ایجون
(قویوجی) اسمنی قازاندینی روایت ایدیلان بو مراد پاشا ایجون کردستان تاریخننده
دییورکه : ۹۹۳ دراین سال مراد پاشا امیر میران قرامان را که بالسب در جاه افتاده بود
و با چند نفر ز امرا و اعیان اسیر و دستکیر کرده چنانچه چند نفر از قزلباشان بواسطه شب
تاریک خود زیر ریخت عربابه زاده از اسب افتاده عربابه چنان سراز تن اپیشان جدا
گردند .

اشبو مراد پاشا چامع شریفک مناره‌سی بر شرفه‌لی ایکن مشرف خراب اولش
و ۱۴۳۲ سنه روید. نده ایکی شرفه‌لی او له رق بحداً انشا او نشدر .
پاشا چامع شریفی . — آنطالیه‌ده اک معمور و مقتظم جامع‌لر دندر . بو جامعک هانکی

محمد پاشا چامع شریفی

تاریخنده تأسیس اولندیینی حقنده نه اوقاف داره سنده . نده بشقه بزیرده برمعلوماته تصادف
اولندیسنه ده (۱۲۶۶) و (۱۳۲۶) تاریخنله نده تعمیر کوردمش اولندیینی کوریلیور .

۱۲۶۶ ده وقوع بولان تعمیر حقتنه شویله بر روایت دوران ایدیور. سلطان عبدالجید خان حضرتلىرى ردو سه تشریف شاهانه لرندە آنطالیه يەد ما اوغرا يە جقلینى بیان بیورە لرى او زرینه هان جامعك تعمیرینه كېرىشىلمىش و او صرەدە جامعده كى مخفل ھاييون الشا ايدلەيىكى كېيى جامعك يانى باشندە بولان فسقىملى جىسىم حوض ايلە قەخانە لر يالپاش ايسەدە هەنە سېبىي مېنى ايسە حضرت خليلە آنطالىي تشریف اىچەمشلۇدر .
جامعك تعمیر مصروف اشرافدن ابراهيم آغا نامىندە بر ذات طرفىدن درعىدە ايدلەيىكى دە روایت ايدىلىور .

اشبو جامع شریف آتىدە ترجمە حالى بیان او له جق او لان [تکلى محمد پاشا] نك تأسیس كردەسى او لهىنى آدم اقدىنىڭ وقتانە سىنن آكلاشىلىور .

جامع شریفك محاربى ساڭر جامىلدەن (۳۷) درجه شرقە مائىل او لمىنك سېبىي بىردىلو آكلايمىم . بعض سالخورده لرگ روایته كورە كويىا ، اصل بىا بىستان او لق او زرە باشلانمىش اىكىن مؤخرأ جامعه تحويل ايدىلىشىدە . جامعك شكلە نظرأ بوروابت مقارن مخت كورۇمۇر .

مسلم جامع شریفى . — بوجامع نسبە كوجك ايسەدە ديوارلىرى منقش چىقولو ايلە تزىين ايدىلىش و بىنائى غايت مىتىندر . مدخل قپوسنک اوست طرفىدە شویله بر كتابە وضع ايدىلىشىدە : كتابە ۳ :

سر بواين عالى جون او لىدى ذىدە قرآن . بنام الحاج محمد آغا سى ابن حاجى عنان . لواء تىكىدە سالار او لوب با امر سلطان . سەھرى بىقا منقش ايدىب ادرالاڭ ايدلى اذغان بىچەم ايدىلوب نىت وجوه خىرا بىجون اندىش . دناء لله اىبجون يادى بوزىبا جامى دران ۱۲۱ زمانىدە تك منسلى بولىش او لان بودات ، جامعك انصالىدە اكىر آمارى هىبى او له رق كۆزىل بىكتىخانە دىخى يادكار بىراقىشىدە .

يوقارىدە، قاضى عبدالرحمن پاشا ايلە او لان . ماجراجىي مذكور اشبو تكلى حاجى محمد آغا، آنطالىيەنك چقور طاشندە و براولو چنار آغا حاجى آلتىدە مدفون او لوب الآن قېرى كومىزلىكىدە در . مع مافىيە سىنخ مزايانىدە هىچ بىيازى يە تصادف ايدىلىور .
خسرو پاپشا طرفىدن افنا ايدىللان حاجى محمد آغا نك اوغلى ابراهيم بىك تىنىي الپوم (قادىن يارىنى) تعمير او لان درمە آتىش و او رادە تەسخ ايدلەيىكى مۇنۇقا روایت ايدىلىكىدە بىر .

آنطالیه نك برساعت شرقنده موجود قوملقده کوربلان قبرک ابراهيم بک قبرى اولدیني روایىدە واردە .

بالي بک جامى . — بوده مسلم جامى كى سور خارجندەدر. دميرجىلر ايجزىستەدە واقع اولان بوجامع اوافق وتك قېلىدەر. هيچ بيرنده بركتىبه موجود اولدیني كى اوافق داژە سندەدە برقىدى يوقدر . بناء عليه هانكى تارىخنە و كىمك طرفىدن يالدىنى معلوم دكىسىدە (بالي بک جامى) اسمىلە مشهوردر .

برو سەينه كولنده مدفون (بالي بک) طرفىدن يالىش اولدیني ادعا اولىيورسەدە ترجمە حالى آتىدە بيان ايدىلە جك اولان آنطالىلى بالي پاشانك تأسىس كردەسى اولدیني روایى دها قوتلى ودھا مناسبىداردر .

مذكور جامع شريفىلدن بشقە برقوق مساجد وجامع وارايىسىدە تارىخ و معمارى نقطە نظرىنەن قىتىرى اولدىقىندن شايغان تذكار دكىدرلر .

آنطالىدە بولان مدارس :

اسىنى	حىلەسى
مراد پاشا	مراد پاشا جامى اتصالىدە بكر اقىدى
مسلم	مسلم حاجى محمد آغا
كىشكىن	كىشكىن منارە جامىمندە عنان اقىدى
قرەقاش	زندان اوكتەنە
وارساقلۇ	خليل اقىدى
ميدان	ميدان حملەسى
سورەملى	شيخ سان
جان تلڭ	يوكىك آلاندە
اخى قىزى	اخى قىزى حملەسى
حاجى فقيه	ابراهيم آغا
طوبخانە قپسى	نعم اقىدى
خاتونىيە	يۈلۈم منارەسى يانىندا
عثمان اقىدى	خاتون سلطان
صولاسام مەدرىسى	عمارات قپسى
بىلەك	سلیمان اقىدى
بىلەك	حملەسى

بانیسی	محله‌مو،	اسمی
محمد افندی	چو ملکجی جامع شریفی	چو ملکجی
قوچه فروش	شیخ سنان محله‌سی	شیخ سنان
احمد افندی	دکرمن اوکی جامی	دکرمن اوکی
عبداه افندی	شیخ شجاع الدین محله‌سی	آق مسجد
نجی افندی	صوجیلر محله‌سی	چقور مدرسه‌سی
عاشق طوغان	عاشق طوغان محله‌سی	عاشق طوغان

بومدرسه‌لردن برا یکیسی مستتا اولدینی حالده دیگر لری کاملاً حمو و منقرض اولمش
اتفاق‌لری حالاً موجوددر .

آنطالیه پیشان ذوات معروفه :

تکلی محمد پاشا . — سلطان محمد خان ثالث چاوش باشیسی ایکن ۱۰۰۴ ده
سلحدار آسامی اولمش وبالاً خره ترقی ایده رک بکلربکی و ۱۰۱۴ ده قسطمونی والیسی
اولوب قلندر اوغلی حریته مأمور اولمش اونلره اسیر اوله رق بعده سده سنه به عرض
دخالتله قباختی عفو اولنشدتر . (۱۰۱۷) ده وان بکلربکیسی ، ۱۰۲۳ ده دیاربکر والیسی
و ۱۰۲۴ ده عزل و ۱۰۲۵ ده بنه وان والیسی اولمش واوراده وفات ایتمشدر .
هامه رک ضبطه کوره محمد پاشاء بزمان سرآمدان اشقيادن ایکن مرادپاشایه دخالتله
قورنلشدتر . هله بوان محاصره سنه درت خان ایله جنک ایده رک بیوک مظفریت
غازاندیغئی بازیبور .

بعض تاریخلر : ۱۰۱۶ ده برچوق اشقيا چتلری میاننده آنقره طرقده تورهمش
اولان (قلندر اوغلی محمد) او زرینه بوزات قومانداسنده کوندریلن عسکر واسطه سیله
قلندر اوغلی منهزم اولمش و اشقيار میاننده اک زیاده کوك صالان (جانبولاد اوغلی
علی بک) او زرینه یورومش وجانبولادک یکرمی بیک پیاده ویکرمی بیک آتلی اردوسنی
(اوروج) او ومه‌سنه پریشان ایتدیکنی بازیبور .

جلالیلر زماننده تکه لواسی اهالیسی ، عصیانده مدخلدار اولدینی محقق ایسه‌ده
نمودرجیه قدر رول اوینادقلویته دائز هنوز بروئیقة تاریخیه الده ایده مدم
جلالیلردن قلندر اوغلینک ، مانیاس کولی ساحلنده واولو آبادده نقاش پاشا ایله

وقوع بولان محاربه‌ده مغلوب اولمی اوزیریه معینته بر چوq سرکرده‌لر ایله برابر آنطالیه‌دن بیک کشی ایله اشتراك امدن (آغاچدن پیری) نامنده بر عاصینک‌ده بولندینی هامه‌ر تاریختنده بازیلیور.

خواجه نبی . — آنطالیه‌ده شرانپول جاده‌سنده مدفون اولان بوذات ، زنجیرلى خانک شمال طرفه متصل بر بنا انساسی صورتیله طول مدت فقرایه ملچا تأمین اینش و بنانک دیواریه بروجه آقی بوسوس کتابه تعليق اينشدرو .

كتابه ۴ «بومذکورات خواجه نینك اوافقك مصرفيه بیان ايدر. اوده [۱] لرك عددی نصف پاپوجچى دکانی ایله قرق اوچ بوجقدر . برنه اوده باشى ساکن اوله بغيراجرة هبرى يدى آيده يوز آچه كيرايه ويرله زياده اوتنلردن [۲] نيم آچه آنه اوده‌لر كراسدن قلمه قبوستك مصلغه [۳] قار ايچون آچه ۵۰۰ وصودكنه [۴] آچه ۳۰۰ مكتب خواجه‌سنه آچه ۹۰۰ ايکي يوز آچه‌سى تلاوت عم ايچون خليفه‌سنه آچه ۴۰۰ واسبار تبازارى [۵] مسجدى امامه آچه ۳۰۰ ومراد پاشا جامى مؤذننه هرجمه کونى دعا ايچون آچه ۱۰۰ ودکرمنلرده شيخسان جامى مؤذننه ۲۰۰ وسرای حرقنك تطهيرى ايچون آچه ۱۰۰ واوده‌لر يرنك [۶] اجاره سنه هر سنه آچه ۶۰ وآب خانه فراشنه آچه ۵۰۰ ومتوليسته آچه ۵۰۰ وفرا ايچون هر سنه اوچیز اللي آچه اتمك اولشدرله [۷] واولشدرنه آچه ۵۰ وخرج معقوله آچه ۹۰ ومشترك بوركى دکانشده حاصل اولن [۸] كرا رقيه صرف اوله وبنوم [۹] اوافقك متوليسي اوده‌لر باشه مشروط اولسون وهر کم بومذکورك خلاقه قصد ايدرسه حق تعالينك لعنته مستحق اوله آمين ياعين وحالا متولی حامی شعبان ذمنده محول وقفن [۱۰] قلتدى .

[۱] اوطيه .

[۲] اوطرورايلردن .

[۳] موصلق .

[۴] سو دوكنه .

[۵] حال حاضرده بواسمه بر محله موجود دکلدر .

[۶] اوطيه يرلېتك .

[۷] اولاشديريله .

[۸] اولان .

[۹] نيم .

وقنامه‌ده جالب دقت ایکی جهت وارد ر. بری، ضیاعه اوغرامق احتمالی قالدیرمچ
ایچون خواجه بجی و قنامه‌ستی کاغده دکل مرمره کتابه اوله رق یازوب و هر کسک اوفویه
بیله‌جکی بر محله تعلیق ایمسی، ایکنجیسی تغیر و تحریفدن مصون قاله بیلمسی ایچون،
فقرایه توزیع اوله جقاولان ۳۵۰ آچقی سازلری کبی رقهه یازمیوب یازی ایله یاز مسیدر.
حیفا کی بوده مراد پاشانک منظم اوقفه کی حمو اولنگه محکوم اولش و تأسیس ایندیکی
او جسم بنا، اون سنه مقدم بوس بتون خراب اولش و کتابه‌سی مسلم کتبخانه‌سنه دفن
ایله زیارتکاه اهل عبرت اولشدر.

مرحومک ولادتی ایله تاریخ وفاتی و سائزه سنه داڑھیچ برمعلومانه دسترس اوله مادی،
مصنفو آغا. — « دایه زاده »؛ تکلی لالا محمد پاشانک مخدومیدر. متفرق و قپوچی
باشی ایدی. ۱۰۰۴ ده سنان پاشا زاده محمد پاشایه داماد اولشدر. صوکره یکبجری
آغانی اولوب ۱۰۱۱ تاریخلرنده فوت اولشدر. والده‌سی سلطان محمدخان نالنک دایمسی
ایدی. کندیسی غایت عظمتپور ایمش.

آدم افندی. — سلطان مراد رابع زمانده غلطه مولوی تکیه‌ستک شیخی ایدی.
مشوی شریفک اک مغلق پارجه‌لری ترجمه ایلدیکنه کوره علم و فضیلتله ممتاز بر نادره وجود
اولدینی آکلاشیلیور.

۱۰۴۱ تاریخ هجری‌سنه غلطه مولویخانه سنه بوست نشین اولش و ۱۰۶۳ ده حج
شریف نیتیله مصره عنیت ایتش واوراده خسته‌لر و ففات ایتشدر. بوذات آنطالیه‌نکه
بلک زنکین و نفوذلی برخاندانه منسوب و علم و زهد و تقواچه مشهور ایدی.

[سفينة النافيه في ذكر خلفاء الطريقه العلية الملووه] نام ائدن بوذات حقنده بروجه آقی
معلومانی اقتباس ایدیبورم : آدم افندی آنطالیه‌نکه چاوش زاده خاندانی دیمکله معروفدر.
کندیلری ثروت و منال و صاحب حیث خانمانی و اتباع و عیال ایکن عنایت حضرت شیخ
[محمد زنجیر قیران] اولنگله بالکلیه ربوده محبت واراداتلری و آستان خدمت عليه‌لرنده
ملک نشاروینه خدمتکذارلری اولوب بعدوفات الوالدین اذن شیخ ایله سیز و سیاحتده
پخته و غامم محبت کنار طریقت و آغا زاده درسوخی افندی حایله‌لرنده حسن سلوکله
ین الفقرا اعلم و لطف سیرته عند اولی‌النی محترم و حصرت شیخ رسونخی عقبنده مقام

عالیزینه استخلاف بیوریلوب آدم صفو وقت اولمشدر . زماننده مجمع اصحاب ادب اولوب
بو تکیه بزم تکیه عشرتکده مندر
درویشلوز حضرت آدم دده مندر

فحواستجه تکیه سی جلوه کاه عارفان و عاشقان اولمشدر . اکثر جال دولت محب و مخلصه و سرپد
خالصلری اولوب هر صبح و شام ایکیوز قدر کزیده و پروردۀ پرمکین اولمدن خالی اولماشدره
مکاففات ظاهره و کرامات باهره ایله ذکر جیلاری و صیت کرم طبع و ولله آثار
انفاس جالیه و جلالیه لری عالمکیر اولمشدر . حتی افضل فضلاماً مصر شیخ الاسلام یحیی
افقی کی نادره مخلص عهد ارادتلری اولوب هریز مشارالیه حقنده « بد و مادرین
اورا کفته اند و زنه درحق آن پسند (ان هذا الا ملك کریم) شاید کفت . » تحقیق
لطیفه نماری معروض پیشگاه همنتری اولدقده « آن درحق یوسف صدیق عليه السلام
حسب المعرفه کفته نسوان ناقص اذعان مصراست و زنه اهل ادراک شامل و حزب انصاف
کامل آن جناب نبوت نصابرا مخدوم اکرم ملائکه کرام میکویند . » عبارت تعریض
اشارتلریه بیان نفس الامر بیورملری کوشزد شیخ الاسلام اولدقده (خنک فطنت سوی
صورت تاختیم . آدم مخدوم را نشناخیم .) مضمونی اعتراض مشحونیله اعتذار ایله مشدر .

بونک زماننده عامای عظامه مشایع کرام آردسنده هیچ بر کونا نفاق اولماش
اهل ظاهر و باطن بر زینه ایصنمشدی . روایت اولنور که : آدم افقی حضرت لریشک عادات
حسنه لری جیع اخوانیله هرسنه موسم کنارده سمت حصاره کیدردي . برکون بروجه
معاد شیخ افقی سمت ممهوده هریتی انساننده سر بوستانیان شاهی بعض مؤاخذاته
بولوب نای قدوملری شکست ایلدیکی منظور قطبانه لری اولنجه انکسار ایتش و حدته
مقر خلاقتلریه و جعله دو خانقه ای سد ایده و ک بر هفته مریداندن هیچ بر نی خارجه
چیقار ماش . تمام هفت سنده نای قدوم اولیایی شکست ایدیلان محلده سربستانک سربده بختی
شکسته اولدینی کورلشددر . اوکون شیخ حضرت لری حصاره طوغری عنیت امریغی
ویرمشدر . اشو و قمه معلوم هایون پادشاهی اولدقده حضرت شیخ کرامته حل ایله
قلبی تطمین ایچون طریقت علیه نک بحسب الشرع الشریف اتفضا ابدن حدود لریشک اقامتی
خلفای خواقه تقویض اولنش و ولایت و حکام مباشرتلری منع و امور شرعیه و سازه لرینه
مداخله اجانب دفع اولنق صورتیله اوصار عدیده اکیده اصدار اولنشددر .
كتاب مذکورده شیخ آدم افقی حقنده خیلی کرامات نقل ایدیلیبور . اهل مراق
مرا جمعت بیورسون .

عینی کتاب زیرده کی معلوماتی ده علاوه ایدیور : اول سیمرغ قاف قناعت و اسفانک
دیارلرنده اولان اوقف آبا و اجدادری فالضدن حصه لرینه اصابت ایدن مبلغ بهر سنه
ارسال وایصال اولندقده جله سفی فقرایه تفریق ایدوب کندولره ابهای جبه بیورمیوب
ارواح واقفین اسلامه اهدای فاتحه شریفه ایدوب املاک واقفانقدن دست رغبت شوی
ایدی . اکنزا بمقلمه بیضا سوار اولوب محل ازدحام خلاًقده تست ملامت فعل باز کونه
قلاشان وقاری متوی اولان عرضی دده حضرتلرین ارداف بیور رلایشن .

مشارالیه کبار علمای دارالدوله و سائره دن برجم غیر بیعتلری و تکاثر دعوات الزم
الاجابدن حاصل اولان عسرت یوزندن حج شریف بهانه سیله مصره طوغری توجه
ایدلش و مدت مدیده بلادمصریه اقامت ایمشن اولدینقدن مشیخت خانقه مصر کندیلرینه
عرض اونتدقده (زمانی خانقه ثابت بودم . بعدازین رباط سیارخواهم شد .) عنوانیله
استغفا و اعتذار ایده رک دارالخلافیه عودته وفات ایمشد .

مند کور کتابک روایته کوره نابوداولش بر جوق منظومه لری موجود ایسه ده بالکن
آتیده کی مناجاتلری ذکر ایله اکتفا ایدلشدر :

یارب عن تک حق . قورتاربزی نفس الدن . کمال نصرتک حق . قورتاربزی نفس الدن .
مقرم ذاتکه جاندن . آیرمه جانی جاناندن . حفظ ایله نفس و شیطاندن . قورتاربزی نفس الدن .
وارایم بن بندن سکا . کوسترسنی بنسز سکا . مست اولوبن قالم طاکا . قورتاربزی نفس الدن .
آدم آغلته بنی . توبه قبول ایت یاغنی . آل بنی ویر بکا سنی . قورتاربزی نفس الدن .

وفاسه دائعرسی ، فارسی و ترکی بر جوق مصراعلر سویلتمش ایسه ده بالکن آتیده کی
مصراعلک ذکریله اکتفا ایدلشدر :

« آدم دده من رقص ایده رک کردی جناه » سنه ۱۰۷۳ .

سماعخانه ادب نام ائده دیبورکه : آدم دده اون برخی عصر هجری مشایختدن اولوب
سلیس الکلام بر شاعر ایدی . هله تاریخلری غبطه رسان خاص و عام دینه جلک قدر رعنادر .
از جمله حافظ احمد پاشانک صدارته سویلدیکی شو : خاتم ۱۰۴۱ ، بحافظ آمده ۱۰۴۱
باظل حق ۱۰۴۱ ، محفوظ باد ۱۰۴۱ تاریخی سرویلری بیله انکشت برد هان حرمت
براقشدو .

اطاًهندندر ک شیخ الاسلام (بهائی افندی) مرحوم ددهدن سکبوش اما به ایشلردر. یرکون آدم دده قاری متویلوردن بردرویشی لاجل المصلحه بهائی افندی به کوندره اوده سن کیمسک؛ دیه سورار. درویشه : آدم دده نک قاریسیم . دینجه قوجه بهائی همان : خوش کلدک حوا آنا. دیه رک بذل کوی ظرافت اولمشلردر.

علم عقبایه ارتحاللرنده کندی تربه کرده لری اولان شعرادن محمد عرضی نتاری نام شاعر لک : « دکلدر دور آدم پکدی بودور محمددر ». مصرع بر جستسی هم مشارالیهک ارتحالنه وهم ده خلفنک مشیخته بر تاریخ لطیفرد .

آنطالیه نک مسلم کتبخانه سنده کندی خط دستیه بر دیوانی موجود ایکن یقین بر زمانده اوره دن غائب اولدینی دیوانی کورنلردن ایشیتم. بوخصوص جداً ضایعاتندو. آدم دده خیرات و حسناته مائل اولدیندن و قفلری ده چوقدر . زیرده ک وقنانه مشارالیهک اولوب تبرکاً درج ایدیورم :

[اوژون بر مقدمه دن صوکره] دیبورکه : ایدی بومقدمه واجب القبولی اذعان وکله تقوی المدلولی اقان ایدوب خصائیل حمیده ایله مشرف و فضائل پسندیده ایله مشتف محروسه غلطه خارجنده اسکندر پاشا زاویه سنده طریقت مولویمه شیخ اولان قطب العارفین غوت السالکین طالب حسنات راغب مبرات مجمع العلوم مفخر القدوم منبع المحسن والشیم معدن الجبود والکرم حضرت آدم افندی ابن المرحوم محمد چاویش زید تقواه وفال مایتنه وقاکه برعنای عنز احتوای قول نجی علم ارا اذا مات ابن آدم انقطع عمله الاعن ثاث علم ينتفع به وولد صالح يدعوله وصدقة جارية علوم نافعه ایله آراسته وکامکار وولد صالح طالیقدار مشاهده جمال باکمال ایله خدای متعاله شناکار اولوب آنحق همت بی همتا و عنز بمت یکنایی احراز جود صدقه جاریه ده ساقیه دروننده جاریه اولملله بوکار خجسته آثارک ائممه عازم وامر جسمی المأثرک انجامنه جازم اولوب کافه اقاریر تبرعاتی جائزه و عامه تقاریر و تصرفاتی صحیت حائزه اولدونی حالمه بالنية الصافیه و الطیة الوافیه طرف باهر الشرفلرندن وجه آنی اوژره صدقه جاریه مؤبده سفی اقراره و شرانط صحیحة محلده سفی اصداره وبعده لاجل الابرام دعوایی رجوعه و لمصلحة الاحکام نزع مشروعه وکیل ایدوب عدول احرار مسلمین وفحول ابرار موحدین دن مظہر عوارف رب ودود حاج محمد دده ابن محمود و منظر آلاه رب اعلا حاج موسی دده ابن مصطفی شهادتلری

ايله بما هو نهج الثبوت شرعاً وكالق انبات ايدن عمدة قضاء الاسلام زبدة ولاة الامام
مقبول الا كابر والاعالي حسنة الايام والليل المحفوف بصنوف عواطف الله الملك المعبد
طلقي حسين افندى ابن محمود زيد عليه ودام فهمه مجلس شرع شريف شاعر المصادر
طالع ومحفل دين منيف راسخ الاوتاده لامع اولوب موكل موسى اليه اصبع الله سجاح
نعمه عليه حضرتلى ذكرى جانى وفقته لاجل الدعوى والتسجيل والاتمام امره الجزيل
متولي نصب ايدوب توليق قبول ايدن بمختصر طريق مولوى درويش ولی بن على حضرلرنه
بالوكاه طوعاً اقرار صحيح وبالنيابة رغبة اعتراف صريح ايدوب مؤکل مشاراليه انعم الله
عليه حضرتلى صفحه کهان ماتم نشان ولوحة جهان هم فشان اوزرده كل من عليها فان
قتضا حرياتى كلک فلك تحرير ايدوب هرکس موطن اصلی و مکین ازلى اولان اقلیم
عدمه عود ایلسی امر ضروري اولدینغى تدر و نیچه ایام زنده نام اولوب ان آثارنا تدل
علينا فانظروا بعدنا الى الانمار مضمون سعادت شعارن تفكير ايلیوب بوباده عقار مدي
الدهور والاعوام برقرار اولمله اختيار ايدوب لن سناوالبر حتى تستفقو ما تحبون وفتحجه
افسن اموال واطيب منالدن اولوب ذكرى آتى وفنك صدورنه دكين يدنه وتصراقدنه
بلامن اجم ولا منازع ولا مشارک ملك محض وحق صرف اولوب ولايت آناظوليه لواء
تكده مدینه آنطالىده خارج قلمده اهدار اولان سوقده واقع مکانشده کنديلريته اتما
وانساب ايله تحديدن ويكانه اولمله توبيخن مستقنى جار کوشه دیوار بپولی وجارسو
اعقوار قبوي و هنبوئي لا جوردی رنکين وغایت اعتدالده مانند قبه ارين طقوز قبانی
مشتمل جميع برازستانى داخليه وخارجيه علویه وسفليه ما ذكر او لم يذكر كافه حقوق
ومشتغلات ومرافق وعامة منافع ومنسوبات وطرائق ايله حسبة لله المظيم وابتقاء لمرضات
الرب الرحيم يوم لا ينفع مال ولا بنون وقف صحيح ايله وقف وصدقة وتخليد وحبس
صريح ايله حبس وتسليل وتأييد ايدوب فارغاً عن الشواغل والموانع متولي عذر كوزه
تسليم ايدوب اولداخى وقتت او زره تسلم ايلدوکندن صوکره واقت موسى اليه احسن الله
ايله حضرتلى شويله شرط وتنصيص ايلديلرک ذكر اولنان جميع برازستان اجر مثلی
ايله ايجار اولنه وحاصل ريع وغله ويريم وفضله سدن بعد التعميم يومي بشن آچه جهت
توليت اوله ومتولي دخن ابن صلي وبخل هنرى عمدة الحاديم الكرام زبدة الكباء الفخام
سيد احمد افندى اولاً بعده فسيح الله عمره وابده موسى اليه سيد احمد افدينك اصالح
وارشد ابناس وابناء وابنائى ماتعاقبوا وتناسلوا وتناوبوا بطنأ بعد بطن وقررتا ارقون متولي

اولاً بعد هم مدینه آنطالیه د داخل قلمه ده طریقه مولویه ایجون معده زاویه ده اجرای طریق مولوی و نشر معانی متوی ایدن شیخ سالک طریقت و پیر معرفت و حقیقت آنها زاوية من بوده فقرارسندن تولیته اصلاح و ارشدی وظیفه مذکوره ایله متولی نصب ایدوب هم جرا عزل و نصب تولیته زاوية مذکوره ده جالس سجاده ارشاد و متوجه ناج مشیخت و اجهاد او لئه مفوض اوله و یومی ایکی آچه وظیفه ایله بر مقدم و مستقیم و خائف عذاب الیم بر کشنه نصب متولی ایله جای او لوب هر رأس شهر جم غله ایدوب متولی به تسلیم ایله و هنل و نصب و جبایت متولی او لئه مفوض اوله و یعنی شویله شرط ایلدیکی غله وقف مذکوره دن یومی ایکیش آچه وظیفه ایله مدینه آنطالیه د ذکر او لنان زاوية مولویه ده ساکن فقارای طریقت مولویه دن اهل قرآن و مجدد بشن نفر کمسنه لر زاوية مذکوره ده صرحوم قطب العارفین شیخ مصطفی افندی قدس روحه تربه شریفه لرنده بعد اداء صلوة الصبح مجتمعین اولدقلری حاله قرآن عظیم الشان و فرقان جلی البرهان دن برجزه شریف بالتریل تلاوت ایدوب بعد الدعا نوابی صرحوم مومی ایله شیخ مصطفی افندی روحه اهدا ایده لر و یعنی مدینه آنطالیه ده صرحوم تکلی محمد پاشا جامع شریفته امام و مؤذن و معرف و قیم او لئه و یعنی مدینه آنطالیه ده صرحوم جلال جلی تربه سنده موقد قدیل جما بشن نفر اهل قرآن و تجوید جامع مذکوره ده بعد اداء الصلوة الظہر مجتمعین اولدقلری حاله قرآن مجیددن برجزه شریف قرائت ایدوب بعد الدعا نوابی صرحوم مشارا لیه جلال جلی روحه و سائر ارواح مؤمنین و مؤمنات اهدا ایدوب هر برینه غله وقف مذکوره دن یومی ایکیش آچه وظیفه ویریله و یعنی قاعده آنطالیه ده واقع جامع عتبده امام و خطیب و مؤذن و معرف و قیم او لئه و فقارای مولویه دن بری جما بشن نفر اهل قرآن جامع عتنق مذکوره بعد اداء صلوة العصر مجتمعین اولدقلری حاله فرقان ساطع النیامند هر بری برجزه شریف او قویوب برجزه شریفه نک نوابی بعد الدعا فخر انیسا سید اصفیار وح و قتو حلیسه وال کرام و اصحاب ذوی الاحترام لرینک ارواح طیبه لرینه اهدا ایده لر و درت جزء شریفه باقی نک نوابی دخی واقف مشارا لیک و والدینک ارواحه اهدا ایدوب كذلك هر بری غله مذکوره دن یومی ایکیش آچه و متصرف اولا و مواضع ثلثه مذکوره ده تلاوت او لنان اجزاء شریفه کیف ماتفاق قرأت او لئیوب اول اجزاء دن آخره دکین علی الولاء تلاوت او لئوب عند الحرم آخر سوره والضحى دن عند الفرا تکییر ایله تکییر و ختم او لئوب آخره دعاه ختم معهود او لنه و ذکر او لنان اجزاء ک ایکیسی بر کمسنه ده جم او لیه آنحق هر برینی بر کمسنه تلاوت

ایله و ذکر اولنان مؤذنلر و معرفلر و موقد قدیل اهل قرآن اوملاری شرطدره.
 اولنار ایسه ناظر وقف و متولی وقف معرفلر ایله بر راهل قرآن توجیه اولنه بعده
 مذکوروندن مستعد ظهور ایلدکده آکا توجیه اولنه ویومی اوچ آچه ایله حاج دده دیتکله
 معروف مظہر الطاف صمد درویش محمد مواضع ثالثه مذکوره ده تلاوته اعداد اولنان
 اجزاء شریفه؟ حافظ واوقات ثالثه مشروحده اجزا خوانان اوفرلرینه نقطه جی اوlobe
 قرأئت اجزایه حاضر اوlobe من غیر عذر شرعی تکاسل واهال ایدنلری متولی وقفه
 اعلام ایله تاکه ایام تکاسل واهالک وظیفه‌ی ویرلیه وینه شرط ایلدیلر که کندیلری
 حیوتنه اولدیق، وقف مذکورک جلی وخفی جیع اموریته ناظر اوله لر بعد اطال الله عمره
 وایده مدنیه آنطالیه ده زاویه مذکوره ده سجاده نشین طریقت مولویه اولا شیخ سالک
 یومی ایکی آچه وظیفه ایله وقف مذکوره هلم جراً ناظر اوlobe متولی وقف مذکورک
 جال ودقیق جیع اموریته نظارت ایده ویته شرط ایلدیلر که بعد المصارف المشروحة زاوید
 غله وقف مذکوردن یومی اون آچه صلیبیه کریمه محترمہ‌ی فیخر الخدرات زخر الموقرات
 کامله خاتونه بعده اولاد ذکور واولاد اولاد ذکورینه واولاد اولاد اولاد ذکورنه
 ماتناسلوا بطنًا بعد بطن ویرلیه .

بوندن سکره زوائده‌له مذکوره دن فضله سنه نجبل هکرمی موئیه سید احمد اقدی
 متصرف اولا بعده مشارالیه سید احمد اقدینک اولاد ذکوری واولاد اولاد ذکوری
 واولاد اولاد اولاد ذکوری ماتما تووا بطنًا بعد بطن متصرفلر اولالر الى الانفرض
 بعدهم موئیه کامله خاتونک منوال مشروح اوژره اولاد ذکوری ماتنا وبوا بطنًا بعد
 بطن الى الانفرض متصرف اولالر بعدهم مراراً ذکر اولنان زاویه ده فقراء مولویه
 مؤناته صرف اولنه ویوماً فی الدھر و زماناً من المھر شروط مشروحتک اختلاف
 زمانیله رعایتی متعدده وعياذ بالله آشوب اوایله زاویه مذکوره ده طائفه مذکوره نک
 سکناده حاللری متکدره اوlobe فقراء مذکوره دن برفرد اوledge زمان مطلقاً فقرایه
 صرف اولنه .

وینه شویله شرط ایلدیلر که واقف موئیه ادام الله عمره واحسن الیه حضرتلری
 حیوتنه دائم وصحته قائم اولدقلنجه وقف مذکورک تبدیل شروط وتفیری وقلیل
 ضوابط و تکثیری مدةً بعد اخری وحسب ما یردی ویرضی ید کریمه لرنده اولاً بوكلامی تمام
 وبووجهه انعام اولدقده متولی مذکوره دخی وکیل مذکوری وجهاً تصدق وشفاعاً
 تحقیق ایلد وکندن سکره وکیل حیدالحسال غب آنام ذلك المقال تبدیل وفاق بالجدال

ايدوب وقف عقار مقدادى ابرار امام مختار منبع الرأى والآثار سراج الامة في امامطة ديا
جيزر بدعة لاشرار كاشف الغمة ساطع الانوار ابوحنيفه نعيمان بن ثابت عليه ورحمة الله في كل
آن بعدد التوابت فتدبره صحيح اولوب

وحردو وقع الحكم والانهاد عليه وكفى بالله شهيداً في اليوم الرابع السادس عشر من شهر جمادى الآخرة سنة تسع وسبعين ألف من هجرة من له العز والشرف ١٠٥٩.

ذیرنده مندرج شهود الحالدن آکلادیغمزه کوره آدم اقدينه ددهسي درويش مصطفى نامنده برذاندر . باباسی محمد چاوش ، مخدومی سید احمد اقری و کریمه محترمی کامله خاتوندر . سلاطینی آلطالیله ده الیوم موجوددر . حال حاضرده بدستاندن بر اثر موجود دکلدر . روایته نظرآ و قفنامه ده مذکور اولان بدستان ، بلک اسکی بزمانده کاملاً یانمش واقعاضی بالی بلک ایله یوکسک جامع شریفلرک قبله می قربنده کوست لکدده در .

بناءً عليه شرط وافقن هیچ بریسی اجرا ایدله مکده در .

صنعت معماری نقطه نظردن پک لطیف و دلربا اولان مولوی تکه‌سی؛ بوكون درویشاندن محروم، خراب بر حاله اولوب آنچق آیده ییلهه اهل مرقادن بر زائمه قارشی اظهار ماتم و تأثر اینگکده در.

مذکور و قنامه لردن بشقه ۱۰۰۳ تاریخ هجریسنده یازمش ، آنطالیه نک جامع عتیق
 محله سی ساکنلرندن السید سلیمان افندی ابن السید طورمش افندی نام ذاتک برو قنامه سنی
 کورسیورز . بونده الحاج جعفر آغادن اشترا اولنان ، برطر فدن تخته بازاری و برطر فدن
 خواجه بنی اوطنلری و برطر فدن الحاج ابو بکر منزلی و دردنجی طرفدن ده طریق عام ایله
 محدود فوقانی و تختانی ۶۶ باب اوطنلی خان و ماء جاری و داخل قبوده واقع آلتی باب
 دکان برده و افتک آیروجه پر نجح خانی کندیسنه مشروط اوله رق بر مدرسه بنا اینش
 اولدینی آکلاشیلور .

بوکون (زنگیری خانی) توسیم اولنن بوبنای جسم ، موقعی حسیله خیلی بر مبنی تأمین ایدیبورده هر نصلسه صور زمانه او غراییله رق تملک ایندیرلش و مدرسه انفراض بولشدرا .

برنج خانک ایسه چوقدن پلاوی پیشمش و بوغازدن کچیرلشدۀ .
کذا ۱۲۳۶ سال هجریه استانبولده یازلش ، اسبق شیخ الحرم ابوبکر پاشابن ابراهیم

آغا ابن عبدالرحمن آغا وقنامه سفی کورییووزکه بونده واقفك آنطالیه ده منزل کبر قربنده
محمدآ بنا ایدیکی مکتبه عائد اولمک او زره اوچ دکرمن ، ۴۹ اوطه ، ۵ باخچه ۴۴ دکان
کوستربیلیور . بومذ کوراتند حاصل اولان پاده دن مکتب خواجه سنه یومی ۴۰ آخچه
و خلیفه سنه یعنی بوابته ۱۴ آخچه و حسن خط معلمته یومی ۴ آخچه ویرلسی مشرو ملدر.
شول شرطیله که صیاندن هفتالک عنوانیله هیچ برپاره آنمه جقدر . محتاج اولان مکتب
صیاندن ھر سنه یکریسی بالفرقی باراملک اولمک او زره بر رقبان بر قرمزی کله پوش
و بر آنطالیه قوشانی تو زیع او لجه کبی اوچ آیدن برو مکتبه دوام ایدن دیکرشا کر دانده
آنحق بر پاپوش ایله بر کله پوش ویریله جکدر . باراملک البسی او لهرق خواجه یه
بیک و خلیفه سنه بشیوز آخچه ویریلور . بومکتبین بشقه او قاق تفک خیراته صرف ایدملق
ایجون آیرو جه بر مبلغ تخصیص ایدلشدرا .

مکتب متولیسی واقفك برادر زاده سی مدرسیندن اسماعیل افندی ابن عنمان آغا
نامنده بزادات کوستربیلیور . بومکتبه عائد او قاف ده اوره دن غائب ولدینی کبی مکتبک بری
بیله تعین ایدیله میور .

آنطالیه ده موجود اولان او قافک نه حاله کیدیکنی مختصر آ کوسترمک او زره کوره
بیلدیکم اسکی و قفناهملری عبرت مؤزره اولمک ایجون - بالایه درج ایدم . بر قسم وقنامه
ایسه بسبتون اوره دن غائب اولمشدرا .

مصطفي پاشا — بوده تکلی اولوب اصلبل عاصمه ده بالتفیض او زاده کتخدان بعده
میراخور ثانی و ۱۰۴۸ ده میراخور اول اولمشدرا . [۱] ۱۰۵۱ ده یکیچری آغاسی اولوب
او سنه ذی القعده سنده ارضروم بکلریکیسی اولمشدی . ۱۰۵۳ ده آناطولی وايرتسی سنه
مرعش و آزمدت صکره تکرار آناطولی والیسی اولوب ۱۰۵۶ ده وزیر ثالث ، ۱۰۵۷ ،
بوسنه وايرتسی سنه روم ایلی والیسی و ۱۰۵۹ ده رجبنده قبودان دریا و وکالت روم ایلی والیسی
او اولمشدرا . ۱۰۶۲ ده سیواس وبعده بوسنه والیسی ۷۲ سنه لرنده ایک دفعه شام والیسی
و ۷۴ ده دیار بکر والیسی اولوب بعده مقاعد اولمش و ۱۰۸۳ ده ارتحال دار بقا ایلشدرا .
کندیسی مدبر ، معتدل بر پیر روشن ضمیر ایدی .

[۱] میراخور اول مقام اجهه دن مایلیکی . قبو کتخدالفیله میراخور ثانیده بوكس
بولونوردی . حق بمقامدن وزیر و بر قنبره صدراعظم اولان ده اولمشدرا .

عثمان آغا — بوكا خزبته دار عثمان آغا ديرلر . کندیسی آنطالیه لیدر . اولا حلب
محصلی صوبکره (۱۱۰۶) ده وزیر قپوجلو کتخداسی بعده میراخور ثانی و صوکره باش
باقی ۱۱۱۰ ده تقطیع حدود مأموری و ۱۱۱۴ ده چاوش باشی و او آرق صدارت کتخداسی
و کلی و ۱۱۱۶ رجینه میراخور اول ۱۱۱۶ شعبان شده صدارت کتخداسی اولدی .
۱۱۱۷ ده ثانیاً چاوش باشی ، ۱۱۱۸ ده میراخور اول او لوپ بلک آزمدت ده معزول قالمشدر .
۱۱۲۳ ده میراخور اول اولدیسده او نه ذی القعده سنه وفات ایتمشد . مخدومی
صدوردن اسماعیل افندیدر .

آنطالیه لیلی حسین آغا — برادری عثمان آغالك صدارت کتخدالفنده (۱۱۲۲) ده
سپاهیلر اغاسی وبعده ترسانه عاصمه امینی ایدی . آنچق خاتی تین اینکله ۱۱۲۷ ده
مالگوسه يه نفی ایدیلوپ قتل اولمیشد . باشی عبرة لساورین حریق میدانه قولمیشد .
ظولمه باعچجه ده جاقز دده مسجدنی تجدید ایله بر جامع یایشدی . کریمه سی فاطمه خانم
دنخی صاحبة خیرات ایدی .

لا لا محمد پاشا — بونک حقنده قاموس آلام بروجه آنی معلومات ویریور :
سلطان محمد خان ثالث دورنده مسند صدارت عظماء بکن وزرادن او لوپ مغیسالی
برزیمک او غاییدر . مراد خان ثالث شهزاده لکلرنده ذمرة چاوشاندن او لوپ (شکلی
محمد چاوش) دینکله شهرت بولمیشد . مراد خانک جلوسوشنه حرم شریف تعمیراتی
کتابی ایله جانب حجازه عزیمت ایتش وبعده بعض مأموریتلرده بولهرق ۹۹۰ ده شهزاده
سلطان محمد خان مغیسالاً لواسه سایه انداز اولادقدم علمداران خدمتیله معیتلرنده بولنوب
حسن خدمت و صداقتی کورلکله شهزاده نکدادیسینک کریمه سیله تزوج ایتش و متعاقباً
وقوفدار وبعده شهزاده مشارالیه لا لا اولمش ایدی . (۱۰۰۳) ده سلطان محمد ثالث
جلوسلرنده وزرايه داخل او لوپ ۱۰۰۴ ده سنان پاشانک دردنجی عنانلندیه مهر صدارت
عهد سنه قفویض اولنش و آنچق برکره مقامنه نکیده بیلوپ شیرنچیه مبتلا او لغله نصیندن
اون کون صوکره آلتی اولاد برآقردق وفات ایتمشد . تاریخ نیمانک بردوايته کوره هم
لا لا محمد پاشا ۱۰۱۵ و دیگر روایته کوره (۱۰۰۴) ده وفات ایتمشد . کورولان قفلوت
تلریخینه نک معناسی آکلایه مدم . شیخ وفا جامی خطیر مسنه و نعیمه کوره فاتح جامع
شهریشنه جنازه سی قیلنقدن صوکره جوار ایوبنده محمد پاشای عتیق تربه سی یائشنه مدیون
او لوپ عادل و عفیف بر ذات ایدی .

بوروالرده دوران ایدن روایت کوره للا محمد پاشا ، شهزاده سلطان مراد خان ایله آنطالیه ده طول مدت اقامت ایش و سلطان محمد ثالث وفاتنده بورادن کیتمشلدرد . الان آنطالیه موجود و (محمد چاوش) اسمیله مسمی محله ، اشو للا محمد پاشا نامه او له رق تسمیه ایدلشن و تا او و قدن برو محافظه ایدلشن براسم اولدینی مقام استنها ده کوستربیورلر .

وقنامه سیله ترجمة حالي یوقاریده مذکور اولان آدم اقدینک پدری بولاا محمد پاشا اولدینی ده ادعا ایدلیور . کرک بولندة لری تاریخلرندن کرک آدم دده نک پدری محمد چاوش نامنه بر ذات اولدینی تصريح ایدلسندن طولاب بود عالره طوغری نظریله باقیله بیلیر .

اولامه پاشا — پجوي تاریخنده دیبورک : اولامه پاشا تک سنجاغی سپاهیلرندن برینک اوغلی ایدی . شاه اسماعیل خروجنده کندیسنه بیعت ایدوب شاه قولی اولشن و بعض محاربه لرده بهادرلر ایش اولدینگندن (یاوز اوغلان) شهریله معروفدر . سنی قرقه ایریشدیکنده ینه دیار رومه کله رک ۹۳۸ ده وزیر اعظم ابراهیم پاشایه حلول ایش و بزرمان بوسنه سنجاغی کندیسنه ویرلشدی . کندیسی شجیع و صاحب تدبیر اولدینگندن بر جوق یارادلقلر ایتشدر . آوستربیاده لیپو و قلعه سنه محصور ایکن شهید اولمشدر .

عینی تاریخک بشقه یرنده : ۹۴۰ ده اولامه پاشا سلطان بازید خان اول زمانه شیطان قولی خارجی یه اویش و تک ایلنده چاپ پادشاهیدن تمیارین قویوب قزیلباش اولمشدی . بالآخره حضرت پادشاهه دخالت ایش و بتلیس حکومتی کندیسنه ویرلشدیر دیبور .

تذکرة مشاهیر عنانیده دیبورک : اولامه پاشا تکه لیدر . سپاهیلردن اولوب شیطان قولی تابعلرندن قره بیق اوغلی ایکن و قعده سنه ایرانه قاجدی . شجاعقی حسیله ایران دولتی طرفندن استخدام اولنوب آذربایجان والیسی اولمشدر . (۹۳۷) ده ایران شاهی طهماسب علینه قام ایله حرث ایش و سلطان سلیمان خان حضرت تریسه هرض عبودیت و اطاعت ایلکله ۹۳۸ ده جانب سلطنت سنه دن آلدینی امداد ایله حرثه دوام ایتشدر . آنحقی قبریز شهری ایرانیسلر طرفندن ضبط اولنکله کندیسی مالک عنانیه یه کله رک محاربات و اقدمه اظهار صداقت ایتشدر و روان قسمته جانب سلطنت سنه دن تبریز و روان والیسی اولمشدر . (۹۴۱) ده بتلیس بکلر بکیسی اولوب شرفخان ایله محابه ایش و آنی قتل ایله مشدر . او سنه لصالحة روم ایلی یه سچوب متعاقباً بکلر بکی اولمشدر . آوستربیاده لیپو وه محاربه سنه

خدمته بوسنه محافظه ايلمشدر . ۹۰۵ سالنده يانوه محارب سنه حاضر بولنرق شهيد اوilmشدر . شجيع ، دلير ، مذر و صادق ايدي . دولته قارشي حسن خدماتي مسبوقدر . اوغلى استكيندر بکدر که آنك مخدومي شاعر غيري محمد چلي در . مشار اليه ۹۹۰ کنحلکنده فوت اوilmشدر .

شرف بن شمس الدین روجکی نک ۱۰۰۷ تاریخنده یازدیفی کردستان تاریخنده زیرده کی سلطرانه کورزیور ذ :

۹۳۸ درین سال اویله تکلو دو تبریز زساید اراده نمود که بخدمت شاه طهماسب آمد
بجای چوها سلطان صدر صدارت نشیند . شاه از غشور او واقف کشته بایلهار برسر او
روان شد و اویله از توجه شاهی آگاه کشد فرار نموده بطرف وان رفته اظهار اطاعت
باشتان خان گرد .

تاریخ مذکور ۹۰۳۹ و ۹۴۰ ساله‌ای وقوف ائمه باشادن خیلی بحث‌ایدیوره.
دوقتور فریچک کر دل تاریخی ترجمه‌سنج ۳۵۸ نمی‌صحیفه‌سنده باشادن
او زون بویلی بحث اینکدهدر.

هایه ر ترجمه سنه ۲۸ نجی کتابنده او لامه باشا حفظه ک معلوماتی خلاصه درج
ایدیبورز .

بايزيد ثانى هضرنده شیطان قولی عصیانی صره سنده تکدن ایرانه التجا ایدن اولامه وطن جدیدی حقنی سلطان سلیمانه صائمش ایدی . (٩٣٩ - ١٥٣٢) تاریخنے مصادف اولان (کونش) قلعه سنک محاصره سندن بر قاج کون مقدم اولامه پادشاهک الی اوپلک اوزره حضوره قبول ایدیلارك سنوی ایکی میلیون آفچه شخصیت [درت بوز بیک دوق] یله حسن کیف و بتیون بتلیس او اضیسی بکلر بکلرینه ده اولامه نک مالک حکومتی و خصوصاً آمامیه ، ذوالقدر ، سوریه ، دیاربکر بکلر بکلرینه ده اولامه ایشان قلمشیدی . قره مان ه بتلیسی تصرف ایده بیلصی ایچون اوکا معاونت ایله لری امر او نمیشدی . اولامه ف الواقع بتلیسی محاصره ایتش ایسده شرف بلک بر فرقه ایرانی ایله یتیشه رک رجمه اجبار ایدی . اولامه (٩٤٠ - ١٥٣٣) ده شرف بکی مغلوب ایله باشنى کشمشدو . بوکره وزیر ابراهیم یاشا بتلیس حکومتی متوفانک او غلی شمس الدین بک تووجه ایله اولامه بیه بشقه بر کوزله

منصب وعد ایلدی . بالآخره را لامه آذربایجان حکومته تعین او نشدر (۱۵۳۹) ده اولاده نیک فاسته ل . نوئوونک قوماندالغه تعین او لندیغی کوریوردز . سلطان سليمان حضرتler مختارستان سفریته کیدر کن اولاده پاشا بوسنے والیلکنده بولیوردی .

(۱۵۴۲ - ۹۴۹) سنه نده اولاده پاشا طرفدن بر جوق قامعه فتح او لندیغی کورولیور . (۱۵۴۷) ده ارضروم بکر بک اولهرق والیلکنده تعین ایدلشدز . بر مدت صوکره ترانسلوانیاده (لپا) حافظی ایدی . (۹۴۱) ده صدر اعظم او دوسي بغداد او زریشه بورودیک وقت هامه ر دیبورک : (۹۴۸ - ۹۵۵) ده بوسنه سنجاق بک ایدی . بغداد ایرانیلر آنده ایدی . حافظی عن اصل شکل اولان محمد بک بر اطاعت نامه کوندرمیش ولکن معینده کی عسکرلر هیضی آلهرق فاجش ایدی . بغداد بولجه ضبط اولدی .

مشهور آیاقلی کتبخانه محمد افندی کندیمی مفتی زاده طانلیوردی . بودات حقنده تاریخ جودتنه آتیده کی معلومات موجوددر : دور حیدیده سردفتر مشاهیر علماء آیاقلی کتبخانه دیومعروف اولان مفتی زاده السيد محمد افندی ایدی که آنطالیه مقتبسنک او غل اولوب علوم عالیه تحصیل وکلاات انسانیه تکمیل ایتدکن صکره (۱۱۴۶) تلویخنده در سعادته کلش ایسه ده بر مدت اعرج عثمان پاشا زاده احمد پاشا ایله طشره لرده دور و سفر ایده رک ۶۷ دن صکره آستانه ده استقرار ایشدر . روایت او نورکه دز-عا-ته ورودنده بر جهت امتحانه تصادف ایدوب آنچق جهت مرقومه متجزان اساتذه و قدمای مدرسیندن بینته توجیهی مصمم واپول عصیرده استادالملک و درس و کلی بولنان تأیفات مشهوره صاحبی قازآبادی احمد افندینک حضورنده لدی الامتحان بینک ترجیحی مطلوب طورسون بیانی درس خواجه لرینک بامتحان بالطبع ذات محدوده به منحصر اولهرق طلبه علوم شویله و مستلزم اولدینهندن بامتحان قازآبادی یا زلق او زرہ کندیسی- عرض ایمکله بامتحانیک افندی قازآبادی یه کیره رک امتحانه یا زلق او زرہ کندیسی- عرض ذواه منحصر اولدینه قازآبادی بروجه مشروع مدرسین کرامین واساتذه بنامدن بعض ذواه منحصر اولدینه کندیسینک انتبارسیاقنده بیان و تذکار ایلدیکنده محمد افندی « نم غرض جهت دکلر . بلکه ایعتبارسیاقنده بیان و تذکار ایلدیکنده محمد افندی « نم غرض جهت دکلر . بلکه باشقه عالم دیه جک فردیک وجودیگی اعتراف ایمک ایسته من بر معمظم اوللغه حضورنده بر

سوخته نک بولیه اثبات وجود لا قریدیسی تفوہه اجراسی کنده سنه غایت کران کله رک مجروح
محمد افندی به حدیث بیلدرمک ایچون «بک اعلا او غلم امتحانه کیر» دی به و خصت
ویرمش اولدیندن يوم موعود و معینه امتحانه اسانده ایله برابر افندی هموحی الله دخی
کله رک (اکان للناس عجیباً آن او خینا الى رجل مهم ان اند الناس). آیت کریمه سندن
درس کوستربلوب مطالمه ایه او طور دقلرنده چوق زمان مرور اینکسزین درس یامش
وارمی دیتلدیکی کی مفتی زاده محمد افندی مجلس امتحانه چیقه کلوب مقاز آبادی طرفین
النظام و آشوری دقت واهیام ایله در میان اولنان بونجه استئله دقیقه و ابحاث عینقه یه بالا
توائف جواب و بونجه کافه حقایق حکمیه و دقایق هر یه کنده سنده مستحضری و بر مکمل
کتبخانه کی هر نه آراییسه مضبوط و مدخلی اولدینفی کوره رک فاز آبادی دخی اعتراف
وانصافه مجبور اولدیندن مقام امتحانه موقع احترامه رفع ایله قادر شوسته آلوب اعن از
واکرامدن صکره سائر امتحان اوله جقلری جلبه عمدہ مبحث اولاد (آن) لفظت
ربطه دار بعض اسئله اراد اولندقده جمله سی دمبسته عجز و خیرت اولمعله ایشته بوملا
مبختی حل و تشریخ ایلدکن بشقه هر نه سؤال ایتمدسه بلا ترد جواب و بردی هه
دیرسکز. دیجه جمله سی آیاقلی کتبخانه نک فضلی اعتراف اینشتر و قاز آبادی کیفی
شیخ الاسلامه عرض ایله مفتی زاده حفنه حرمت و رعایت اولنسنی استدعا ایلمنش.
فاز آباد بدن صکره بتون میدان کنده سنه قالوب استاد الکل و فریدالعصر اوله رق منم
دیگر نیست داعیه سیله دهره استغنا ایدن بجه فحول فضلا و علامه عصر کیزین بجه اعظم
علمای حلقه درس فیضنده زانوزده استفاده اوله کلد کلری نهدن مقولدر.

شام علماندن اولوب مؤخرآ در سعاده کله رک تعلم و تدریس علوم ایله مشغول
اولان مشهود سفر جلاف غایت از کیادن حکیم مشهرب بر ذات اولوب آنجق رو مده علمای
یه قدر دعوا سنده بولنمی صدر اسبق متصرفی راغب پاشایه کران کلکله در سعادتندم آنکله
ماباحه ایتدیره جک و آنی بودعوای متعظمانه سندن واژکیه جک بر ذات تحریسنده بولنق
ایساده موجود لره کوهه میوب فقط آیاقلی کتبخانی کوزینه کس دیره رک مافی البانی آنکه
کشف و اخطار ایلدکن صکره بر کیجه مخصوصاً ایکیسی دعوت ایله برو آیت کریمه دنی
بحث آچرق ایکیسی طوتش دیردقده اوچ ساعت قدر ماباحه متد اولوب سفر جلیانی
هر مطرفه سوق سمند ماباحه ایتدیسے آیاقلی کتبخاندن مقابله صحیحه کور مکله (هذا واحداً

من المدما) ديو مشارايلهك بوجه قدرني اقرار واعترافيه برابر دو مده علم بولنديفني ده اعتراف الله مشدر .

محمد اقدي ۱۱۱۲ تاریخنده تولد ايوب يوز سنه عمر او لم شدر . (۶۷) ده مدرس و (۹۳) ده يک شهر ملاسي اولوب ۲۰۰ ده مکه پايمسي ، ۲۰۵ ده صدارت آناطولي پايمسي آوب ۲۱۱ ده بالفعل آناطولي قاضيسکري او له رق عرفی سني اکمال ايله انصاف ايند کدن صکره اون اين سنه صفرینك نصفنده وفات ايوب اسکدارده مسکينلر قربته دفن او نشدر . امور دينو به اصلاً صرف ذهن ايوب کافه اوقاتي نشر علوم و فتوه حصر ايتش و هر قده ماهر و عصرنده بي همتا بر فاضل متجر او له رق نجه علمادن عد اولانلر حضورنده شاکردي مقامده دکل ايکن اطوار و رفتاري تکلفدن آزاده درویش نهاد و پاك اعتقاد و صالح وظایف بر ذات کثير المحامد اولوب اقراني منفرض او لدقن بشقه کلبوي امها عيل اقدي و تأثار جرق غبد الله افندى کي مسلم علم اولان شاکر دانست دخني آرق سني آوب کيت شدر . آدن صکره در سعادته اول کبده بر ذات آياق باصمه دیغندن خاتمه علمای روم دنیلسه سزادر .

آنطاليل يکن محمد پاشا — سلطان محمود خان اول صدر اعظم لرنزدر . قدمای رجال دولتندن (کل بوسف) اقديبنك يکنی او لدیغندن (یکن) لقيله شهرت بولمشدر . بعض امامتلرده وازان جله استانبول کمرکی نظارتند بولندقدن صکره (۱۱۴۸) ده سفر هایيون انسانده مسند قائم مقامي يه نصب اولان کوبربيل نعمان ياشانك او غلى حافظ پاشا يه کتخدا اولمش و ۱۱۵۰ ده مشارايلهك يريته مسند قائم مقامي به تعين بیورلش و متعاقباً محسن زاده عبدالله پاشانك عزلی او زرينه مهر صدارت عهد سنه تسلیم او نشدي . او انساده روسيه و اوستريا يه قارشی بردن محاربه آجیلمقله عادت قدیه او زره سردار لقله عزیمت واردوي هایيونی مکمل و منتظم صورتده سوق ایده رک تدبیر و مهارتيله دشمندن برجوق قلاع ضبط واستداد او لپشي و حلول شتاده مظفرآ عودت ايوب التفات پادشاهي يه نائل اولدقن صکره (۱۱۵۱) سنه بيارنده يته اردوي هایونله سفر تدارکنده ايکن بعض حسودلرک غمزيله عزل او له رق ساقره تبعيد او لپشي و ۱۱۵۳ ده قديه بعده افر بیوزه و ۱۱۵۵ ده بو سنه ايلانه نصب او لپشدي ۱۱۵۷ ده نادر شاه جانبند بعض تجاوزات عهد شکنane کورمکله حين حاجته شرق سر عسکر لکنه مهبا اولق او زره آيدن ايلانه نقل او له رق او سنه آناطول الائچي والملكيله برابر قارص سر عسکر لکنه نصب

اوئنش و ۱۱۵۸ ده قارصه تعرض ایدن نادر شاهک اردوسته مقابله ایله مظفریت اردوی هایون طرفده ایکن بعض خونه نک عارفاری ارتکاب ایتملری او زینه اردوی هایونده آثار پریشانی رونما اولوب بوزغناه سبیت ویرلمنش و صاحب ترجمه او صرمه ده خسته او لدینه حاله بوجال مایوسیدت تزايد مرضنه سبب اولوب اوراده وفات ایتمشددر . مدت صدارتی اون درت بحق آیدر . شجیع ، غبور ، حمیت واستقامته متصف بر ذات اولوب آنچه ارباب کسالت وارتکابه قارشی حدت و غضبی زیاده اولمگله بوکروه لاپلخون پیچه محاذاته دوشمک قورقوسیله صدادتدن عنانه چاره بوله قلری کی قادر صده کی بوزغلنی اسبابی دخی تهیه ایتمشدرو .

احمد بن عمر از میری — علم و عرفان نصیبه دار بر ذات اولوب (تکلی) عمر اقدیستنک مخدومیدو . پدریله برابرا واده اختیارا قامت ایلدکلرندن (از میری) دیه تلقیب او لئیور سده آنطالیه لیدر .

آناری : [فتح المولى لشرح حزب المرضى] ، [فتح القوى لحرب النوى] ایله رؤبة الهدن باخت [نهاية المقال في مباحث الجمال] در . بونجی اثینی (۱۱۷۹) ده تأليف ایتمشددر . وفاته داڑ اولان تاریخنی الده ایدیله مدمی . پدری واعظ عمر اقدیستنک ده [حسن کاف] آتحصاری [نک] [روضات الجنان في اصول الاعنة ادات] نه [از هار الروضات] اسننده برشح ایله عوامل جدیده شرحی وارددر .

بالی پاشا . — آنطالیه لیدر : کندیمی اندون هایوندن بالتفیض امرادن او لمشددر . اوائل سلطان بازیز ثانیده وزیر قبه نشین اویشن وها سلطان کندیسته تزویج ایدلشددر . (۹۰۰) سالنده وفات ایتمشددر . آنطالیه ده بر جامع شریف بنا ایلدیکی کی در سعادتده دخی بر جامع شریف انسانه باسلامش ایسه ده وفاتی و قوعیه اثینی اکمال ایده همشدر . مذکور جامعده دفن ایدلشددر . مؤخرآ جامی ، خلیله سی اکمال ایده همشدر .

ها سلطان دخی ارتحالنده اوراده دفن ایدل دی .

کردستان تاریخنده دیبورکه : ۹۰۶ درین سال سلطان بازیز خان بالی بك را بهب وغارت ولایت له فرستاد بالی بك را بسیار برف و کثیر سرما کاری نساخته واسب و آدم پیشمار تلف کرده عود نمود .

وجھی چلی . — آنطالیه لیدر . متفرقه لردن اولوب ۱۰۱۹ ده وفات ایتمشددر . کندیسی شاهر ایسه ده اشمارنندن ولو قسمآ اولسون بر شی الله ایده هدم .

غمان بک آنطالیه امیری تکه بک احفادندن اولوب بر زمان آنطالیه بک ایدی .
محی الدین افندی . — (ضارب) تکه لیدر . کندیسی مدرسیندن اولوب ددویں
مقتیسی ایدی . فاضل بروذات ایسهده دائماً کیرلی البسه ایله کز ردی . سورة العامدة
« يوم لا ينفع ... الح » آیت کریمه سنی شرح ایده وک مستقل بر رسالتہ یازمشدر .
اسحق افندی . — تکه لیدر . بروسهده طریقت نقشبندیه یه عادی باشجی زاویه سنی
بنا ایلشدرا .

سلطان مراد خان نالث عصر نده وفات ایدوب تکیه سنی جوار نده دفن ایلشدرا .
حضرت داود دده . — آنطالیه ده جالس خلافت مولویه اولان سلیمان دده حضر تارینک
اوغلی اولوب فتوح ظاهره و علوم باطنده فائق اقران ایکن خدمت حضرت شیخ زنجیر
قیرانه منجدب اولغله بعدوفات المربي فراق و محبران سیلیه سیاحته چیقمش واولاً قونیه ده
واره رق اوراده بر قاج سنه قالد قدن صکره مک مکرمیه کیدو اوراده ده بزمت اقامت
وبعده قدس شریفه وارمی و صخرة الله جوار نده زاویه قدیمه مولویه ده قلمق فکر نده
پولوش قدره نامنه مشیخت نامه خانقه مصر توجیه ایلشن و اوراده الی اخر عمر ارشاد
مریدین وظیفه سیلیه قالمشدر .
قطعه آیه جمله اشعار ندندرا .

سلیمان روانک مورمسکینی اولوب داود مصاف دیونفسکده ذره پوش تجرد اول
بدندرتخت بر بادی خرد آصف کوکل مهری . بواساب سعادتله شه ملک تفرید اول
مشارالیه قرق سنه قدر بومشیخته بولوش و طقسان سنه عمر ایلشدرا .
حضرت داود حقنده فضلہ معلومات آلمق آزو بیوران ذوات ، سفینه النفالیه
ایکنچی جلدیه مراجعت بیورسون .

۱۰۱۰ تاریخ خلرنده وقوعه کلن ایران سفری هنگامنده عجملا ایله ایدیلان محارمه لرده
عجمله اسیر دوش رک شید ایلشن اولان ارضرومی بکربلی کوشه سفر پاشانک تکلی
اولدینی همامه ریزیبور سده ترجمہ حلقه دسترس اولنه مدی .
تاریخ تأییف بلی اولیان و عمری العباره اوله رق سربوش اسلام حقنده مدفانه بر رسالتہ
تألیف ایدن آنطالیه ایله تصادف ایدیبورز . بوزات مقدمه کتابده آنطالیه ایلدنی
وزماننده اهالی مسلمه سنک بنیاض ویاصاری طاقیه اوژرینه بنیاض ویایشل ویاخود سیاه
صاریق صارد قلریجی ریزیبور . سربوش بوطرزینه باقیلیرسنه مشارالیه اکن اولدغه

تیشان ذوات کرامّدن اولدینی آکلاشیلیور. رساله مذکوره یازمه او له رق آنطاله نک مسلم کتبخانه سنده در.

کذا : ۱۱۲۳ ده یکرمی یا پراقلی فقمند بررساله یازان (موسی بن محمد) نامنده بر ذات کودبیلور که بوده آنطالیه لی اولدینی یازیبور. رساله سی مسلم کتبخانه سنده در. ینه ۱۱۸۰ ده خطاط عثمان الانطالي نامنده صنعت خطده بد طول اصاچی بر ذات یتشمشدر. غایت ماهرانه استساح ایدیکی بر (آطمی) کتابی الیوم مسلم کتبخانه سنده کوربیورز. g. Schlumberger دن نقلاء [دیاتریدیس] تان یخنده آیدمه کی ذواتی اسلامیه تصادف ایدبیورز.

طرابلسلی لؤن — بو ذات طول مدت طرابلس شامده اقامت ایمتش اولدینگدن بویله براسم آمش ایسده وطن اصلیسی و محل ولادنی آنطالیدر. لؤن ۸۸۹ تاریخ میلادی سنده کرید بکنک آمیر الی صفتیله سیسام آطمی ضبط و جزیره مذکورده اقامت ایدن سر عسکر قسطنطی پاسپالاسی اسیر و جزار اثر بحر سفیدی تخریب ایله بیزانس حکومتی سنه لرجه تلاش و خوف ایچنده برآقشدرا.

لؤن ۹۰۰ سنه لینی آطمی ضبط ایتمشدرا. ایکی سنه صوکره بیزانس حکومتی ایم یوسک قومانداسی آشنده ۱۷۸ کمی و ۳۴۰۰۰ هر بلوه عسکریه او صرده کریده اقامت ایدن هر بلوه قارشی بر سفر آچش ایسده طاشوز آطمی جورانده و قوعه کلن محاربه هر بلوه اوله رق نتیجه لنتش اولدینگدن هر بلوه قومانداسی آشنده هجوملیعی برقات دها آرتیردیلر. (۹۰۴) سنه سنده (ایم یوس) دونناسی لینی آطمی جورانده طولا شمشده ایکن لؤن ۵۶ کمی ایله کله رک ترا کی وما کدونیا او زرینه هیوم و بیزانسک ایکنچی در جده حائز اهمیت اولان سلانیک شهری او کنده لنکرانداز او لشندرا. ۴۹۷ تموزنده و قوعه کلن بو محاصره ده لؤنه. قارشی شهر خلقی پک آز طیانه بیلمش و روایته نظر آ شهر ضبط او لندقدن صوکره لؤن یکرمی ایکی بیک کشی اسیر الرق کوتور مشدر. ۹۱۱ ده ایم یوس و سیسام سر عسکری رومانوسی ایله اون آرم سنده سیسام آطمی جوارنده قانلی بر محاربه و قوعه کلش ایسده آمیرالرک هر ایکی لؤنه قارشی مغلوب او لشندرا. آنطالیه لؤن ۸۸۹ دن ۹۲۴ سنه سنده قدر یعنی ۳۵ سنه مهادیا آق دکر زده هر کسه قارشو میدان او قویه رق غالیتدن غالیته، ظفر دن ظفره کشمکشدر که بحال گندیسک

بھرآ اولان اقتدار موقيته بردليلدر . نهايت ۹۲۴ ده آميرال (يووانيس دازينوس) . آطهله دکرى ايله بھرسفيدك يكانه قومانداني كسيلان لئني لمي اطهسي جوارنه مغلوب ايده رك مرکزى کريد اولان دکز قورصالنگنه خاچه جكمشدري . عيني تاریخ ، لئني صرت و خان وطن و ملت ديه ياد ايدبيور .

بولۇن حقنە هامەر تارىختىنده آتىدەكى سطرلر موجود ايسەدە اسىمى مذكوردىكىلدرە خرسقىياناقدىن مسلمان اولىش بر طرابلسى - طائفەسى هان كاملاً زنجى كولەردن مرکب - اللى دوت سفيهلك بر دونما ايله سلاپىكە يشاشدى . بو قورصان ، شهرى ھجوم ايله ضبط وغارت ايدى . اهالىسىنىڭ بر قىسى اسارتە كوتورلىدى ؟ دىكىر قىسى بوغازلاندى . متابقىسى آتىجىق يوز ليبرە آتون مقابلنە قورتلىدى .

بولۇنك ناسمنە وندە فتوحاتىن داير تاریخ اسلامىدە مع الاسف شىمىدى يەقدىر ھېيج بىر معلوماتە آصادف ايدەمم .

آنطالىيەلى ميخائيل - ميخائيل آنطالىيە طوغىمىشىدە . اون بىر زنجى عصرك ئىصفە طوغرى يەنى ۱۰۳۹ سنەلەنە استانبولە كىتمىش و قسطنطينيوس مونوماخوسك ۱۰۴۰ ده تأسيس ايتش اولىغى حقوق مكتىبىنە تحصىل ايله دعوا و كاتىنە بولۇشىدە . بالآخرە زراعت و مهندىسىلىك ھەس ايدەرك تکفوردۇ طاغنە زراعتە اشتقال ايتش و بورادە خىلى زىوت قازانمىشىدە . مامور اولقى هوسى كىنديسىنە اولىدىنى حالىدە ايمپراطور اوتجى قسطنطينيوس دوقاس ، اقتدارىنى تقدیر ايله استانبولە جلب ايدەرك ۱۰۵۹ دن ۱۰۶۷ يە قدر شوراي دولت و محكىمە اعضاڭىنە بولۇشىدە . ايمپراطور دردنجى رومانوس زمانىدە (۱۰۷۱-۱۰۶۷) ده ايدىلان حربلارده اردو مفتىشلىكىنە بولۇشىدە . ايمپراطور طوروس زمانىدە (۱۰۸۱) سنه سنه قدر خدمت ايتشىن و ايمپراطور طرقىدىن تىكە ماھ ستروس « قاضىسىكراك » رتبەسىلە تلطيف ايدىلش و بوصره لرده ميخائيل بىر فقاراخانە يابىدىرىمشىدە . بالآخرە رېسىك رتبەسى ده اجراز ايله مشىدە . (۱۰۷۲) ده ايمپراطورك امىرلە ميخائيل حقوق داير بىر كىتاب قىلمە آلدەنى كى فقاراخانەستك و صيتمانەسى دە يازمىشىدە . (۱۰۸۰) تارىختىنده (۱۰۳۴) دن (۱۰۷۹) سنه سنه قدر اولان و قوعاتى ئاطق بىر تارىخى دىنى اكىل ايتشىدە .

آنطاليه ده مدفون اولان اولان ذوات مشهوره :
 قلمه ايجنده و مولوي تكيمى يانشده قورقود سلطانك والده محترمه سنك تربه سی
 موجود اوlobe سنك منارنه زيرده كىكتابه او قوقدده در :
 كتابه ۵ هـ هذا قبر المرحومه المغفوره نكار خاتون بنت عبدالله وهى والدة السلطان
 قورقوبدن يا زيد خان وقد انتقلت الى رحمة الله فى شهر رمضان المبارك من سنة تهاتيه وتسعمائه .
 وفاتي ۹۰۸ در .

زاویه سی فوغله [۱] قريمسنده اوlobe اعشارى كندىسته عامل اولان (زنجير قيران)
 [۲] دىكله معروف بردات مولوپخانه ده ، كبار اهل الله دن اخي يوسف حضرتلىرى ايله
 اخي قيزى ، فرنك بابا ، كلشن دده ، باير اقدار بابا نام ذوات قلعه ده مدفون اولدقلرى
 كى خارج سودده دخى شيخ سنان ، شيخ شجاع الدين ، اورخان بابا ، آچيق باش ،
 خواجه نبى وتكملى اوغلی حاجى محمد آغا قبرلى موجودددر .

كورقود سلطانك قبرى دخى آنطاليه ده واسكله ده بولنان عرب جامع شريفتك آلتىدە
 اولدېنى اقواه ناسدە دوران ايدييودسده موجود اولان قبر طاشنك آلت طرف قېرىق
 وبارچى نابود اولدېنى جەته بوقبر حقندە بر كونا مطالعه درميان ايديله من . آنجق
 مشارالىه قورقود سلطانك آنطاليه ده مدفون اولىمى اىخاب ايدرسه ، هى حالدە والدە سنك
 يانشده اولىمى لازمەدن اولدېنى وسجىل ئەمانى ايله توارىخىڭ كافىسى ، قورقودڭ بروسدە مدفون
 بولندېنى يكزبان اولهرق ييان ايلدىلرندن اشبو دوايتىك يا كلش اولىمى محققى . بورادە
 اسى بىلنىيان دىكىر برداتك مدفى اولدېنى آكلاشىلدور . بىر دوايتە كوره بوقبر سلچوق
 پادشاهلرندن علامە الدينك عموجەسى شيخ جمال الدينىكدر .

[۱] ۱۲۸۴ تارىخىنده يازلىش بىر بارانه (قر خاتون) وقنى ذكر ايديبور . بوندە صدزۇ الدين
 بن شمس الدين بن حىين بن شيخ حافظ احمد بن عبداه بن جوماقىل دده سلسەنلىكى كوردم . (حافظ
 احمد ۱۲۵۵ ده وفات ايدين بىر ذاتىدە .) فقلەتك اسکى اسى (جوماقلو) اولدېنى و بورادە شيخ
 جوماقلو دده زاویه سى بولندېنى ۹۹۰ تارىخىلى بىر اعلامىن آكلاشىلدور . بىر اعلامىك ۸۴۹ تارىخىلى بىر
 بارانىن لىدىنە داۋىر بىر عباۋەسى ده موجودددر . دىكىر بىر فرمانىدە فقلە قىرىئىي استانوسك (كورن)
 تاقىچەستە نابغ اولدېنى يازىيپو . بىر فرمانىدە فقلەتك (بىك يىرى) اسىمەلە مسى اولدېنى يازىيپو .
 تارىخ فرمان ۱۲۴۱ در . بورادە فقلە مع آندىيانك سپاهىسى ئەمان ولد احمد اولدېنى يازىيپو .
 دىكىر بىر فرمانىدە آنطاليه قىساستە نابغ (كىك بىرى) قريمسنده اعزىز كرايدن (قىرعەشق بابا) تك
 زاویه سى بولندېنى كورپىورز . تارىخ فرمان ۱۲۳۵ در .
 [۲] زنجير قيرانك تادىغ وفات بىلى اولدېنى كى ترجمە حالت داۋىر شىمىدى ياقدر هېچچ بىر
 وشىقە الله ايده مەدم .

عاشق باشا زاده تاریخنده : شهزاده قورقوود ۸۷۲ ویا ۸۷۴ مه تولد ایشان اولوب
صاروخان والیسى ^{ایکن} تکه والیکن تغیندن مقبر او لهه رق مضره عنیت ^{و شعوذند}
تکرار صاروخان والیکن تصب او لههش و ۹۰۹ مه تکده افایدیلش و بروسه ده مدفووندروه
دیلوو ^ب

آخى يوجىك تربه سى كندى اسمىله مسى خەلسەنده در تربه برقاچ باصلامق طوبرائى
آلتىدە اولوب اوستىدە اوافق و تك قېلى بر تكىه موجوددر . اخى بوسفت كىملەرنە
اولدىيىقى و تارىخ وفاتى معلوم دكالىسىدە اتصالىنە قدىم بر مسجدك بولنسى و مسجد ايله
تربه آراسىنە ، اوزرى آيتاڭىرىسى يازىلى و نهاتىدە « عمر هذا جامع المبارك فى شهور سنه
شىع و اربعين و سنتا » عبارە سنك دلاتى وجىھلە (۶۴۷) تارىختك محكوك بولنسى و بىردد
تربىمك اوزرىنەك تكىه پىجرە سنك قورۇنىڭ سلاچوق سىستىمنە اولىسى (اخى يوسف)
حضر تلىينك سلاچوقىلردن اولدىيى آكلاشىلير .

ظئمه كوره اخى يوسف حضر تلىرى ، او تارىخىلرده آنطاولىنىك هر طرفه يايىتىلەرق
تىكىلەر انشا ایشان اولان اخىلە منسوب بىزاتىدۇ . اخىلە طرىقى علويك وبالخاسە
حسىنىكىك اساسى اوزىزىنە مؤسىسىد . اخىلە سلاچوقىل زمانىنە كال سربىتى ايله نشر
افكار ايمەلىي و مرىبىد نامە سلاطىن سلاچوقىھ طرقىدىن جامعلر ، مدرسلر ، تربەلر
انشا ايدىلش اولىسى علم و عرفاڭ سلاچوقىل نظرىنە بىك محترم طوتلىيغە دلات ايدر .
ان بىطوطە آنطاپىيە بىكلىكىنە اخىلە تصادف ايتىكى زىرە دىكى سطرلر ايله افادە
ايدىپور :

اخىل بىادر و مە ساكن ترگان اقوامنىك هر ولايت و بلده و قرييەنە موجوددر .
اجنبىيە ابراز رأفت و اطعامنە وايهاء حواجىنە مسارت ، جاباھىي تىشكىل و احجا و اعوان
ظلم و تعدى ايله بونلەرەن تىحاق ايدن اشرايى قتل و افاقا خصوصىنە بونلەك دىنیادە مئلى موقۇدرا ؛
اخىل ، غير متأهل و مجرد كنجىلردن ، اهل صناعت و سائەنەن بالاجماع كىندىلىرىنەن تىخان
ايتىكىرى آدمە اخلاق و بوجىتىه دخى (قتوه) تسمىيە ايدىلور . رئىس بىز زوايە انشا ايله
قابىچە و سائزە محتاب اولدىيى اشىيا ايله تغىرىش و فتادىل تعليق ايدر . رفقاتى كوندوۋە
استحصل اسباب معىشتە جالىشوب بعد العصر مكسوباتى رئىسە كتوورد . بونكە مىوه
و طعام و زاوېيىدە صرف اولان دېكىر موادى صاثون آلورل . او كون بلدەيە بىر مسافر
كلىور ايسە ، زاوېيلىرىنە مەمان ايدىلر . و بوالان شىلر ايله آكا ضيافت چىڭىلراو كىمسە

عوادتنه قدر آنلرک مسافری شالور، بر کیمسه کلدیکی حالت اکل طعام ایچون طوبلانوب
یمئلک بیولر، نفی ورقص ایدرلر و صبا حلین اجرای صفتنه کیده رک بعدالصرینه (کفه) قزاندقلویخی ریسنه کتودرلر . بونلره (فتیان) وریسلرینه ده (ناخی) نامی وریلور .
دنیاده آنلردن زیاده افعال جمیله صاحبی کوردمیم . علایه دن مانطالیه مواصلمزک ایکنیجی کونی باخیلردن بری مسافری بولندیم
مدرسه مدرسي (شهاب الدین حموی) یه کلهوک تورکه، مکالمه به باشلاדי اوزرنده فرسوده
لباس وباشنده چکدن قلنسوه وار ایدی .

نہ دیدیکنی بیله مدیکمین شیع : سنی ور فیقلیریکی ضیافت دعوت ایدیبور . دیمسیله
پیکی دیدم . ایخی کیتدی شیخه : بوآدم فقیردز . بزه ضیافت ایمک قدرنی بوقدره دیدم .
شیخ تبسم ایله بو ، اخیلرک ریسلرندن و قوندوره دیکیجیلرندن بزیدر . سخاکرم نفسین
الله بجولله . اهل صناعتند تھریباً ایکیوز رفیق بونی دیاسته انتخاب ایمسنه مبنی ضیافت
ایچون برزوايه انشا ایله کوندوز قزاندقلویخی کیجه صرف و اتفاق ایدرلر .
مدرسله بر لکده زاویه سنه کیدکه نفیس روم قالیچه رایله مفروش و عراق چامندن
بر جوق آویزه لر ایله منیع ایدی . مسافر او طه سنده بش عدد (یسوس) وار ایدی .
پیسوس : باقردن معمول چراغ پاییه تسمیه اولنورکه اوچ آماغی اولوب باشنده بولنان
پیته باقردن بز نوع قدیلک اوره سنده قیبل ایچون بز انبوب واردربه . بوقدیل اویعن
ایچون یانگی ایله طولدیزیلور . ویانه یاغ ایله ملو باقر اوچن وضعن اولنوره . او راده قیبل دوزلتمک
ایچون مقراض ده موجودد . اخیلردن بزی بوقدیله باقار و کندوسنه چراخی دنیلور .
لوراده کنجلردن بورکروه تشکیل صفوون ایده رک آرقه لرنده (قبا) دن لباس و آیا قلندرنه
مست بولنور . هر برینک بلنده اولان کمره ایکی زواع طولنده بزر یچاق آصلیدر .
باشرنده صوفدن بیاض قلنسوه و تیه سنده بزر زاع طولنده وایکی پار مق عرضنده بر طیلسن
بر جو پدر .

بونلر طوبلاندقیاری وقت ، هر بری قلنسوه سنی چیقاروب اوکنه قویار . باشنده
(زردخانی) دن یاخود سائزدن معمول و منظره سی کوزل یشقه بر قلنسوه قالور . اجتماع کاهلری
و سلطنه مسافرینه مخصوص بر پیکه واردید . بز محلسلرینه کیر نجھه ، بر جوق یمکله میوه
و بطنانی کتوروب بعده غنا ورقصه باشلا دیلر . بونلرک حالی جالب تمحی فوقي العاده
و باخصوص ساحت وعلو جنابری حقنده حریت دها زیاده در . دیبور .

ابن بطوطه بو اخیل آناطولینک هر طرفه برو زاویه تشکیل استدکاری و تربه‌رنده
(اخی) کلمی پک چوچ قولاندیشی یازیبور. اخی سان، اخی طومان، اخی جادوق
اخی جابی، اخی طوغرال، اخی الوان، یشیل اخی، اخی یوسف و ساڑه کبی.

ابن بطوطه بعد از هجره تسبیحاً ۷۳۵ سنه رونده آنطاپیه زیارت ایمشد.

شیخ شجاع الدین حضرت لرینک تربه‌سی ده کندی اسمیله مسمی محله‌سنه اولوب
طوبراق آتنده خیلی درینده یولنیور.

سملک منارنده کتابه بولندیه ایچون حقنده بر فکر صحیح در میان ایدیله من. اوستنده
بولنان قدیم کاری برسجدک قبو دیوارینه مرکوز آنیده کی کتابه موجود در.

کتابه ۲۹: تبرع بعمادة هذا التربة العبد بن الصعيفين المحتاج رحمة الله تعالى | | | | واخوه | | | |
بن عبدالله فی سنة ست ثائین وستایه.

کتابه ده شیخ شجاع الدینه داڑ بر لفظه تصادف ایدلیور. اسملوی او قوه میان ایکی
قارداش اسملوی یازیبور. شوقدار وارکه ۶۳۶ تاریخندن تربه‌نک پک قدیم اولدینی
آکلاشیلیور.

مولانا نکیه‌سی قربنده بولنان منظم وام امواری تربه‌نک قبوسی او زرنده دخی بر
کتابه دن آکلاشیلیه یقه کوره، تربه ۷۷۷ تاریخنده محمد بن محمود بن یونس طرفدن
پایپشدر. تربه‌ده چلیاندن زنجیر قیران محمد افندی [بوراده کی دوایته نظرآ زنجیر قیران
مصلطفی افندی]. روایته کوره مصروفن کله محمد افندی واحد افندی اسمنده مشایخ
حضراتی مدفون و اشبو ذواتن الا ک قدملیسی محمد افندی اولدینی روایت اوییور.

اخی قیزی. — داخل سورده اخی قیزی محله‌سنه مدفوندرو. تربه قبوسنه
آنیده کی کتابه محمر ردد:

کتابه ۶: تربه بنت اخی اولمشدی خراب مهجور بولدی تعبیر ایله تزین او محل بزنوو.
بویله ذکر ایلدی تاریخنی ادب شود. زاویه اخی قیزی عجب اولدی مصمور (۱۴۳۵)
اخی قیزی تربه‌ی بسیط اوله رق پایپش ایسه ده قبری او زرنده بر متنه طولنده بر
مر مر ظاشی موجود اولوب بر طرفده ایکی و دیگر طرفده ایکی سطر لاق بر بازی ایله
وعربی العباده بر موعظه وارددر. نهایتده (۸۴۰) او اختر وجب یازیبور.
کلشان دده. — جامع عتیق محله‌سنه مدفون اولوب کتابه‌ی پوقدار. حقنده کی
معلومات مفقوددر.

بایر اقدار بایا . — قلمه قپوسنک ایکی قپو آرم سمندہ مدفون ایکن کودیلان لزوم اویزیرینه قلمه قپوسنک هدم مندہ ، بقیة عظامی ۱۳۳۴ تاریخ رومی سمندہ پاشا جامع شریفی قربتہ نقل ایدلشدر .

آجیق باش . — میدان اوکنندہ کوسا احمد افندی نک تکیہ سمندہ مدفون در . ترجمہ حالتہ دائر معلومات یوقدر .

شيخ جمال الدین . — روایتہ کورہ اسکله ده بولنان عرب جامع شریفی آلتندہ مدفون در . آنطالیہ متصرفی ایکن ۱۳۲۹ تاریخ رومی سمندہ وفات ایدن عبداله صبری بک ده آنطالیہ ده مدفون در . صبری بک وطن برور اولنگله برابر شاعر ایدی . اشعاری عمومیتہ لطیف و حزن آوردو . کنڈیسی امور معارفہ فوق العادہ اهتماکار خلوق و صاحب فضیلت بر ذات ایدی .

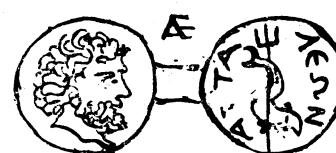
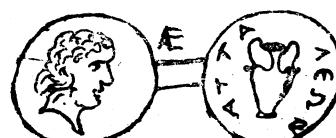
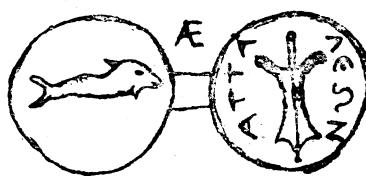
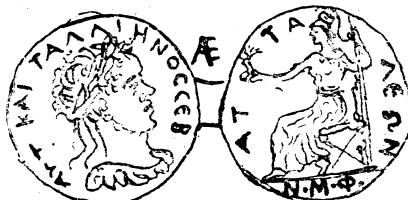
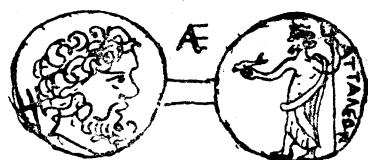
(اسمہ ای باد صبا او خشامہ دون ھر برینی بو سیاه طبر راغہ دفن ایتدی وطن برادینی) میتی جملہ اشعار ندندر .

۱۳۳۰ سمندہ مسافر آنطالیہ تشریف ایدن جواد بک بورادہ مدفون در . کنڈیسی عن اصل روم ایلی شرقیہ سلوی قصبه می اشرافت دن نجاتی افندی نک او غلبیدر . (۱۷۷۸) سنہ رومی سمندہ سلوی بده تولد ایمش و ۹۳ روس محارب سمندہ ھالہ سیہ استانبولہ ھجرت ایمشدرو . مقدمات علومی استانبولہ کورمزک مکتب ملکیہ کیمپن و اورادن شہادت نامہ ایله جیقمشدر . اوج سنہ قدر خارجیہ نظاری ترجمہ قلمنہ دوام ایله هش واوصرہ ده ماین ھایونجہ خلوق بر ذات آرائندی گندن مکتب ادارہ سمنک توصیہ سیلہ ماین کتابتہ تعین او لمنشدر . ۳۱۷ سنہ سمندہ قدر بورادہ بولند قدن صوکرہ سمنک او اخیرینہ طوغری قدس شریف متصرف فلکہ تعین او لمنش و آلتی محلہ متصرف فلک ایدوب بعدہ آنقرہ ولایتہ والی و بش بحق سنہ قدر اورادہ قالوب ۳۲۳ ده قونیہ ولایتہ تعین او لمنشدر . اورادہ ایکن ۳۱ مارت و قمسہ میلہ مترافقاً حاصل اولان آٹنه ارمنی اختلالی ظہور ایمش و بونک او زرینه انصاف ایمشدرو . ممزول بولندی گنی صرمه ده ۱۳۳۱ سنہ می مارت بدایتندہ تبدیل ھوا ایچون آنطالیہ کلش و دامادی بولنان متصرف لووا صبور بک تردنده ایکن مبتلا او لدینی تصلب شرایین ایله مترافق آبومین خستہ لغندن نیسانک ۱۸ نجی کوفی وفات ایله مشدو .

ینہ آنطالیہ ده مدفون ذوات دن بریسی ده توفیق پاشادر . حاجی محمد توفیق پاشا ،

بنچه سرای اهالیستن اولوب روس استبدادندن بزار او له رق در سعادت هجرت و پوراده
اکمال تحصیل و تأهل ایدن قرمی خواجه محمود افندیتک او غلیدر. کندبی ۱۲۸۳ ده
مهند سخانه بری هایوندن ملازم تائیلک رتبه سیله نشأت ایتش ۱۲۸۵ سنه اواخر نده
ملازم اولی او له رق ارضروم استحکاماتیله فارص قلعه لرینه انشآت قومیسیونه اعضا تعین
ایدلش ایدی . صاغ قول آغالغه قدر ارضروم و فارص حوالیستنده بولنیش و ۹۳ ده
وقوعه کلن روس محاربستنده ارضروم و کیدیکلر دوزی محارباستنده فوق العاده پارار القلر
کوسترمیش فارص جوارنده آلاجه طاغ محاربستنده اسیر او له رق رویه کیتمش عودتنده
بیکاشیلگله ۲۹۶ ده ینه کیتمش ۳۰۳ ده قائم مقامقله ترفع و ۳۰۴ سنه سی ابتدالرند
مکه مکرمه قوماندانلجه نقل و تحويل ایدیله رک بر محقق سنه قدر مکده قالمیش و فریضه حجی ایفا
ایدوب ۵ سده میرالایقله سابق در دنجی اوردوی هایونست مرکزی اولان ارزنجانه کیتمش
و ۳۱۲ ده میلو القله تکرار ارضروم کیدوب ۳۱۴ ابتدالرنده هواسیله امتزاج ایده مدیکنند
شامده منحل بولنان اون اوچنجی طوبیچی لوای قوماندانلجه تحويل و ۳۳۲ ده عهله سنه
فریقلک توجیه بیوریله رق بشنجی اردوي هایون اسلیحه ناریه و مهمات حریبه مقتشی
و بشنجی طوبیچی فرقه سی قوماندانلجه ویرلمش ۱۳۲۰ ده تحویلیسن قانونی موجنبجه
آچینه چقهه ریله رق تقاعده لکی اجرا قلمیش در، (۱۳۳۳) ده آنطالیه به تشریف ایتش
ایسده او ته دنپرو مضطرب اولدینی روماتیزم و برونویت خسته لقلرندن رهایاب او له میرق
۲۷ آگوستوس ۳۳۴ ده پیش دریت باشندم او لینی حالده و فاتیله مراد پاشا جامع شریفی
خطیره سنه دفن ایدلشدرو . رحمة الله عليهم اجمعین

آنطاب شهری نامه ضرب ابی بدره قدم مسکوون

جگه برغى - صور طنه

آنطالىئنک بى بىچق ساعت قدر شمائل شرقىسىنده (وارساق) [۱] قرييسي يانشىدە (بوقارى دودن) اسمىلە مىسى جىسم بىر سو نىغان ايدى . بىر سو ۴۰۰ مترولق بىر مىسافە قىلىئە قطع اىندىكەن سو كە قوتلى بىر شلالە ئاشكىيل ايلە غايت مەكمەن بىر سخرا ئامىي يابەرق دوون ارضە ئائىپ اولور .

يارم ساعت جنوبىنده يىنە بويىلە كلىتلى بىر سو سطح ارضە جىقار و [قاتارا قىيسىس - Catarractés] يىنى دشلا له ، اسم قدىمىي و (دودن) اسم حاضرىلە [۲] جىسم بىر ايرماق اولهرق جريان و خىلى مىسافە قطع اىندىكەن سو كە ايلى شلالە ئاشكىيل اينەرك دكزىم منصب اولور .

فقط زىر زمينە كىمن سو ، آلت طرفدن چىقان سو مىيدىر ؟ بوراسى معلوم دكىلدرە . يابىدىفمىز تىخىرىه او لمىدىنى كۈ-تىرىدىكى كېيى بىرنىجي دودنلىك صوپى پىك چوق آزالدىنى دفعاتىلە كورالدىكى و حتى بىراقاج سە مقدم او فاق بىمدت اىچۇن بىستۇن قورودىنى حالىدە ايكنىجي دودنلىك صوپىنە بىحال قطۇياً حس او لمامىشدە .

برنجى صوبىك درجهسى يىدى ، ايكنىجيىنىڭ سكىز بىچقىدرە . يىنى ايكنىجي دودنلىك املاخ تاكىسىمىي فضلەددە . بىر سو منصبىنە طوغىرى ايلەرلە كە هوایە ئىماس ئىتىجەسى اولهرق خاصە رسوبىيەسى فضلە لاشىر .

[۱] لوجە ئىمپارادە : وارساق ، تاڭارلۇدىن بىر عىشىرەنک اسىمىدر . اىچ ايلە طاغلىمشلەردىر . دېبور-دە شەققىنە كورە وارساق عشىرىنى تاڭار او لمىلوب تۈركىندر . بىر عىشىرىت ايلەك اوول بلنار طافى و جوارلىزىنە قوتىقلۇنى او رايە آدارلىنە اضاھتىلە (وارساق) ولايەتلىيمىشدەر . بىر كونىدە وارساقلىك بېيەسى قوزان طاغلىزىنە موجوددر . بوكا كورە وارساق عشىرىنىڭ بىر قىسىمىدە بودادە اختىار ئاقامت اىندىكەرنىن كۆي اسمنىك بۇۋەزە اضافة . ايدالىنى كە ئەنور .

[۲] جوار كويىلدە بوصوبىك اسىمى (جرنېك) دە . بواسمىلە ياد او ئىنسىن سېبى آكلانشىلە مەدى .

برنجی دودنک صوی بشقه طرفه کیتمک ، ایکننجی دودن صوینک منبی ایسه بشقه
بریدن کلک احتمالی وارد .

جهانمادن نقلاء هامه ر ، آسای صغرا نهر لرینی تعداد ایدرکن : دودن ایرمانچی ،
اکریدن طاشان صولره قات حکمنده در . بوایر ماق آنطالیه بر کونک [بر ساعت
اوله جق] مسافده زمین ایچنه کپور « دیه یازیبور .

شارل تکسیه نک تھمینته کوره دودن صوی بادم آغا جنك او واسندن کلیرمش ، بومسنه
هر حالده شایان تدقیقدار .

برنجی دودن آلتش متنه قدر درینکده و متعدد مغاره لری حاوی بریده اولوب
منظاره طبیعیه . غایت کونکله اشبو نهر ک زمینه کومولدیکی یرده مستطیل الشکل وجسم
طاشلر ایله یا پلش بز بنا خرابه سی وارد رکه یولی خرسنی نلرک اعتقادیه کوره بوراده
(خرستفاروس) نامنده بر عنینز مدفوندر .

اشبو دودنک اوست طرفدن وایک ساعت هرب شماليستنده واقع (آق قامه) دن
وقیله کونکلر واسطه سیله کپیرلش برصویجر اسی کوریلیور . بوصو بر قاج تقسیمه اوغر ادقن
صوکره (آلتی آیاق) نام موقعه قدر استاله ایدلش اولدیفی بعض آثاردن آکلاشیلیور سده
حال حاضرده مجر اسی بوزوق اولدیفندن صوی آقامقده در . و اوساق قریه سنک اوست
طرفده و آلتی آیاق موقعه یقین اولان تپده بر اسکی خرابه کورلدیکی کپی برنجی دودنک یانی
باشنده اولدیججه جسمی بر قله خرابه سی وارد . قله زمیندن ایکی متنه ارتقاعنه قدر جسم
و خرجیز احجار ایله واوست طرف خرجلی اوله رق یا پلشدر . حال حاضرده بالکن ز ایکی
دیواره بر قاج کمری موجوددر .

بورادن اعتباراً شرق طرفی تعیب ایدن تپده پک چوق و مختلف اشکالده جسم
غاره لر موجوددر . آثار عتیقه متخصصلریه کوره بوراسی برمیان بشر ایچون مسکن
اتخاذ اولنور مشن .

بومغاره لرک اوست طرفده (بازار کدیک) دنیلان محلده [آنلهه — ENELEE]
خرابه سی وارد . (آنلهه) کلہ سی روچه زیتون معناسته اولان (ایاس) دن مخفف
اولسے کرک . باشنده کی (EN) فی ، ده معناسته در . فی الحقيقة بوراده قدیم روچه بر

وقنامه کتابه سنه تصادف ایتدیکمز کی زیتون تعصیرینه مخصوص بر قاج طاش حالا موجوددر . الیوم بوراسنه (الیس آلانی) دیرلر .

ایکنجی دودنک منبعه قریب ، سینه ما فیلیملرنده کوردیکمز مناظر لطیفه طبیعیه نک کافه سنه غبطه رسان او له جق درجه ده و ۹۸ بیک پیکر قوتنده ، اک قوتلی الکتریقلری استحصال ایده بیله جک بر قوه مالک شلاله موجوددر که تاریخ نبـاندن بو آنه قدر کندیسندن استفاده ایدله مشدر .

اشبو شلاله اوفاق بر همت صرفیه بتون آنطالیه نک قابریقه لری تحریک و عموم جاده و سو قاقلری تسوی ایده جک درجه ده الکتریق موتو رلویی اداره ایده جک بر قوه مالـبدوره بوراده متعدد و قوتلی نبعانلر کوردیلور .

منبعک اوست طرفنه آثار عتیقه یه عائد آنحقی برایکی بنایه تصادف او لنور . بونلردن بری پک قادیم والیوم متزوك بر صـو صـهـنـجـی ، نصف قطری یدی آدمیم او له رق عـبـیـط دادره سنه ایری طاشرلر ایله یا پلش بر قله قاعده سی او لوپ یانی باشنده تملنـدـنـ قـلهـ اوـلـدـیـنـیـ آـکـلاـشـیـلـانـ - دـیـکـرـ بـرـبـنـاـ خـرـابـسـیـ وـارـدـرـ . یـرـدـهـ کـورـدـیـکـمـ طـاـشـلـرـکـ برـایـکـیـسـنـدـهـ بـسـیـطـ نـقـشـلـرـ وـارـایـسـهـدـهـ بـرـکـتابـیـهـ تـصـادـفـ اـیدـهـ مـدـمـ .

ینه بوایکی بنانک خذاسنه طاشه او یولش و قابولری غایت اوفاق مستطیل الشکل ایکی مغاره موجوددر . بوراسی طاشرل و قیالق او لوپ قلهـلـرـ اـیـلـهـ دـوـدـنـ آـرـهـ سـنـدـهـ وـ مـوـرـطـنـهـ یـهـ طـوـغـرـیـ متـوـجـهـ طـاـشـهـ اوـیـولـشـ بـرـیـوـلـ بـرـایـزـیـهـ تـصـادـفـ اـیدـلـسـنـهـ باـقـیـلـرـهـ وـ قـتـیـلـهـ اـسـکـنـدـرـ کـیـرـکـ (فـاسـهـ لـیـسـ - تـکـراـوـواـ)ـ دـنـ مـوـرـطـنـهـ یـهـ قـدـرـ یـاـپـدـیرـمـشـ اوـلـوـبـ الـآنـ (کـاوـوـرـ یـولـیـ)ـ یـادـ اـیـدـیـلـانـ یـولـکـ بـرـبـارـجـهـسـیـ اوـلـدـیـنـیـ تـخـمـینـ اـیدـیـلـهـ بـیـلـرـ .

بورادن مورطنه یه قدر ایکی ساعت بر مسافه وارددر .

دودن نهری آنطالیه نک سکز کیلومتره شرقـهـ وـاقـعـ قـرـهـ حـایـتـ اوـوـسـنـکـ اوـرـتـهـ سـنـدـنـ جـرـیـانـ وـبرـ طـاـقـمـ بـطاـقـلـ وـسـازـلـقـلـرـ بـیدـاـ اـیدـهـ رـکـ دـکـیـزـهـ طـوـغـرـیـ آـقـقـدـهـ دـرـ . بـونـهـ بـرـ چـوـقـقـالـلـرـ وـاسـطـهـ سـیـلـهـ آـنـطـالـیـهـ نـکـ عـمـومـ بـاـعـجـهـ لـرـیـ اـسـقاـ اـیـتـدـیـکـ کـیـ بـتـونـ دـکـرـمـلـرـیـ دـمـ تـحرـیـکـ اـیدـرـ .

آنـطالـیـهـ اـیـلـهـ مـوـرـطـنـهـ آـرـهـ سـنـدـهـ تـمـدـیدـ اـیدـیـلـانـ شـوـسـهـ یـولـیـ دـوـدـنـ نـهـرـیـهـ اوـغـرـاـ یـارـقـ

بیش کوزلی و ۳۷۰ متره طولنده جسم بر طاش کوبری واسطه سیله مورطه طرفه کیلیر .
قره حایت او و سیله مورطه آرم سنده درت کیلومتره لک متوجه تپه لر و صخور مختلفه نک
ترکنند متحصل قوم بیفینلرندن عبادت بر اراضی موجود دو . بونلری آشقدن صوکره
(برغه - مورطه) شهر قدیمی کان بولندیانی آقصو وادیسنه واریلور .

آنطالیه تاریخنده تعداد ایدیلن کثیر استیلالر ، پامفیلیاده بوانان او جسم شهود
وقصباتک ماجاً بوم و فراب او لسنے سب او لشدراکه الیوم موجود اولان ^{حسابسز خرابه} لر
بو قطمه لطیفه نک اسکی دبدبه و دارانی بزه افهام ایدیبور .

سرلوحه منده کوستریلان (مورطه) نام قدیمی [برغه = Perga] با خود (برغی)
خرابه‌ی؛ [آسبندوس - باقیس] و [سیده - اسکی آنطالیه] به نسبتله قیمتجه دون ایسه ده
یو خرابه حقنده معلومات محصره ویرمک مناسب کو دیبورم .

بر دیکسیونه زک روایته نظراً مورطه [قره حصار Château noir] تسمیه او لتور دی
مورطه یه قره حصار تکه دنیل دیکنی مادرالذکر مراد پاشا و قنامه سنده دخی کوریبورز .
برغه ، یوقارو ده مذکور و قوهاتک بر چوغنک هری او لمی حسیله یو او لمش
واهالیسی اطرافه طاغلمش بر شهر جسم ایدی . (برغه) آنطالیه نک شرقده و اوچ
ساعت بعدنده شو سه یوله ناظر و شاهله طوغری همتد بر شهر اولوب پامفیلیا قطعه سنک
مشهور شهر لرندن بری ایدی . زمان قدیمده برغه ایله آنطالیه آرم سنده منتظم بر یول
موجود ایسه ده الحالة هذه طوبراق آلتنده قالمش وایزی غائب او لشدرا .

اولاً غربنده کی تپه دن شرق طرقده بولنان و سیاح طرجه فردن کنایه او له ورق
[دیانه - Diana] یه مخصوص بر معبد تلق او لنان چکوک بر خرابه یه کسب اتصال ایتش
خراب بر صو یوله تصادف او لتور .

دیانه معبديتک بوراسی او لدینی (ویتا) جغرافیا سنده مشکوک بر صورتده قید
ایتمکده و بوراده کورینان بعض فورمه لرک بالاخره خرستیانلر طرقدن پایپلیغنى بیان
ایتمکده در .

برغه ده بولنان دیانه معبدي بر زمان بلک شهر تلی ایدی . استرا بونک روایته نظراً

هر سه اطرافدن بر چوق زوار زمان معینه کله وک دیانه‌ی زیارت ایدیوردی اشبو دیانه معبدی بالآخره تخریب ایدیله رک بر مدت خرسیان کلیسا‌ی او لهرق قول لانشیدی او زمانلر پرنگی دکی دیانه مذهبی، یرلی بر مذهب ایدی.

حال حاضره صو یولندن بالکز او ونه نک او ره سنه ستون شکنده طاشرله یا بش ایکی دیرک و طاش بیغله‌ی موجوددر. صو یولانی سکر کمزر ینه او ونه نک او ره سنه طلوع شمسه ناظر ایکی کمرلی بر بنا کورولیورکه درونه نه جسم طاشرله یا بش متعدد قپولری واردز. آثار عتیقه متخصصلری طرقدن بورانک خسته‌خانه او لهرق یا پلدینی بیان ایدیورسده هیچ بر طرفنده کتابه‌یه تصادف او له مامشد. اشبو خسته‌خانه نک کمرلری سو کولکده و طاشرلر قیریله رق شو سه یولی تعمیر ایدلکده در.

خسته‌خانه آرقه سنه غایت واسع وجسم دیواره محاط او لان بر قسم اراضی خسنه خانه نک بقچه‌سی او لسه کرک.

غرب طرفه مصادف یول تعقیب او لنور سه طاغه متصل پک قدیم بر جشمیه تصادف او لنور. دها بر از ایلو سنه واسع مقیاسه یا بش تیاترو خرابه‌سی موجوددر.

و بتالک روایته کوره اشبو تیاترو روما ایدیاطور لندن [تراثان - تراهن] زمانه نه یا بشدر. [۱] تیاترو دیوارلری قسمآ خراب او لوپ انجق شهال طرفنده کی قبودن ایچری به دخول نمکند. قبو او زرنده غایت بیوک بر کتابه موجود او لوپ بازیسی او قوه‌میه‌جق درجه‌ده بوز بشدر.

تیاترو داخلی اسکی تیاترو لرد کو دولدیکی کی چپ چوره او طور مفه مخصوص طاش صیره لرله طولیدر. صیره لرک عددی الی او لوپ کافه‌سی فیس طاشردن معمولدر. دیانه معبدینک باش کاهنه مخصوص او لان مقام، او چنچی صیره ده بولیور ایدی. کاهنک او طور دینی موقعه اوسته (ایریس آرتیه میدوس) یازبیدر. یونان حروفاتیله یا بش او لان بو کله دن، کاهنک مؤنث او لدینی آکلاشبلیور.

[۱] ترايانوس (۰۰۵-۰۲۴) ده حکم سوره شدر. مالکی داخلنده شو سه، صو یولری کور بیلر، مکتبه و قلعه‌لر کی پک چوق آثار بر اقشدر. کردستان ایله الجزیره‌ی رومایه الحاق ایله شدر. وفاتنده یریشه (آدریانوس) کچم شدر.

تیاترو نک او زرنده بش موقع بولنوب هر بریمی او زمتو ارتقا عنده در. آلت طرفانه
اون عدد غاله ری وارد ره.

صحنه نک او ل طرفند کی ایکی قاتی غایت سوسلی دیر کار ایله یا پلش در. بونلر ک او زرلر نکه
بر طاق آله رسملری وار ایدی.

تیاترو وی کیر یانجه صول طرفند و دیوار دینده جسم و منقش بر مرمر طاش موجود
او لوب بر طرفند فارتال ویا قره قوش شکنه کیر مشن بر (زوس) چناف قلعه ده بولمان
ترووا پادشاه نک کو چوک او غلی (غایمیدیس) یا قالامش ساُر ال تله ره خدمت جی
اوله رق سهایه کوتور مکده اوله لیغی کوری پیورز [۱] .

[۱] اشبو خرافه تاریخلر شویولدہ تصویر ایدیلیور : بر کون (ژوپیتر بزرگ آنکه مرجع
ایچکیسی ارلان کوت نکنار ایچون برقاًق انتخاب ایدیلیور دی. بر کون کوچک آسیاده طولاشان
بر دلیقانلینک اطوار لوندانه می نظر تقدیرینه چار بدی : زفسک منظر تقدیری او لاز بوکیج، ترووا
قرانک او غلی (غایمید) نامنده ذوق و شوق کوچوق آوده بولور بر شهرزاده ایدی . بزردان در حال
بر فارتال صورته کیره رک او طاغه انسدی و غایمیدی پنجه شکاریه کیره بوب او لیپوسه کوتور دی .
مع مافیه غایمید ، ساقیلقده افنديسني غایمه له خوشند او دیده می . زوس غایمیدی آغیر جزا به چاره
مناسب کوره مددی . اون فن هیئتده الیوم (دلو) نامه متعارف اولان جمعه نجوم میانه ادخل
ایچون کوکله چیقار منی علو جنابه موافق کور دی .

قره قوش حفنه تاریخلر دیبورکه : باش معبود ژوپیتر الله مصر فرعون سلا له سندن (داناتوس)
سنلن دن بر قیزک ولد زنالر اولان (هرکول) نام دیکره (هرقلیوس) غایت فوقی اولوب
قاده اسیه طاغلینه کیده رک با غلی اولان [پرمیته] [۱] بی خلاص ایتشن یعنی ژوپیتر طرفندن تعینه
اولان قره قوشی و ورمنش ، پرمیته مکه زنجیرلرینی قیرمشدر . پرمیته یا خود (پرمده) اساطیر
یونانیه نک آنکه شایان دقت اشخاص دن بریدر . بو مشهور شخص انسانلره چوک آجیر مهنی ،
ژوپیتری نوع بشره لطف و انعامه بولنه تشوبیق ایدوش . او وقت انسانلر - ال رنده آتش اولاد دینی
ایچون - یک پیشیزه من ، معدن استحصال ایده من ، مسکنلرینی تنور و تسخین ایده من ؟ چی یکلکر
نه و طاشدن آتلر قولانعنه مجبور ایشور . قیش صفو قلرنده او بیشوب قالیلر و الحاصل پک قبا
و همان حیوانی بر حیات پکیرلر مشن . پرمده انسانلرک آنکه زیاده آتشه معناج اوله لقلرینی آکلامش
ژوپیتردن انسانلره آتش احسان ایتنی رجا ایتشن . فقط اون افتاءه موافق اوله مدینی ایچون نهایت
بشره بوایلکی بالذات کنده میسی یا یعنیه قرار ورمنش . کوکده بـ اـ سـ اـ نـ کـ صـ اـ پـ اـ یـ اـ یـ هـ بـ
کـیـزـلـهـ مـشـ وـ بـوـنـیـ یـرـهـ اـیـنـدـیـرـ وـ بـوـ قـلـهـ تـسـلـیـمـ اـیـتـشـ . ژـوـپـیـترـ بـوـ جـرـأـتـهـ حدـتـ اـیدـهـ رـوـمـهـ تـهـ دـنـ اـنتـقامـ
آـنـکـ اوـزـرـهـ اوـفـ قـاـقـاسـ طـاغـلـرـ اـوـزـرـنـدـهـ بـرـقـیـاـنـهـ قـالـنـ زـنجـیرـلـهـ باـغـلامـشـ وـدـائـیـ بـرـاـشـکـنـجـهـ بـهـ مـحـکـومـ
ایـتـشـ : بـرـآـقـ بـاـبـیـ بـرـوـهـ تـهـ نـکـ بـوـرـکـنـیـ بـارـجـهـ لـاـنـهـ مـأـمـورـ اـیـتـشـ . بـوـجـزاـ هـرـکـونـ تـکـرـ رـاـدـیـلـیـورـ دـیـ

طاشک جنوب جبهه سندھ دخی ینه (زوس) او کوز شکلنه تحویل صورت ایده رک
قیکه حاکم‌رندن (آژه نور) لک (آوروپا) نامنده کی کوژل قاریسی و یاقیزی عین مقصداله
او موزنده کوتوریه ور [۱] .

بوطاشک فوقنده بر طرف دیواره مربوط مرفق و جسم ایکی مرمس وارددر. برینک
او زرنده (آمور) یعنی « عشق » الیه خرافی وارددر. طاشلرک هر ایکیسی فیس
و مصنوع نقشلو ایله تزیین ایدلشدرا.

پرومته، ژوپیردن طلک عفو اتمک یولنده کی توصیه لره اهمیت ویرمه‌مش بوظمانه اشکنجه‌له
قاچانه‌ی بی‌فر و اینکه ترجیح اینشده. اون اوج بطن اذایه تحمل ایندکدن صکره نهایت (هرکول)
طرفندن تمایص ایدلشدرا.

بومه اساطیره‌نک مه ای فلسیسی پک واخادر. هیچ شبهه یوق که؛ بخرافه آتش ایقادی
اصولنک - زمان و مکانی، فاعل و ماثری مجھوں قالان - اختزاعی طولایسله تولدا تیشدرا. باعتباره
پرومته دهای بشرک قوا طبیعیه ایله ماچه‌نی، فن و صنعت سایه‌سندھ بوقولره قارشی غلبه‌سنی
تئیل ایدن بر تغیل شاعرانه دن بشقه برشی دکلدر. « پرومته، افتاد، واولن دوشون » معناسته در.
هرکوله عائذ، آنطالیه قربنده بویان (لاگه‌توون) مام قدیمه‌له مسی اولان (اویون تویو) ده
بر طاش وارددر که هرکولک آر-لاله کورشیدیکنی کوسترر، بوذر، اون ایکی اشکال او له بعفته نظرآ
براز حفریات اجرا ایدله کافیسی میدانه چیقه جفی شبهه سزدرا.

هرکول کویا (آرغوس) قرالنک اوغلی (اوریسته) نک یانشده خدمتکار ایکن (اوریسته)
قصقاً نشده تلف ایندبرمک ایچون کندیسنه دنیاده اک کوچ اون ایکی ایهک پالمسنی امرا یاخشیدی.
هرکول بونلرک کافه‌سنی اجرا ایتش او لدیغندن بو تجره‌له ره هرکولک اون ایکی ایشی، تمیز او لونور.
[۱] کویا فیکه حکمدار لرندن برینک (آوروپا) استمنده بر قیری عائب او لمدی. آنی
آزانق ایچون بوله چیفان برادری (قادموس) قیزی بولامنجه هانفلره مراجعت ایتش ایسده
بولمه جفی بی‌لدرمشلردر. جونکه ژوپیر بو قیزی زیاده سبودیکندن کویا اینکه تحویل ایتش،
کندیسنه دخی کوره شمک ایچون بوعا اوله رق یانشه کلیرمش. بعض تاریخله دیبورکه: زوسک
بریوزنده ک سرانجا. لرندن بری آژه نورک قیزی آوروپا بی جبله ایله قاپو کریده آش-پرماسیدر.
ابوالبشر، حسن دلغیریه کوکل ویرمک میل لطفه کارانه سندھ بو لندیغندن بو فیکلی برنسس دام احتیاله
دوشورمک ایچون او کوز قیافته کیرمش، ساحلده ک قوم‌اللق او زرسه، کونشه کارشی یائیش
دیکله‌نیور و کویش کتیریور. او زاقدن کوژل بو غای کورن شهززاده قیز، اونک صرتنه آژلابوب
اکنامک هو سندن کندی آلمدی. قیز پاواش یاواش حلاوتی او کوزه تقریله صرتنه آتلار آتلاماژ
او کوز دکزه آتلیوب اتکینه طاله‌ی، کیتدی. خوف و خاجان ایچنده چیرپنان با کر آسیانی نک
تلاشی، هایقیرماسی فائدہ ویرمیوردی. او کوز یوانی کریده ماوغری طوشن کیدیبوردی.
حوالده او زمانلرده یونان قدم طوپراگه بکر مدینیک فیکه دن انتقال ایندیکی ایما اوله رق تغیل
ایدلش بخرافه در.

بوراده کوریلان ستونلر قوره نین اصولنده یاپلش و صالحونلرده کی قولونلر ایئونیک سیستمنددر . بونلردن بشقہ تیاتروده نقشی پك چوق مرمر طاشلره تصادف اوئنقدەدر [۱] .

تیاترولنک شرقىدە وەن اتصالنده (ساد) ويا (ستاديون) وادردە کە مرايىك طرقىدە بىـوك و آغزى طېشارى بە اولق اوزدە يكىرىھى آلتى قدر كم موجوDDR . بوكىرلر ستاديونبە بىـوك اوـقاق قابولر ايلە مەتىيدىر . بوراسى قوشۇدىن اول آراـبە وبارـكىرلرک طوردىنى جىرمەلردر .

كىرلرک شىمال حذاـسـنـدـه متوازى وـنـهـاـقـى مدـورـاـلـهـرـقـ زـوـارـكـ اوـطـورـمـسـنـهـ مـخـصـوصـقـاتـ بـاصـاقـلىـ يـرـلـرـ بـولـيـورـ .

برـآـلـانـ محـرىـدـىـنـهـ كـورـهـ بـرـغـهـ ستـادـيـونـىـ اـونـ بـىـكـ وـتـيـاتـرـوـسـىـ اـونـ اوـجـ بـىـكـ سـىـرـجـىـيـ استـيـعـابـ اـيـدـهـ جـلـكـ درـجـىـدـهـ بـىـوـكـدـرـ . ستـادـيـونـ ۸۳۵ قـدـمـ وـيـدىـ پـارـمـقـ طـوـلـنـدـدـرـ . آـنـارـ عـتـيقـهـ مـتـخـصـصـلـىـنـهـ كـورـهـ ستـادـيـونـىـ نـهـاـيـتـىـهـ (ايـمـيـسـ)ـ بـولـنـىـ اـيجـابـ اـيدـرـ . ايـمـيـسـ دـنـيـلـانـ طـاشـ ، آـلتـىـ بـىـكـارـهـ اوـلـهـرـقـ درـتـ كـوشـهـ واـسـتـ طـرـفـ بـىـرـىـ صـقـالـىـ وـدـيـكـرىـ مـطـروـشـ اـيـكـ قـالـىـ بـرـ هـيـكـلـدـرـ . قـوشـوـهـ اـشـراكـ اـيـدـنـ پـيـادـهـ وـيـاـ آـلتـىـ اـيجـونـ حدـ مـتـتـاـ .

[۱] بـوكـيـ تـيـاتـرـولـرـدـهـ اـسـكـىـ زـيـانـلـرـدـهـ مـشـهـورـ اوـلـانـ (اوـلـيـباـ)ـ اوـبـونـلـرـىـ اـجـراـ اـيدـيـلـيـرـدـىـ . اوـلـيـباـ وـاوـيـونـىـ ، كـوـيـاـ قـهـرـمانـ هـرـكـولـ طـرفـدـنـ اـحـدـاتـ اوـلـشـىـدـرـ . جـىـرـنـدـنـ (۱۳۹۸)ـ سـنـهـ اـولـ بـاوـبـونـلـرـدـهـ هـرـكـسـ هـنـزـىـ اـبـوـزـ اـيدـوـدـىـ . شـعـرـاـ ، عـالـماـ ، حـكـمـاـ اـئـرـلـىـ قـرـائـتـ اـيدـرـلـرـ . خـظـيـلـرـ نـظـلـنـدـىـ كـهـارـتـىـ كـوـسـتـرـ ، اـهـلـ صـنـعـ ، مـمـوـلـاـتـلـىـنـدـنـ سـرـكـىـلـرـقـوـرـاـرـلـرـ ، كـورـشـلـرـ ، يـاـيـاـقـوـشـلـوـلـ ، يـارـيـشـلـرـ اـجـراـ اـجـدـيـدـىـ . اوـلـيـباـ اوـيـونـىـ درـتـ سـنـدـهـ بـرـيـپـلـيـرـدـىـ . حـكـمـاـيـيـدـىـنـ (بـرـقـلـيـسـ)ـ دـيـبـورـكـ : بـرـمـلـتـ اوـلـيـباـ اوـبـونـلـيـلـهـ يـاشـارـ . بـرـقـومـىـ حـوـ اـيـكـ اـيـسـتـرـسـ كـزـ اـكـ اوـلـ استـادـيـوـنـلـرـلـىـ يـيـقـيـكـزـ . بـونـدـنـ تـقـرـيـباـ ۲۰۰۰ سـنـهـ اوـلـ بـوـنـاـنـىـلـرـ اوـلـپـ تـسـمـيـهـ اـيـدـيـلـانـ بـرـوـاـدـيـدـهـ مـيـسـاـقـهـ مـيـدـاـقـ وـجـودـهـ كـتـيرـمـشـلـرـ وـاـرـادـهـ هـرـدـوتـ سـنـدـهـ بـرـخـبـرـانـ آـيـنـدـهـ اوـلـيـباـ اوـبـونـلـرـىـ نـامـ آـلتـنـدـهـ بـىـوـكـ شـنـلـكـلـرـ تـرـتـيـبـ اـيدـرـلـدـىـ . اوـوقـتـ بـرـطاـقـ كـوـچـكـ حـكـمـلـرـ مـنـقـسـ بـولـانـ يـوـنـاـسـتـانـ بـيـثـتـ بـجـمـوعـهـسـيـ تـيـاتـرـولـ ، اوـشـلـكـلـرـ مـنـاسـبـتـىـلـهـ اوـرـادـمـاـ جـاتـيـعـ اـيدـرـمـشـ . بـوـسـ اـسـمـ يـوـنـاـسـتـاـنـلـاـكـ دـوـرـاعـتـلاـسـنـدـهـ اـهـمـيـقـىـ آـرـقـىـمـشـدـىـ . اوـلـيـپـيـدـهـ مـعـبـدـلـرـ ، حـامـلـ ، باـنـچـلـرـ باـلـهـدـىـ . اوـبـونـلـرـ ، اـسـپـوـرـلـرـ ، يـارـيـشـلـرـ ، آـتـلامـهـلـرـ ، جـرـيدـ آـئـهـلـرـ تـعـددـ اـيـشـدـرـ . بـاوـبـونـلـرـ مـيـلـادـدـنـ درـتـ بـشـ هـصـرـ سـكـرـهـ بـهـ قـدـرـ دـوـامـ اـيـشـدـرـ . يـوـنـاـسـتـانـ رـوـمـاـلـىـلـرـ استـيـلـاسـنـهـ مـعـرـوـضـ قـالـدـيـنـ زـمانـ اوـلـيـپـ تـخـرـيـبـ اـيـدـلـشـ وـبـالـآـخـرـهـ مـيـلـادـكـ اـيـكـنـبـىـ عـصـرـنـدـهـ يـوـنـاـنـىـلـرـ عـينـ مـحـلـدـهـ بـنـهـ استـادـيـوـنـ الشـاسـنـهـ مـوـقـعـ اوـلـشـلـرـدـىـ . بـالـآـخـرـهـ كـافـسـىـ خـرـابـ اوـلـشـدـوـ . اوـلـيـپـيـاـلـكـ اـكـ بـوـبـوكـ فـائـدـسـىـ اوـزـمانـ مـتـفـرـقـ بـرـحـالـهـ يـاشـيـانـ اـقـواـيـ بوـ وـاسـطـهـ اـيـلـهـ اـتـخـادـهـ دـعـوتـ اـيـكـ هـمـدـهـ بـرـ اـحـتـاجـ طـبـيـيـ اوـلـانـ قـوـايـ عـضـلـيـهـ تـكـ نـشـوـوـ ئـاسـنـ تـأـمـيـنـهـ مـدارـ اوـلـانـ رـيـاضـتـ بـدـنـيـيـهـ خـاقـ آـشـدـيـرـمـقـ اـيـدـىـ .

اولهرق قوللانييردي . طاشك يانه اوک اول کلن ، هديه يي قرائمش ديمک اولوردى . بورالرده بويله برطاش هنوز بولونه ماامشدر .

قوشو محلنك براز شەناندە كوديلان نىيده (آقروبول) يعنى شهرك سوک مدافعه يرى بولنبور . آقروبول آلت طرفقىده بولسان دوزلکده قدىم قبرستان موجوددر . بوراده برجوق لحود وبعضاً نقشلى احجاره تصاصف اولنمقدەدر .

١٣٢٩ تارىخ رومىسىنده آنطالىي مكتب اعدادىيئە نقل ايديلن وقىاغى بولنديپىشدن كىمە ئاڭد اولدىينى بللى اولىيان جىسم لىد بوراده بولنمشدەر . يىن بورالرده دها برجوق قىتىلى خدرلرک طوبراق آلتىدە بولنديينى قويَا مأمولدر .

يونان وروما دورلىيئە ماڭ بىك چوق قىريق دستى واوروپاوارى كرميد پارچەلىرىنىڭ بولنمىتە باقىلىرسە اودورلرده طوبراق معمولاً تىنە ئاڭ بىدار الصناعەتكە دە بوراده بولنديغە حكم ايىملەك ايجاب ايىدر .

وقتىلە معمور بىر شهر اولدىينى آثار بقىيەندىن آكلاشىلان (بىرگە) قلعەسى آقروبوليسك [۱] قبلە طرفقىده مؤسىىدر .

فضل محترم بارى بەنى ايلە رومانەلىنىڭ ضېيطە كورە نەھر اسکىدىن شەمال طرفلىدە مېنى اولوپ آقروبول موقۇىدە بورادە يىدى . بالا خەرە اھالى چوغالدقىچە شهر يواش يواش اووه يە طوغرى توسع ايىدرلرک معظم بىتالر تأسىس اولمىشدر . (Pax romana) لە اورتالىنى قارىشىدىرىمە باشلاقدىرنىدە ، اھالى اووه طرفقىده قوى و مستحكم استىحکامات ياخىنە بىجور اولىمىشدى . بو خصوصىدە استراپون كتابنىڭ ٦٦٨ تىنەنجى عىغىنە سىنە اىضاحات كافىه موجوددر .

برغە قلعەسى ، آنطالىي قلعەسەندىن بىرگە شهر غايىت منظم واهالىسى زىنگىن اولدىينى ، موجود اولان آثار بقىيەندىن آكلاشىلور . قلعەدە ، دضا توفيقى يېك « اوپوكسک طاشلرک دیوارىخور و بىسىئىنە » بىتون كەن زمانىك نظرە لاقيدى مشهود . تكائىف ايلەمنى آقشارلى ئادوار و اعصارك ، بىكون معيىدلرلرک دیوارى سرتاسىر سياه اولىش ! » توصىقى وجهەل بىر زمان تام بىرمعمورە يىكىن شىمدى هە طرفقىده درىن بى سكوت ، لاھوتى بى سكوت حكىفرما اولىور . بوصمت و سكوت اىمجنە بعض طيور و وحوشك آرەصرە دەشت انكىز آوازەلردىن

[۱] آقروبوليس كەلەسى ، ابىدا آتىنە قلعەسەنەن بىناسىنە اىچ قلعەدە استعمال اولىمىشدر . حال حاضردا آوروبا لسانلىرنىدە بىكەلە قوللانتىقدەدر .

بشقه برسن ايشيدليور. هر طرف استيلا ايتشن اولان خداني نابت او قلره ديكسلر او زرنده مست ويتاب کله بکلر بر برواز وحشی ايله او چوشبور . کيم بيلير قاج زماندنبرو انسان کورم من طاغ سرچه لري پك نادر اورادن چكن براهل مرا قدن او زکرک ديكسل آغا جلوک اسمه کولکارينه طوغري قاچور ، کيزلنكه چاليشبور . خراب اولان قاعه ديوار ليله مبانی افاضی چانلاقلنندن قوجه قوجه سياه کرشنکله لري ياشني او زاتوب چكيور . کيم بيلير کورغز کوشه و بوجاقلرده نه قدر ييـلانلر زهر لريني صاچبور و قيزغين هوانك آقشين آلهونى أميور .

برغه قلعهسى ؟ شرق ، غرب و جنوب اولمق او زده اوچ قپوليدر .

شهرک او ره سندن چكن ليوفوروس يعني بيوک جاده ايکي دانه اولديغى کوربيور ذ . بوجاده لرك اطرافىده حسابىز قالين و سياه مرتفع ستونلري و هر ايکي طرفنه بر خذاده يرلشيدىر لمش منظم خانه و کاشانه لر افاضی وارددر . خانه قپولرينك بعضى سندە صاحبىڭ اسى حلا او قونىقدە در .

قلعه ذرونىنده کي خانه و سرايدلر كاملاً ييقلىمش واليوم وحشى جنوارلره ملجاً اولشىدۇ . انسان بونلرى نظر حيرته تماشا ايتدىكە بلا اختيار « الا كل مى » ماخلا الله باطل . وكل نعم لامحالة زائل » حقيقى فارشو سندە سرفوريه مجبور او ليلور .

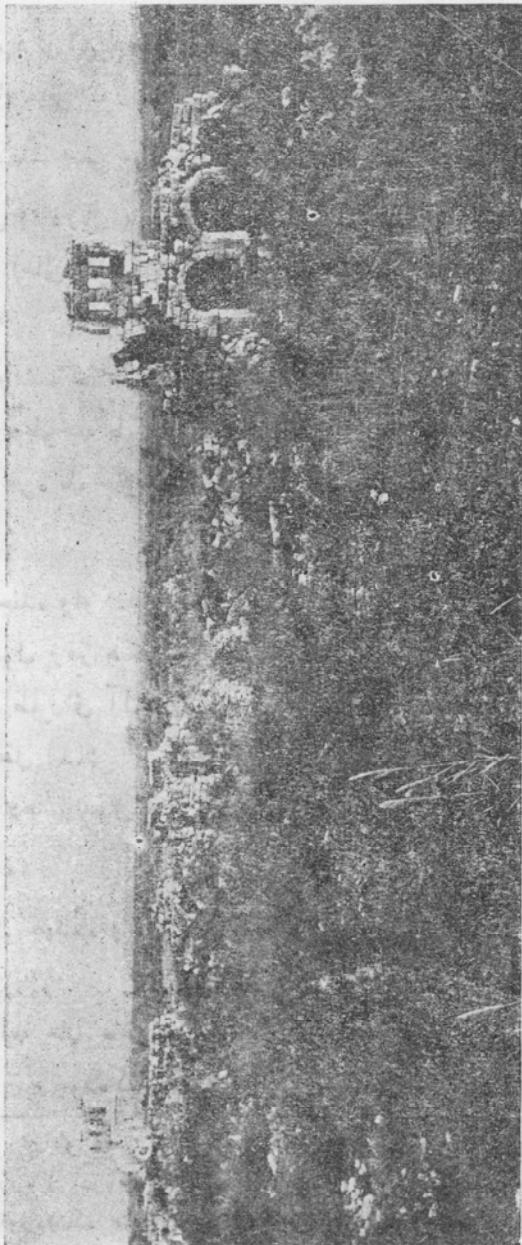
ئاميله خاكله يكسان اولاش بويله برمعمورە مشهورە نك منظرەسى واسكى زمانك ياد و خاطرەسى وينه بوكاظە نك ترقيات قدىمە سەنە نسبت قبول ايميان حال حاضرى فارشو سندە انسان روحاً پك زياده متأثر او ليلور .

تبىيە متصل و مربع شكلده واسع بردیوار ايله محاط غربە ناظراولان بيوک بنا ئاسكى زىناتيون اولوب بالكز درت دیوارى الآن باقىدر . [۱]

بو مكتب بناسنک بر طرفنه الا كىنيش جاده ، ديكىر طرفنه ايسه او وەنک يشىل بر قسمى وارددر . بنا ، برغە نك الا هوادا و برموقۇنى اشقاال ايىز كاسكى زمانلوده هنوز نشۇ ونماده بولنان دماغلۇرە لازم كان شرانط حياتىه و صحېيى درېيش ايله او كا كوره مكتبلرک انسانى دقت واعتنا ايتدىكلى آكلاشىلدور .

[۱] (زىناتيون Gymnasia) بىنوع مكتبىدر . چوجقلرىدى ياشنندن بىكىرى ياشنە قدر بورا ياه دواام ايىزلىدى . بوكىتكەمە زىناتistik و عسکرى تىلىمەن باشقە بىدرس او قۇمازدى . بالآخرە ساڭر درسلىرده علاوه ايىدلىشىدر .

برغ قلعه سلک زیگزگ بوده طرفنه کو ریشی

ترجمه حالي آتيده ذکر ايديله جك اولان (آپولونيوس) کي صاغلام دماغلر بومكتبک
يتشديرديکي ذواندن اولدیني کوريليوس .

قلعهده بيزانسلره عالد بعض مبانی يه دخی تصادف او تقدددور .

روما ايبراطوري (آدریان) ، آسياي صغرا سياحتنده - موتفق ايسه - بورادن
يکديکي ايچون يرلى اهالى طرفدن نامنه بر طاق ظفر يالمشدرکه اليوم خراب بر
حالددور . [۱]

بو طاق ظفر درونشه جسيم بر صرص اوزرنده روجه (پلانک) کلمسى ايرى بر
صورته حك ايدلش وطنجله طولدي لمشدري . اوستي آتون ويا کوش يالديزلى اولدیني
تخمين اوانه بيلير . بالآخره طونجلار چيقارلش اولدېغىندن پلانک کلمسى آنجق او بوقىردىن
او قونيوس .

طاق ظفيك خارجندە واوكنده مقتش ومصنع برجوق مرسلو آرەسندە پك بياض
وجيم مرسردن معمول برقيز هيكلی واردور . هيكلك صاغ الى وقفاسى قيرلس وظن
ايدرسه ينه او راده طوبراق آلتندە قالمشدري . اشبو هيكل ۹۳۳۵ سنه سندە ايتاليانلر
طرفدن آنطالىيە نقل ايدلش اوlobe اليوم قونسى ولا تولزندە موجوددر . بولارده
حفریات اجرا ايدلسه دها برجوق هاكل، قبارىمه رسىل وكتابلر ظاهره چيقارىلەجى
مان او لوئيور .

طاق ظفرڭ غرب جهتىدە ويقين برموقىدە واسع ودرت قىولى بر حام خرابەسى
واردor .

اشبو قدىم پرغە ايله حال حاضرده کي مورطىيە يې كرە نظر عبرتله باقاتلر ، اسکىلارك
اويمىچك کي چالىشەرق وجوده كتىرىدىكلىرى بواسىي وصنعتلى آمارك او كنده يارىن او له جك

[۱] شرق روما ايبراطوري (آدریان) ايکىنى عصر ميلافيده ادرنه بى توسىع ايشىش
وأو خاطرەسى اواق اوزرە (آدریانوتاو) شەرىنى تأسىس اىشدىكىي کي طربىزوندە برمىيد وليمان
انشا ايتدىرىمىدەر . كىدا قورەفتە حاملرى . سوکىرلىرى ، مانىنلادە بىتۇن مەبدى ، آرغۇسەدە
بر آلتۇق طاوىسى ، ازمىردە برمىيد ايله آنطاولىنىڭ ئاك كۆزىل ۋېنازلۇندن بىرىنى انشا ايتدىرىمىدەر
بعدە از يېرك شایان ئاشا آنارنەن (سزوستريس) كىنايەلرنى ئاشا ايشىش وسکرە تروواوە آزافسەك
منازىنى تعمير وترووا بىنى اسک چنان قەمە شەرىي حىنده شەرعلى انشاد ايلشىدەر . روایتە نظر أ
قدسەك والىسى (۱۳۲-۱۳۴) دە ئالى قلمە ، ۹۸ شىر آمشى و ۵۰ يېك بەودى قىتل ايشىدەر .

سرخ قلعه منک طاقه ظفرو مردمش کور دینشی

کبی سازدن فامیدن او رلش مسکنلرده بارینان صوک عصرک او بیوشوق مخلوقلرینی کورنجه ابتدائی اشکال اجتماعیه طوغزی بورجع ، بر ارجاع حس ایدرلر . زمان قدیمده پرغه اهالیسی (آرمه میسن) ه عبادت ایدرلرایدی .

خرستیانلر جه برعن برتلقی ایدیان و (ق.م. ۴۶۰) ده یشامش او لاز (دیروز نه تودوروس) و (ماتروننا) نک مسقط رأسی پرغه اولدینی کی (ق. م. ۲۱۰) سنه لرنده برجیات بولنشن اولان واو وقتک اک مشهور ریاضیونندن (آبولونیوس) دخنی بو شهرده طوغمشدر .

توفیق يك تاریخنده دیبورکه : آرشیمت ۲۸۷ ده طوغمش و ۲۴۲ ده تلف او لشدر .

بودورده کسب شهرت ایدن هیئت شناسانک اک مشهوری ، پرغه لی آبولونیوسدر .

بودات حقنده محیط المعارف بزه زیرده کی معلومات ویریبور : پرغه لی آبولونیوس یونان قدیم هندسیونندن و هیئت شناسلرندندر . (ق. م. ۲۰۰) ده اسکندریه عنیمت واورداده کسب شهرت ایتمشدر . آرخیمیدک شاکردى و آنک کی ازمنه قدیمده علوم ریاضیه نک آباء وارکانندن بری ایدی . (قطع عحروطیات) حقنده سکون کتابدن مرکب بیوک بر اثر نشر ایتمشدر که بواسرک يالکز ایلک درت کتابک اصلی و متابیقینک لسان عربیه هنرجم نسخه لری قالمشدر . از مذکور ۱۷۱۰ تاریخنده او قسفوردده انگلیز لسانیله نشر اولنشن و ناشری اولان (حالی) طرفندن آپولونیوسک ترجمه حالی حقنده . طوبلازیلان معلومات ائرک مقدمه سنه درج ایدلشدر . بومعلوماتدن آکلاشیدلیفنه کوره . آبولونیوس مصر قدیمده ملوک بطالسه دن بعلمیوس (اورکت) ک زمان حکومنده اسکندریه (او قلید) ایله برابر بولنشن و حق آنند بعض معلومات اقتباس ایله مشن (قطع عحروطیات) نام ائری صاحب ترجمه (مهندسان اعظم) عنوانی قزانیشدر . بواسر عباس خلیفه لرندن مأمونک امریله عربجهه ترجمه اولنیشدر . فقط او زمان يالکز یدی کتابی حاوی اولان قسم اولی بولنوب ترجمه اولنیشدر . ائرک مقدمه مندن ایسه سکون کتابی شامل اولدینی محتر ایدی . خلیفه مأمون زمانندن هیزونک بیک تاریخنده قدر بو سکون نجی کتاب بولنه مامشدر .

ابوموسی دیبورکه : آبولونیوسک یدی کتابندن بشقه سکون نجی کتابک درت شکلی بولندی .

احمد بن موسی الحمصی ایلک درت کتابی ترجمه ایتدی . ثابت بن قره‌ده باقی اوچنی ترجمه ایله مشدر .

نوادرالاخبار صاحبی بویله یازیبور . و حسن بن موسی ابن شاکر طرفدن ترجمه لرک تصحیح اولندیفی بیان ایدیبور .

برغه‌نک شعشلی کوتیرنده امرار حیات ایدن آپولونیوس بزه آتیده کی قطمه‌نی اخطار ایدیبور :

بک چند بکودکی باستادشیم . یک چند باستادی خودشادشیم
بايان سخن شنوكه ياراچه رسيد . از خاک برآمدیم و بر باشیدیم

برغده بود و اندن ماعدا هنوز تاریخنک ضبطه کجه مین دها بر چوق متفتن ، ادیب و صفتکارک یتشدیک و اسامیسی ایله تراجم احوالری آنحق آتیده و قوع بوله جق تحریاتله کشف ایدیله جکی شبه سز در .

حواریوندن (پاولوس) و (پارتایه) قبریسدن کجه رک (آنیوخیا) و (قوئیه) یه کیتمک ایچون آسیای صغیری سیاحتلرنده ، اولا بو شهره اوغرامشلر و عودتلرنده بوراده انجیل شریف نشر ایتشندر . بالآخره بوراده بتون پامضیلایه عاند برسقوسلق تشکل ایتش ایسدۀ برمدت سکره آنطالیه‌ده احداث ایدیلن پسقبوسلق مظهر تفوق و اعتبار اوایلیندن برغه بسقپوسلقنت محرومقرض اویلسنه بادی اویشندر .

برغه بسقپوسلقنت اشکننده بوراده موجود اولان بتون اسکی معبدلرک هدم ایدیله رک حنمملرک قیرلش اولندیفی [ویتال غوینت – Vital guinet] جفرافایسنه محردر . اشبو تخریباندن بالکز (دیان برزم) مبدی کلیسا یه تحويل اولنیق سوریله قوریله بیلمشد .

آفوپولک هان شهالنده (صاری صو) و نام دیکری (قالاباق) چایی جریان ایدر . [بوایکنیجی اسم ، ایجنه نشوونما بولان کلی قالاباق اوتسدن آنمشدر .] بوصو عاصی قره‌مانده نبعان و بر مدت تحت‌الارض جریان ایتدکدن سکره ینه میدانه چیقار و برغدن بعد‌المرور (کستروس) نام قدیمه‌له مسمی (آقصو) ایله کسب اتصال ایدر . چایلک صویی تذیذ و مدیمه‌یی بک چوق اولوب وقتیله برغه اهالیسی بوصودن استفاده ابدولرددی .

مسکوکات قسمنده کوریله جک او زره برغه ده کسیان مسکوکاتنده ده بو صو شکلی
کوریلکده دو .

عادات قدیمه وجهله بر شهر صو کنارنده بولندینی تقدیرده اوراده ضرب اولنان
بعض سکنک بر طرفه صو اشانتی وضع اولنوردی . شویله که : سکنک بر طرفه بر
سیاه آیاقلرینی او زامش و برالنده یشیل دالی و دیگرنده بوباردادق و با دسته الشدم
آقار صو رسی موجود در . توسمیم ابدیلان صورت ، کنج بر سیاهه ایسه صویک کوچک
اولدینه ، یاشلی کوستریلیرسه صویک بیوک اولدینه اشارتدر .

برغه نک مستقلان پاره سی ده وارد . بوسکنک بریسی اوکست اسالونین ، اورالیئن ه
فاسیت زمانلرینه عاند اولدینه کبی بر چوق مسکوکات او زرنده پیسیدی آبولونیانک اسی
حکوکدر .

بعض مسکوکات او زرنده دخی برغه نک (ثُمُوقورا) اسمی المقدہ اولدینه کوردو بورز .
آفرو بول قربنده و قالاباق چایی او زرنده بولنان کو بریده سکن اون منتش و چیچکلی
طاش وارد . صویک او برقیه سندہ آغال جامع شریفی وارد که غایت لطیف بر موقدمه
انشا ایدلشدو . جامع قبوسی او زرنده آتیده کی کتابه وارد : در وقت سلطان محمود خان
صاحب الخبرات المرحوم المغفور السيد عرب زاده محمد آغا ابن الحاج عنان آغا ۱۲۲۶

جامع شریف الیوم متظمرد .

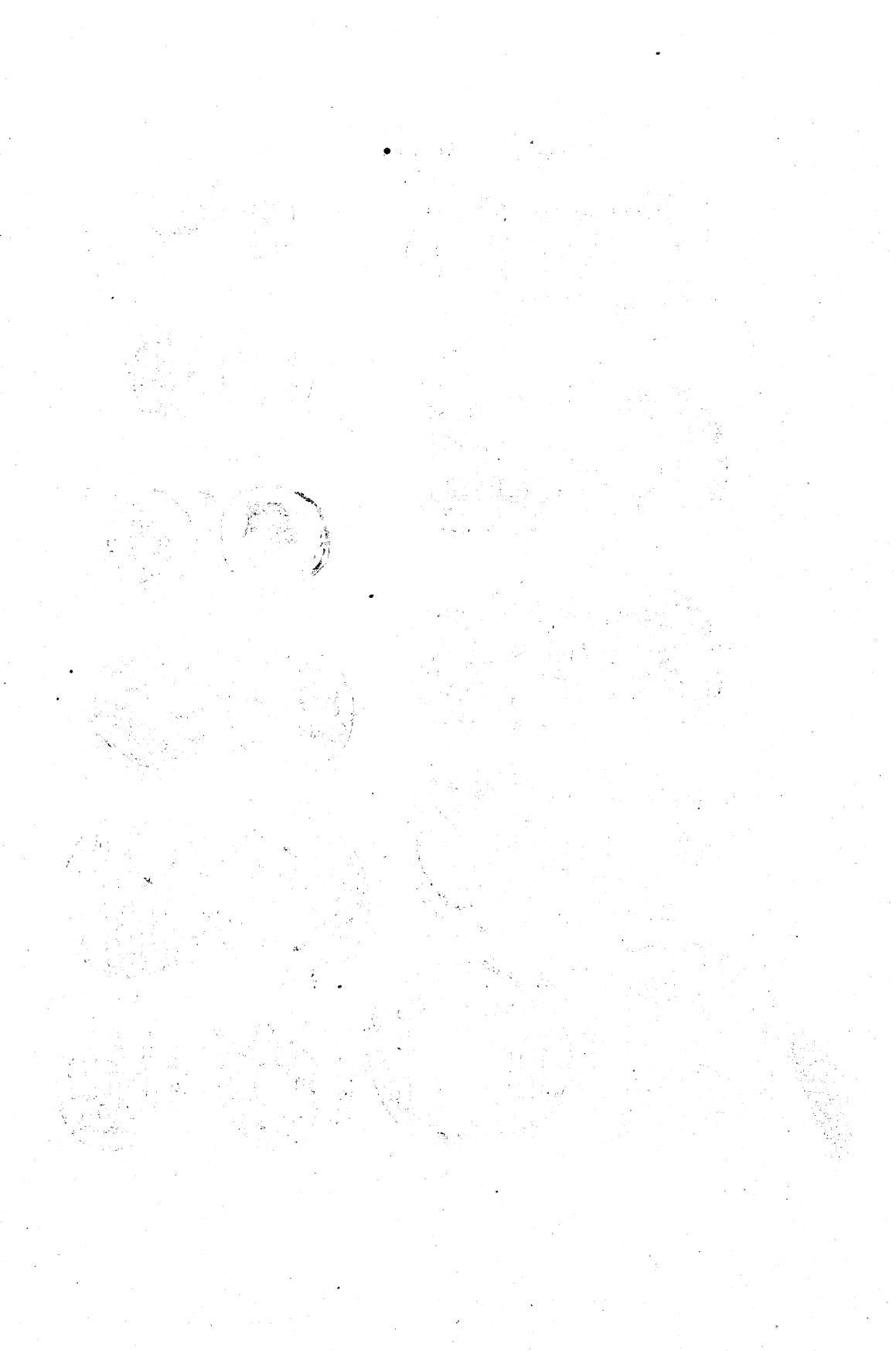
جامعک اطرافنده کورینان بعض احجار منقشه ، هر حالده برغه دن نقل او لنشدر .

جامعک کوفل حریمی وجسمی وارد .

کرک برغه و کرک آنطالیه و جنوارلری بولنان خرابمله دائز المده قیمتلى کتابه لر موجود
اسهده و سائطک مفقودیتدن ناشی شیمدیلک نشر ایده مدم . انشاه مساعد بر زمانده
بو قصانی ده اکاله جالیشه جنم .

(برغ - مومنة) بـ عائد سکوفات قبرص

— « سیلوم - حصار ، یانکو خرابه‌سی » —

پامفیلیا قطعه‌سنده قدم و متنانت اعتباریله اک مشهور طانیلان خرابه‌لردن برعی اولان « سیلوم » ی کورمک اوزره پرغدن مفارقه‌له شرقه طرغری حرکت ایدیورز . پرغه قلعه‌ستک شرقده اسکی قبرستانی بوندن اول پرغه‌نک مسکوکاتی لیسته‌سی قوه‌جق چکد کدن صکره آقصویه قدر واسع و منیت بر اووای قطع و کستروس اسم قدیمه‌له مسمی آقصو نهندن بعد المرور (صولاق) قریه‌سنه تصادف ایدرز . [۱]

بوراده برشهر خرابه‌سی کورلیور سنه قبرستانه بش اون قدیم کتابه وارد . بوکتابه‌لری (رودولف هبرده‌ی) ایله (آدولف ویلهلم) کتابنده کورلیورز بوکتابه‌لر قسماً لاتجه و قسم‌آده اسکی پامفیلیا لسانی اوزره محترم .

(سیلوم) خرابه‌سی (شطرلی) [۲] قریه‌ستک شرقده ، (تکه) کوینک جنوبنده و (یانکوی) اک جنوب غربی‌سنه واقع مرتفع بر پهنه‌نک اطراف واوستده‌دره . بو خرابه آنطالیه لواسنده موجود خرابه‌لرک اک هوادارلرندن برعی‌سیدر . خرابه‌نک مبنی اولدینی

[۱] صولاق کله‌سی تورکجه اولوب نردن آنلرینی اوکر نک ایچون آتیده ک معلوماتی بیله‌من اقتضا ایدر : اهجه عثمانیده (صولاق) : رکاب مأموری کانکش ؛ سابقده (۶۴۶۳۶۲ ، ۶۱) نجی بلوك خلق دیلک اولدینی بیان ایدیلور سده مدغفیندن برعی صولاق حقنده دییوکه : بوکله عثمانلیلرده نه رکاب مأموری ونده اوچی معناسته دو . عثمانلیلک تشکیلاتنده صولاق دنیالنر بیکجه‌لردن درت بلوك اولوب بونلرک آمرلری اولان صولاق کتخداسی واودا باشیلری کرک سفر و کرک تزمه‌ایچون پادشاه همایدن چیقدقده اورته به آنلوب او زنکیسی یاشنده بیورولر و میدان حربه و یاخود صارب پرلرده پادشاهک آنکه دیزکینندن طوته‌رقی محافظه ایدرلر ایدی . صولاق بلوكلری دخن سفره عنیتده پادشاهک یدک آتلرینک آردندن و بیکلرندن صوکره بونورلر ایدی .

[۲] شطرلی قریه‌سی ۱۳۰۱ تاریخ رومیوس‌نده مجرت ایدن موره یکیشوری اهالیسی ایله مسکوند . اسکی وطنلرنده ک اسیله بوکوی تسمیه ایتشلدر . کرکوک شهرینک منقسم بولوندینی درت قسمدن بیرینک اسی ده شطرلی اولدینی دوشونلیر و آناطولی ده بو اسدده بر اینک قریه اسی داها موجود بولوندینی نظر اعتباره آتلریسه بو اسی جغرا فیا شناسلریز طرفندن اهمیله قارشیلانگی لازم کلید . (یانکوی) ، قدیم یرلی اهالیسی ایله مسکون برکویدر . سالیدیده لرک روایته کوره پاک اسکی برمزانده و قوعه کان بر بحریق نتیجه‌سنده قریه کاملاً یائمن و انجق برخانه قورتیله بیلشد . حال حاضرده ک کوی اوخرابه‌اوژرینه مؤسسره بناء‌علیه (یانکوی) ، (یانیق کوی) اسمندن محرف اولدینی ظن ایدله بیلیر .

تپه‌دن آلتی ساعت فهمنده بولنان آطالیه شهری کوروندیکی کبی اون ایکی کیلو متنه بعدنده بولنان دکزک سطحی ده بلک کوزل کورینور.

تپه‌نک اطرافی واسع براوه، اوونک شرقنده جبال مرتفعه واردر. غرب شمالی طرفنده دخی بر طاقم طبیعی تپه‌له محاطدر. سیلولومک برساعت قدر جنوب غربی پسنده و (کوچک حصار) ویا (یانجی حصار) نامیله دیکر بر تپه واردر که بونده آثار قدیمه کورلیور سده اتکلرنده بعض تمل طاشلرینه تصادف اولنور.

سیلولومک برساعت شمالنده (تکیه) اسمیله معروف بر قریه موجود اولوب [بالي باما] تربه‌سی بوراده در. بالی باما تکیه‌سی او جوارده کی کویلرده مشهور اولوب همان هر بخشنبه کوفی بوراده قربانلر ذبح ایه فقرایه توزیع ایدبیلر و هر کس ممکن الوجود اولان حاجتلر ایجون بوراده رفع نیاز بارکاه احادیث ایدر.

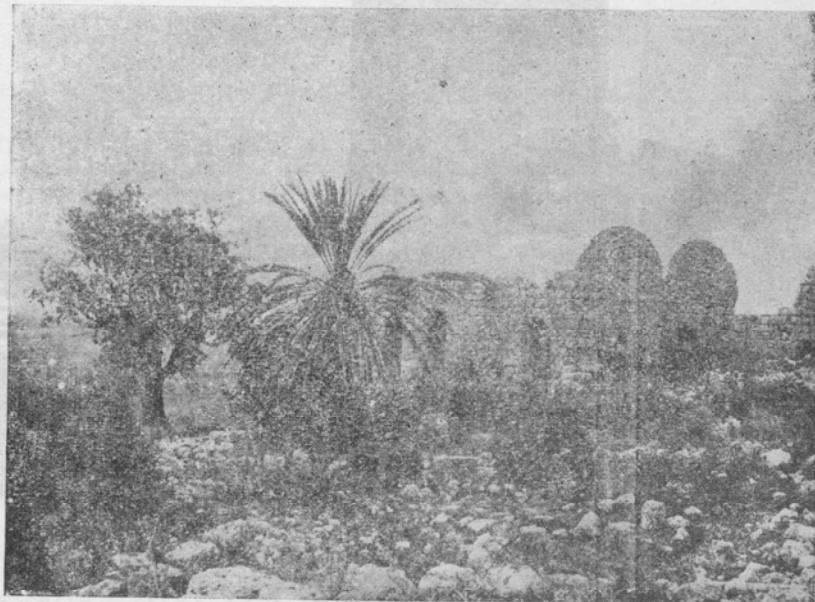
بالي باماک حیائی حقنده روایات مختلفه دوران ایدبیور سده هیچ بریسی صحنه مقارن دکلدر. بالی باما زاویه‌سی بیوک واراضی‌سندن سنوی اوچ بیک کسود غروش اعشاری اوهدیه اوقاف دفاترندن آکلاشیلرود. تربه‌سی سلامه‌سنہ منسوب تکه‌میش طرفندن اداره اولنیور. غربیدر که بوقدر واردانی تأمین ایدن بر زوایه صاحبناک اوقاف داڑه‌ستنجه نه ترجمة حالت و نده بر کونا تاریخته تصادف اولنه مامقه‌هدر.

تریه اطرافنده هیچ بر اعمارات یوقدر. تکیه نشینک روایته کوره بوراده بر عمارتخانه‌ده موجود بولونیور میش. فقط بالآخره منفرض اویشددر. تربه بر طاغ اتکنده درت دیواردن عبارت اولوب اوستی آچیق و دیواری دینده غایت لذیذ و کلیتلن برصو نیغان ایدر. تربه اطرافنده قدیم بر قبرستان و تپه‌ده، مقدمًا موجود ایکن الی آلتیش سنہ مقدم کوچولتیله رک یکیدن انشا او لتش بر جامع شریف موجودر. اسکی جامع حقنده هیچ بر کونا معلومات یوقدر [۱]

سیلولومک براز جنوب غربی‌سنده و شترلینک جنویته مصادف آرالق او رهاننده زیتون یانگی تصیزینه مخصوص طاشلریله بنا تملکرینه و الما، آرمود، نار، زیتون آغازلرینه

[۱] ۱۲۵۵ ده وقوع بولان عبدالجید خالک جلوسیله بر اقلارک تبدیل لازم کلیدیکنندن بختیله (۱۲۸۱) تاریخنده یازلش یر برات هایونده : قره حصار تکه قضاسته تایم بالی زاویه‌سی قربنده قواف قریه‌سنده واقع عنان بن مصطفی جامع شریف و قفندن اشو جامعک خطابی جسن بن عنانه توجیهی یازیبور.

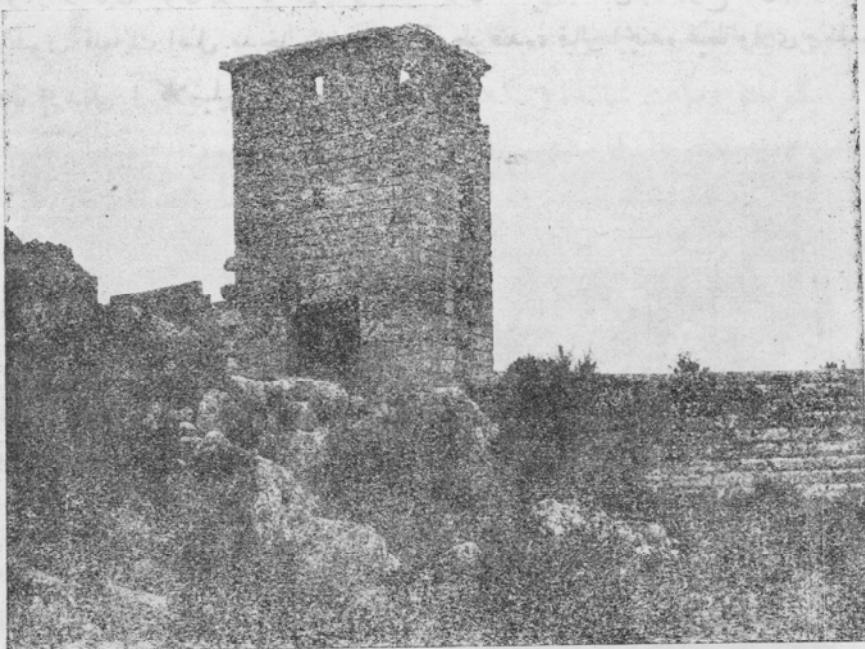
تصادف ایدلديكىنه كوره بورالرى وقتىله معمور برحالده بولۇش و مسورو زمانله بشرىتە طارىلەرق مدېتىدن صوڭرە و حشىقى اختىار ايمش برازاضى حالى آمشىدۇ . سيلالوم خرابەسنه (يانكوى حصارى) دىسلەدىكى كېيى (حصار آردى) دىنى دىنور . خرابە غايتى مرتقۇن وەرطرفى اوچوروملىدۇ . بورادە - پرغە دە اولدىيىنى كېيى - ستونلار وزىن قۇلۇر يوقۇدۇ . يالكىز پاك مكمل تىكىم ايدىلش بىر موقۇ حرب اولدىيىنى كورىلەپور . قلعەنك اصل مدخلى جنوب شرقى طرفىندا، قىالار اىچىنده غىطانووارى يوئىتلەش بىرى يول اولدىيىنى آكلاشىلەپور .

مىصار خرابەسنىڭ بىر جىسى

خرابىيە هان ھەر طرفىن دخولى مىكىن ايسەدە بىرنجى قلعەنك بىر قۇسى غرب جەھتنىدە اولدىيىنى كېيى اىكىنچىي قاتىنك قۇسى دە بىم محىيط داڭرە سككىنە اولەرق غربە متوجەدر . اىكىنچىي قۇونك پىشكەندە خراب بىر جامع شريف واردە . اشبو جامع بىاز بىوجىڭ اىكىنچىي جىلاتىڭ ازامىسى يوزىندن تەصىيف ايدىلش و مسورو زمانله اهالىنىڭ فەقادانى اجلەن بىسبۇن مشرف خراب اولمىشىدۇ . شېمىدىكى حالىدە يالكىز درت دىوار ايلە اىكى محرابىدىن عبارت اولەرق بولۇپور .

جامعک تاریخ بناسنه داژ هیچ برکتابه وبا باشنه برانره قصادر اولنیوسه دیکر می
بشن سنه قدمنه کلنجه يقدرجمعه نازی ادا ایدلکده اولدیغنى جوار کوپیلر سوپیلورلر
مع مافیه جامعک بنامی عثمانی دورینه عائد اولدیغنى آکلاشیلیور . جامعک اوکنده صوی
الآن آفاد برچشمہ واردو . [۱]

مصاردە قىبىم بى قىد

سېللۇم شەرىئىڭ بىنچى قىلغەسى ذىزىلەدن يىقلىمش وطاشرلى اوته يەبرى يە طاغلىمشدر .
بىنچى قىلغەنىڭ دىوار دېسلەرنەدە بر طاق اوستى قبالي وزە يە كىتدىكى بللى اوپىيان كىزلى
دەلىزلى كورملەكىدە اولدىغى كې شەمال جەھەسندە (قىز قابان طاشى) اسىمەلە قىایە اوپىلىش
بىر قۇوا ياخرىسىنە پىخرەسز بر اوطة واردە . بونك اوست طرفىدە بالا خەرە يالپىش
اولدىغى طرز اشاسىنەن آكلاشىلان غايىت مىقۇغۇمۇش طۇمىش مىتىن بر قەلە موجۇددە .

[۱] بو جامع شریف خىنەدە (۱۲۸۰) نارىخىنە يازىش بىر برات ھاپىوندە آتىدە كى سطەلىرى
كوردە : آنطالىيە جوارنە قەھار قضاىىنە واقع عصر جامع شریف خىنەدە يۈمى پىنج آتچا ايلە خطابى
عەمان زىد خوجە يە تۈجىھە يە ئىدلەشىر .

ایکنچی قلمه نک یانکوی طرقده او زون و طاز کمرلی برعخن قبوسی بولنوب ایچنده
بر صونبعان ایدیور . ینه بوقلمعنک غرب جهتنده (صنه بوکادی) نامیله معروف
غايت لذید و دامنی آقار بر جشمہ واردر . اشبو وحشتخانده بو صودن ایچمه مک مکن
دکلدر .

شاعرک « لیس بها ایس ، الایعافر والاالعیس » دیدیکی کبی بوارسی تام و حشتکدده در
چشمہ اطرافنده وقتیله منتظم بر معموره نک بولندیفی انفاضنده آکلاشیلور بوجسم و بر حذا به
موضوع خراب بنالر ، بر زمان اک فرحفزا ، اک ممتاز و غلبه لک بر جاده یه ناظر ایکن
بو کون ایصمهز ، کیمسه سز دوین بر سکونه ، اویا هماز بر اویقویه طالمش بولنیور . بولیه
بر مکانده انسانی بر خشیت ، بر بہت وحیرت استیلا ایدرده نه طرفه کیده جکنی شاسیرد .
بو کبی وحشت انکیز خرابه زارده ، بشیریست انقراضنده « ملن المک الیوم لله الواحد
القہار » خطاب صمدانیسی خاطره کلیر .

صنه بوکاریثک اطرافی طوغله و خرجله منتظم بر صوزنده یاپلش اولسی و الان
خراب اولمامسی و طرز انسانی اعتباریه بیزانتیون دورینه هائد اولدیفی آکلاشیلور .
چشمہ اوکنده بولنان بنالر کاماً جسم طاشلدن و خرجیز او له وق یاپلش اولسی
واشکالندن ده قدیم اولدقلوی بالبداهه اکلاشیلور .

بعض بنا قپولایله جسم دیوارلر و بربرینه کچیلر بر طاقم کیزی یوللر موجود ایسه ده
هیچ بریسنده بر کتابه یه تصادف او لنه مامقدده در .

بورادن مفارقله دها یوکسکده بولنان بر دیکر قلمه یه چیقیورز . بورانک هر طرفی
یقلمش بنا اجباریله طولو اولوب مرحوم فکرت بکل « ای دیشلری دوشمش صیریتان
قافله سور » مصراعنه ماصدق اولمشدز .

بوراسی دها وحشی بر یدر . بوصمت وسکونه محکوم اولان ویرانه ده ، حسابیز
یبانی اوست و دیکنلر آرد سنده وقتیله سیللووم قرالرینک پاپدیروب ده عالم مدفوینیته بر قای
مادی اولق احتراص مشرکانه سیله شهرک عینی کوشنه کومدیر دکلری هیا کل شخصیه
نظره چار بار که حقیقته قورقونج بر منظره تشکیل ایدر . قبورک کافه سی بیلنیز بر زمانده
یو قلامش و طاشرلر غیر منتظم بر صورتنه اظهار ماتم ایده جک در جده طاغیمشدرو .

اشبو مقابره متصل « دیوارلری غایت مرتفع و منتظم » اوستی آچیق و پنجره سز
و ایچ طرف درین وواسع بر بنایه تصادف اولنورکه بوراسی بزماتلر حبسخانه اتحاذ
اولندينى ظن و تخيين اولنه بىلىر .

بومحلى تماساً ايدركن مشهور حاج ظالمك حبسخانهسى خاطرمە كلشدى .
يئه بو قاتىه والى اوست قلعه نك دېينىد يانكوى جهتنىد ايچى اوئن طقوز ديركلى
بر حزىن واودو . درونىدە زمان قىدىعه عائىد محترق اولىش كلى بندىاي موجود دركە
دەطوبىتىن مصون قالدىغىنن عادتا يىكى يانش كېيى كوردونىيور . بو قلعه نك جنوب شرقى
طرقىدە تېنگ آلتىنده [پاشا دىلىكى] نامىلە بىرىكىر حزىن واردە . اىچىندە موم و چىرا
يانمدىغى ودرۇنىدە دائىمى صورتىدە سو آققىدە اولندينى ايچون ايلرى يە طوغرى
كىدىلەمپىور .

بوندن صو كە آرتق تېيە چىقىق اىچاب ايدر . حصارك تېسى محىط داڭە شەكلنەدە¹
اووب اوستى دوز واولدۇقە واسىدەر . آشاغىدە كورىلان قسوت انكىز مناظرە مقابل
بوراسى فەرھىزا بىر موقۇمە ، لطافتىنە طوبىلاز بى تماسايدە مالكىدر .

تې پك يوكسکىدەر . بوندە انظارى حبس و توقيف ايدن بىتون مانعەلر سېلىندىكى
ايچون شرق ايلە غرب ، شىمال ايلە جنوب بىتون وسعت وامتدادىلە سينه كشا اولور .
بودلۇشىن تېيى وقىلە يومى يېكىلرچە انسان زىارت ايدر . و بوكزىدە افقلەر ، نىشەلرلىرىنىڭ
يالدىزلىرىنى ، قەقەھەلرلىنىڭ آهنك طربىنى اتحاف ايلە دوروركە شىيمدى بوراسىدە نور
جىائىن محروم سىس سز وايىصىز بولنىيور .

بورادە شىيان تذكار ؟ لماشلىرى كونشىن سىم سياھ اولىش بىرچوق جىسىم بنا و سراي
خرابا لىلە سلاچوقىلەرن قالمە خراب بىر مسجد و منتظم سو صەرخجلرى ايلە بعض مەرسى
ستۇنلۇددۇ . سو صەرخجلرىنىڭ بعضىسى الآن منتظم و سو ايلە طولىيدر . بومحىطىدە بىر قاچ
آچى بادىەن بىشقە هىچ بىر آغاچە تصادف اولنماز .

تې دەپازار محلى تخيين ايدىللان بىر موضع يانىدە بىراسكى سراي خرابىسى كوردونىيوركە
موجود بولسان بىر قپوسى قرون و سطلى اصول معمارىسىنە يابىلىشدەر . بوسرايك صاغ

جهه‌سنه بولنان بر کتابه، یازبستک بازبار لسان‌لرندن بری ایله یازلش اوlobe معنای آکلاشلما‌مقده اولدینی شارل تکسه کتابنده یازیبور.

شیدی یه‌قدر سیلومده بر هیله تصادف اوله‌امش ایسه‌ده تبه اطرافنده تارلا آجقده اولان بعض چفت‌جیلر طرفدن اوافق قباره شکل‌ریله سیلوم پاوه‌لرینه تصادف ایدلکده‌دره. اسک تاریخ‌لارده سیلومه داژ بر فقره کوریله میورسده بالا خره نشر ایدلین آثاردن موجودتی آکلاشلیمشدر.

سیلوم حقنده اک زیاده معلومات ویرن (لانفورونسکی) در. استراپون ده ده خیلی معلومات وارددر.

آدریاتوسک اسکندر کیم سیاحت‌نامه‌سندن آکلاشلیغه کوده اسکندر کیم، پرغه‌دن آسپندوسه کیدرکن سیلومک جنویندن چکمن و (سیده - اسکی آنطالیه) بی ضبط ایتدکن صوکره پرغه اهالی‌سندن الینی رهبرلر واسطه سیلوم اوزرینه یورومشدر سیلومده معاشی بر طاق عسکریه بر قسم عجم عسکری، اسکندره قارشی شدتی مقاومنده بولنیشلر و متن قلعه‌سنه کووه‌نرک اسکندرک جسم اردوسنه مقابله ایتمشلردر.

اسکندرک شدتی هجومنه رغمًا قلعه ضبط اولنه‌مامشدى. بوصرده (آسپندوس - بلقیس) اهالی‌سنت عصیان ایتش اولدینی خبری اسکندرک رفع محاصره ایتمسنه سبب اولشلدر.

فرانز جه بر دیکسیورنده (ق. م ۳۳۳) ده یعنی رومان تاریختنک ۴۲۱ نده اسکندر کیم، سیلوم اهالی‌سندن یوز تالان [بر تالان ۲۸۵۰۰ غروشدر. [ایله اووقه قدر عجم قرالرینه ویردکلری سنوی آتلرک مقداری کندیسنه ویرملک صوویله اونلری تمهد آلتنه آلدقدن صوکره آسپندوسه عودت ایتدیکنی یازیبور.

شارل تکسه‌نک ویردیکی معلوماته نظرآ: (مانلیوس)، پامفیلیا حدودنده کوروندکه سیلوم اهالی‌سی اورکرک اردوسنک ارزاقنی تأمین ایده جکلرینه داژ مانلیوسه بر مبعوث ھیئتی کوندروشلدر.

سیلوم شهری رومالیلر زمان‌سده بیله مختاریتی محافظه ایتمشلر و روما متفق عنوانی آمشلدر. بیزانس ایپراطورلئی زمان‌سده سیلوم بسپوسلق صفتنه ادخال ایدلشیدی. پرغه

و آسپندوس شهرلری غیر مسکون برحاله کلدکلری بر زمانده بوراده بر پسبوسنگ
کلیساى موجود ایدی .

پارى يەنی ايله رومانلى سياختامەسته فېردىكى معلومات وارددر :

سېللۇم شهرى اولا تېدە تىشكىلىش اىتىش اىكىن بعض وقوعات تارىخى يە بنام يواش
يواش آشاغى يە طوغىرى اينىش وبالا آخرە تىكراز يوقارى يە چىلمىشدە . رومالىردىن مقدم
يابىش اولان بىنال تې اوزوندە ايدى وبعض قېولىدە كتابه موجود ايدى كە يامېلىانك
اسكى لسانى ايله محرر ايدى . تېنڭ آشاغىسىندا دوما دورىنە ئامۇد بىنال، تېنڭ اوستىدە
بىزانسلەرە مخصوص آثارە تصايف اوئلدىنى كېيىنە اسلامىدەن برقۇناق وبر جامع
موجود ايسەدە خراب برحالدەدر .

حال حاضر دەھىنە قىلغۇلۇرلى موجود دىكىسىدە مورطنه واسكى آنطالىيە خرابەلرندە
كورىلان قېولوك عىنى ايدى . سېللۇمە (مدغافىقە) و (ومەنودورا) نامە درت كتابە
كورلىش اوئلدىنى لانفورونسى كتابىندا يازىلى ايسەدە بالا آخرە بۇنلارك يالكىز بىسى
بۇلتىشىدە . بىنما قېوستىك يان طرقىدە بى سطرىلى كتابه محرر اولىب خط و افادەدن
آكلاشىلدېفە كورە اسكى يامېلىانى اوزىزه يازلىش اوئلدىفەن شايىان اھىتىدر . سېللۇمە
ئامۇد كتابەلردى بالا آخرە نىمر اوئلەجقدەر .

بلوره عامه مسکوفات فرم

— آسپندوس — بلقیس ، خرابه‌سی

بوکره سیلومدنده آیریله رق شرقه یعنی بلقیس طوغری کیدیبورز . سیلوم ایله بلقیس آردمنده هیچ برخرا به یوقدر . یالکیز واسع ویشیل اووه‌لر ایله مرقفه و متوجه تپه‌لر نظره چاربار .

بلقیس خرابه‌سی آنطالیه‌نک یدی ، سکن ساعت شرقده و [نوویه‌دون] اسم قدیمه مسمی (کوپری صوی) کنارندمدر . پرغه‌دن صوکره شوشه یولی اوژنده‌یرلی اهالیسی ایله مسکون (قوجه بیتاق) و روم ایلیده کی موره یکیش هری مهاجرلری ایله متوطن (جمعه‌لی) و ناحیه مرکزی اولان (کوکذ) قریه‌لرینه تصادف اولنور . [۱]
بلقیس خرابه‌سی کوکذک برساعت شرق شهابیستنده در .

[آسپندوس — Aspendus] نام قدیمه مسمی (بلقیس) خرابه‌سی ازمنه قدیمه‌ده ، (ای پرقوس ، زاقوت) ناملویله یاد ایدیلان (کوپری صوی) کنارنده‌در .

بعض آثار اجنبیه : ایپور و قلمه‌سی ایله قونسللر زمانده آسپندوس شهرینک [پرمپولیس] تسمیه اولندیفی ویرلی اهالی ایله مسکون بولندیفی یازیبور . ینه بعض آثارده [آرژینه Argiene] لرک مستملکسی اولندیفی روایت ایدبیلیوسه‌ده بورایت طوغری دکلدر . چونکه شهر دها قدیم بر زمانده ناًس ایتش و قومشوکلری بولنان بازار اقوامنک تحت حاکمیته گچش اولندیفی محققدر . بوکا بناء درک بازارلرک علامت فارقه‌سی مسکوکاتلرنده بیله کورولیور .

Estvedius حقيق آرمه‌یه کلتجه : ایپراطور او کوست زمانده بو شهرده ضرب ایدلش سکه ازدنه بونی کوریبورز .

[۱] جمله مهاجرلری ۱۱۹۸ و کوکه زاهالیسی ۱۲۹۹ تاریخ رومیسته کلبرک روم ایلنده کی کویلرینک اسیله بورالده برو قریه تأسیس ایشلدر .

آسپندوسده، تیاترو، [۱] آغورا «چارشو و پیاسه محلی»، و سائر مشهود اولان آثار به یدی سکنر ساعت مسافه دن کونک و کمرلر و اساطیر سیله جلب ایندش صور لیله بورانک قدیماً بیوک وبک غابه لک بر شهر اولدینی و هله آکلاشیلور.

قوم و جاقللردن تمحیر ایندیریله رک وجوده کتیر بیلن کمر و ستون لرک نه یوجه همت و غیر تارله وجوده کلدیکی جای تفکر و ملاحظه در. بوراده قلعه آثاری کوریلمیور سده هر حاله تبه اطراف ده و قیله موجود اولوب ادوارک مزو ریله بیقیله رق طوبراق آلتنه قالدینی محقققدر.

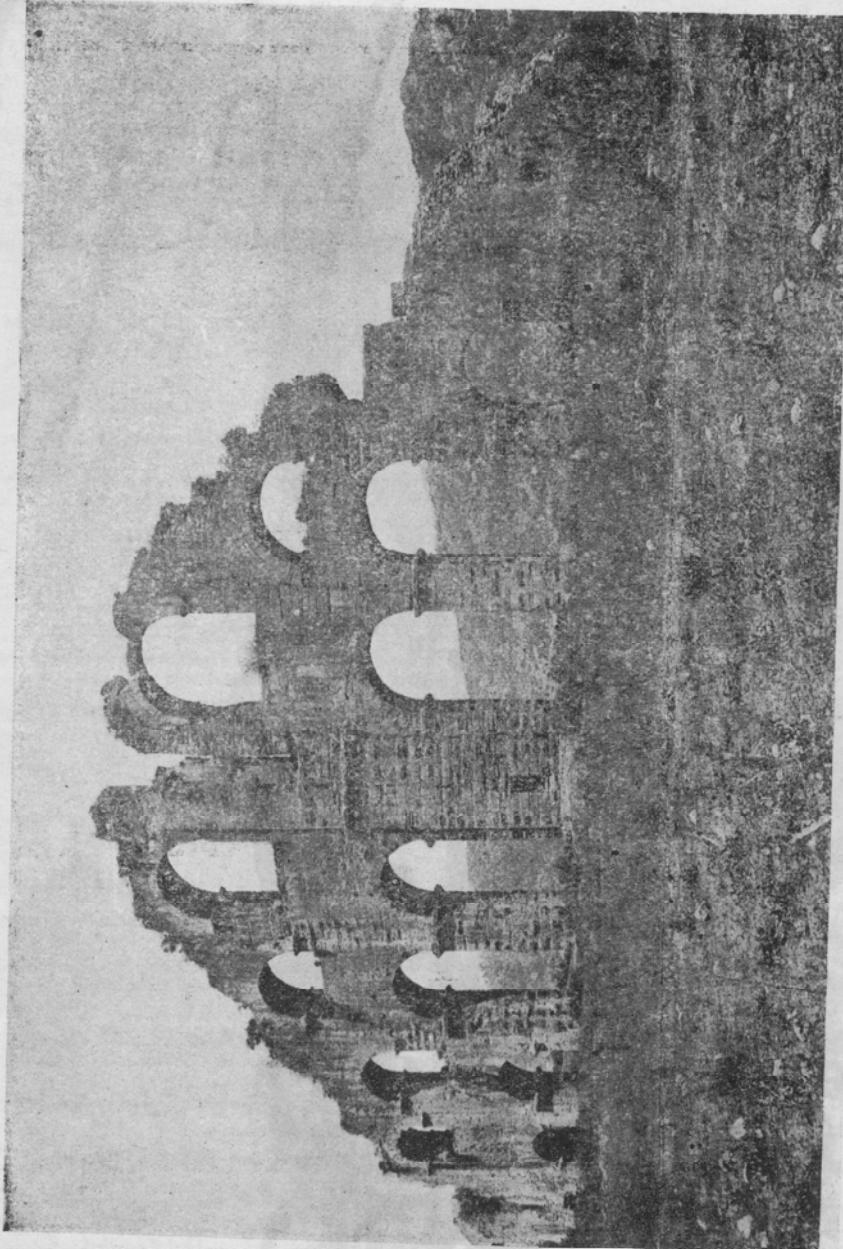
مدقینک ویردیکی معلوماته نظرآ بو شهر، موره شبه جزیره سنک (آرغولیس) نامیله معروف قسم مشهوره سندن اولان [آرغوس] شهری اهالیسی طرف دن بنا ایندش در بونلر کلزدن مقدم بر شهرک بولنوب بولندینی هنوز بیلن میور. بعض رو یجه تاریخ لر، قدیم (سیده) شهریست بوداسی اولدینه ذاهب اولش و سیدی به طاں معلوماتی بورایه درج اینش ایسه ده سیدینک اسکی آنطالیه اولدینی تاریخچه تحقق ایتمش در.

شارل تکسینک تدقیقه کوره سیده ساکنلیله آسپندوسیلر آردنده دائمی بر منافر وار ایدی. چونکه بوایکی قومک عادات و طبایع، بر برلریله آکلاشمی محال در جهه متباین ایدی. آسپندوسیلر صنایع نفیسه ایله مشنول اولدقری حالم سیده لیلر حرب، تھارت و اسرا صائمعله استغال ایدیمیورلر ایدی. آسپندوسیلر شهرلری (منه روا) معبوده سنک حمایه سی آلتنه ایدی.

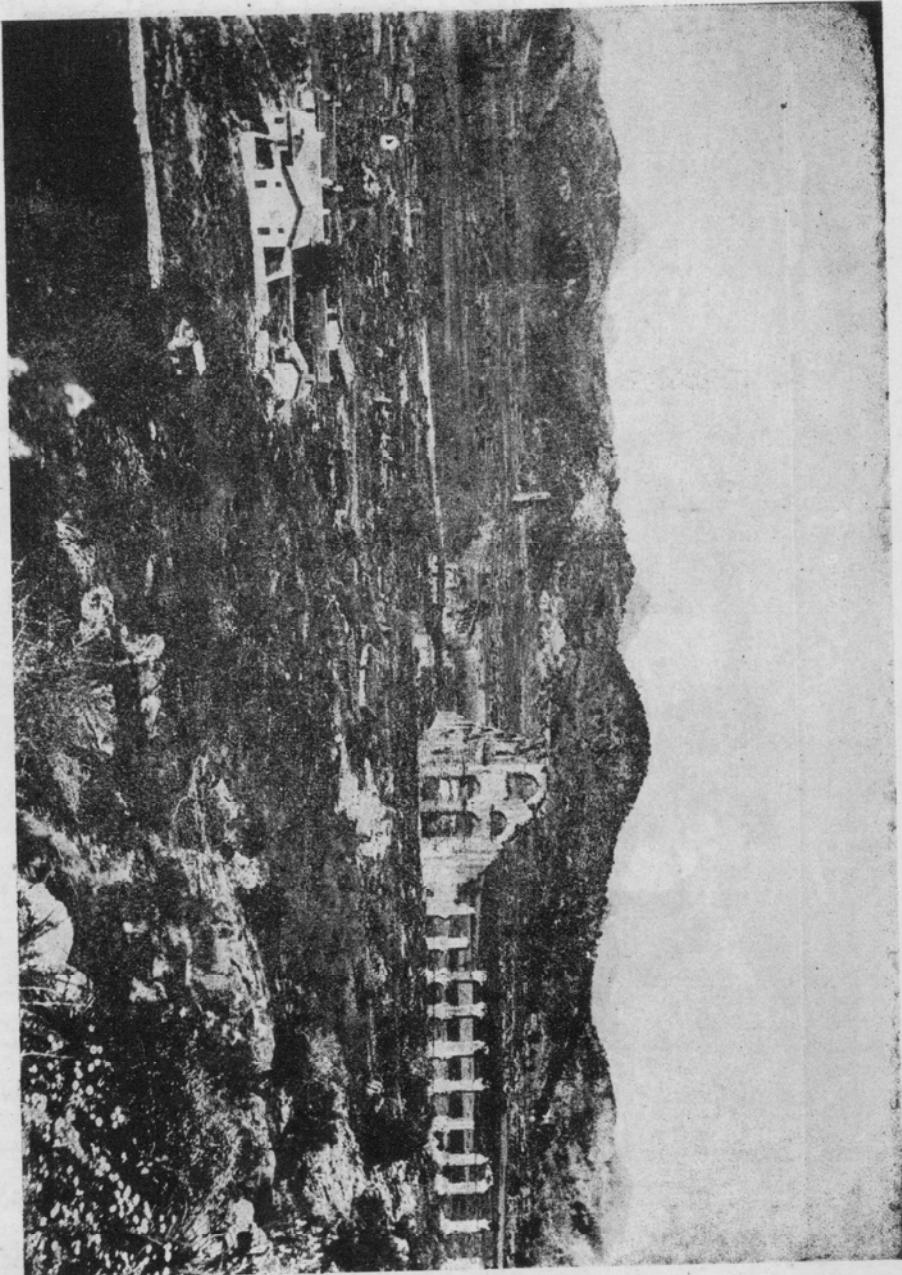
آسپندوس اهالیسی اسکندر کیله فارشی سر کشلک ایندیکنن اسکندر طرف دن ویرکو آلق صور تیله تأدیب ایدلکلری تاریخ لر کوره وایور. ویتال جفرافیاسه کوره آسپندوس اهالیسی پرغه لیلر کبی بلا مقاومت اسکندره تسیم اولشلردر. آدریانوسک؛ اسکندر کبیر سیاحتی حقنده یازدینی کتابک ۴۷ نجی صحیفه سنده برو یه آقی معلومات موجود در. اسکندر کبیر، پامفیلیاه کیرمزدن مقدم (قیانتوس - قینیق)، (پاتارا - کلمش) ی ضبط ایتشدی. پاتاراده ایکن دهشت و عظمتی ایشیدن (فاسه لیس - تکرا اووا) شهری اهالیسی قورقورق مرحنتی جلب اینک خصوصنده اینچیلر و علامت

[۱] بر سیاح عنانی، بو تیاتروی آنی ته آتر شکننده روایت اینش ایسه ده طوفانی دکله ده. آناظولیده بولنان تیاترولرک پکه آری آنی ته آتر شکننده در، آنی ته آتر «محیط دائزه شکننده تیاترو دیگه ده.

بلقند: صور پردازیکه برپا شده

بلطفه ملاغر به طاغی سوی بری

اتحاد اولق اوزره بر آلتون تاج هده اوهرق کوندو مشلر ايدی . لیسیا قطه سنه بولان شهر و قصباتک اکنیزی فاسه بیس اهالیسته امتالاً اسکندره حرمت و عرض مطاوعت ایتشلردر . اسکندر، هر کان ایاچیه و آدمدیگم کوندو جمک آنلره شهر لریکمزی تسلیم ایدیکن . جواب مختصر به مقابله اینش و بولهه بلا مقاومت ستون لیسیا شهر لریف بر بر ضبط ایله مشدی . بر قاج کون سورکه اسکندر بالذات فاسه لیده کاش و اهالیسته بر جیله اولق اوزره قلمه بی محملک الدن آله رق کندیلرینه تسلیم ایتشدر .

بو اشاده اسکندر تکر اووه ایله بورطه آرسنده کی طاغلر ایجنده عسکرینه بربوله پایپیرمش و کندیزی ده دکنر کناری تقيیب ایله بورطه اوذرینه بحرکت ایتشدر . مورطه بی ده ضبط و استیلا ایتدکدن صوکره شرقه طوغری توجه و آسیندو سدن کلن ایلچیله بولده تصادف ایله مش و شهره عسکر فاماق شرطیه ملکتاری تسلیم ایده جکلرخه خبر آمشدر . اسکندر بتو شرطی قبول اینش بالکز عسکری معائمه قارشو لق اولق اوزره الی تالان [برتلان ۲۸۵۰۰ غروشد] ایله او وقته قادر ایران حکمدار لرینه معین و بربان حیواناتی دخی ویرمه لری تکلیف ایله مشدر وبالطبع جواب موافقت آمشدر . بولهه جه آسیندو س قلمه بی تسخیر اولندقدن صوکره (سیدی ۲ اسکن آنطالیه) اوذرینه حرکت ایدلی . اوراسنی ده استیلا اینش اوذرینه بر قسم عسکری محافظت بر اقدارق متین بر قلمه به مالک اولان و بوقاریه ذکر ایدیلان (سیلولوم) طوغری عودت ایتشدی .

بوقاریه مختصر جه عرض اوئندیغی کی سیلولومده قباشت اولان بر طاقم عجم عسکری شدتی مقاومت اینش و اسکندرل . جیم ارد و سنه کردنداه اقیاد اولما مشلردر . محاصره او زامشدر . بو هنکامده آسیندو س اهالیسته قلمه لری تعمیر و قویه ایله شهر ک پولریخه قیامشلر و اسکندره قارشو بولند فری وعدله زده خلف ایتدکاری خبر نا که ایستنک کلی اوذرینه اسکندر بالضوره محاصره بی ترك ایله آسیندو سه عودت ایله مشدر .

آسیندو سک اووه قمنده متکن اولان اهالی خانه لری خی ترك ایله قلمه به قباشت ایدی . اسکندر ، به آتنده کی قلمه به کیرمش و عسکری بوش بولدی خانه لر . بر لشدر مشدی . بلقلیل اسکندرک عودتندن اوز کرکت کار ایلچیلر کوندرمش و اسکی تمهدلری ویرملک وعدنه بولمشلر ایسه ده اسکندر مطلوبات قذی سینه غلاوة لکه متفذ اهالی ایله مشهور جنکا و لرینک کندیسته تسلیم ایدلساخی طلب اینش واو بولده معاهده بی محبد ایله مشدرم

اسکندر بوراده بروالی برآقددن صوکره مورطنه به و او را دن (ترمه سوسن - کولک) کیتمش ایسه ده ترمه سوسیلر ، بیک متین او لان قلعه لرینه کوهه نه رک مقاومتله کندیسنه بول و رمه مشرد در . بونک او زرینه اسکندر بالضرور چیویق بو غاز ندن چمک محبور او لش و (ساغلاسون - آغلاسون) شهری او زرینه بور و مشدر .

ساغلاسون اهالیسی جنگاور لکله مشهور ایدی . بوراده قانلی و شدید بر محاربه و قوه کلش و نهایت بور اسقی ده الده ایتشدر . اشبو محاربه ده اسکندر [قله آندروس] نامنده مشهور تیرانداز سرع عسکرینی غائب ایتشدر .

بعده پیسیدیا شهر لرینک برقسمی بالمحاربه و بعضیسی بلا محاربه بزر بور ضبط و استیلا ایله مشدر . اسکندر مشهور دوکومی چوزمک ایجون غور و بیمه بورادن کیتمشدر .

اسپندوس شهریست که تاریخ بنا و تأسیس و اسباب اقراضی مشعر ، تاریخ نهارده هیچ برمعلومانه تصادف اوله ماماقداره . ظنه کوره سلچوقیلر استیلا سنده بورانک اهالیسی شرف اسلامله مشرف اولمش و بر قسمی ده اسکی آنطالیه اهالیسی کبی بالخاصه کرید ، رو دوس و قبریس آطه لرینه هبرت ایله مشدر .

بر دیکسیونه رک روایته کوره بلقیس شهری ، سلچوقیلر زماننده ده معمور اولوب درت بیک عسکر ویر جسامنده بولمشدر .

حال حاضرده شاهرک : ویر عکس صدا کزد بکه چوق و راهه ره وارد ره ،
که ، معموریتک تاریخنی مدفونه زمیننده .

نظر جامد کوره ؟ لکن ؟ درونی شهر پر آهنک .

او طاشقلر که مظلمند ره ، خیال تله ماید ره .

دیدیکی کی بونجه مدینتلره مهیط او لان بو شهرده دخی اسکی معموریتندن والکز بر یغین احجار موجود اولوب بونلرک آرد سنده با یهو شلرک ماتم انکیز صدر زدن با شقه بزیروح قلام مشدر . بلقیس خرابه سنک شمال فریستنده یازین صوی چکلیل بر کول وارد رکه قورو نجه قابل رعایت واسع بر اراضی حالته کبر . خرابه نک جنوب فریستنده و (مُوریه دون) یعنی کوپری صویتک صول بقدسنده [چاقیش] او وه و قریسی موجود در . ایرانیلر ایله یونانیلر آرد سنده و قوع بولش او لان و (ق : م ۱۱۱۴ - ۱۰۷۱) سندنے قدر امتداد

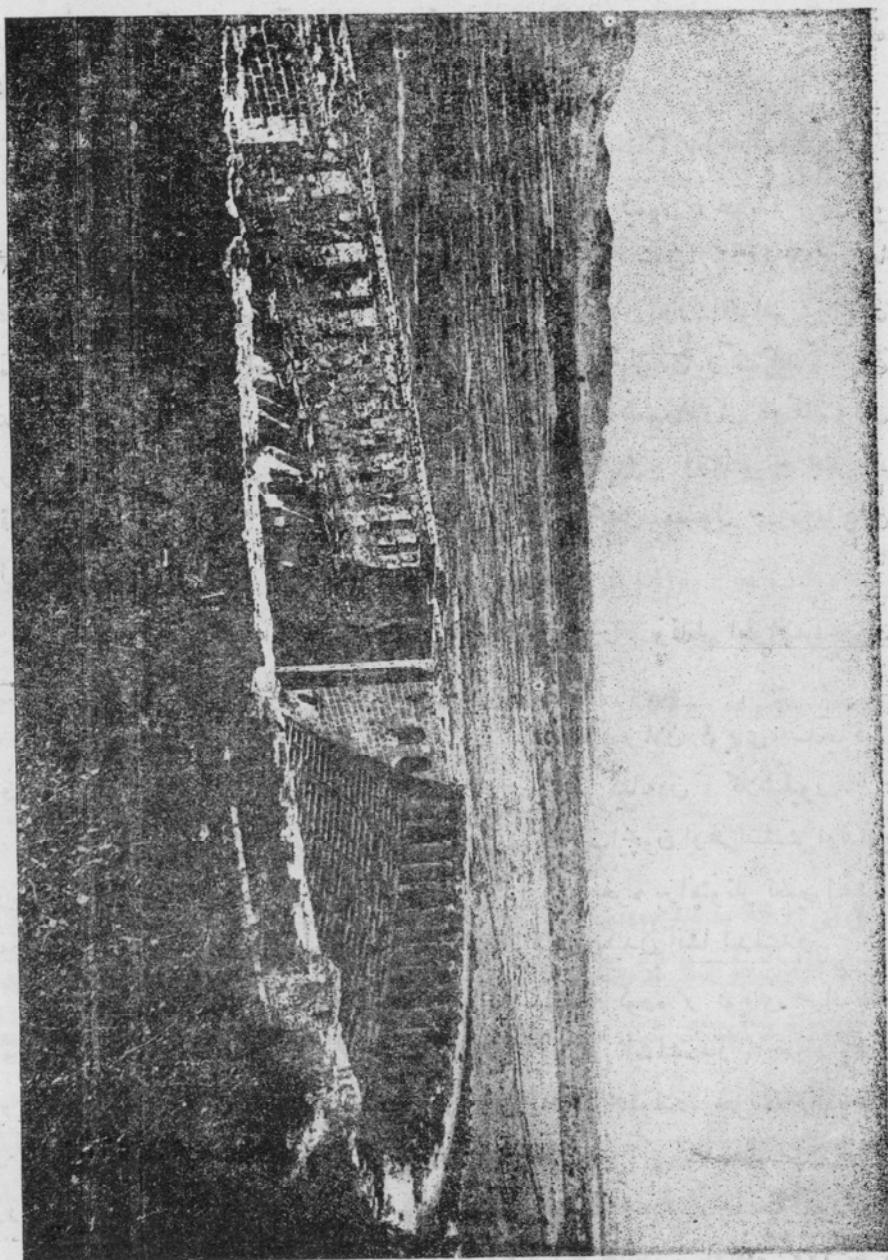
ایدن مدیه محاربه‌لری هنکامنده میلیناوسک اوغلی (کیمون - Cimon) نامنده بـ سر عسکر، بر کرم بـ او و مده بر کره اسکی آنطالیه ده بـ جراً عجم اردو و دو نخانی مغلوب ایتدیکندن شابان تـذکاردر .

روایت تاریخیه به نظرآ او صرده عجم قوماندانلری (پـ تـافـتـ) ایله (فرانـدـاتـ) ایدی. بو وقـهـی تـارـیـخـ عمـوـمـیـلـرـ بـوـصـوـتـهـ آـکـلـتـیـورـ : کـیـمـونـ ، هـوـبـلـلـرـ اـیـلـهـ مـلـوـ ۲۰۰ سـفـنـهـ اـیـلـهـ حـرـکـتـ اـیـشـ وـ آـنـاطـلـوـ سـاحـلـ بـوـنـجـهـ بـتـونـ یـوـنـایـلـرـ [دـهـ] طـوـغـرـیـسـیـ یـوـنـانـ مـدـنـیـتـیـ وـ لـسـانـیـ قـبـولـ اـیـلـهـ یـوـنـایـلـشـمـشـ اـولـانـ توـرـکـ اـقـوـامـیـ [اـیرـانـ] حـکـمـدـارـیـهـ قـارـشـیـ عـصـیـانـ اـیـنـدـرـمـشـدـ . بو صـرـدـهـ فـنـکـ کـمـلـنـدـنـ توـرـکـ اـیدـنـ اـیرـانـ دـوـنـخـانـیـکـ (نـوـرـیـدـونـ) منـبـنـدـهـ بـوـلـنـیـقـ خـبـرـ آـلـبـ آـمـازـ کـیـمـونـ اـیرـانـ دـوـنـخـانـهـ آـنـیـ بـرـتـعـضـ اـجـرـاـ اـیـدـهـ رـکـ بـتـونـ سـفـانـیـ تـخـرـیـبـ اـبـهـ مـشـدـ . (۴۶۵) . آـشـهـلـیـلـرـ بوـ محـارـبـهـ دـالـیـ آـدـقـلـرـیـ غـنـاشـ اـیـلـهـ آـبـلوـنـ مـعـدـیـ اـیـجـونـ مـیـوـلـرـ اـیـلـهـ طـوـنـجـدـنـ مـعـوـلـ بـرـ خـرـمـاـ دـالـیـ اـعـمـالـ اـیـتـشـلـدـرـ .

اليوم چاقیش او و مـسـنـدـهـ خـرـجـسـزـ یـاـپـلـشـ اوـجـ قـلـهـ بـولـنـیـ رـ . بوـقـلـهـ اـطـرـافـهـ خـرـابـ بنـالـرـ وـکـوـزـلـ صـوـ مـبـلـعـیـ وـارـدـ .

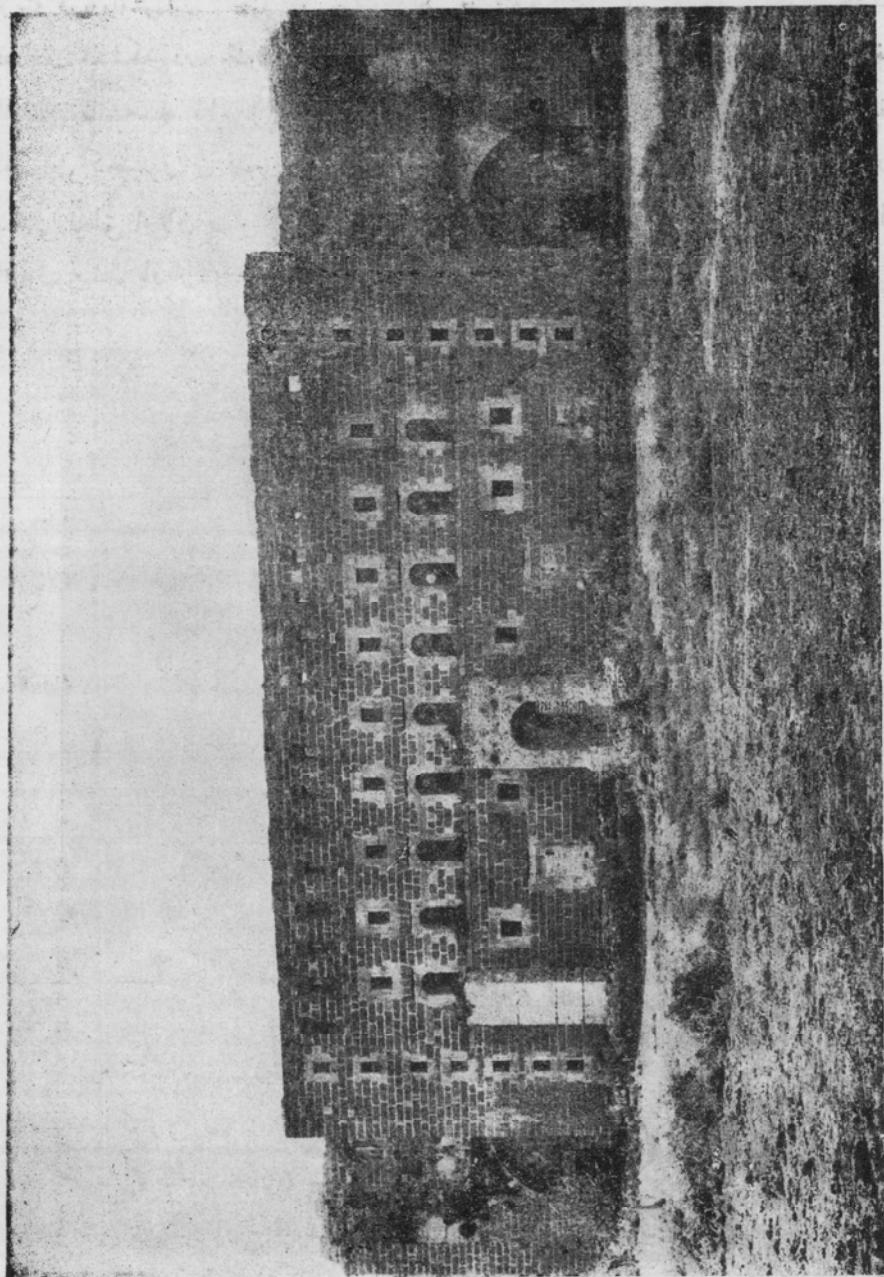
نـوـرـیـهـ دـونـ نـهـرـیـ اوـزـرـنـدـهـ وـبـلـقـیـسـکـ یـارـمـ سـاعـتـ جـنـوـنـدـهـ کـوـرـیـلـانـ کـوـپـرـیـ ، سـلـجـوـقـیـلـ طـرـقـدـنـ یـاـپـلـشـ اوـلـدـیـقـ قـوـرـقـوـلـقـلـرـنـدـهـ کـوـرـیـلـانـ اـیـرـیـ یـازـیـلـ کـتـابـدـنـ آـکـلـشـیـلـیـورـ . بوـکـوـبـرـیـ بـکـ اـسـکـیدـرـ . محـارـبـهـ بـکـ بـرـنـدـ کـوـبـرـیـ بـیـ تـخـرـیـبـ اـیـجـونـ اوـغـرـ اـشـلـمـشـ اوـلـدـیـقـ کـوـرـیـلـیـورـ . اـکـ اـسـکـیـ کـوـبـرـیـ روـمـالـیـلـ طـرـقـدـنـ یـاـپـلـشـ وـبـالـآـخـرـهـ بـیـزـآـیـتـوـنـلـرـ تـعـمـیـرـ اـیـشـلـرـ اـیـسـهـدـ صـرـوـ زـمـانـهـ کـوـبـرـیـ بـیـقـلـمـشـ وـسـلـجـوـقـیـلـ طـرـقـدـنـ یـکـیدـنـ اـنـشـاـ اـیدـلـشـدـرـ .

یـوـقـارـیـهـ مـذـ کـوـرـ مـرـادـ پـاشـاـ وـقـیـفـانـمـسـنـدـنـ آـکـلـشـیـلـیـغـنـهـ کـوـرـهـ بـ کـوـبـرـیـ . مـرـادـ پـاشـاـ طـرـقـدـنـ یـاـپـلـشـ وـقـعـیـرـیـ اـیـجـونـ بـرـ مـقـدـارـ پـارـهـ دـخـیـ تـخـصـیـعـ اـیـدـلـشـدـرـ . مـرـادـ پـاشـاـ کـوـبـرـیـ بـیـ بـوـحـثـ اوـلـنـانـ کـوـبـرـیـمـیدـرـ ؟ بـوـرـاسـیـ بـزـمـ اـیـجـونـ هـنـوـزـ جـمـهـوـلـدـرـ . چـونـکـهـ مـرـادـ پـاشـاـهـ عـاـدـ هـیـجـ بـرـاـئـهـ تـصـادـفـ اـیـدـهـ مـیـورـزـ . کـوـبـرـیـنـکـ قـوـرـقـوـلـقـلـرـنـدـهـ آـلـتـیـ پـارـچـهـلـیـ مـرـسـ طـاشـ اوـزـرـیـهـ خـرـبـ کـوـرـیـلـانـ سـلـجـوـقـ کـتـابـهـ بـیـ لـایـقـیـلـهـ اوـقـوـهـ مـاـقـدـهـدـرـ . چـونـکـهـ کـوـبـرـیـ ، صـرـوـ زـمـانـهـ خـرـابـ اوـلـشـ وـکـتابـهـ پـارـچـهـلـیـ اوـتـهـیـهـ بـزـیـهـ طـاغـامـشـ اوـلـدـیـقـ وـبـالـآـخـرـ کـوـبـرـیـ تـعـمـیـرـ اـیـدـلـیـلـرـ کـنـ الـهـ اـیـدـیـلـهـ بـیـلـنـ کـتـابـهـ پـارـچـهـلـیـ ، عـجـمـیـ اوـسـتـهـلـ طـرـقـدـنـ یـرـلـیـ .

جدهم جنیا سرگی عباره بیرون

بپس پاره منك ميه دده کوره بيشي

برینه قونه ما مشدر . حتی کوپرینک دیگر طرفده دخی عینی یازینک ایکی پارچه نه
تصادف ایدلکدد در . بک مشکلاته او قویه بیلدیکم پارچه لرد سلچوقیله مخصوص بالغه لی
الفاظ تعظیمه سیله برابر (۶۳۴ دن ۶۱۶) ده قدر اجرای سلطنت ایدن علامه الدین کیقاد
اول بن کیخسرو بن قلح آرسلان طرفدن یا پیلدیفی آکلاشیلور . کوپرینک تاریخ
بناسف ناطق اولان طاش بولنه مدی . موجود اولان کتابه طاشری آلتی متنه طولنده
اولوب منتظم یازیلرک ارتقای ده آلتئش سانیتمتهدر .

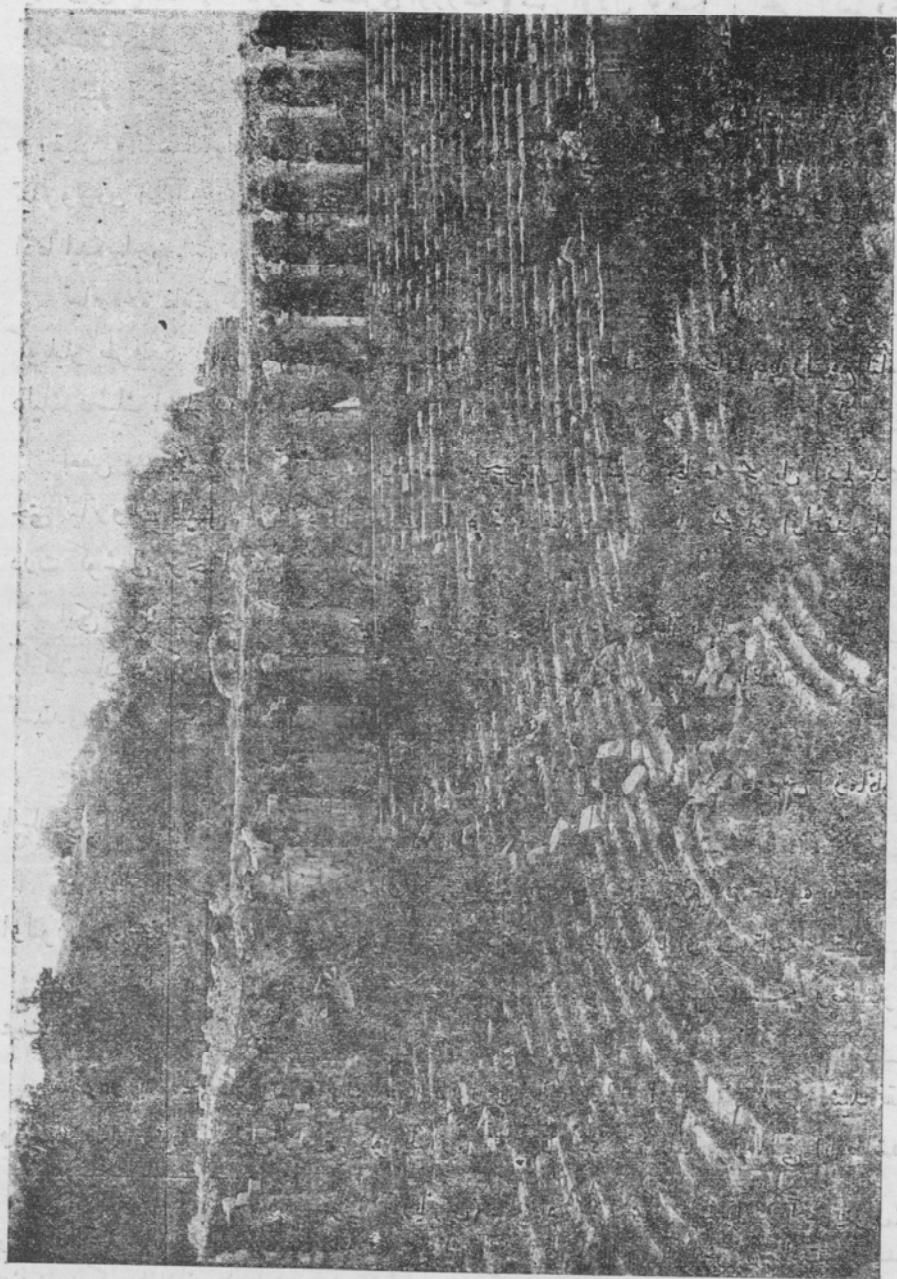

بلقبس یازارو سنک یامدنه کوپرینشی

بلغیس خرابه سنده الک زیاده جالب دقت ، تیاترودر . تیاترو ، قاعه نک شرق طرفه
موضوع و کوپری صوینه ناظردر . تیاترو جبهه سی شرقه متوجه واوج قپولی اولوب
غايت مرتفع و منتظم احجاریه یا بلشددر . جبهه دیواری اوقدر متنین یا بلشدر که الان قلعه ای
بوزو لاما مشدر . بو اوج قپودن بشقه تیاترو نک جنوب و شمال جهت زندده بزر قپوسی
موجوددر . اورهه قپودن کیر کیر من عین دیوارده وبالقوون دیوارینه مربوط تخمیناً
اون یاشنده بر انسان جسامتنده بر قیز هیکلی وارد رکه اطرافی غایت مصنوع قبارمه چیچکلر

باقی بارگاه را می‌نماید

- ۱۷۹ -

ایله تزین ایدلشددر . دیوار طاشلری اوزریسه یاپلش اولان بوهیکل [تختی] یعنی « بخت » آلهه سنک تئالی اولدینی تخمین ایدلکدهدر .

اشبو قیز هیکلنک وجودی دولایسیله بوراده بولنان یتون آسپندوس خرابه سنه « بالقیس » تسمیه اولنسنه سب او لمشددر ظفتنهیم . بلقیس تیاترسی آناظولیده موجود تیاترولدن اک ااز خراب او لمش حال اصلیسی مخافظه ایده بیلمش آثار عتیقه دن اولدینی ادعا ایده بیلیرم .

تیاتروده غایت کوزل و تمیز قبارته رسلمر موجود ایسمهده صوک سنه لرده جوار کوبیلیر طرفدن اشبونفیس دسلمر - ساخته جهالله - نشانگاه اتخاذ ایدله درک مع التأسف دلیک دشیک ایدلشددر .

بعض مدقتینه کوره تیاترو ، بزمدت سلچوقیلر طرفدن جامعه تحویل ایدلشدی . حق تیاترونک طیش طرفنه وایکی قو آره سنه مناره بیله تخمین او نقده اولان درت کوشلی بر چیقارته دخنی کورلایکدهدر .

ایکی بیوک قپولری اوزرنده عین مالدہ لاتین و یونان حروفاتیله یازلمش اولان کتابه لردن آ کلاشیدایغنه کوره بو تیاترو [زه نون] نامنده بر صنعتکار طرفدن یاپلشدر . زه نون آسپندوس شهر جسیمنک بلدیه مهندسی ایدی .

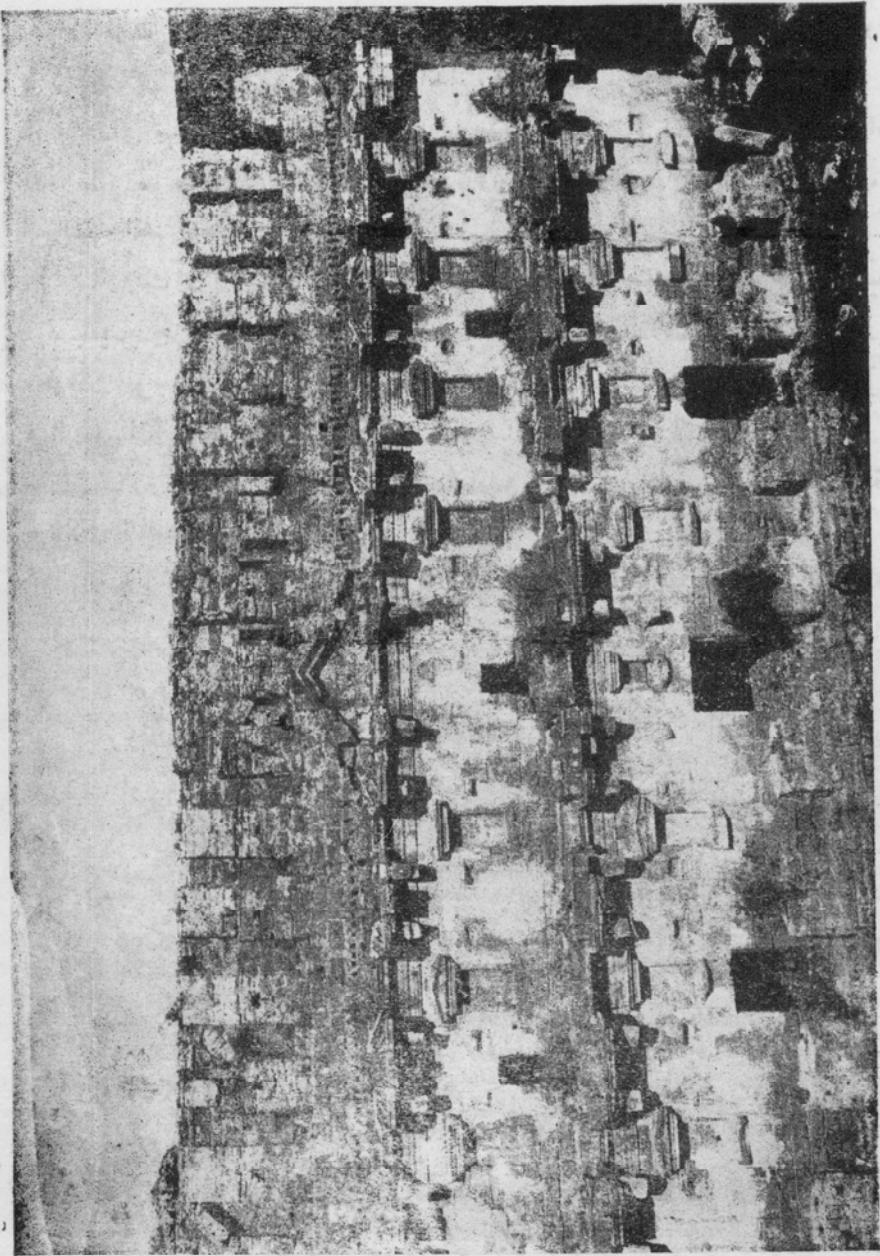
ینه بو کتابه لردن ، تیاترو ایمپاطور [آتنومن] و [لو سیوس و دوس] زمانلورنده پاسلینی آ کلاشیدیور [۱] .

تیاترونک ایچریسنه کیلدکده اولا بر بیوک پروسکنیون یعنی « محنه » یه تصادف اولنور . بو محنه نک ایکی طرفنه موضوع مردیونلر ، بنانک تا اوست قاسه چیقار . اویونخیلر کیروب جیقماری ایجون ایکی طرفنه کی پارادوسر اسکی وضعیتلرینی محافظه ایمکدهدر .

شاندون باقیانجه بیوک قاتلرک جبه دیواری پک کوزل ایشلمنش و هر چشید نقش و رسملر ایله تزین ایدلش اولدینی کورلایور . آلت قاسنده ایثونیک فورمهسی ایله طاشدن

[۱] روما حکمدار لردن معمور (آدریانوس) اک اولادی بوقدي . نیم شهولی (آتنویوس) ای ولی عهد انتخاب ایله مشددر . بونک زماننده روما مالکی آسایش و سعادت کورلایور . بوندن صرکره اولادانی (مارقوس اوریله تووس) « آگستوس » نامیله حکومته تشریکه ایله مشددر . (و دوس) آسایشبرور ، محب معارف و حکمت بر حکمدار ایدی .

بنفس پژوهی دامنه همکلی بردار

ممول قفا تصویرلری واوست فائنده قورنین فورمهسی موجوددر . اوست طرفندکی
جهده غایت بیاض من مر او زنده و حنی کلر ایچریسنده قابن قبارته او له رقیب وقارده
ذکر ایدیلان نخی معبدهسی عرض اندام ایدیبور .

اما میاننده اشبو قیز هیکلک ، بلقیس سراینک قرایچهستک رسنی او لدینه
داز ظن موجوددر . رسمک اطرافنده درت بش عدد قبارته انسان قفسی موجود
ایسنه متظم بر حاله دکلدر .

تیاترونک آذ بر هتلهم جال اصلیسنه ارجاعی نمکن او لدینه سوبه مدن منع نفس ایدمهه جکم .
بلقیس خرابهسی حفنه [ویتاک غوبنہ – Vital Cuinet] جفرایاسنده زیرده کی
معلومات موجوددر : بلقیس خرابهستک او ره سنده بر بیوک بنا وارد رکه [ساپا]
قرایچهستک سرای ایدی . حال حاضرده (بلقیس سرای) تسمیه او لندنده در . بوراده
بولنان تیاترو ، بتون تیاترولردن اک عحافظه لیدر . بالکن تخته دن معمول اولان قسمنک
بر اثری قلامشدر .

اوستريا آثار عنیقه متخصصلری ، اشبو سرایک ارتقایی یکرمی درت منه او لدینه
بیان ایدیبورلر . تیاترو قربنده بولنان « قوشو محلی » دخی مارالد کرزونک اثیردر .
ستادیون مرود زمانله بولنلش واونتلر دیکسندر آرمسنے کومولشدر .

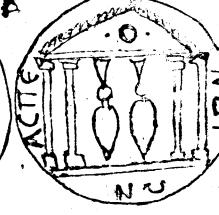
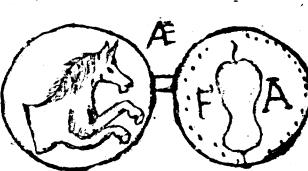
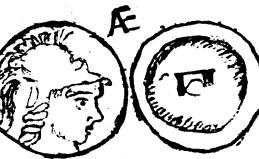
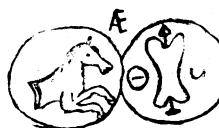
تیاترونک اوست طرفنده بولنان تپده بر معبد خرابهسیله بر بازار یری بولنده کی
اوونک او ره سنده و خرابه طووهی او زانمش غایت جسم و عظمتی بر صو یولی وارد رکه
بوراسی بتون صو یولرینک اک بیوکدر .

پنه تیاترونک اوست طرفنده واسیلیقه تپه سی بولنیور . بو تپه ده بیزانسلیلردن قاله
خراب کوشکن و اوکلنده موزاییق اوفاق دوشمه طاشرلر الیوم موجوددر . بوراده بر
چوق صو دپولری ده وارددر .

تپه ده بولنان بیتلاردن برسنک اسحی (واسیلیقه) و دیکرینک اسمی (نیفه بون) در .
واسیلیقه ، حکمنداره منسوب دیمکدر . نیفه بون ، او زاقدن کتیریلان صویک شهره دو کولدیکی
بر معناسه در .

نیمه نونک شمال دیواری دینده قفالری غائب او لش ایکیسی ارکاک ایکیسی دیشی
ماولق او زرده درت کوزل ایشلمه لی وجسم هیکل وارددر . بونلردن بر ارکاک هیکلی او ج
پارچه به قیرلشددر . ارکاک هیکلردن بربیسی مصر قرالی بطالمیوسک هیکلنه بکزیبور . بو

آییندہ عائے سکوٹن قبر

هیکلک کوکسندە ایکی عدد قنادلى آوسلان موجود و قفالرى قوش شکلندەدرو. آرالانلارك اوستىدە قنادرلى آجىق دىكىر برقوش شكلى واردىدك بۇ قوش شكلى بىلەميوس سكىسىن مارقەسە بىكزىپپور. هىكلەرك البىسىمى، اسىكى يوانان سرعى كىرىيىت كېدىكلەرى فستان اوlobe آياقلەرنىدە چارىق واردە.

تبىنگ جنوب انكلەرنىدە واووهە مىربوط قىمندە - اشكار ابىدەن آكلاشىلدېفته كۈزە - بىزانتىبولىدەن قالە طوغەنەن معەمول متعدد خانە، حام و كىيسالار موجوددۇ.

شهرك ترقى و اعمارى ايمجون يايىلان تەميرلىر، ايدىلان فداكارلەر، چىكىلان ڈەختەر عقللەر حىرت وىرن مەرقۇق سو كەرلەرك تماشاسىنە بىك جىلى بىر صورتىدە رونما اولىپور. طاغىن طاغە كېرىلىش اولان بۇ صو، سكز اون ساعت بىر مىسافەدەن كۈنكلەر واسطەسىلە كېتىرىلىش و تېدەن تېبىيە اشبو كەرلىر او زىزىنەن آقىدىلىشىدۇ.

بلقىس اطرافىنە كى طاباغىردە قېبارتىمە او لهرق سكز اون قدر قىز رسمي موجود وبعضاً لەدلەرە قدىم پامفiliا لسانىلە يازلىش كتابىلەر تصادف او لمقدەدەدرو.

آسپىندۇسە خانە كتابىلەر، مساعىد بىز زمانىدە نشريينە چالىشىلە جىقدەر.

مەھىئىت كەنگەرە

الماло ها

المالو قضائیک نقوس موجوده سی (۱۷۰۲۳) او لوپ بوقوسدن قصبه ده (۴۷۷۷) ای
مسلم، (۴۳۰) ارمی و (۲۳۹) قدرده روم موجوددرو.
قصایق قریبی حاوی اولدینی کی عوم مساجنه سی [۲۵۰۰] کلومتره مربی قدر
اولنور.

المالو قضبه سی، قورقدود ایله ۵۰، فیکه به ۷۷ و فتحیه به ۸۵ کلومتره بعدنده در.
قصبة نک موقنونع اولدینی موقعک سطح بخوردن (۱۱۷۵) متنه منفع اویسنه نظرآ
قیشی سرت ویازی غایت لطفیدر. امالینک اوچ طرف بوكش و چلاق طاغلر ایله حاط
اولوپ بالکن جنوب غربی طرف واسعه بیمهنه ایله کنیش و منبت بر اووه به ناظر
بولندیقندن قصبه آنحق جنوب غربی طوقندن کورده سیلر.

قصبة نک جنوب طرف باخه، باع و اشجار دن عاری و جالی
ایله مستور طاغلر آزه سنده بویله برشیل وادی نک منظره سی پک لطیف و دلوا کوربنور.
المالینک میوه سی مبذوله در. افلکه سر چکمش سلوی آگاجلری ده شلهان تذکاردر.
خانه و دکانه ری غیر متضمدر. فاضل احمد بک:

یازلی قیشلی کریان او لور هب دامر،

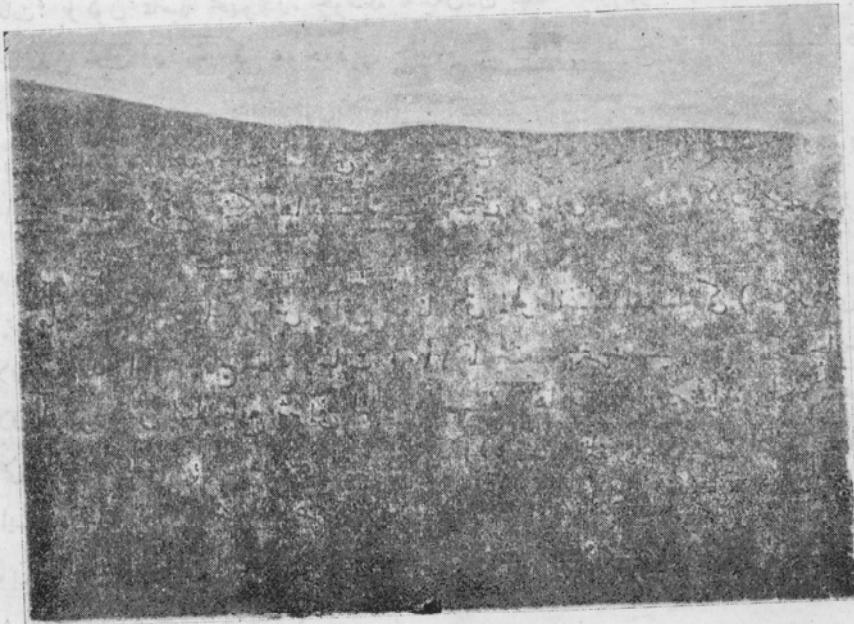
فرق او لخاز هیچ بری قالبودمیدر ماؤه میدر

مہزله ماصدق او لوپ کافسی تخته وی سنکه و چینقو ایله او رتولودر. کیره میدلی خانه لره
پک آز تصادف اولنور.

لوانک الک مهم قضالردن و ۴۰۰ نقوسه مالک او لان الماولدہ بالکن برجی اوچ
و دیکری آلتی درسخانه لی ایکی ذکور و اوج درسخانه لی بر افات مکتب ابتدائیستک
بولنسی، اهالینک معارفه او لان درجه ارتبا طلربی اکلاتبر.
اسکیدن قله برجوق مدارسی وار ایسه ده هان جمهی معطله در.

نفس قصبه‌ده (جید و بابا، خطیب زاده، سنان امی) و قفل‌نندن اوچ کتبخانه‌الان موجود ایسه‌ده حال انتظام‌ده دکادر.

قصبه‌نک ا رته‌سنه، طویل‌ماز بر تماشایه مالک و خیلی مرتفع (قوله) اسمنه بر طییی تپه وارد که اشراف بلده‌دن ادریس و عمر آغالر طرفدن، شهرک اوست طرفنده بولنان بر منبعدن دهبر کونکلر لاه صو چیقار تیزلمش و تپه آگاج و چیچکلر ایله دونادلشندرو. بو

مالوونک منظرة عمومیه‌سی

تپه‌دن بتون قصبه مکمل صورت‌ده و با غلر ایله اووه‌سی ده کورملکده‌در. ادریس و عمر آغالرک مسافرخانه‌سی بوراده‌در. قصبه‌نک صولتی صوغوق ولذید ایسه‌ده برازکیره چیلدر. جشم‌لری کثیر و هر خانه‌یه سویک اساله‌سی ممکن بر صورت‌ده تقسیم ایدلشدر. المalo قصبه‌سیله ماحق کویلرینک تشکیلی حقنده و نوق و اعتماده شایان بر معلومات یوقدر.

المalo قصبه‌سنک صبب تسمیه‌سی حقنده حقیق بر قید موجود دکاره‌ده اهالینک بو خصوص‌ده کی روایته کوره بو کله [ایل مالی] دن مخفف اولدینی حقنی بر صورت‌ده ادعا

اولنیور. بعض اجنبی کتابلرنده، بوراده [آلمالی — Alimali] اسمنده بر شهر قدیم بولندينى و آنارینك اسکى خامه لرده قوللانىلدىنى يازىلدورسىدە بو آنه قدر نو سکسنە وندە بشقە بر اثر و افاضە تصادف ايدىلەمە مسنه باقليرىـه بو روایتک اصلی او لمدىنى و كلامك هىر حالدە توربىخه او لمدىنى آكلەشىلور.

ليسياده بولنان [آلمالى] شهرى حقدە، بىزانسىلى (مەتىئەن) طرقىدن ويريلان معلومات، بوكون تمايمىھ جەھولىرى. چونكە مەتىئەن دن بشقە هيچ بر انار عىقە متخصصى بو آلمالىدەن بحث ايدىلەكى كې موجودىتى حقدە بو آنه قدر هيچ بر ازەدە تصادف ايدىلەمە منىدىرى.

بعض آثار و روايانىن، قصبه نىتە آلتى يىدى عصر لق بوجياته مالك او لمدىنى استىلال او لور، المالو ملاغىتك و قىيەقىك اھالىسىنىڭ بىرايلاغى او لمدىنى، او رادە كوريلان بر جوق مبانى خرامەنەن اكلاشىلور.

بر زمان صوکرە، عئاتۇر ھوش پوانى چوغالەرق المالو ملاغىتك ئىكىندەكى (بىكارلەپھى) دىليلان موقفە او لا بر قاتىجى خامه و نايىت ۱۱۰۰ تارىخىنە خۇضرى شىمىتىكى (بىك جامع) دىليلان او كۆز عمر پاشا جاقۇچ شىرىقى المالو او وەسىنە دە يېقىن بىررە يابىزى يەنچە اھالى آشاغى طرفە يېنى قابلان دەرمى دىليلان درە اطراقىدم يالىقە ياشلاشىن او لمدىنى يازىللىر وارايىسىدە يىك يوز تارىخى طوضى دەكادر. چونكە ۱۹۳۲ تارىخىنە تالىپ اينلىش او لان (عيون الحقائق) ئام ازىز المالىلىك بىزاتك ازىددە. بونىن آكلاشىلبورك المالو تەسىسى بو ۸۹۳ تارىخىنەن دە سخىلى اسکىدە.

ازمنە قبل التارىخىيە ئائى او لوب پروفسور (ماہرس) كى نشر ايدىلەكى « آنطالىدە بولنان ھېكىللىر » نام ازىنده المالو او وەسى حقدە آتىدەكى معلومانە تصادف ايدىلورىز المالو او وەسىنە ولىسانىڭ ئىنالىدە ازمنە قبل التارىخىيە به ئائى اوچ جىل كىشىف ايدىلاشدەر. بوندرەك اىكىسى شىال شەرقىدە بولنان يۈكىشك او وەدە او جىجىسى دە المالو او وەسىنەك آشاغى قىسى آپىران تېدەدەر.

(۱) كىلهوکى كويىتىدە بىزىپە، كە اسا تو سە كىدىن بوغازكە مەدخلىدە كاشىدە.

(۲) بىوك و دوزە بىزىپە دركە كىلهوکىن تقرىباً فرق دېقىقە جنوپىندە در. بورادن المالو اوچ ساعت مىساقة دە در، بوقسىك جنوب مەتىاسى بطاقاقدەر، بطاقلەدن صوگرم مارضىتى بىلۋااصى دوام ايدىز.

کنیش و آجیق اولان الملو اوومنی **پالکن** بر تک ازمنه قبل التاریخ موقعه مالکدرا.
اووه حال ضرده بطاقاق او لمغه مستعد اولوب تحت الارض بک چوق صولوی حاویدر.
اوومنک هریندہ وباخوص جنوبی غربی قسمندہ و يول کنارندہ بک چوق قویولر
واردرکه و سطی عمقلری اوئی بش قدمدر. بو اوومنه ازمنه قبل التاریخیه ماند **پالکن**
بر ازرك بولنسی، اسکی زمانلرده اوومنک بطاقاق اولدینه دلالت ایدر. **پالکن** جحال
تبه نک اتکنده بوکنک بر قسم اراضی وارد رگه بوراسی بک اسکی زمانلرده مسکون
ایدی. بونک **سبی ده** (قسانوس) و دیسته کیدن اسکی يولک موقع تلاقبیسنده بولنسای
اولسے کرک **بویولار** (ما-یکیتوس - آق طاغ) ک ایکی طرفدن **کچیوردی**.

(۳) جحال تیه کنیش و بونک بر په درک المابدین ایکی ساعت مسافدد در
سپرات و فور په سلک ذکر ایتدکاری عشق تبه نک، بوته اولدینی محقددر. بو په نک
ازمنه قبل التاریخیه دن برو مسكون اولدینی بعض آثاردن آکلاشیلور.
المابنک شمال شرقیسنده و ایکی بحق ساعت مسافده ده بولنان (مکرون = میرمن) قریه سی
اتصالنده واوومنک اوزرنه سندہ طبیعی پر تکه اوزرندہ بک اسکی برمانلندن قالمه او طه
بیوکلکنده بین بنا خرابه سی موجودیده. او طه تک جبهه سی شرقه متوجه او لوب سکنی
طاشدن مرکبدر. طبان ایه ماوانی ایکیشر، دیوارلری برد جیم طاشدن عباو تدرکه
طاشد خرجیز اوله رق بربنہ ریط ایدلشیدر. دیوارندہ بکتاهه موجود ایساده
او قونه مامقدده در.

تبه نک آلتندہ بولنان کویده بعض منظم و متفق اجرار حمقده اولدینی کی قدم
سکلر دسی بولندنه اولدینی روایت ایدلکدده در.

(مکرون) قریه سنک بربحق ساعت قدر شمال شرقیسنده و (چالیجه) طاغی اوزرنده
(کیلهوکی) قریه سنو قریب، قدمی و خرابهه تصادف اوئیسنه باقیلیمه بورالری ده برمانلندن
معدور بحالده بولنسی اولدینی محقددر.

(کیلهوکی) یه، برى یقین و دیکری غربه طوعهه اوزانش اولان بیهیقیتندم
ازمنه قبل التاریخیه ماند آثار بولنانلیکی تپه بولندنه کی غربه طرفندن دسی برقلمع
خرابه سی موجودادر. **آدموعله** (آدموعله) قریه بیسنده، طاشدن اویم
الملو اوومنک منهای جنوبیسنده بولنان (آدموعله) قریه بیسنده، طاشدن اویم

لیکه منازلری بولندیغى والمالو اووهسى دخى زمان قديمده شىيمدىكىدىن دها سولاق اولدېنى (او مردۇت) كەتابىدىن آكلىپۇز.

شىمىرى يە قدر كوره بىلدىكىم تارىخىلرده، المائىنك وقايىع قديمە سە ئاڭدۇر معلوماتىك بولغا مىسى قصبهنىڭ ذىبە ئىكى ودھا طوغۇرىسى عنانلى دورىسە ئاڭد اولدېنى ئىتنىدەيم.

برىغۇنچە كوره: تىكە درە بىكلەرنىدىن وظامە مشھورەدن تىكلى اوغلۇ حاجى محمد آغانىك خلەم وشناختىدە واردت يكائىسى اولان اوغلۇ ابراهىم بىك، المائىلدە قىربا (۱۲۱۵) سە لەندە وقوعە كان اطاعتىزلىكى كۆكىندەن قالدىرىمىقى ايجون طوبىلايدىنى برقوتلە المائىنك او ج ساعت قدر يەقىتتە كلىش وشىيمدىكى (سایاپك) قرىيەنى قرارداڭ ئاخنادا بىدەرلە خىلى مدت المالو اهالىسى تەھىید ايتىشدى. حتى آندىيەن طوبى مەيلۈرلە جامع كىيەن مىنارەسىنڭ قىسم علویيەنى بىلە تەخىر بىلەمشىدو. نەبات اسالى بىرمۇقىت احراز ايدە مەيرەك ادرېس آغا زادە اسماعىل آغانىك مخدومى صالح آغايى اسیر ورھن اوھەرق كوتۇرمەكە اكتىفا بىلەمشىدر. المالو اهالىسى بواسىپلەرى قورتاۋىقى ايجون آنطالىبە خەفيأ بىرىھىت كوندرەمشىلەر و صالح آغايى قودتاۋىشىلدەر. بالاخىرە ابراهىم بىك حەكۈمەت مەتىووە سە عصىان ایقەن وياقەن الە وورنجە صالح آغانىك بىرى اسماعىل آغا - خەدمەتىنە مەڭافاتە - تىكىيە مەتسىلم تەيىن اولىشىن و ۱۲۳۱ دە آنطالىبەدە وفات اپتىشىدر.

المائىنك مەركىز قضا اولىسى ۱۲۸۴ تارىخىنە مصادىقىدر.

المائىلدە بولنان جوامع شىرىفە . . . المائىلدە كە اسىكى طانىلان [اسىكى جامع] اسىمەھى بىر جامىعىدەر. بوجامع (او كۆز عمر باشا) نىك بىنا كىردىسى اولدېنىي ادعا اولىپور. بوجامع خىرىپ بىپوك بىر خەرقە يانىش و صوڭىرىدىن مىكىر را ئەمير كۆرمەشىدر. اسىكى بىنانڭ قىمت و وسقى حقىنە بىر معلومات يوق ايسەدە اليوم موجود اولان بىنانڭ بىرىقىت مەعمارىيەسى يوقىدر. وقوعە كەن خەرقە بىتون جامع ئاندىيەنى كېيى كەتابىسى دە غائب اولىش و بانىسىنىڭ كىم اولدېنىي بىللىشىز بىر حالە كلىشىدر.

اولادىھە حەكایاتىنە كوره بانىسى (او كۆز عمر باشا) اولدېنىي و كىندىسىنىڭ دخى المائىلدە وفات ايدەدەك جامع شىرىفلىك التصالىندە مدفون بولندىيەن ويانقىن ائناسىندە منازى ئاڭ ئاولىش ايسەدە بالاخىرە، اوزىزىدە (كەن ئەنسى ذاڭەللۇت نىم الە تىرىجىن) آيت كەرىعەمىي يازىلى بىرقىرطاشىنى چىقارىلشى واوکا ئاڭد اولدېنىي ادعا ايملىكىدە بولنەشىدو.

مشارالیه حقنده سجل عنانیده دیبورکه: عمر پاشا اندرون هایوندہ سلحدار شهریاری اویشدر ۱۰۷۴ شعبانیه وزارتله معیر والیسی اولوب ۱۰۷۷ ده هنزل اویش، ۱۰۷۹ ده دیاربکر، ۱۰۸۳ ده ارضروم، ۱۰۸۶ ده وان، ۱۰۸۸ ده بغدادوالیسی اویش و ۹۲ جادی الاولنده عزل اویشدر، ۹۳ ده تکرار ارضروم، ۹۵ ده بغداد والیسی اولوب بعد المازل ۹۸ ده مالنا بغداد، ۹۹ ده ثانیاً دیاربکر، ۱۱۰۰ ده ثانیاً وان و ۱۱۰۳ ده ینه ارضروم والیسی اویشدری. واندن ارضروم کیدرکن المالي تضاسنده وفات ایلدى. کندیمی اعاظم وزرادن اولوب دشیده طاقل ومدبر ایدی. بغدادده اماماعظام ترمیمی وامام ابی یوسف مرقدی و قلمه لریخی تجدیداً تعمیر ایندیروب مدرسه پاپیش و سد کیری تعمیر ایله مشدره انتها.

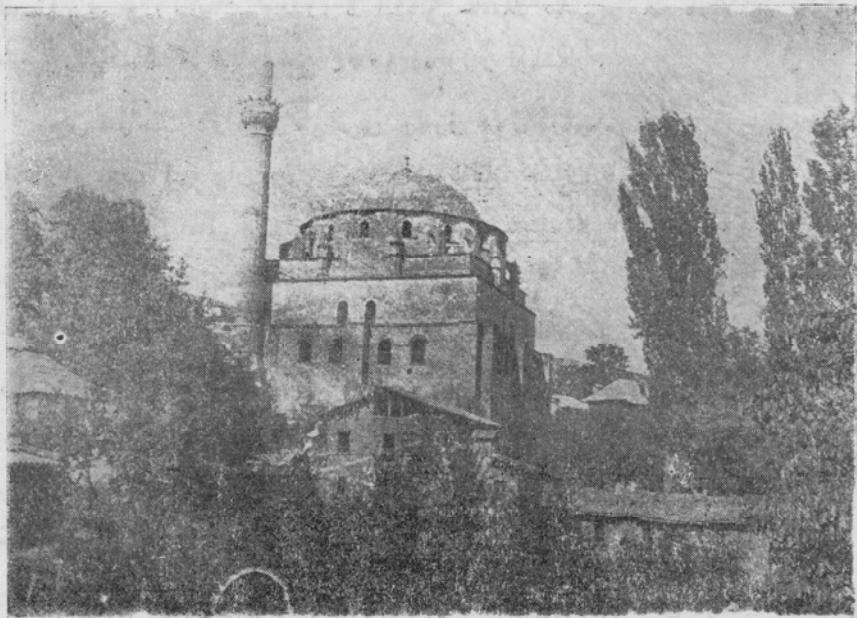
اوکوز عمر پاشا حقنده المalo خلفنک روایتی ایله سسجل عنانینک ویردیکی معلومات آردنه سنه مهم بر تخلاف وارددره برکره واندن ارضروم کیدرکن عمر پاشانک بولمالیدن کچونده هیچ برومناسیقی یوقدر. ثانیاً اسکی جامهک بنانی بیک تاریخندن بریمه کتیر- مه بورلر. حالبکه عمر پاشا آنچق ۱۰۷۴ ده وزیر اویشدر.

سجل عنانینک روایتی طوغری اوله رق قبول ایندیکمز تقدیرده المالیدن مقصد بوالمالی اویلوب بلکه وان ولاینده و وان کولنک جنوب طرفه مصادف و کوله قریب بر موقعده بولنان المالي قریمه اولدینی ظنندمیم. بناءً علیه اشو جامع شریف بشقه بر ذاته منسوب اویسی اقتضا ایدر.

صرکزلوا اواقاف داٹه سنه موحدود (۱۰۰۶) تاریخنده استانبوله پازاشی واوست طرف نقصان بروقفتامه دن آکلاشیدیغنه کوره عمر پاشا نام برذانک استانبوله مهیل آغا محله سنه یابدیردیغی بر مسجدک اوافقنده بحث ایدرکن المالیده یابدیردیغی بر جامع شریفدن ده بحث ایدیبور. فقط بوعمر پاشا هر حالده ترجمه حالی بالاده کور اوکوز عمر پاشا دکادر.

جامع کید باخود جارشی جامه و باخود عمر پاشا جامع شریفی. — بوجامع المالیده ودها طوغریسی تکه لواسنده اک بیوک اوک منین بر جامع اولوب بر قبه لیدر. جامعک ایجی کاملاً چینیلرله تزیین ایدلش قبه و مناره سی مصنعدر. بانیسی [منوغانی کتاب ایجی زاده عمر پاشا] اولدینی دوایت اولتیور. قبوسنه اوستنده زیرده کی ایيات موجوددر:

دبن اسلامه شرف ويردي عمرپاشا بوكون .
نه کيم فاروق اعظم برله زينت بولدي دين .
جان ودلدن سعی ايروب اول هبارك جامعه .
يابدي بونده ايده رحمت وحمة للعالمين .
عرصه روز قيامتده او ماريکن که او له .
جرم وعقباده عسکرندن حفظ ايجون حصن حصين .
شاد او لوب آئامنك تاریخني دیدي خرد .
جامع بنیاد بيت الله وهادي رکن دین .
يو عمرپاشا الماليده وفات ايتمش وجامع شريفگ اتصالنده بولنان تربه سنه دفن او لمنشد .

عمر باتا جامع شریفی

اشبوجامع ۱۲۸۷ ده خلیل الرحمن نامنده بر ذات طرفدن تعمیر ایدلش او لدینی دیکر پر کتابه دن آ کلاشیور.

کتابجی زاده عمر پاشانک بغداد والیاکنند عودتی آنساننده بوجامی یا پدیر دینی
وختامنی متعاقب وفات ایلدیکنی روایت او لمقدادر .

(مرآت استانبول) نام ازده دیبورکه : مشارالیه بغداده امام اعظمک تربه
شریفه لریخی تعمیر و امام ابی یوسف مرقدلریه مجددآ بر قبه بنا و وظائف تعین ایتمشدر .
بغداده جامع قریه قربنده برد مدرسه انشا و امام اعظم جوارنده اولان سد کیری تعمیر
بهروز قلعه شی ایله بغداد قاعده ایله اولان برخانی بنا ، در سعادتنه جهانگیر
قربنده بر مسجد و طوبخانه ده بر جامع شریفیه بو جامعه وقف اوله رق جوارنده کی حمای
انشا ایتدیر مشدر . بودات المایله دخی بر جامع شریف انشا و از راده وفات ایتمشدر .

سجّل عهانیده : منوغاتلی کتابجی عمر پاشانک ۱۰۱۲ ده دیاربکر والیی ۹۰۲۶ ده
افلاق و بندان بکلریخی نصب و تعیته مأمور اولش ، ۱۰۳۲ ده طرابلس غربه و صکره
آنطا کیه بکلر بکی ایله ۱۰۳۵ تاریخنده اوراده وفات ایلدیکنی یازیبور .

مرآت استانبولک بو عمر پاشا حقنده کی بیاناتی سجّل عهانینک اوکوز عمر پاشا ایچون
یازدینی ترجمه حاله موافق کورولیور . شوقدر وارکه ، کتابنک صوک مصرا عنک ناطق
اولدینی (۱۰۱۹) تاریخنده عمر پاشانک نه صورتله بورایه کلدیکی و سجّل عهانینک منوغاتلی
عمر پاشانک آنطا کیه (۱۰۳۵) تاریخنده وفات ایتدیکی مسئله هی شایان تدقیدر .
سهو منتب اوله رق آنطالیه یریه آنطا کیه یازدینی قبول ایتسکه بیله ۱۰۳۵ تاریخنی
بر درلو قابل تأویل دکلدر . بو خصوص حقنده اوقاف دارمه سی ده بزی تنور ایده میور .
اوقاف دارمه سنده موجود اولان عمر پاشا و قفناهه صورتی بروجه ذیر احصاراً نقل

ایدیبورم : (او زون بر مقدمه دن صکره) امیرالاسرا عمر پاشا ابن علی بیک داخل آنطالیه ده
بر طرفی محمود چلبی ایله مشیری بک ملک و دیکر طرفی جاده ایله محدود بتون یکی خان
خارج قلمده و ادرت طرفی طریق عام ایله محدود بر او خارج سورده واقع بـستان
قربنده بولان دکانلر . ینه آنطالیه اسکله سنده بر خان ، خارج قلعه ده بر قهقهه خانه .
کذا تحدیددن مستغفی الملاو قصبه سنده یکی خان ینه الملاوده بر تجارت خانه . استانبوسده
چاوش دکرمنلری نامیله معروف اولان دکرمن . کذا استانبوس ناجیه سنه تابع سراخورد
قریه سنده کلاهی دکرمنلری دیه معروف اوچ دکرمن . ینه بوناچیده حاجیلر قریه سنده
آنبار و بقچه سیله روابر ایکی ظاشلی بر دکرمن . کذا قزیل قیا قضا سنده کسدل قریه سنده
بر دکرمن کذا تکه لو اسنے تابع قبکه قضا سنده ، بیکار باشی کوینده آقان نهر او زرنده

بولنان بر دکر من وقف ایتدیکی و متولی اوله رق رضوان چاوش ابن عبداللهمی تعیین ایتدیکی یازیبود.

بونلردن ماعدا استرباح ایدلک اوزره راقف مرحوم آتش بیک درهم کوش وقف ایله متولی موییه تسلیم ایتھدرکه بوباره آنحق رعن قوی و باکفیل ملی به مقابل ویریله جکی و مفاس، معسر و حیله جی به ویریله جکی و قنامه سنده تصویح ایدبیور.

کرک مذکور اینه دن حاصل اولان سنی غلات واجاره شرعیه سی و کرک پاره دن سنی استرباح اولان مبالغت جهت صرفی واقف مرحوم بروجه آنی تعیین ایدبیور:

اشبو مبلغ الملاوده واقفت بنا ایتدیکی جامع شریفی ایله مدرسه نک مهماته صرف اولنه جقدر. جامع مذکورک خطینه یومی اوثر درهم کوش. جمه وسائز ایام مبارکده جامعنه وعظ ایدن مدرسه یومیه بش درهم امامی ایچون یدی درهم واقفت روی ایچون صباح نمازندن سکره بنه امامک، محرابه یسن شریف سوره سنی او قومی ایچون بزدرهم. اوکله ندنه سکره او قوه حق تبارک سوری ایچون بزدرهم. ایکندی نمازندن سکره عم تلاوی ایچون بزدرهم. ایکی مؤذن ایچون بشر درهم. جمه وسائز املردنه جامع منزبورده صلواء او قویان ایکی کنی ایچون یومیه بزدرهم. جامع شریف حفلنده وجه معروف اوزره قرائت ایدن آنی حافظ قرآنیه یومیه بزدرهم. جامع قیومیه یومیه اوچ درهم. فراش و سپورده یومی اوچ درهم خلالی تیزیانه یومی اوچ درهم مدرسه و جامع شریف بو آنی ایچون یومیه ایکی درهم. جامع منزبورده صباح نمازندن سکره مجتمعین اوله رق اجزای شریفه او قویانه اون ادب فرقان ایچون ایکیشتر درهم هر کون والهینه ایکی جزء شریف او قویانه دوت درهم بنه بوجامعده اوکله ندنه سکره هر کون مجتمعاً اون جزء قرآن او قویانه اون نفر ایچون ایکیشتر درهم عمومنک دوام و با عدم دوامنه نظارات ایدن نقطه جی ایچون یومی بزدرهم اخی بابانک تربه سنده خدمت ایدنه یومی بزدرهم جامع منزبور معرف ایچون بزدرهم، متولیسته یومی اون درهم؛ کتابه درت درهم، جابیه ایکی درهم، صو مجراسنه نظارات ایدنه یومی درت درهم، اون ایکی اوطه دن عبارت اولان واقفت مدرسه سنده بولنان مدرسه او تو ز درهم او طه باشیلرک هر برینه بزدرهم. الملاوده واقفت مکتبنده صیان معلمته یومی درت درهم خلیفه سنه ایکی درهم صرف اولنه حق در. هرسنه محراب مومنی ایچون آتش او قه بال مویی. رمضان وسائز کیجه لوه مخصوص قندیللر ایچون سنی درت یوز او قه سیسام یاغ قندیلر

فیل و سائر آلات لازمه ایچون هر سنه بیک درهم هر سنه حصیر پاره‌سی بیک ایکیوز درهم شمعه‌لر ایچون هر کون اوچ درهم صرف اوئله جغنى یازبیور.

وقنامه هنین العباره اوله دق اوائل صفرده و (۱۰۱۷) تاریخنده یازمیشد. و قنامه نک نهایتند شاهد اوله دق یکرمی آلتی ذاتک اسمی محربدو.

یوقاریده ذکر ایدیلان مراد پاشا و قنامه‌سی کی بونک‌ده احکامی اجرا اوئلماز درجه‌یه کلشن و تعداد ایتدیکی دکمن و دکانلرک موافق و حتی اسامیسی بیله اوئنودیشدر.

بوایکی جامدن بشقه محابی او زنده غایت کرفت و مصنوع یازی ایله یازلش بر کتابه‌سی اولان [تحتی جامی] وارد رک ۱۱۳۰ ده یا پیلیفی کتابه‌سندن اکلاشیلیور.

بونلردن بشقه بر قاج جامع شریف وار ایسه‌ده اهمیت تاریخی‌لری یوقدر.

— المالیله یتیشان ذوات . —

المالیلی احمد پاشا . — بونک حفیدی (ال حاج السيد محمد بک) خاصک آغازی ایکن ۱۱۹۲ رجب‌نده وفات‌لله اسکدار‌ده مدفوندرو.

بالی بن عیسی فقیه . — ۸۹۳ ده سلطان بازیزد ثانی نامه مشهور (کنز الدقايق) ی (عيون الحقائق) اسمیله شرح ایدن بو ذات‌ده المالیلیدر.

صاریلرلی محمد افندی . — عصر اخیر فضلاسندن بر ذات اوlobe المalo قضاستنک (صاریلر) قریه‌سنده تولد ایتمیشد. آثاری : (شرح استماره جدیده)، علوم سیاسیه‌دن (ناموس اعظم) اسمیله متن و شرح، علم مناظره‌دن (مظہر معالم علی مفتاح مکالم) نامیله متن و شرح، علم وضعدن (قاضی عضد) رساله‌سنه (مشربة العيون) اسمیله بر شرح یازمیشد. بو ذات ۱۲۸۷ ده المالیلیه وفات ایتمیشد رک علم و فضلی پک یوکسک درجه‌ده اوالدینی تأییف ایتدیکی آثارندن اکلاشیلیور.

ار اوغلی نوری افندی . — المالیلی شیخ عبدالوهاب افندیدن مستخلف اوlobe المالیلیه تولد ایتمیشد. (قوله) ایله (اشمه) قصالرلی آرم‌سنده نامه مضاف [ار اوغلی] قریه‌سنده مدفوندرو. دیوانیله (مرآت العاشقین) اسمیله احوال سلوکه دائز تورکجه بر آثری وارد رک بر نسخه‌سی مغنسیاده مرادیه کتبخانه سنده وارددر.

ندا ایتمد کلسون عاشق اولانلر .
 حقه کیدنلرک یولیدر توحید .
 عشق درسین بوندن آلدی آلانلر .
 علم لدن دیلیدر توحید .
 کرکدر بو یولدہ بر کامل اوسته .
 کفیل اولدی سزه وصلت دوسته .
 پایشهم قدرت الیدر توحید .

ابیانی بو ذاتکدر .

شیخ وهاب امی حضرتلى . — بو ذات (۱۰۰۴) تاریخ ھجریسندہ المالیده وفات
 ایقشدر . کندیسی مشائیخ کرامدن اولوب طبیعت شعریہ صاحبی ایدی . المالوی آئیده کی
 اپیات لطیفہ ایله مدح ایقشدر :

عاشقانہ دیکلرسەك سوزمن اولسون بیان .

عاشقانہ ھیچ کیزلى یوقدر جمله سی کوندن عیان .
 سوره کور دورانکی باقی دکلدر بو جهان .

یاز او لیجق المالی کویا که جنتدر هان .

سری حکمت با غنٹ امامیم کلسون اویان .

آچ کو زین قالدیر حجا بی سن بو غفلتدن اویان .
 اهل عشرت عاشقوز کفتار من اولماز يالان .

یاز او لیجق المالی کویا که جنتدر هان .

آچیلودر با غ حسنک کللری کاسون دیرن .

وصفی ذکر ایله سم کلز دیله کلسون کورن .

تو حیدنک معنا سنه عارفتر بونی دین .

یاز او لیجق المالی کویا که جنتدر هان .

دکلسون اسرار می کیم جاتی حیران ایدن .

جا هل اولماز مالم او لور شعری سیران ایدن .

سریدر اسرار مک عاشقلری خندان ایدن .

یاز او لیجق المالی کویا که جنتدر هان .

و جهنک اسرار نک معنا سی کلسن یازان .

عشق ایجندہ کل دیدم عاشقلرہ ایتمد اذان .

جان ایجندہ کیزلودر کلسون بونی بزدن بزمن .

یاز او لیجق المالی کویا که جنتدر هان .

بوش دکلدر صالحیور ایجی طولو مهر و خوبان .

حق تعالیٰ ذاتنک الهامیدر اولماز یالان .

عقلی یوق دیوانهدر شهری قویوب طاغه کیدن .

یاز او لیجع المالی کویا که جتnder هان .

دنیانک معمورینی بالکل یالان بیلن .

روحمک اسراری خانه دکل وجودان بیلن .

اون سکن بیک عالمی لوحنه اول پنهان بیلن .

یاز او لیجع المالی کویا که جتnder هان .

ای برادر دوجهانه عاشقه یوقدر مکان .

طوغربیلوب کاسه اجل کیمسه به ویرمن امان .

بونده فهم ایت نفسی سنده یارین اولمه یالان .

یاز او لیجع المالی کویا که جتnder هان .

بریوزنده بردخی سیر ایلدم اقرانی یوق .

حمدله چوق شکر توجدمک نقصانی یوق .

بی نشاندر غیری یرده واهبک نشانی یوق .

یاز او لیجع المالی کویا که جتnder هان .

ابشو منظومه بی المalo کتبخانه سنده موجود او لان شیخ عبدالوهاب امی حضرت لرینک

دیوانه تصادف ایتشدم .

شیخ حضرت لرینک : احمد یوزنده جانه رازین آجد حق .

غمیم شمدنگیرو ذکرمده بسم الله وار .

اهل ایجنده او لیادر مردم احمد ولی .

راه حقه عنزم ایدن کریانه ویردم کوکلی .

ای باسدن آ کلاشیدیغنه کوره بونک مرشدی (احمد ولی) نامنده بزادندر . یکیت باشی

نامیله معروف او لان بو احمد ولی مر مرده ویدر .

امی سنان . — امی سنانک اصل اسمی یوسف اولدینی الماليده قطعیماً روایت ایدیلیور .

حالبو که عنانی مؤلفلری نام کتابک ضبطنه کوره اسمی احمد او لوب الماليده طوغمشدر .

لقىندن آ کلاشيليني اوزره بوزات امى ايسىدە كامىل بىر مرشد اولدىنى محققىدر، كىندىسى طبىعت شعرىي صاحبى اولدىنى منظم و مطبوع ديوانىدەن آ کلاشيلىور .

ديوانى : داندە ذاڭرىك هاردم سنك ذاڭرىك دىكلى هو بىتى ايلە باشلايور .

سنان امى ، طریقت خلوتىئەنك (يېكتى بانى) شعبەسى كبارىندن عارف بىر ذاڭدر .
ديوانىدەن بشقە (قطب المعانى) اسمندە تۈرگەھە متورد بىر ئىرىدە واردۇ .
نيازى مصريىتكى ديوانىدە :

دوست ايللىرىنىڭ منزلى كە غالى كورۇندى .

دردىلولره دىزمان اولان المالى كورۇندى .

بىتىلە باشلايان الهمىدە كى المالى ، مىرشىدى بولنان ذاتك بولدىنى اشبو المالوى مىرادايدىيور .
برالھىلەرنىن :

او بالدىن عشقته آنڭ كرکىز غېر بىرھانى .

ايىلدەن دردىنە آنڭ كرکىز غېر بىرھانى ..

بوکون ميدان عشق اىچىرە بى سيران ايدر اول دوست .

چون اولموشم آكا سيران كرکىز غېرى سيرانى ..

مرادك آ كلادام انك بى دردىلە ياندرەمك .

آنڭچون كېمىشىم بىندەن كرکىز بىك بىك جانى .

قىيىق جانە اسماعيل آ كا كوندردى قولج الله .

بن ايتىم جانى قربان كرکىز غېرى قربانى ..

تىخىيدن تسلىدن مىرا اولدىيم آ كلا .

خيال عشقە مەمانم كرکىز غېرى مهمانى ..

سنان امى انا الحق كورۇن عشقىدىن عيان ايلر .

عيانە ايريشن كلسون كرکىز غېرى اعيانى .

امى سنانك ديوانىدە المائىنى تووصىفي حقىنە كۆزلى بىر منظومە موجود اولدىنى مطالعە

بىوران ذوات اىچون معلومدر . امى سنان حضرتلىرى مە ساطان المفسرين شىيخ المصريىتكى .

کوئاھی نواھیلر کبرنده مدفون و کوزل بردیوان صاحبی اولان مفتی درویشک ، شاعر
اولوب المایدە دیوانی موجود اولان شیخ احمد المطلی کبی ذواتیله بالاستدن دها کامل
اولادیفی روایت ایدیلان کندی اوغلی شیخ سلیمانک مرشدیدر .

شیخ سلیمان ١١٣٨ سنه سنک محترمندہ المایدە وفات ایتمشدیر . و فاتی حفنه :

« امی سنان اوغلی کبی خانک . اشبو تاریخ (اوشینخی سلیمانک) »

نضماً تاریخ دوشورلشدیر .

المالو کتبخانه سنده موجود اولان یازمه بردیواندہ اشبو شیخ سلیمانک وفاتی حفنه
نزولی قدس سره الساندن سویلنمش آتیدە کی قطعه موجوددر :

شهر ذی القعده آلدقد عاصین . امی سنان اوغلی کبی خانک .

ماه محمر مده بتوته کلادی . اشبو تاریخ اوشینخی سلیمانک . (١١٣٨)

المالو کتبخانه سنده موجود اولان یازمه شیخ العشاق دیواندہ آتیدە کی سلسلي

کورمشم :

« دیوان لشیخ العشاق الحنفی الحلوی المأذون من الشیخ الكامل امی سنان الامالی المأذون من الشیخ الكامل عبد الوهاب الامالی ... الحه بوندن آ کلاشیلیور کامی سنان حضر تلینک
مرشدی شیخ عبد الوهابدر .

دیگر برکتابدہ زیردە کی سلسه موجوددر : شیخ عشاقی الحلوی امی سناندن بوده
او اوغلیدن بوده عبد الوهاب الامالیدن بوده شیخ شمس الدین احمد المرسروی المعروف
بیکیت باشی [۹] بوده شیخ علاء الدین العشاقی بوده شیخ تاج الدین القیصری بوده شیخ
هتلار پیری الارزنجانی بوده شیخ الشیوخ کامل المکمل السيد بمحیی قدس الله اسراره .

المالو کتبخانه سنده کوردیکم یازمه بر چوق دیوانلری جامع بر مجموعه ک دیوانک
کنارنده (اراوغی) حفنه زیردە کی معلومات موجوددر :

ار اوغلینک اسمی الشیخ یخشی الفدیدر . وفاتی ١٠١٢ اولوب فیکدە مدفوندرو

[۱] بیکت باشینک تأییف گردنسی اولوب (١٠١٦) ده یازلش پر نسخه ده آتیدە کی
مقدمه بی کورمشم . « مقدمة الصالحة في طريق التصوف والاعتنا بالحالات » بوقیرگه عیسی خلیفه اوغلی
احمدر و مرسوبدر و بیکت باشی دیکھلە مشهوردر . قطب العارفین شیخ علی الدین عشاقدندر .
بی اختیار طریق تصوف ایجون قلبیز کووا لولتلردن یازلدى . ایکی کتاب اولدی بربنک اسمئه
جامع الایثار دنیلیدی و بربنک اسمئه رساله توحید دنیلیدی . الح . کتابلری اسکى تورکیه لسانیه
یازلش ایسەدھ تصوفه دائر پاک کیزل و واقفانه مسائلی جامعدر .

یازیبور سبه ده فتیکده بولیله تربه بوله مدم . ار او غاینک اولدجه کوزل بر دیوانی المالو
کتبخانه سنه موجوددر .

بروسملی امی سنان ایله المالوی امی سنانی بر بورینه قاریشیدیر مامبیدر .
(عثمانی مؤلفی) نام ازده دیبورکه : بروسمی امی سنان ۹۵۸هـ وفات ایتمشدرا .
دارنلر صحبتی الله کیردسی دکل .

اقرار ایله کلنلر محروم قاله سی دکل .

امی سنان یول عیان اول بدر هرشی عیان .

درویشلک یولی هان ناج و خرقه دکل .

قطمه سی مطیوع مناقبنا مصريده بولهینک (نیاز مصری) حضرتلرینک مرشدلری
مالی لی محمد سنان امی حضرتلرینک اولدینی مذکور ایسنه ده مونوقته حکم اولنه ماز .
بروسملی سنان امینک اولدینی روایتی دها قویدر .

المالی کتبخانه سنه موجود اسکی بريازمه دیوان مجموعه سنه شیخ المصرینک دیوانی
موجود واشبوا المالي امی سنانک تاریخ وفاتی ابجد حسابله (۱۱۰۵) تاریخی ناطق
اولان آتیده کی بیت ایله کوستزیبور :

« های شهری دفع ایدیجک بیله محسوبیز .

ایردی تاریخ اول هنریزک نقله (شهر خدا) »

دیکر بر پرندہ شیخ مصری به عطفاً آتیده کی بیت موجوددر :

« دیدی و بردی روح عالم رحلتی تاریخنی .

جهان قطبی عده رواز ایلدی الفاتحه . » (۱۱۰۰)

دیوان مذکورده شیخ سنان امینک وفاتی حقنده آتیده کی پیشواده تصادف ایدیبور زن :

ایدیجک کونه سنان امی وداع .

کلدی تاریخ (باب شیخم الوداع) .

نقل شیخک نیازی تاریخنی به ده سی ده خانه ربع

دان قامت قوبید عالم او سدن .

بیشک ناطق اولدینی (۱۰۷۶) تاریخله حیادی الاخرک یکمی پشنی کیچه سندو

وفات ایندیکف یازیبور .

عنهانلى مؤلفلى صاحبى ضبطه كوره سنان امى حضرتلىرى ، نيازى مصرينك ديوانىدە :

« الله الله ديدى وقدى بقايه ارتحال » مصراعنك ناطق اولدىنى (۱۰۶۸) تارىخىندا المايلده وفات ايشىدر . دىيور آردىكى تفاوت تارىخىمېيى بردرلو آكلابىمدم .

نيازى مصرى — طریقت خلوتىدەن مصرى يە شعبەسنك مؤسىسىدىر . كندىسى ملاطىه آشپوزى لى اوlobe ماردىن و مصرىدە اکال تحصىل ايتدىكەن سكرە المايلده كى سنان امى حضرتلىرنىن استكمال فيض طریقت ايلەيوب و (۱۱۰۰) دە لەن آطەسندە وفات ايتدىكىنى مارالذكىر كتابىدە يازىبور .

قاموس اعلامك ويردىكى معلوماتە نظاراً نيازى مصرينك اسمى شيخ محمد افادى اوlobe كار صوفىونىن و مشائخ خلوتىدەن ايدى . كندىسى منسوب بر طریقت قولى دىخىواردر عن اصل آناظولىدە (صوغانلى) قرييەسندىن اوlobe مصرىدە تحصىل واخذ امابات ايتدىكى ايجون (مصرى) لقىليه معروفدار . ساطلان احمد ئالى دورىنە شريف سعد معىتىدە دوسعادتە كلوب بعده بروسىدە اقامت ايمكىدە ياكىن بعض اقوال تصوف كارانسى اوزۇينە وانى افدىنىك سعابىلە مدللى يە نى اولئش وبعدە اطلاق ايلە دوسعادتە ودھا سكرە يېنە بروسىدە تبعيد اوlobe (۱۱۰۵) دە ارتحال ايشىدر .

نيازى مصرى حضرتلىرى عالم و فاضل بىر ذات اوlobe تورىجە و عىنچە اولهرق اوون درت قدر تأليقاتى وادرر . مطبوع اولان ديوانىدە آتىدە كى ابياتىدە تصادف ايدىيورۇز :

اياسون الله چوق تھياتى . آكامىم ويردى علم غايىتى

كىزلى سلطانىدر سرسبحانى . مرشد جاندۇ ھې مقالاتى .

قطب خلافق بحر علايق . فرد جامىدر ھې مقاماتى .

نقطە كىرى كورە من اعمى . كىزلودۇز زىرا جەلدەن ذاتى .

قلېنى كىشف ايلەمش شفاف . كودىتۇر آنە ھې بىريانى .

حى جانمەدە سىرى ذاتىدە . ضاوار اوستىمە هې بىليانى .

ايىنچە جانلى ياتى بىكلە . بولدق دىرلىر بوندە لذاقى .

نيلاسون تعلم اولىز (تسلىم) . يانچە بولسون اول كالاتى .

مايەنلىك ذوقنى الەمن سولكىم . شىخى حق بىلمىز يوق رعایاتى .

آرایوب بولان قولوغن قیلان . تلقین الان بولدی حالاتی .
شهری المالي جاته بولمالی . امی سناندر شهرت ذاتی .
شیخنی حق بیل نیازی کیم . پیر یوزندور حق هدایاتی .

تمداد ایدیلان ذوات کرامدن بشقه حیدر بابا ، دیاغ بابا ، شاعر اولوب المالي قاضیی
ایکن اواخر عصر سلطان مراد خان ثالث زماننده یتیشان (اغدس نورالله جلی) اوغلی
شاعر (جمعفر چلبی اعمی) ، خطیب زاده کی ذوات معتبره الماليده موفون اولدقری کی
آبدال موسی نک بالطه جیسی نامیله مشهور (بالطهی کدیک) دخی الماليده مدفوندر .
آبدال موسی حقنده عاشق پاشا زاده تاریخنده آئیده کی سطراوه تصادف ایدیبورزه

(۷۳۸) ده وفات ایدن حاجی بکتاش ولی نک (آبدال موسی) دیرلردی بر درویش
واردی . خاتون آمانک عجی ایدی . او زمانده شیخلاک و مریدلک اسمن ظاهر دکلدی .
ساسله دن دخی فارغاردی . خاتون آنا اول عنزیک اوزرینه منار اینتدی . کلدی بو آبدل
موسی بونک اوزرنده بریجه کون ساکن اولدی . اورخان دوری کلدی . غنز الرا اینتدی .
یکیچریلر ئاشنده کی تاج حاجی بکتاشک دکل بلکه آبدال موسی اورخان زماننده غزناپه
کلدی و بویکیچرینک آره - نده بیله یوربیدی . بونک باشنه کیدردي . آبدال موسی
یکیچری وبردی . یکیچری او سکوفینی چیقاردی . بونک باشنه کیدردي . آبدال موسی
ولایتینه کلدی . اول بورلک بیله باشنده . صور دیلرکم « بو باشنده کی نمزر ؟ » اول اینتدی
« بو کا الف دیرلو . » (طوغربیسی (القی) در .] دیدی . . والله بونلرک تاجلرینک حقیقتی
بودو . اتها .

حضرت بکتاش حال حیاتنده سلطان اورخان طرقدن کنديسنه بنا ایدیلن در کاهک
مشیخت وتولیتني خاتون آمانک خواجه ادریسدن متولد اولادینه وصیت اینتشدر . بناء .
علیه آبدال موسی حقنده کی کلام محاج تصحیحدر .

آبدال موسی نک قونیه جوارنده قینکده برد رکاهی اولدینی تاریخلرده کورولیورسده
ایک جهتندن ياكلشددر . (۱) قونیه جوارنده قینکه اسمیله مسمی برموقع یوقدر . (۲) لوا .
منزده کی قینکده بولیه بر تربه موجود دکلدر . آنچق قینکنک برساعت غربنده و (لمیرا)
خرابیسی ياندھ (کاف بابا) نک تربه سی وارددر . کاف بابا نک تکیسی پك لطیف برموقعده
انشا ایدلش و کوزل باجھه ایله تزین ایدلشددر . تربه نک ياندھ متعدد حجره لر و کیش

مطبع خان بولنسته باقیلیرسه بوراسی بر زمانلر پاک غلبه لک و اوقافی ده واسع مقیاسده اول مدینی
آکلاشیلیور.

کافی بابانک تاریخ وفاتنه دائز بر کتابه موجود دکله شده تربه قبوسنده آسیده کی کتابه
الیوم موجوددر :

پیر نانی حضرت آبدال موسی خادمی . کشن زار ایچره اسرار حقایق محرومی .

عشق اردی او شاهک دولت ایامنه . کاف بابا دیرلو ایدی اشبوا ازک نامنه .

سید ابراهیم دده اول پیشوای مؤمنین . سکیو سال مستندنده اول مشدی همنشین .

توربه سین قیلدی مهیا یکیدن اول خاغان . تاریخ درشن جهانک پاسبان دیدبان . ۱۲۳۱

آبدال موسائمه تربه سی المائینک اوچ ساعت قدر جنوبنده بولنان لطیف و رو خواز
(تکیه) قربه سنده در .

مع مافیه بو تربه نک کتابه سی موجود اول مدینی کی اوقاف دائزه سنده بونک ده بر قیدی
بوقدره .

ختام

فهرست

جیفه	
٧	تکه لواسنک معلومات ارضیه‌سی
٨	» « تقسیمات قدیمه‌سی
٩	» « ایلک سکنه‌سی طانیلان سولیم قوم قدیمی حفنده معلومات
١٠	سولیملر کیم‌دن اولدقلری حفنده‌کی روایات تاریخیه
١٣	تکه لواسنکه کلن ایلک یونان مهاجرلری
١٥	» لواسنک مدیه حکمدارلرینه انتقالی
١٦	» لواسنکه جمهوریتک تشکلی
١٨	» صنایع و دین حفنده معلومات
١٩	پامفیلیانک سبب تسمیه‌سی
٢٠	تکه لواسنکه هیئت، فالق و فیکه‌لیلرک بولندقلینه داڑ آثار
٢٢	» از قدیم بولمان شهر اسامیسی ایله کسیلان سکه‌لری حفنده معلومات
٢٥	» اولویا شهر قدیمی و سلسله حکومات
٢٦	» لواسنک ردوسلیلره انتقالی
٢٧	آنطالیه قلعه‌سنک تاریخ بناسی واوجله برشیرک بولنوب بولندینی حفنده روایات
٢٩	» « بانیسی حفنده معلومات
٣١	تکه لواسنک رومالیلره انتقالی
٣٢	آنطالیه‌ده یونان و روما آثاری حفنده معلومات
٣٩	» مارداپیتلر
٤١	آنطالیه‌نک عباسیلر طرق‌دن فتحی
٤٢	» اهل صلیب طرق‌دن استیلاسی
٤٣	تکه لواسنک سلجوقیلر طرق‌دن فتحی و سلجوقیلر حفنده معلومات
٤٩	آنطالیه‌ده قره‌مان بک

فهرست

جعیفه

۵۲	آنطالیه نامه ضرب ایدیان سلچوقی مسکوکاتی حقدنه معلومات
۵۳	آنطالیه ده سلچوق آثاری و کتابه لری
۶۰	» شوالیه آثاری و تکه بکلکنک تشکلی
۶۱	آنطالیه نک قبریس بکی پترو طرفدن ضبطی
۶۲	تکه لواسنک عثمانلیلر طرفدن فتحی
۶۴	آنطالیه نک قره مان اوغلی محمد بک طرفدن محاصره می
۶۶	» وندیکلیلر طرفدن محاصره می
۶۹	خلاصه و قایع
۷۰	قوروقد سلطان آنطالیاده و شیعیلک مسئله سی
۷۴	آنطالیه ده سلطان محمود کتابه سی و سبب و ضمی
۷۸	تکه بکلکنک صورت قطعیه ده اقراضی
۸۷	» لواسنده اک یوکسک مأموریتلرده ایفای وظیفه ایند ذوات
۸۸	» لواسنے صوک سنه لردہ کان مهاجرین
۸۹	آنطالیه ده کلیسا و علاء الدین جامع شریفی
۹۲	» صراد پاشا جامع شریفی و وقفناهه سی
۹۹	» تکلی محمد پاشانک جامع شریفی
۱۰۰	» مسلم جامع شریفی
۱۰۱	» بالی بک جامع شریفی
۱۰۱	» بولنان مدارس
۱۰۲	» یتیشان ذواتدن محمد پاشا
۱۰۳	» » خواجه بی و وقفناهه سی
۱۰۴	» » مضطف آغا و آدم افندی
۱۰۷	آدم افندینک وقفناهه سی
۱۱۲	آنطالیه ده یتیشان ذواتدن مضطفی پاشا
۱۱۳	» » لالا محمد
۱۱۴	» » اولامه

فهرست

مکتبه	
۱۱۶	آیاقلی کتبخانه محمد اقدسی
۱۱۸	یکن محمد پاشا و بالی پاشا
۱۲۰	حضرت داود دده
۱۲۱	لئون
۱۲۲	میخائل
۱۲۳	مدفون ذوات معروفه
۱۲۴	اخیلر بولندقلوینه دائز معلومات
۱۲۹	آنطالیه نامنه ضرب ایدیلان مسکوکات قدیمه
۱۳۱	مورطنه تاریخی
۱۴۷	نامنه کسیلان قدیم مسکوکات
۱۴۹	توجه حصار تاریخی
۱۵۷	نامنه کسیلان قدیم سکلر
۱۵۹	بلقیس تاریخی
۱۷۴	نامنه از قدیم ضرب ایدیلان سکلر
۱۷۶	المالو تاریخی
۱۸۰	المالیده بولنان جوامع شریفه
۱۸۰	پیشان ذوات معروفه
۱۸۶	شیخ وهاب امی حضرتلری
۱۸۷	امی سنان
۱۹۱	نیازی مصری المالیده
۱۹۲	آبدال موسی المالیده

